

Etusivu>Oikeudenkäyntimenettely>Siviilioikeudelliset menettelyt>**Menettelyjen määräajat**

Menettelyjen määräajat

Jos henkilö on osallisena riita-asiassa ja saattaa joutua oikeuteen, hänen on oltava tietoinen siitä, että kanteen nostamiselle on asetettu määräaika.

Kaikissa nykyaikaisissa oikeusjärjestelmissä, mukaan lukien kaikkien 27 jäsenvaltion järjestelmät, siviilioikeudellisille vaatimuksille asetetaan ajallisia rajoituksia. Vanhentumisaikoihin sovellettavat säännökset vaihtelevat suuresti määräaikojen pituuden ja alkamisajankohdan sekä sen mukaan, millainen toimi tai tapahtuma keskeyttää määräajan kulumisen. Vaatimuksia koskevassa laissa säädetään myös vaatimusten vanhentumisajasta.

Tietoa kunkin jäsenvaltion oikeusjärjestelmästä saa napsauttamalla kyseisen valtion lippua.

Päivitetty viimeksi: 01/02/2020

Tätä sivustoa ylläpitää Euroopan komissio. Sivuston tiedot eivät välttämättä edusta Euroopan komission virallista kantaa. Komissio ei ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. EU:n sivustoihin sovellettavat tekijänoikeussäännöt löytyvät oikeudellisesta huomautuksesta.

Menettelylliset määräajat - Belgia

1 Erityyppiset määräajat, joita sovelletaan siviiliasioita koskevien menettelyjen yhteydessä

Oikeudenkäyntilaissa (*Gerechtig Wetboek / Code judiciaire*) mainitaan koko joukko menettelyllisiä määräaikoja, jotka voidaan jakaa kahteen ryhmään: odotusaikoihin ja vanhentumisaikoihin.

Odotusaika on määräaika, jonka on umpeuduttava ennen oikeustoimen toteuttamista.

Yksi esimerkki odotusajasta on [haasteen määräaika](#). Se ulottuu haasteen tiedoksiantopäivästä valmisteluistunnon päivämäärään: kahdeksan päivää tavanomaisessa menettelyssä (siviiliasiat) ja kaksi päivää välitoimimenettelyssä.

Vanhentumisaika on määräaika, jonka kuluessa (viimeistään sen viimeisenä päivänä, [dies ad quem](#)) tietty oikeustoimi on toteutettava, muutoin oikeus siihen raukeaa.

Seuraavassa luetellaan esimerkkejä oikeussuojakeinojen vanhentumisaajoista:

yksi kuukausi aikaa hakea muutosta (oikeudenkäyntilain 1051 §) kontradiktorisessa menettelyssä annettuun tuomioon; aika alkaa tuomion tiedoksiannosta

yksi kuukausi aikaa hakea takaisinsaantia (oikeudenkäyntilain 1048 §) yksipuoliseen tuomioon; aika alkaa tuomion tiedoksiannosta

kolme kuukautta aikaa vedota kassaatiotuomioistuimeen (*Hof van Cassatie / Cour de cassation*) (oikeudenkäyntilain 1073 §)

kolme kuukautta aikaa riitauttaa tuomio kolmantena osapuolena (oikeudenkäyntilain 1129 §)

30 päivää aikaa nostaa takautumiskanne tuomaria vastaan (oikeudenkäyntilain 1142 §)

kuusi kuukautta aikaa nostaa siviilikanne (oikeudenkäyntilain 1136 §).

Haasteen määräajassa on kyse odotusajasta.

Oikeudenkäyntilain 707 §:n mukaan haastamisen määräaika on tavanomaisessa menettelyssä kahdeksan päivää, jos haastetun koti- tai asuinpaikka on Belgiassa.

Sama pätee silloin, kun

1° haaste toimitetaan ilmoitettuun, Belgiassa sijaitsevaan prosessiosoitteeseen;

2° haastettavalla ei ole tiedossa olevaa koti- tai asuinpaikkaa Belgiassa eikä ulkomailla;

3° haaste annetaan tiedoksi Belgiassa asianosaiselle, jonka kotipaikka on ulkomailla.

Välitoimimenettelyssä haasteen määräaika on kaksi päivää ([oikeudenkäyntilain 1035 §](#)). Myös [pakkokeinotuomioistuimen \(beslagrechter / juge des saisies\)](#) tapauksessa haasteen määräaika on kaksi päivää silloin, kun on kyse välitoimesta.

Jos haastettavalla ei ole koti- tai asuinpaikkaa eikä ilmoitettua prosessiosoitetta Belgiassa, edellä mainittuja 8 ja 2 päivän ”perusmääräaikoja” jatketaan [oikeudenkäyntilain 55 §:n](#) mukaisesti.

Määräajat ovat tällöin (8 tai 2 päivää +):

1° 15 päivää, jos asianosainen asuu Belgian naapurimaassa tai Yhdistyneessä kuningaskunnassa;

2° 30 päivää, jos asianosainen asuu jossain muussa Euroopan maassa;

3° 80 päivää, jos asianosainen asuu Euroopan ulkopuolella.

Näistä määräajan pidennyksistä on kuitenkin säädetty laissa. Haasteen määräajan jatkamisesta tavanomaisessa menettelyssä säädetään [oikeudenkäyntilain 709 §:ssä](#) ja välitoimimenettelyssä [samasen lain 1035 §:ssä](#).

Erityistapauksissa voi olla välttämätöntä, että haaste saadaan toimitetuksi hyvin nopeasti. Tällöin asianajaja tai haastemies voi toimittaa toimivaltaiseen tuomioistuimeen hakemuksen määräajan lyhentämisestä (tavanomainen menettely, [oikeudenkäyntilain 708 §](#); välitoimimenettely, [oikeudenkäyntilain 1036 §](#)).

Haastemies toimittaa haastettavalle haasteen lisäksi jäljennöksen päätöksestä, jolla tuomioistuin hyväksyy haasteen määräajan lyhentämisen.

Yksi määräajan tärkeimmistä näkökohdista on sen **laskeminen**, josta säädetään [oikeudenkäyntilain 48–57 §:ssä](#) (eli lain ensimmäisen osan VIII luvussa) (ks. jäljempänä).

Kyseisissä pykälissä käsitellään yleisiä asioita (48 ja 49 §), vanhentumisaikoja (50 §:n ensimmäinen momentti), määräajan [laskemista](#) (52 §, 53 §:n ensimmäinen momentti sekä 53bis, 54 ja 57 §), [force majeure](#)-tilanteita, [määräajan jatkamista](#) (50 §:n toinen momentti, 51 §, 53 §:n toinen momentti ja 55 §) ja keskeyttämistä asianosaisen kuoleman johdosta (56 §).

2 Luettelo päivistä, jotka eivät ole 3. kesäkuuta 1971 annetussa asetuksessa (ETY, EURATOM) N:o 1182/71 tarkoitettuja työpäiviä

uudenvuodenpäivä (1.1.)

ensimmäinen ja toinen pääsiäispäivä (ajankohta vaihtelee)

vapunpäivä (1.5.)

helatorstai (kuudes pääsiäisenjälkeinen torstai)

ensimmäinen ja toinen helluntaipäivä (seitsemäs pääsiäisenjälkeinen sunnuntai ja maanantai)

kansallispäivä (21.7.)

Neitsyt Marian taivaaseenastumisen päivä (15.8.)

pyhänmiestenpäivä (1.11.)

vuoden 1918 aselevon muistopäivä (11.11.)

joulupäivä (25.12.)

Tämä luettelo ei sisällä oikeudenkäyntilakiin.

3 Mitä yleisiä sääntöjä sovelletaan erilaisten siviilimenettelyjen määräaikoihin?

Katso vastaus kysymykseen 1.

4 Kun teko tai virallinen toimi on suoritettava tietyn ajanjakson aikana, milloin ajanjakso alkaa?

Sääntönä on, että *dies a quo* (= asiakirjan tai tapahtuman päivämäärä, josta määräaika lasketaan alkavaksi) EI SISÄLLY määräaikaan, kun taas *dies ad quem* (= viimeinen päivä) SISÄLTYY (*dies a quo non computatur in termino*).

 Oikeudenkäyntilain 52 §:n mukaan määräaika lasketaan keskiyöstä keskiyöhön alkaen määräajan käynnistävää asiakirjaa tai tapahtumaa seuraavasta päivästä, ja se kattaa kaikki päivät, myös viikonloput ja viralliset pyhäpäivät.

Määräaika ei siis ala kulua päivästä, jona haaste tai tuomio on annettu tiedoksi (*dies a quo*), vaan seuraavan vuorokauden alkaessa.

Esimerkki: jos haaste annetaan tiedoksi maanantaina 4. toukokuuta (*dies a quo*), **haasteen määräaika** alkaa tiistaina 5. toukokuuta, joka on siis kahdeksanpäiväisen määräajan ensimmäinen päivä.

Jos 4. toukokuuta on perjantai, haasteen määräaika alkaa lauantaina 5. toukokuuta. Haasteen määräajan ensimmäinen päivä voi siis olla lauantai, sunnuntai tai virallinen pyhäpäivä.

5 Voiko määräajan kulumisen aloittavaan hetkeen vaikuttaa tai sitä muuttaa se tapa, jolla asiakirjat lähetetään tai annetaan tiedoksi (henkilökohtaisesti haastemiehen välityksellä tai postitse)?

A. Tiedoksianto haastemiehen välityksellä

Oikeudenkäyntilain 57 §:n mukaisesti takaisinsaantiin, muutoksenhakuun ja kassaatioituomioistuimeen vetoamiseen sovellettava määräaika alkaa, ellei laissa toisin säädetä, päätöksen tiedoksiantamisesta henkilölle joko tämän kotipaikassa tai, tapauksen mukaan, jäljennöksen toimittamisesta tai tallettamisesta **38** ja **40 §:n** mukaisesti.

Tapauksissa, joissa henkilöllä ei ole koti- tai asuinpaikkaa eikä ilmoitettua prosessiosoitetta Belgiassa ja joissa tiedoksianto ei siis tapahdu henkilökohtaisesti, määräaika alkaa haasteen jäljennöksen toimittamisesta postiin tai, tapauksen mukaan, yleiselle syyttäjälle.

Vajaavaltaiten henkilöiden tapauksessa määräaika alkaa päätöksen tiedoksiannosta henkilön lailliselle edustajalle.

B. Tiedoksianto paperilla (postitse)

Oikeudenkäyntilain 53bis §:n mukaan paperilla toimitetusta tiedoksiannosta alkavat määräajat lasketaan, ellei laissa toisin säädetä, vastaanottajan osalta seuraavasti:

kun tiedoksianto tapahtuu tuomioistuimen kirjelmällä tai kirjatulla kirjeellä, määräaika alkaa sitä päivää seuraavasta päivästä, jona kirjelmä/kirje esitettiin vastaanottajan kotipaikassa tai, tapauksen mukaan, tämän asuinpaikassa tai ilmoitetussa prosessiosoitteessa;

kun tiedoksianto tapahtuu kirjatulla tai tavallisella kirjeellä, määräaika alkaa sitä päivää seuraavasta kolmannesta työpäivästä, jona kirje toimitettiin postiin, ellei vastaanottaja toisin todista;

kun tiedoksianto tapahtuu päivättyä vastaanottodistusta vastaan, määräaika alkaa vastaanottoa seuraavasta päivästä.

6 Kun määräajan kulumisen alkaa jostakin tapahtumasta, lasketaanko määräaikaan mukaan päivä, jona tapahtuma ilmenee?

Sääntönä on, että *dies a quo* (= asiakirjan tai tapahtuman päivämäärä, josta määräaika lasketaan alkavaksi) EI SISÄLLY määräaikaan, kun taas *dies ad quem* (= viimeinen päivä) SISÄLTYY.

DIES A QUO:

 Oikeudenkäyntilain 52 §:n mukaan määräaika lasketaan keskiyöstä keskiyöhön alkaen määräajan käynnistävää asiakirjaa tai tapahtumaa seuraavasta päivästä, ja se kattaa kaikki päivät, myös viikonloput ja viralliset pyhäpäivät.

Määräaika ei siis ala kulua päivästä, jona haaste tai tuomio on annettu tiedoksi (dies a quo), vaan seuraavan vuorokauden alkaessa.

Esimerkki: jos haaste annetaan tiedoksi maanantaina 4. toukokuuta (*dies a quo*), **haasteen määräaika** alkaa tiistaina 5. toukokuuta, joka on siis kahdeksanpäiväisen määräajan ensimmäinen päivä.

Jos 4. toukokuuta on perjantai, haasteen määräaika alkaa lauantaina 5. toukokuuta. Haasteen määräajan ensimmäinen päivä voi siis olla lauantai, sunnuntai tai virallinen pyhäpäivä.

DIES AD QUEM:

 Oikeudenkäyntilain 53 §:n mukaan määräaika päättyy sen viimeisen päivän päättyessä. Jos määräajan viimeinen päivä on lauantai, sunnuntai tai **virallinen pyhäpäivä**, määräaika päättyy ensimmäisenä sitä seuraavana työpäivänä.

Dies ad quem on päivä, jonka päättyessä määräaika umpeutuu. Se sisältyy määräaikaan eli on määräajan viimeinen päivä.

Jos *dies ad quem* on lauantai, sunnuntai tai virallinen pyhäpäivä, määräaika päättyy ensimmäisenä sitä seuraavana työpäivänä.

7 Kun määräaika on ilmaistu päivissä, tarkoittaako ilmoitettu päivien lukumäärä kalenterpäiviä vai työpäiviä?

Oikeudenkäyntilain 52 §:n mukaan määräaika lasketaan keskiyöstä keskiyöhön alkaen määräajan käynnistävää asiakirjaa tai tapahtumaa seuraavasta päivästä, ja se kattaa kaikki päivät, myös viikonloput ja viralliset pyhäpäivät.

Asiakirjan voi kuitenkin toimittaa tuomioistuimen kirjaamoon ainoastaan niinä päivinä ja kellonaikoina, jolloin kirjaamo on auki yleisölle, paitsi jos se toimitetaan sähköisesti.

Kyse on siis **kalenterpäivistä**.

8 Entä jos määräaika on ilmaistu viikoissa, kuukausissa tai vuosissa?

Oikeudenkäyntilain 54 §:n mukaan kuukausissa tai vuosissa ilmoitettu määräaika lasketaan kuukauden tietystä päivästä toisen kuukauden sitä edeltävään päivään.

Tätä pykälää sovelletaan ainoastaan kuukausissa tai vuosissa ilmoitettuihin määräaikoihin (takaisinsaantiin tai muutoksenhakuun sovellettava määräaika: yksi kuukausi). Yhdessä oikeudenkäyntilain 53 §:n kanssa siitä seuraa, että esimerkiksi yhden kuukauden määräaika ei ole välttämättä 30 tai 31 päivää, vaan se voi olla lyhyempi tai pidempi.

'Tietyllä päivällä' tarkoitetaan määräajan ensimmäistä päivää eli tiedoksiantoa seuraavaa päivää.

9 Milloin viikoissa, kuukausissa tai vuosissa ilmaistu määräaika päättyy?

Oikeudenkäyntilain 53 §:n ensimmäisen momentin mukaan määräajan viimeinen päivä (*dies ad quem*) sisältyy määräaikaan.

10 Jos määräaika päättyy lauantaina, sunnuntaina tai yleisenä vapaapäivänä, pidennetäänkö sitä seuraavaan työpäivään?

Oikeudenkäyntilain 53 §:n toisessa momentissa säädetään, että jos määräajan viimeinen päivä on lauantai, sunnuntai tai virallinen pyhäpäivä, määräaika päättyy ensimmäisenä sitä seuraavana työpäivänä.

11 Onko olemassa tilanteita, joissa määräaika pidennetään? Millä edellytyksillä määräaikaan voi saada pidennyksen?

a. Määräajat, joihin ei liity oikeuden raukeamista

Oikeudenkäyntilain 49 §:n mukaan määräajoista säädetään laissa ja tuomioistuin saa asettaa määräaikoja vain, jos laki sen sallii.

Oikeudenkäyntilain 51 §:n mukaan tuomioistuin voi ennen määräajan päättymistä lyhentää tai pidentää sellaisia määräaikoja, joihin ei liity minkään oikeuden raukeaminen. Ellei laissa toisin säädetä, pidennys ei saa olla pidempi kuin alkuperäinen määräaika eikä määräaika voi jatkaa kuin kerran, paitsi painavista syistä ja perustellulla päätöksellä.

b. Asianosainen, jolla ei ole Belgiassa kotipaikkaa, asuinpaikkaa eikä ilmoitettua prosessiosoitetta

Kun asianosaiselle, jolla ei ole Belgiassa koti- tai asuinpaikkaa eikä ilmoitettua prosessiosoitetta, määrättyjä määräaikoja voidaan lain mukaan jatkaa, pidennykset ovat oikeudenkäyntilain 55 §:n mukaisesti seuraavat:

15 päivää, jos asianosainen asuu Belgian naapurimaassa tai Yhdistyneessä kuningaskunnassa;

30 päivää, jos asianosainen asuu jossain muussa Euroopan maassa;

80 päivää, jos asianosainen asuu Euroopan ulkopuolella.

c. Tuomioistuinlaitoksen loma-aikana

Oikeudenkäyntilain 50 §:n toisen momentin mukaan muutoksenhakuun ja takaisinsaantiin sovellettava määräaika, joka alkaa ja päättyy tuomioistuinlaitoksen loman aikana ja josta säädetään [1048](#) ja [1051 §:ssä](#) sekä [1253 quater §:n](#) c ja d kohdassa, jatketaan uuden työvuoden 15. päivään.

Tuomioistuinlaitoksen loma alkaa vuosittain 1. heinäkuuta ja päättyy 31. elokuuta.

Jos takaisinsaantiin tai muutoksenhakuun sovellettava määräaika alkaa ja päättyy tämän loman aikana, sen *dies ad quem* -päivä siirtyy 15. päivään syyskuuta.

Esimerkki 1: Tuomio annetaan tiedoksi 30. kesäkuuta (*dies a quo*). Määräajan ensimmäinen päivä on 1. heinäkuuta ja *dies ad quem* 31. heinäkuuta.

Esimerkki 2: Tuomio annetaan tiedoksi 31. heinäkuuta (*dies a quo*). Määräajan ensimmäinen päivä on 1. elokuuta ja *dies ad quem* 31. elokuuta.

Molemmissa esimerkeissä sekä määräajan ensimmäinen päivä että *dies ad quem* ajoittuu tuomioistuinlaitoksen loma-aikaan, joten määräaika jatketaan 15. päivään syyskuuta, joka on viimeinen mahdollinen päivä hakea takaisinsaantia tai muutosta.

Esimerkki 3: Tuomio annetaan tiedoksi 29. kesäkuuta. Määräajan ensimmäinen päivä on 30. kesäkuuta. *Dies ad quem* on 29. heinäkuuta.

Esimerkki 4: Tuomio annetaan tiedoksi 1. elokuuta. Määräajan ensimmäinen päivä on 2. elokuuta. *Dies ad quem* on 1. syyskuuta.

Molemmissa esimerkeissä joko määräajan ensimmäinen päivä tai *dies ad quem* ajoittuu tuomioistuinlaitoksen loma-ajan ulkopuolelle, joten määräaika ei jatketa 15. päivään syyskuuta.

Oikeudenkäyntilain 50 §:n toisen momentin (määräajan jatkaminen tuomioistuinlaitoksen loman takia) ja 53 §:n toisen momentin (lauantaille, sunnuntaille tai viralliseen pyhäpäivään ajoittuvan määräajan päättymispäivän siirtäminen ensimmäiseen seuraavaan työpäivään) soveltamisessa on oltava tarkkana, jos tuomioistuinlaitoksen loman viimeinen päivä (31. elokuuta) on lauantai tai sunnuntai ja määräajan viimeinen päivä (*dies ad quem*) osuu 31. päivälle elokuuta. Tällöin sovelletaan ensin oikeudenkäyntilain 50 §:n toista momenttia ennen 53 §:n toisen momentin mahdollista soveltamista.

Oletetaan seuraavaa:

Asiakirja annetaan tiedoksi 31. heinäkuuta. Takaisinsaantiin tai muutoksenhakuun sovellettava määräaika alkaa 1. elokuuta ja päättyy 31. elokuuta, joka on lauantai tai sunnuntai.

Oikeudenkäyntilain 50 §:n toisen momentin mukaisesti määräaika jatketaan 15. päivään syyskuuta, koska sen ensimmäinen ja viimeinen päivä ajoittuu tuomioistuinlaitoksen lomaan.

Ainoastaan siinä tapauksessa, että 15. syyskuuta on lauantai tai sunnuntai, voidaan soveltaa oikeudenkäyntilain 53 §:n toista momenttia ja siirtää määräajan viimeinen päivä maanantaihin.

d. Sen asianosaisen kuolema, joka voi hakea tuomioon takaisinsaantia tai muutosta tai vedota kassaatiotuomioistuimeen

Oikeudenkäyntilain 56 §:n mukaan asianosaisen kuolema keskeyttää hänelle takaisinsaantia, muutoksenhakua tai kassaatiotuomioistuimeen vetoamista varten myönnetyn määräajan kulumisen.

Määräaika alkaa kuluu uudelleen vasta, kun päätös on annettu uudelleen tiedoksi vainajan kotipaikassa ja omaisuusluettelon laatimiseen ja harkintaan sovellettavat määräajat ovat umpeutuneet, jos päätös on annettu tiedoksi ennen kyseisten määräaikojen umpeutumista.

Tiedoksianto voidaan toimittaa perillisille yhteisesti ilman mainintaa heidän nimistään ja asemastaan. Vanhentumisajan umpeutumisesta johtuvaa oikeudenmenetystä ei kuitenkaan sovelleta asianomaiseen, jos käy ilmi, ettei tiedoksianto ole saavuttanut häntä.

12 Mitä määräaika sovelletaan muutoksenhakuun?

Yleissääntönä ja oikeudenkäyntilain 1050 §:n mukaisesti kaikenlaisiin asioihin voi hakea muutosta heti tuomion julistamisen jälkeen, myös yksipuolisiin tuomioihin. Toimivaltaa koskevaan päätökseen tai, ellei tuomari päättää toisin, välipäätökseen voi hakea muutosta vasta sitten, kun asiassa on annettu lopullinen päätös.

Oikeudenkäyntilain 1051 §:n mukaan muutoksenhakuun sovelletaan kuukauden määräaika, joka alkaa siitä kun tuomio on annettu tiedoksi [792 §:n](#) toisen ja kolmannen momentin mukaisesti. Oikeudenkäyntilain 1054 §:n mukaan valittajan vastapuoli voi milloin tahansa tehdä vastavallituksen ketä tahansa muutoksenhakumenettelyn osapuolta vastaan, vaikka hän olisi myöntynyt tuomioon varauksetta tai ennen sen tiedoksiantoa.

13 Voivatko tuomioistuimet muuttaa määräaika, erityisesti paikalletulle asetettua määräaika, tai asettaa erityisen määräpäivän paikalletuloa varten?

Oikeudenkäyntilain 51 §:n mukaan tuomioistuin voi ennen määräajan umpeutumista lyhentää tai pidentää sellaisia määräaikoja, joihin ei liity oikeuden raukeamista. Ellei laissa toisin säädetä, pidennys ei saa olla pidempi kuin alkuperäinen määräaika eikä määräaika voi jatkaa kuin kerran, paitsi painavista syistä ja perustellulla päätöksellä.

14 Jos sellainen asiakirja, joka on osoitettu asuinpaikkansa vuoksi määräajan pidennykseen oikeutetulle asianosaiselle, annetaan tiedoksi hänelle sellaisessa paikassa, jossa asuvilla ei ole oikeutta määräajan pidennykseen, menettääkö kyseinen asianosainen oikeutensa määräajan pidennykseen?

Oikeudenkäyntilain 55 § on laadittu nimenomaan tällaista osapuolta silmällä pitäen. Jos osapuoli täyttää kyseisessä pykälässä asetetut edellytykset, hän voi päästä osalliseksi säännöksen suomasta edusta.

15 Mitä seuraamuksia aiheutuu, jos määräaikoja ei noudateta?

Oikeudenkäyntilain 50 §:n ensimmäisen momentin mukaan määräaikoja, joihin liittyy oikeuden raukeaminen, ei voida lyhentää tai pidentää edes osapuolten suostumuksella, paitsi jos on kyse jostakin laissa säädetystä olosuhteesta.

Oikeustoimi on siis käynnistettävä määräajan puiteissa, muutoin sitä ei oteta käsiteltäväksi.

16 Jos määräaika ylitetään, mitä oikeuskeinoja niitä noudattamatta jättäneillä asianosaisilla on käytettävissään?

Vanhentumisajan umpeutuminen on lopullista. Muutoksenhakukeinojen käyttö ei ole mahdollista sen jälkeen, paitsi jos lakia on rikottu.

Päivitetty viimeksi: 28/10/2019

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Menettelylliset määräajat - Bulgaria

1 Erityyppiset määräajat, joita sovelletaan siviiliasioita koskevien menettelyjen yhteydessä

A) Oikeutta subjektiivisten aineellisten oikeuksien oikeussuojaan sääntelevät laissa määritellyt vanhentumisajat ja preklusiiviset määräajat (kalenteriin perustuvat määräajat).

Vanhentumisajalla tarkoitetaan ajanjaksoa, jonka aikana subjektiivisen oikeuden haltija on passiivinen ja jonka päätyttyä hän ei enää voi hakea oikeussuojaa kyseiselle oikeudelle. Vanhentumisajan päätyttyä vanhenee aineellisen oikeuden lisäksi siihen liittyvä kanneoikeus ja täytäntöönpano-oikeus, ja oikeus muuttuu luonnonoikeudeksi (aineelliseksi oikeudeksi ilman oikeussuojaa). Vanhentumisaikaa ei sovelleta automaattisesti vaan ainoastaan sen jälkeen, kun velallinen esittää vastalauseen toimivaltaiselle tuomioistuimelle tai ulosottomiehelle.

Vanhentumisaikojen kestoa, keskeytymistä ja katkeamista koskevat säännöt vahvistetaan velvoitteita ja sopimuksia koskevassa laissa (*Zakon za zadalzhenyata i dogovorite*). Jos vaatimuksiin ei sovelleta erityisiä määräaikoja, niitä koskee yleinen viiden vuoden vanhentumisaika (velvoitteita ja sopimuksia koskevan lain 110 §).

Seuraavaan kolmeen vaatimustyyppiin sovelletaan kolmen vuoden vanhentumisaikaa (velvoitteita ja sopimuksia koskevan lain 111 §):

korvausvaatimukset, joihin ei sovelleta muuta vanhentumisaikaa

korvausvaatimukset, jotka johtuvat sopimusvelvoitteiden laiminlyönnistä

vuokra- ja korkovaatimukset sekä muut määräaikaismaksuja koskevat vaatimukset, kuten lämmön- ja sähköntoimittajien vaatimukset riippumatta rahamäärän kausittaisista vaihteluista. Sen sijaan pankkien lainasopimuksiin perustuvat takaisinmaksut eivät ole luonteeltaan määräaikaismaksuja, ja näin ollen niihin sovelletaan yleistä vanhentumisaikaa.

Kolmen vuoden vanhentumisaikaa sovelletaan myös oikeuteen pyytää sopimusten lakisääteistä mitätöintiä, jos sopimus on tehty virheellisesti tai petoksen tai uhan seurauksena tai jos sopimuksen on tehnyt vajaavaltainen henkilö tai hänen edustajansa siten, että tekemisen olennaiset vaatimukset eivät täyty.

Yhden vuoden vanhentumisaikaa sovelletaan oikeuteen pyytää sopimuksen lakisääteistä mitätöintiä, jos sopimus on tehty poikkeuksellisen tarpeen tai selvästi epäedullisten olosuhteiden vuoksi (velvoitteita ja sopimuksia koskevan lain 33 §).

Kuuden kuukauden vanhentumisaikaa sovelletaan vaatimuksiin, jotka koskevat irtaimiston myynnissä havaittua virhettä tai valmistussopimuksen vastaista puutteellista työtä, lukuun ottamatta rakennusurakoita, joissa vaatimus vanhenee yleisen viiden vuoden määräajan päätyttyä (velvoitteita ja sopimuksia koskevan lain 265 §).

Täytäntöönpanomenettelyssä sovelletaan kahden vuoden vanhentumisaikaa. Jos velkoja ei käynnissä olevassa täytäntöönpanoasiassa pyydä täytäntöönpanotoimien toteuttamista kahden vuoden kuluessa, täytäntöönpanomenettely päätetään siviiliprosessilain (*Grazhdanski protsesualen kodeks*) 433 §:n 1 momentin 8 kohdan nojalla, ja uusi vanhentumisaika alkaa kuluu viimeisimmän asianmukaisen täytäntöönpanotoimen toteuttamisesta.

Vanhentumisaika alkaa sovellettavan kanneoikeuden alkamishetkellä, joka määräytyy asianomaisen aineellisen oikeuden luonteen mukaan. Tämä voi olla esimerkiksi ajankohta, jolloin sopimusvelvoite on tullut maksettavaksi, laiminlyönnin tekoajankohta, rikkomuksen tekijän tunnistamisajankohta tai reklamaatioasiassa tavaran luovutusajankohta.

Vanhentumisaikaa ei voi lyhentää tai pidentää osapuolten suostumuksella.

Sen sijaan vanhentumisaika voi keskeytyä ja katketa.

Vanhentumisajan kulumisen keskeytyminen tapauksissa, jotka määritetään tyhjentävästi velvoitteita ja sopimuksia koskevan lain 115 §:ssä:

lasten ja vanhempien välinen asia, jossa vanhemmat käyttävät vanhempainoikeuksiaan

holhouksen tai edunvalvonnan alaisten henkilöiden sekä heidän holhoojiensa tai edunvalvojiensa välinen asia, kun kyseinen holhouksen- tai edunvalvontasuhte on voimassa

puolisoiden välinen asia

henkilöiden, joiden omaisuus on lain tai tuomioistuimen päätöksen nojalla asetettu pesänhoitajan hallintoon, vaatimukset pesänhoitajaa vastaan, kun

kyseinen pesänhallinta on voimassa

oikeushenkilöiden korvausvaatimukset johtohenkilöitä vastaan, kun kyseiset johtohenkilöt ovat tehtävässään

alikäisten ja holhouksenalaisten henkilöiden vaatimukset ajanjaksona, jolloin heillä ei ole laillista edustajaa tai edunvalvojaa, ja kuusi kuukautta tällaisen edustajan tai edunvalvojan nimittämisen tai holhoussuhteen päättymisen jälkeen

vaatimusta koskevien menettelyjen ollessa käynnissä.

Näissä tapauksissa osapuoli on lain mukaan väliaikaisesti vailla kanneoikeutta. Vanhentumisaika, joka on kulunut sen keskeytymiseen saakka, pysyy voimassa ja jatkaa kulumistaan sen jälkeen, kun keskeytymisen aiheuttanut olosuhde on päättynyt.

Vanhentumisaika katkeaa seuraavissa tapauksissa:

velallinen tunnustaa vaatimuksen

esitetään vaatimus tai vastalause tai pyydetään sovittelua; jos vaatimus tai vastalause hylätään, vanhentumisajan ei katsota katkenneen

esitetään vaatimus maksukyvyttömyysmenettelyssä

ryhdytään täytäntöönpanotoimiin.

Näissä tapauksissa ajanjakso, joka on kulunut kanneoikeuden alkamishetkestä vanhentumisen katkeamiseen saakka, menettää oikeudellisen merkityksensä ja uusi vanhentumisaika alkaa kuluu. Jos katkeaminen johtuu vaatimuksesta tai vastustuksesta, laissa säädetään myös toisesta tärkeästä seurauksesta:

katkeamisen jälkeen alkava uusi vanhentumisaika on aina viisi vuotta.

Preklusiivisilla määräajoilla tarkoitetaan ajanjaksoa, jonka päätyttyä itse aineelliset oikeudet raukeavat. Nämä määräajat alkavat kuluu subjektiivisen oikeuden alkamishetkestä eikä kanneoikeuden alkamishetkestä.

Preklusiiviset määräajat eivät voi keskeytyä tai katketa vanhentumisaikojen tavoin.

Tuomioistuin tai ulosottomies soveltaa niitä viran puolesta, mikä tarkoittaa, että velallisen ei tarvitse niiden säilyttämiseksi esittää vastalauseita. Kun preklusiivinen määräaika on päättynyt, nostettua kannetta ei voida ottaa käsiteltäväksi, kun taas vanhentumisajan päättymisen (edellyttäen, että vastalause on esitetty) tekee kanteesta perusteettoman.

Preklusiivisia määräaikoja ovat esimerkiksi seuraavat: kolmen kuukauden määräaika, jonka kuluessa pantinsaaja tai kiinnityksen haltija voi vastustaa sitä, että vakuutuskorvaus maksetaan hänen itsensä sijaan tavaran omistajalle; kahden kuukauden määräaika, jonka kuluessa yhteisomistuksessa olevan tavaran omistaja voi nostaa kanteen kyseisen tavaran ostamisesta, jos toinen tavaran omistaja on myynyt osuutensa kolmannelle osapuolelle; yhden vuoden määräaika, jonka kuluessa voidaan nostaa kanne lahjoituksen peruuttamiseksi.

B) Määräajat, joiden kuluessa osapuolten ja tuomioistuimen on suoritettava tiettyjä prosessitoimia kannemenettelyissä ja täytäntöönpanomenettelyissä, vahvistetaan siviiliprosessilaissa. Määräajat, jotka koskevat prosessitoimia maksukyvyttömyysmenettelyssä, vahvistetaan kauppalaissa (*Targovski zakon*) ja pankkien maksukyvyttömyyden osalta pankkien maksukyvyttömyyttä koskevassa laissa (*Zakon za bankovata nesastoyatelnost*) ja muissa erityislaeissa.

Jos osapuolet eivät noudata määräaika, oikeus asianomaisen prosessitoimen suorittamiseen menetetään. Jos tuomioistuin ei noudata määräaika, se voi kuitenkin suorittaa prosessitoimen myöhemmin, koska tuomioistuimella on siihen aina oikeus. Tuomioistuimelle asetetut määräajat ovat pelkästään suuntaa antavia.

Osapuolten suorittamiin prosessitoimiin sovelletaan lainsäädännössä vahvistettuja tai tuomioistuimen vahvistamia määräaikoja.

Lainsäädännössä vahvistetaan muun muassa seuraavat määräajat:

määräaika, jonka kuluessa vaatimuskirjelmän sääntöjenvastaisuudet on korjattava; tämä yhden viikon määräaika alkaa vaatimuskirjelmän tiedoksiannosta osapuolelle (siviiliprosessilain 129 §:n 2 momentti), mutta tuomioistuin voi harkintansa mukaan pidentää määräaika

määräaika, jonka kuluessa vastaajan on vastattava vaatimukseen tai jonka kuluessa voidaan täsmentää todisteita, kyseenalaistaa vaatimuskirjelmässä esitettyjen todisteiden todenmukaisuus, esittää vastavaatimus, tuoda esiin kolmansia osapuolia (avunantajia) ja nostaa kanne niitä vastaan sekä vastustaa asian käsittelyä koskevaa tuomioistuimen menettelyä. Määräaika alkaa kulua siitä, kun vastaaja vastaanottaa jäljennöksen vaatimuskirjelmästä, ja sen pituus on yksi kuukausi tai kaksi viikkoa riippuen siitä, onko kyseessä yleinen menettely vai kauppaoikeudellisiin riitoihin sovellettava erityinen vaatimusmenettely (siviiliprosessilain 131 ja 367 §)

määräaika, jonka kuluessa kantaja voi esittää ylimääräisen vaatimuskirjelmän kauppaoikeuden alan riita-asioissa; tämä kahden viikon määräaika alkaa vastaajan vastauksen vastaanottamisesta (siviiliprosessilain 372 §)

määräaika, jonka kuluessa vastaaja voi vastata ylimääräiseen vaatimuskirjelmään kauppaoikeuden alan riita-asioissa; tämä kahden viikon määräaika alkaa ylimääräisen vaatimuskirjelmän vastaanottamisesta (siviiliprosessilain 373 §)

määräaika, jonka kuluessa tuomioistuimen päätökseen voidaan hakea muutosta; tämä kahden viikon määräaika alkaa päätöksen tiedoksiannosta osapuolelle (siviiliprosessilain 259 §)

määräaika, jonka kuluessa vastapuoli voi vastata muutoksenhakuun ja toimittaa vastavaltituksen; tämä kahden viikon määräaika alkaa siitä, kun vastapuoli on saanut jäljennöksen muutoksenhausta (siviiliprosessilain 263 §)

määräaika, jonka kuluessa tuomioistuimen päätökseen voi hakea muutosta yleisessä oikeusasteessa (kassaatiovalitus); tämä kuukauden määräaika alkaa siitä, kun päätös annetaan tiedoksi osapuolelle (siviiliprosessilain 283 §)

määräaika, jonka kuluessa tuomioistuimen määräykseen voi hakea muutosta; tämä viikon määräaika alkaa siitä, kun määräys annetaan tiedoksi osapuolelle, ja jos määräys on annettu tuomioistuinkäsittelyssä osapuolen läsnä ollessa, määräaika alkaa käsittelyn päivämäärästä (siviiliprosessilain 275 §)

määräaika, jonka kuluessa on mahdollista vaatia täytäntöönpannun päätöksen peruuttamista; tämä kolmen kuukauden määräaika alkaa siitä, kun peruutuksen syy ilmenee (siviiliprosessilain 305 §)

määräaika, jonka kuluessa osapuoli voi pyytää tuomarin erottamista; tämä on tehtävä ensimmäisessä käsittelyssä sen jälkeen, kun erottamisen syy ilmeni tai kun osapuoli sai siitä tiedon (siviiliprosessilain 23 §)

määräaika, jonka kuluessa osapuoli voi esittää vastalauseen aineellisen toimivallan puuttumisen johdosta; tämä on mahdollista toisen oikeusasteen menettelyn päättymiseen saakka (siviiliprosessilain 119 §)

määräaika, jonka kuluessa osapuoli voi esittää vastalauseen sellaisen paikallisen toimivallan puuttumisen johdosta, joka määräytyy kiinteän omaisuuden sijainnin perusteella; tämä on mahdollista ensimmäisen oikeusasteen tutkinnan päättymiseen saakka (siviiliprosessilain 119 §); kaikissa muissa tapauksissa, joissa paikallisen toimivallan sääntöjä on mahdollisesti rikottu, vastaaja voi esittää vastalauseen vaatimuskirjelmään vastaamista koskevan määräajan kuluessa (siviiliprosessilain 119 §). Kun on kyse kuluttajariidoista ja kanteista, jotka vahinkoa kärsinyt on nostonut vakuutusenantajaa, takuurahastoa (*Garantcionen fond*) tai Bulgarian liikennevakuutuslaitosten keskuustoimistoa (*Natsionalno byuro na balgarskite avtomobilni zastrohovateli*) vastaan, tuomioistuin valvoo viran puolesta alueellisen toimivallan noudattamista ensimmäisen käsittelyn päättymiseen asti

määräaika, jonka kuluessa kantaja voi perua vaatimuskirjelmän ilman vastaajan suostumusta; tämä on mahdollista ensimmäisen tuomioistuinkäsittelyn päättymiseen saakka (siviiliprosessilain 232 §)

määräaika, jonka kuluessa osapuoli voi toimittaa liitännäisen vaatimuksen; kantajan osalta määräaika on ensimmäinen käsittely ja vastaajan osalta aika, jonka kuluessa vaatimuskirjelmään on vastattava (siviiliprosessilain 212 §)

asiakirjan todenmukaisuuden kyseenalaistamisen määräaika; tämä olisi tehtävä viimeistään vastauksessa prosessitoimeen, jonka yhteydessä asiakirja esitetään, ja jos asiakirja on liitetty vaatimuskirjelmään, vastaajan tulisi riitauttaa se kirjallisessa vastauksessaan (siviiliprosessilain 193 §)

määräaika maksamismääräyksen vastustamiselle; tämä kahden viikon määräaika alkaa määräyksen tiedoksiannosta (siviiliprosessilain 414 §)

määräaika, jonka kuluessa on mahdollista hakea muutosta päätökseen, jolla hylätään maksamismääräystä koskeva hakemus; tämä viikon määräaika alkaa kulua siitä, kun hylkäävä päätös on annettu tiedoksi hakijalle (siviiliprosessilain 413 §)

määräaika, jonka kuluessa on mahdollista hakea muutosta täytäntöönpanomääräyksen antamista koskevaan päätökseen; tämä kahden viikon määräaika alkaa siitä, kun päätös on annettu tiedoksi hakijalle ja kun vapaaehtoisia noudattamista koskeva pyyntö annetaan tiedoksi velalliselle (siviiliprosessilain 407 §)

määräaika, jonka kuluessa velallinen voi noudattaa maksamismääräystä vapaaehtoisesti täytäntöönpanomenettelyssä; tämä kahden viikon määräaika alkaa siitä, kun ulosottomies on antanut maksuohjeituksen tiedoksi (siviiliprosessilain 428 §)

määräaika, jonka kuluessa on mahdollista hakea muutosta ulosottomiehen toimiin; tämä yhden viikon määräaika alkaa toimen suorittamisesta, jos osapuoli oli tilanteessa läsnä tai osapuoli haastettiin virallisesti, ja muissa tapauksissa tiedoksiannon päivämäärästä (siviiliprosessilain 436 §)

määräaika vaatimuksen toimittamiselle maksukyvyttömyysmenettelyssä; määräaika voi olla joko yksi kuukausi tai kolme kuukautta siitä, kun maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamista koskeva päätös kirjataan kaupparekisteriin (kauppalain 685 ja 688 §)

määräaika tervehdyttämisuunnitelman esittämiselle; tämä kuukauden määräaika alkaa päivästä, jona tuomioistuimen päätös hyväksytyjen saatavien luettelon hyväksymisestä kirjataan kaupparekisteriin (kauppalain 696 §)

määräaika hyväksytyjen saatavien luettelon vastustamiselle; tämä seitsemän päivän määräaika alkaa siitä, kun luettelo julkaistaan kaupparekisterissä (kauppalain 690 §)

määräaika pesähoitajan laatiman jakotilin vastustamiselle; tämä 14 päivän määräaika alkaa siitä, kun tili kirjataan kaupparekisteriin (kauppalain 727 §) preklusiiviset määräajat, jotka koskevat tiettyjen prosessitoimien toteuttamista ja joihin sovelletaan myös muita erityislakeja, kuten kauppalakia elinkeinonharjoittajan tilanteen vakauttamisen osalta, pankkien maksukyvyttömyyttä koskevaa lakia ja vakuutuslakia (*Kodeks za zastrohovaneto*).

Tuomioistuin voi vahvistaa esimerkiksi seuraavat määräajat:

määräaika todisteiden keräämiselle (siviiliprosessilain 157 §)

määräaika, jonka kuluessa todisteiden keräämisestä aiheutuvat kustannukset (esim. todistajien haastamisen kustannukset, asiantuntijatodistajien palkkiot) on maksettava (siviiliprosessilain 160 §)

määräaika, jonka kuluessa osapuolen suorittamaan prosessitoimeen liittyvät sääntöjenvastaisuudet on korjattava (siviiliprosessilain 101 §)

määräaika, jonka kuluessa vaatimuskirjelmä on kirjattava ja joka on yleensä enemmän kuin yksi viikko.

Määräajat on lisäksi jaettu kahteen ryhmään riippuen siitä, voiko tuomioistuimen vahvistamia määräaikoja voidaan pidentää. Sen sijaan määräaikoja, jotka koskevat muutoksenhakua ja lainvoimaisen tuomion peruuttamista koskevan pyynnön toimittamista, ei ole mahdollista pidentää (siviiliprosessilain 63 §:n 3 momentti).

2 Luettelo päivistä, jotka eivät ole 3. kesäkuuta 1971 annetussa asetuksessa (ETY, EURATOM) N:o 1182/71 tarkoitettuja työpäiviä

Yleisiä vapaapäiviä ovat seuraavat:

1. tammikuuta – uuvivuosi
 3. maaliskuuta – kansallispäivä (kansallinen vapaapäivä)
 1. toukokuuta – työn ja työväen kansainvälisen solidaarisuuden päivä
 6. toukokuuta – Pyhän Yrjön päivä, urheuden päivä, Bulgarian armeijan päivä
 24. toukokuuta – Bulgarian sivistyksen, kulttuurin ja slaavilaisen kirjallisuuden päivä
 6. syyskuuta – yhtenäisyyden päivä
 22. syyskuuta – itsenäisyyspäivä
 1. marraskuuta – kansallisten johtajien päivä (vapaapäivä kaikissa oppilaitoksissa, mutta työpäivä kaikille muille oikeussubjekteille)
 25. ja 26. joulukuuta – joulu
- pitkäperjantai, pääsiäislauantai ja pääsiäissunnuntai – vuosittain vahvistettavat kaksi juhlapäivää (sunnuntai ja maanantai).

Ministerineuvosto voi myös julistaa kertaluonteisesti vuoden aikana muita yleisiä vapaapäiviä tai tiettyjen ammattikuntien juhlapäiviä sekä vaihtaa vapaapäivien paikkaa vuoden aikana.

3 Mitä yleisiä sääntöjä sovelletaan erilaisten siviilimenettelyjen määräaikoihin?

Osapuolten ja tuomioistuimen kannamenettelyssä ja täytäntöönpanomenettelyssä suorittamien prosessitoimien määräaikoja koskevat säännöt vahvistetaan siviiliprosessilaissa. Myös useissa erityislaeissa vahvistetaan preklusiivisia määräaikoja prosessuaalisten oikeuksien käyttämiselle, esimerkiksi kauppalain 74 §:ssä sekä kaupparekisteristä ja voittoa tavoittelemattomien oikeushenkilöiden rekisteristä annetun lain (*Zakon za targovskia registar i registara na juridicheskite litsa s nestopanska tsel*) 19 ja 25 §:ssä. Perustietoja siviiliprosessilain 7 lukuun (Määräajat ja määräaikojen uudelleen aloittaminen) sisältyvistä yleisistä säännöistä esitetään vastauksissa kysymyksiin 4, 5 ja 6.

Vanhentumisaikoja koskevat yleiset säännöt sisältyvät velvoitteita ja sopimuksia koskevan lain 110 §:ään ja sitä seuraaviin pykäliin. Katso kohta 1.

Yleiset säännöt, jotka koskevat sopimusvelvoitteiden täyttämisen määräaikoja, sisältyvät velvoitteita ja sopimuksia koskevan lain 69–72 §:ään.

Eräiden prosessilaissa (siviiliprosessilain 61, 229 ja 432 §) vahvistettujen edellytysten täytyessä määräaikojen kulumisen keskeytyminen alkaen tapahtumasta, joka aiheuttaa asian käsittelyn lykkäämisen. Asian käsittelyä lykätään silloin, kun ilmenee este, jonka takia käsittelyä ei voida jatkaa, eikä prosessitoimia (kanteen turvaamista lukuun ottamatta) voida hyväksyä niin kauan kuin este on olemassa. Esteen poistuttua (esim. osapuoli kuolee, on määrättävä holhooja, käynnissä on muita asiaan liittyviä menettelyjä jne.) menettelyä voidaan jatkaa, ja kaikki ennen keskeytystä toteutetut prosessitoimet ovat edelleen voimassa. Erityislaeissa vahvistetaan lisäksi muita määräaikoja, jotka ovat yleistä vanhentumisaikaa lyhyempiä.

4 Kun teko tai virallinen toimi on suoritettava tietyn ajanjakson aikana, milloin ajanjakso alkaa?

Tietyn prosessitoimen määräaika alkaa kuluu yleensä siitä päivästä, jona osapuolelle ilmoitetaan, että hänen olisi suoritettava kyseinen toimi, tai osapuolelle ilmoitetaan tuomioistuimen antamasta päätöksestä, johon voi hakea muutosta.

Määräaika vaatimuskirjelmän sääntöjenvastaisuusien korjaamiselle alkaa kuluu päivästä, jona tuomioistuimen ohjeet annetaan tiedoksi osapuolelle.

Määräaika, jonka kuluessa vastaajan on annettava kirjallinen vastaus vaatimuskirjelmään, alkaa kuluu siitä, kun vastaaja vastaanottaa jäljennöksen vaatimuskirjelmästä ja siihen liittyvistä todisteista. Ilmoituksessa, jolla tuomioistuin lähettää jäljennökset vastaajalle, on ilmoitettava vastauksen määräaika ja määräajan noudattamatta jättämisen seuraukset.

Määräaika muutoksen hakemiselle tuomioon alkaa kuluu siitä, kun tuomio annetaan tiedoksi osapuolelle.

Jos asia käsitellään summaarisessa menettelyssä (siviiliprosessilain 3 osan 25 luku), tuomion muutoksenhaun määräaika alkaa kuluu päivästä, jona tuomioistuin ilmoittaa julkaisevansa tuomion.

Tuomion muutoksenhaun määräaika alkaa kuluu siitä, kun tuomio annetaan tiedoksi osapuolelle, ja jos tuomio annetaan tuomioistuinkäsittelyssä osapuolen läsnä ollessa, määräaika alkaa kuluu käsittelypäivästä.

Ulosottomiehen toimea koskevan muutoksenhaun yhden viikon määräaika alkaa kuluu toimen suorittamisesta, jos osapuoli oli tilanteessa läsnä tai jos osapuoli haastettiin virallisesti, ja muissa tapauksissa päivästä, jona asia annetaan tiedoksi.

Maksukyvyyttömyysmenettelyssä määräaika alkaa kuluu siitä, kun pesänhoitaja on ilmoittanut toimenpiteistään (esim. laatinut luettelon velkojista, joilla on hyväksytyjä saatavia) tai kun tuomioistuimen asiakirja julkaistaan kaupparekisterissä.

Lisäksi on olemassa määräaikoja, jotka alkavat kuluu vaatimusmenettelyn aloitushetkestä. Näissä tapauksissa lainsäädännössä vahvistetaan ainoastaan määräaikojen päättymisajankohta.

Esimerkkejä:

Kantaja voi muuttaa vaatimuksensa perusteita tai sisältöä tai peruuttaa vaatimuksen ilman vastaajan suostumusta asian ensimmäisen käsittelyn päättymiseen saakka.

Pesänjakomenettelyssä kukin perijöistä voi pyytää kirjallisesti lisäämään muuta omaisuutta jäämistöön ensimmäiseen käsittelyyn mennessä.

5 Voiko määräajan kulumisen aloittavana hetkeen vaikuttaa tai sitä muuttaa se tapa, jolla asiakirjat lähetetään tai annetaan tiedoksi (henkilökohtaisesti haastemiehen välityksellä tai postitse)?

Määräaika alkaa kuluu siitä hetkestä, kun tiedoksianto on toimitettu osapuolelle. Ajankohta, jolloin osapuolen katsotaan saaneen asianmukaisesti tiedoksiannon, määritetään eri tavoin tiedoksiantotavasta riippuen. Siviiliprosessilain 6 luvussa (Ilmoitukset ja haasteet) vahvistetaan säännöt siitä, miten tiedoksiannot ja haasteet toimitetaan osapuolille ja milloin osapuolten katsotaan saaneen asianmukaisesti tiedoksiannot.

Jos tiedoksianto suoritetaan henkilökohtaisesti vastaanottajalle, hänen edustajalleen tai muulle henkilölle, joka asuu tai työskentelee kyseisessä osoitteessa, haasteessa on ilmoitettava päivämäärä, jolloin henkilö on vastaanottanut tiedoksiannon, riippumatta siitä, toimittiko sen haastemies vai postinkantaja.

Kyseessä olevan prosessitoimen määräaika alkaa kuluu tästä päivästä.

Tiedoksiantoja voidaan toimittaa myös osapuolen ilmoittamaan sähköpostiosoitteeseen. Tällöin katsotaan, että vastaanottaja on saanut tiedoksiannon, kun se kirjataan ilmoitettuun tietojärjestelmään.

Jos tilanteeseen liittyy laissa vahvistettuja ennakoheitoja (esim. jos osapuoli on muuttanut pois osoitteesta, jonka hän on antanut menettelyä varten, eikä ole ilmoittanut uutta osoitettaan), tuomioistuin voi määrätä, että tiedoksianto on toimitettava liittämällä ilmoitus tapauksen asiakirjoihin, jolloin määräaika alkaa kuluu liittämispäivästä. Tällaista sovellettua tiedoksiantoa voidaan noudattaa silloin, kun jokin prosessuaalinen velvoite on laiminlyöty.

Jos vastaajaa ei tavoiteta hänen pysyvistä osoitteestaan eikä kukaan voi vastaanottaa tiedoksiantoa, haastemiehen on kiinnitettävä oveen tai postilaatikoon ilmoitus, jossa todetaan, että asiakirjat on jätetty tuomioistuimen kirjaamoon ja ne voi noutaa kahden viikon kuluessa tiedoksiantopäivästä.

Jos vastaajaa ei saavu noutamaan asiakirjoja, katsotaan, että tiedoksianto ja siihen liittyvät asiakirjat on toimitettu noutamista koskevan määräajan päättyttyä.

Tällaisessa tapauksessa sovellettu tiedoksianto johtuu siitä, että luonnollinen henkilö on laiminlyönyt hallinnollisen veloitteensa ilmoittaa pysyvä tai nykyinen osoitteensa, josta hänet voi tavoittaa.

Kun on kyse tiedoksiannosta rekisteriin merkityille elinkeinonharjoittajille ja oikeushenkilöille, tiedoksianto toimitetaan rekisteriin viimeksi merkittyyn osoitteeseen. Jos kyseisestä osoitteesta ei löydy toimistoa eikä yrityksen nimeä eli jos on syytä uskoa, että henkilö on poistunut osoitteesta, kaikki tiedoksiannot liitetään asiakirjakansioon ja katsotaan asianmukaisesti toimitetuiksi (siviiliprosessilain 50 §:n 2 momentti).

Jos elinkeinonharjoittaja toimii rekisteriin merkityssä osoitteessa, mutta haastemies ei pääse sisälle tiloihin tai ei löydä henkilöä, joka suostuisi vastaanottamaan tiedoksiannon, haastemies kiinnittää ilmoituksen tiedoksiannosta näkyvälle paikalle. Mikäli asiakirjoja ei ole noudettu kahden viikon kuluessa ilmoituksen kiinnittämisestä, tiedoksianto katsotaan toimitetuksi (sovellettu tiedoksianto).

6 Kun määräajan kuluminen alkaa jostakin tapahtumasta, lasketaanko määräaikaan mukaan päivä, jona tapahtuma ilmenee?

Määräaika lasketaan vuosina, viikkoina ja päivinä. Päivinä ilmaistu määräaika lasketaan määräajan alkamista seuraavasta päivästä, ja se päättyy viimeisen päivän lopussa. Esimerkiksi jos osapuolta kehoitetaan korjaamaan kanteen sääntöjenvastaisuudet seitsemän päivän kuluessa ja ilmoitus annetaan tiedoksi

1. kesäkuuta, määräaika alkaa kuluu tästä päivästä. Määräajan laskenta aloitetaan kuitenkin seuraavasta kalenteripäivästä (2. kesäkuuta), ja se päättyy 8. kesäkuuta.

7 Kun määräaika on ilmaistu päivissä, tarkoittaako ilmoitettu päivien lukumäärä kalenteripäiviä vai työpäiviä?

Määräajat lasketaan kalenteripäivinä. Jos määräaika kuitenkin päättyisi muuna kuin arkipäivänä (viikonloppuna tai juhlapäivänä), sen katsotaan päättyvän seuraavana arkipäivänä.

8 Entä jos määräaika on ilmaistu viikoissa, kuukausissa tai vuosissa?

Viikkoina ilmaistu määräaika päättyy viimeisen viikon vastaavana viikonpäivänä. Esimerkiksi jos osapuolta kehoitetaan korjaamaan vaatimuskielimen sääntöjenvastaisuudet viikon kuluessa, ja ilmoitus annetaan tiedoksi perjantaina, määräaika päättyy seuraavan viikon perjantaina.

Kuukausina ilmaistu määräaika päättyy viimeisen kuukauden vastaavana päivänä, ja jos kyseisessä kuukaudessa ei ole vastaavaa päivää, määräaika päättyy kuukauden viimeisenä päivänä.

Vuosina ilmaistu määräaika päättyy viimeisen vuoden vastaavana päivänä, ja jos kyseisenä vuonna ei ole vastaavaa päivää, määräaika päättyy vuoden viimeisenä päivänä.

9 Milloin viikoissa, kuukausissa tai vuosissa ilmaistu määräaika päättyy?

Katso vastaus kysymykseen 8.

10 Jos määräaika päättyy lauantaina, sunnuntaina tai yleisenä vapaapäivänä, pidennetäänkö sitä seuraavaan työpäivään?

Jos määräajan viimeinen päivä on vapaapäivä, määräaika päättyy aina seuraavana työpäivänä.

11 Onko olemassa tilanteita, joissa määräaika pidennetään? Millä edellytyksillä määräaikaan voi saada pidennyksen?

Ainoat määräjajat, joita tuomioistuin ei voi pidentää, koskevat tuomioiden ja määräysten muutoksenhakua, täytäntöönpannun tuomion peruuttamispyynnön toimittamista tai maksamismääräyksen vastustamista.

Tuomioistuin voi pidentää kaikkia muita lakisääteisiä ja tuomioistuimen asettamia määräaikoja osapuolen pyynnöstä, joka on toimitettava ennen määräajan päättymistä ja perusteltava asianmukaisesti (siviiliprosessilain 63 §). Uusi määräaika ei voi olla alkuperäistä määräaikaan lyhyempi. Pidennetty määräaika alkaa kuluu alkuperäisen määräajan päätyttyä. Määräajan pidentämistä koskevaa päätöstä (ml. päätös olla pidentämättä määräaika) ei anneta tiedoksi osapuolelle. Sen sijaan osapuolen on itse aktiivisesti seurattava tuomioistuimen päätöksiä.

12 Mitä määräaika sovelletaan muutoksenhakuun?

Siviiliprosessilaissa vahvistetaan yleiset säännöt, jotka koskevat tuomioiden ja määräysten muutoksenhakua kaikissa siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa. Säännöissä vahvistetaan

kahden viikon määräaika, joka koskee muutoksenhakua tuomioistuimen päätökseen ja alkaa kuluu siitä, kun päätös annetaan tiedoksi osapuolelle yhden kuukauden määräaika, joka koskee kassaatiovalituksen tekemistä tuomioistuimen päätöksestä ja joka alkaa kuluu siitä, kun päätös annetaan tiedoksi osapuolelle

yhden viikon määräaika, joka koskee muutoksenhakua tuomioistuimen määräykseen ja joka alkaa kuluu siitä, kun määräys annetaan tiedoksi osapuolelle; jos määräys annetaan tuomioistuinkäsittelyssä osapuolen läsnä ollessa, määräaika alkaa kuluu käsittelypäivästä.

Poikkeukset näihin yleisiin sääntöihin vahvistetaan tyhjentävästi lainsäädännössä, ja ne perustuvat kunkin menettelyn erityispiirteisiin. Lainsäädännössä säädetään seuraavista poikkeuksista:

Maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamista koskeviin päätöksiin voi hakea muutosta seitsemän päivän kuluessa siitä, kun ne kirjataan kaupparekisteriin.

Päätöksiin, joilla hylätään maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamista koskeva hakemus, voi hakea muutosta seitsemän päivän kuluessa tiedoksiantopäivästä siviiliprosessilain mukaisessa menettelyssä.

Jakomenettelyssä annettavaan päätökseen, jossa tuomioistuin ilmoittaa ratkaisunsa osakkaiden vaatimuksiin, päätökseen, jolla jakamaton kiinteä omaisuus määrätään julkiseen myyntiin, päätökseen, jolla jakamaton kiinteä omaisuus määrätään yhdelle osakkaalle, ja päätökseen julkaista lopullinen jakopöytäkirja voidaan hakea muutosta yhteisellä valituksella viimeisimmän päätöksen muutoksenhakua koskevan määräajan kuluessa.

Osapuolen poissa ollessa annettuun päätökseen ei voi hakea muutosta. Osapuoli, joka on todettu poissaolevaksi, voi kuitenkin kuukauden kuluessa päätöksen tiedoksiannosta pyytää muutoksenhakutuomioistuinta peruuttamaan päätöksen, jos hän ei voi osallistua asian käsittelyyn.

Päätökseen myöntää avioero puolisoien yhteisestä hakemuksesta ei voi hakea muutosta.

Myös eräissä muissa poikkeustapauksissa säädetään erikseen muutoksenhaun määräajoista, kuten poliittisen puolueen rekisteröintiä koskeva päätös, johon on haettava muutosta seitsemän päivän kuluessa.

13 Voivatko tuomioistuimet muuttaa määräaika, erityisesti paikalletulolle asetettua määräaika, tai asettaa erityisen määräpäivän paikalletuloa varten?

Tuomioistuin ei voi lainsäädännön mukaan lyhentää itse asettamia tai laissa vahvistettuja määräaikoja, vaan se voi ainoastaan pidentää määräaikoja osapuolten pyynnöstä. Tuomioistuin ei voi pidentää määräaikoja, jotka koskevat päätösten ja määräysten muutoksenhakua, täytäntöönpannun päätöksen peruuttamispyynnön toimittamista tai maksamismääräyksen vastustamista.

Tuomioistuin voi kuitenkin omasta aloitteestaan tai yhden osapuolen pyynnöstä muuttaa käsittelypäivää siirtämällä sitä aikaisempaan tai myöhempään ajankohtaan, jos olennaiset olosuhteet sitä edellyttävät. Tuomioistuimen olisi tällöin ilmoitettava osapuolille uudesta päivämäärästä, ja ilmoitus olisi annettava tiedoksi viimeistään viikko ennen käsittelypäivää.

14 Jos sellainen asiakirja, joka on osoitettu asuinpaikkansa vuoksi määräajan pidennykseen oikeutetulle asianosaiselle, annetaan tiedoksi hänelle sellaisessa paikassa, jossa asuvilla ei ole oikeutta määräajan pidennykseen, menettääkö kyseinen asianosainen oikeutensa määräajan pidennykseen?

Siviiliprosessilain menettelysääntöjä, myös määräajan pidentämiseen liittyviä sääntöjä, sovelletaan kaikkiin menettelyn osapuoliin heidän asuinpaikastaan riippumatta.

15 Mitä seuraamuksia aiheutuu, jos määräaikoja ei noudateta?

Tuomioistuin ei lähtökohtaisesti käsittele määräajojen päättymisen jälkeen suoritettuja prosessitoimia. Tämän säännön lisäksi siviiliprosessilaissa säädetään nimenomaisesti, että jos vaatimuskielimen virheitä ei korjata ajoissa, se palautetaan. Jos muutoksenhaku, peruuttamispyyntö tai täytäntöönpanomääräystä

koskeva vastalause toimitetaan määräajan päättymisen jälkeen, ne palautetaan myöhästyneinä. Jos osapuoli ei toimita saatavillaan olevia todisteita ajoissa, niitä ei hyväksytä asian käsittelyssä, ellei laiminlyönti johdu erityisistä odottamattomista olosuhteista. Määräaikaisten laiminlyönti johtaa siihen, ettei oikeuksia, joita varten määräajat on vahvistettu, voi käyttää.

16 Jos määräaika ylitetään, mitä oikeuskeinoja niitä noudattamatta jättäneillä asianosaisilla on käytettävissään?

Osapuoli, joka ei ole noudattanut laissa vahvistettua tai tuomioistuimen asettamaa määräaika, voi pyytää määräajan palauttamista. Tätä varten on kuitenkin kyettävä osoittamaan, että määräajan noudattamatta jättäminen johtui erityisistä odottamattomista olosuhteista, joihin osapuoli ei voinut vaikuttaa.

Määräaika ei palauteta, jos määräaika olisi voitu pidentää ja kyseessä oleva prosessitoimi suorittaa.

Määräajan palauttamista koskeva pyyntö on toimitettava viikon kuluessa siitä, kun määräajan noudattamatta jättämistä koskeva ilmoitus on annettu tiedoksi.

Pyynnössä on ilmoitettava kaikki sen perusteena olevat seikat ja niitä tukevat todisteet. Pyyntö on toimitettava sille tuomioistuimelle, jossa asianomainen prosessitoimi olisi pitänyt suorittaa. Määräajan palauttamista koskevan pyynnön yhteydessä on toimitettava myös asiakirjat, joiden osalta määräajan palauttamista pyydetään. Jos määräaika koskee kulujen maksamista, tuomioistuin asettaa maksulle uuden määräajan.

Pyyntö on käsiteltävä julkisessa istunnossa. Jos pyyntö hyväksytään, menetetyt oikeudet palautetaan.

Päivitetty viimeksi: 02/03/2021

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Menettelylliset määräajat - Tšekki

1 Erityyppiset määräajat, joita sovelletaan siviiliasioita koskevien menettelyjen yhteydessä

Siviilioikeudellisissa menettelyissä keskeiset määräajat ovat yleisesti ottaen joko menettelyllisiä tai aineellisoikeudellisia.

Menettelyllisiä määräaikoja on kahdentyyppisiä: lakisääteisiä ja tuomioistuimen asettamia.

Lakisääteiset määräajat vahvistetaan lainsäädännössä. Lakisääteisen menettelyllisen määräajan noudattamatta jättäminen johtaa aina jonkinlaiseen menettelylliseen seuraukseen (esim. menetetään mahdollisuus suorittaa tietty toimi asianmukaisesti tai määrätään kurinpidollinen sakko). Lakisääteisen määräajan noudattamatta jättäminen voidaan kuitenkin hyväksyä (ks. siviiliprosessilain nro 99/1963 (*zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů*)), sellaisena kuin se on muutettuna, 58 §), jos osapuoli tai hänen oikeudellinen edustajansa ei voinut noudattaa määräaika hyväksyttävästä syystä, jonka vuoksi hän ei voinut suorittaa toimea, johon hänellä on oikeus. Hakemus menetetyt määräajan palauttamiseksi on jätettävä 15 päivän kuluessa siitä päivästä, jolloin este lakkasi olemasta merkityksellinen, ja tekemättä jätetty toimi on suoritettava samanaikaisesti. Tuomioistuin voi osapuolen pyynnöstä myöntää hakemukselle lykkäävän vaikutuksen ja sallia siten määräajan noudattamatta jättämisen.

Jos toimen suorittamisen määräaika ei vahvisteta suoraan lainsäädännössä, sen asettaa tuomarikokoonpanon puheenjohtaja (tai tuomari yhden tuomarin kokoonpanossa). Tuomarikokoonpanon puheenjohtaja (tai tuomari yhden tuomarin kokoonpanossa) voi asettaa määräajan paitsi lainsäädännössä määritellyissä tapauksissa myös silloin, kun määräajan avulla varmistetaan menettelyn eteneminen tehokkaasti ja riittävän nopeasti. Tuomioistuin voi pidentää asettamaansa määräaika olosuhteiden perusteella (ks. siviiliprosessilain nro 99/1963, sellaisena kuin se on muutettuna, 55 §). Määräajan noudattamatta jättämistä ei hyväksytä.

Menettelyllisiä määräaikoja ei aseteta tuomioistuimelle esimerkiksi päätöksen antamista varten, vaan tällaiset määräajat ovat ohjeellisia.

2 Luettelo päivistä, jotka eivät ole 3. kesäkuuta 1971 annetussa asetuksessa (ETY, EURATOM) N:o 1182/71 tarkoitettuja työpäiviä

Tšekin valtion itsenäisyyden palauttamisen päivä, uusivuosi: 1. tammikuuta

Pääsiäismaanantai: päivä vaihtelee, mutta vapaapäivä on yleensä maaliskuun lopussa tai huhtikuun alussa

Vappu: 1. toukokuuta

Voitonpäivä: 8. toukokuuta

Slaavilaisten lähetyssaarnaajien Kyrilloksen ja Methodioksen päivä: 5. heinäkuuta

Jan Husin roviolla polttamisen muistopäivä: 6. heinäkuuta

Tšekin valtionpäivä: 28. syyskuuta

Itsenäisen Tšekkoslovakian valtion perustamisen päivä: 28. lokakuuta

Vapaustaistelun ja demokratian päivä: 17. marraskuuta

Jouluaatto: 24. joulukuuta

Joulupäivä: 25. joulukuuta

Tapaninpäivä: 26. joulukuuta

3 Mitä yleisiä sääntöjä sovelletaan erilaisten siviilimenettelyjen määräaikoihin?

Lakisääteiset säännöt määräaikaisten laskentamenetelmää varten asetetaan siviiliprosessilain nro 99/1963, sellaisena kuin se on muutettuna, 55–58 §:ssä.

Päivinä ilmaistu määräaika alkaa määräajan käynnistävää tapahtumaa seuraavana päivänä.

Puoli kuukautta tarkoittaa 15 päivää.

Viikkoina, kuukausina tai vuosina ilmaistu määräaika päättyy päivänä, joka nimeltään tai järjestysnumeroltaan vastaa sitä päivää, jolloin määräajan käynnistävä tapahtuma ilmeni. Jos viimeisessä kuukaudessa ei ole tällaista päivää, määräaika päättyy kuukauden viimeisenä päivänä.

Jos määräajan viimeinen päivä on lauantai, sunnuntai tai yleinen vapaapäivä, määräajan viimeinen päivä on seuraava työpäivä.

Tunteina ilmaistut määräajat päättyvät sen tunnin päätyttyä, joka vastaa tuntia, jolloin määräajan käynnistävä tapahtuma ilmeni.

Menettelyllisen määräajan noudattamiseksi riittää, että toimi suoritetaan tuomioistuimessa tai asiakirja luovutetaan viranomaiselle, jolla on velvoite toimittaa se, eli useimmiten postiluvan haltijalle, määräajan viimeisenä päivänä.

Jos menettely on keskeytynyt, myös menettelyllisen määräajan kulumisen keskeytyy (siviiliprosessilain 111 §:n 1 momentti). Jos menettely aloitetaan uudelleen, myös määräaika alkaa kulua uudelleen.

4 Kun teko tai virallinen toimi on suoritettava tietyn ajanjakson aikana, milloin ajanjakso alkaa?

Päivää, jolloin määräajan käynnistävä tapahtuma ilmeni, ei oteta määräajan laskennassa huomioon. Tätä ei kuitenkaan sovelleta silloin, kun määräaika ilmaistaan tunteina. Näin ollen määräaika alkaa yleensä kulua määräajan käynnistävää tapahtumaa seuraavana päivänä (ks. siviiliprosessilain nro 99/1963, sellaisena kuin se on muutettuna, 57 §:n 1 momentti).

5 Voiko määräajan kulumisen aloittavaan hetkeen vaikuttaa tai sitä muuttaa se tapa, jolla asiakirjat lähetetään tai annetaan tiedoksi (henkilökohtaisesti haastemiehen välityksellä tai postitse)?

Ei.

6 Kun määräajan kulumisen alkaa jostakin tapahtumasta, lasketaanko määräaikaan mukaan päivä, jona tapahtuma ilmenee?

Päivää, jolloin määräajan käynnistävä tapahtuma ilmeni, ei oteta määräajan laskennassa huomioon. Tätä ei kuitenkaan sovelleta silloin, kun määräaika ilmaistaan tunteina (ks. siviiliprosessilain nro 99/1963, sellaisena kuin se on muutettuna, 57 §:n 1 momentti).

7 Kun määräaika on ilmaistu päivissä, tarkoittaako ilmoitettu päivien lukumäärä kalenteripäiviä vai työpäiviä?

Määräaika lasketaan kalenteripäivinä.

8 Entä jos määräaika on ilmaistu viikoissa, kuukausissa tai vuosissa?

Viikkoina ilmaistuja määräaikoja käytetään vain harvoin siviiliprosessilaissa (laki nro 99/1963, sellaisena kuin se on muutettuna) (esim. 260 §:n 3 momentti, 295 §:n 1 momentti ja 295 §:n 2 momentti). Ne ovat useimmiten tuomioistuimen asettamia määräaikoja.

Kuukausina ilmaistut määräajat ovat siviiliprosessilain mukaan yhden kuukauden (esim. 82 §:n 3 momentti, 336m §:n 2 momentti ja 338za §:n 2 momentti), kahden kuukauden (esim. 240 §:n 1 momentti ja 247 §:n 1 momentti), kolmen kuukauden (esim. 111 §:n 3 momentti, 233 §:n 1 momentti ja 234 §:n 1 momentti) ja kuuden kuukauden pituisia (esim. 77a §:n 2 momentti ja 260g §:n 3 momentti).

Vuosina ilmaistuja määräaikoja on siviiliprosessilaissa kahdenlaisia: yhden vuoden (esim. 111 §:n 3 momentti) ja kolmen vuoden määräaika (esim. 99 §:n 3 momentti, 233 §:n 2 momentti ja 234 §:n 2 momentti).

9 Milloin viikoissa, kuukausissa tai vuosissa ilmaistu määräaika päättyy?

Viikkoina, kuukausina tai vuosina ilmaistut määräajat päättyvät sen päivän lopussa, joka vastaa päivää, jolloin määräajan käynnistävänä tapahtuma ilmeni. Jos kyseisessä kuukaudessa ei ole tällaista päivää, määräaika päättyy kuukauden viimeisenä päivänä (ks. siviiliprosessilain nro 99/1963, sellaisena kuin se on muutettuna, 57 §:n 2 momentti).

10 Jos määräaika päättyy lauantaina, sunnuntaina tai yleisenä vapaapäivänä, pidennetäänkö sitä seuraavaan työpäivään?

Kyllä (ks. siviiliprosessilain nro 99/1963, sellaisena kuin se on muutettuna, 57 §:n 2 momentti).

11 Onko olemassa tilanteita, joissa määräaika pidennetään? Millä edellytyksillä määräaikaan voi saada pidennyksen?

Lakisääteisiä menettelyllisiä määräaikoja ei voida muuttaa tuomioistuimen päätöksellä.

Tuomioistuin voi pidentää asettamaansa menettelyllistä määräaikaolosuhteista riippuen.

12 Mitä määräaika sovelletaan muutoksenhakuun?

Osapuoli voi hakea muutosta ensimmäisen oikeusasteen menettelyssä annettuun piirituomioistuimen (*okresni soud*) päätökseen tai alueoikeuden (*krajský soud*) päätökseen, paitsi jos se kielletään lainsäädännössä (ks. siviiliprosessilain nro 99/1963, sellaisena kuin se on muutettuna, 201 §). Muutosta on haettava 15 päivän kuluessa kirjallisen päätöksen tiedoksiantamisesta siinä tuomioistuimessa, jonka päätökseen haetaan muutosta. Valituksen toimittamisen määräajassa ei oteta huomioon päivää, jolloin päätös annettiin tiedoksi osapuolelle. Tämän menettelyllisen määräajan noudattamiseksi riittää, että valitus luovutetaan sen perille toimittamisesta vastaavalle viranomaiselle (esim. postiluvan haltijalle, vankilalle, jos henkilö on vangittu tai pidätetty, tai lastenkodille tai lastensuojelulaitokselle, johon henkilö on sijoitettu), tai tuomioistuimelle määräajan viimeisenä päivänä.

Jos päätöksestä on annettu korjaava päätös, määräaika alkaa kuluu korjaavan päätöksen voimaantulopäivästä (ks. siviiliprosessilain 204 §:n 1 momentti).

Jos muutosta haetaan 15 päivän määräajan päättymisen jälkeen ainoastaan siitä syystä, että valittaja noudatti tuomioistuimen antamaa virheellistä muutoksenhakuohjetta, katsotaan, että muutosta on haettu ajoissa. Jos päätöksessä ei anneta ohjeita muutoksenhausta, sen määräajasta tai tuomioistuimesta, johon valitus on toimitettava, tai jos siinä annetaan virheellisiä ohjeita, joiden mukaan muutosta ei voi hakea, päätökseen voidaan hakea muutosta kolmen kuukauden kuluessa päätöksen tiedoksiannosta.

Jos asiassa on annettu maksumääräys, sen voimaantulo voidaan estää vain siten, että vastaaja antaa siihen vastineen 15 päivän lakisääteisen määräajan kuluessa siitä, kun määräys annettiin tiedoksi, maksumääräyksen antaneessa tuomioistuimessa (ks. siviiliprosessilain 172 §:n 1 momentti). Jos maksumääräystä vastustetaan tällä tavoin, se perutaan, ja tuomioistuin määrää, että asia on käsiteltävä oikeudessa. Muutosta voidaan hakea ainoastaan menettelykustannuksia koskevaan lauseluun, mutta tämä ei tietenkään johda maksumääräyksen peruuttamiseen.

13 Voivatko tuomioistuimet muuttaa määräaika, erityisesti paikalletulolle asetettua määräaika, tai asettaa erityisen määräpäivän paikalletuloa varten?

Siviiliprosessilain (laki nro 99/1963, sellaisena kuin se on muutettuna) mukaan käsitellyä voidaan lykätä tärkeistä syistä, jos asiaa ei voida käsitellä ja ratkaista yhdessä käsitellyssä (ks. siviiliprosessilain 119 §). Lykkäämisen tärkeä syy voi liittyä esimerkiksi siihen, että yksi menettelyn osapuolista ei ole saapunut tuomioistuimeen eikä käsitellyä voida pitää hänen poissa ollessaan (ks. siviiliprosessilain 101 §:n 3 momentti) tai että yhdellä osapuolista ei ole ollut riittävästi aikaa valmistautua käsitelyyn siksi, että hänelle ei toimitettu haastetta riittävän ajoissa tai muista tärkeistä syistä.

Osapuoli voi pyytää tuomioistuinta lykkäämään käsitelyä. Tuomioistuin päättää osapuolen etukäteen toimittamasta lykkäyspyynnöstä sen perusteella, miten painavia esitetyt syyt ovat. Jos tuomioistuin ei suostu osapuolen pyyntöön, osapuolen on saavuttava käsitelyyn.

14 Jos sellainen asiakirja, joka on osoitettu asuinpaikkansa vuoksi määräajan pidennykseen oikeutetulle asianosaiselle, annetaan tiedoksi hänelle sellaisessa paikassa, jossa asuvilla ei ole oikeutta määräajan pidennykseen, menettääkö kyseinen asianosainen oikeutensa määräajan pidennykseen?

Tšekin lainsäädännössä ei nimenomaisesti käsitellä tällaista tilannetta.

Jos menettelyssä on kansainvälinen osa, jonka aikana asiakirja on annettava tiedoksi ulkomailla asuvalle osapuolelle, sovelletaan oikeuspaikan lakia (*lex fori*) eli sen tuomioistuimen menettelysääntöjä, jonka toimivaltaan asia kuuluu.

15 Mitä seuraamuksia aiheutuu, jos määräaikoja ei noudateta?

Menettelyllisen määräajan noudattamatta jättämisellä on aina menettelyllisiä seurauksia.

Jos siviiliprosessilaissa (laki nro 99/1963, sellaisena kuin se on muutettuna) asetetaan toimen suorittamiselle (esim. muutoksenhauille tai ylimääräiselle muutoksenhauille) tietty määräaika, kyseisen määräajan noudattamatta jättäminen aiheuttaa sen, ettei toimea voida asianmukaisesti suorittaa. Määräajan noudattamatta jättäminen voidaan hyväksyä, jos osapuoli tai hänen edustajansa ei voinut noudattaa määräaika hyväksyttävästä syystä (esim. äkillinen sairastuminen tai loukkaantuminen) eikä sen vuoksi voinut suorittaa toimea, johon hänellä on oikeus (ks. siviiliprosessilain 58 §), paitsi jos tietyn määräajan noudattamatta jättämistä ei siviiliprosessilain nojalla voida hyväksyä (esim. lain 235 §:n 1 momentin nojalla määräajan noudattamatta jättämistä ei hyväksytä, jos kyse on menettelyn uusimishakemuksesta tai kumoamiskanteesta (*žaloba pro zmatečnost*)). Jos tietyn velvoitteen noudattamiselle on asetettu määräaika, sen noudattamatta jättämisestä määrätään tietty seuraamus (esim. kurinpidollinen sakko).

Tuomioistuimen asettaman menettelyllisen määräajan noudattamatta jättäminen johtaa lain mukaan aina tiettyihin seuraamuksiin. Tuomarikokoonpanon puheenjohtaja (tai tuomari yhden tuomarin kokoonpanossa) voi pidentää asettamaansa määräaika. Tuomioistuimen asettaman määräajan noudattamatta jättämistä ei hyväksytä.

Maksumääräyksellä, jota ei vastusteta, on sama vaikutus kuin lainvoimaisella ja täytäntöönpanokelpoisella tuomiolla (ks. siviiliprosessilain 174 §:n 1 momentti).

16 Jos määräaika ylitetään, mitä oikeuskeinoja niitä noudattamatta jättäneillä asianosaisilla on käytettävissään?

Käsittelystä pois jäämisellä on erilaisia seurauksia kuin määräajan noudattamatta jättämisellä. Jos asianmukaisesti haastettu osapuoli ei saavu käsitelyyn eikä ole pyytänyt lykkäystä ajoissa ja perustellusta syystä, tuomioistuin voi käsitellä asian ja antaa päätöksen osapuolen poissa ollessa (ks. siviiliprosessilain nro 99/1963, sellaisena kuin se on muutettuna, 101 §:n 3 momentti). Jos siviiliprosessilain 153b §:n edellytykset täyttyvät, tuomioistuin voi antaa yksipuolisen tuomion.

Jos vastaajalla oli hyväksyttävä syy jäädä pois asian ensimmäisestä käsitelystä, jossa annettiin yksipuolinen tuomio, tuomioistuin mitätöi tuomion vastaajan pyynnöstä ja määrää asialle uuden käsitelyn. Osapuoli voi toimittaa tällaisen pyynnön siihen saakka, kunnes yksipuolinen tuomio tulee voimaan (ks. siviiliprosessilain 153b §:n 4 momentti).

Yksipuoliseen tuomioon voi myös hakea muutosta. Jos vastaaja on pyytänyt mitätöimään ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomion ja hakenut lisäksi muutosta tuomioon ja jos tuomion mitätöintipyyntö on hyväksytty täytäntöönpanokelpoisella päätöksellä, muutoksenhaku jätetään huomiotta (ks. siviiliprosessilain 153b §:n 5 momentti).

Päivitetty viimeksi: 16/09/2020

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Menettelylliset määräajat - Viro

1 Erityyppiset määräajat, joita sovelletaan siviiliasioita koskevien menettelyjen yhteydessä

Jollei laissa toisin säädetä, menettelyllisiä määräaikoja laskettaessa sovelletaan [siviiliprosessilain yleisen osan](#) säännöksiä, jotka koskevat määräaikoja ja määräpäiviä. Siviiliprosessilain yleisen osan 134 §:n 2 momentin mukaan määräaika määritetään vuosina, kuukausina, viikkoina, päivinä, tunteina tai lyhempinä ajanjaksoina tai jonkin varmasti tapahtuvan tapahtuman perusteella. Määräaika alkaa sitä kalenteripäivää tai tapahtumaa seuraavana päivänä, jonka perusteella määräajan alkaminen määriteltiin. Määräaika päättyy määräpäivänä. Jos määräpäivä on määritelty päivinä tai suurempina aikayksiköinä laskettavana määräaikana, määräaika päättyy määräpäivänä kello 24.00, jollei laissa toisin säädetä. Kun kyseessä on tahdonilmaisu, joka on annettava tiedoksi taloudellista tai ammatillista toimintaa harjoittavalle henkilölle tietyssä määräajassa, tahdonilmaisu on annettava tiedoksi tai asianomaista henkilöä koskeva määräajassa tehtävä toimi on toteutettava viimeistään määräpäivänä ennen kuin tavanomainen työaika päättyy siinä paikassa, johon tahdonilmaisu tulee toimittaa tai jossa toimi tulee toteuttaa. Jos prosessitoimi on toteutettava tuomioistuimen tiloissa, määräajan katsotaan päättyvän tuomioistuimen työpäivän päättyessä.

2 Luettelo päivistä, jotka eivät ole 3. kesäkuuta 1971 annetussa asetuksessa (ETY, EURATOM) N:o 1182/71 tarkoitettuja työpäiviä

Kansallisista vapaapäivistä säädetään juhlapyhistä ja yleisistä vapaapäivistä annetussa laissa (joka tuli voimaan 23.2.1998). Vapaapäiviä ovat 24. helmikuuta: Viron itsenäisyyspäivä eli kansallispäivä

1. tammikuuta: uudenvuodenpäivä

pitkäperjantai

pääsiäissunnuntai

1. toukokuuta: vapunpäivä

helluntai

23. kesäkuuta: voitonpäivä

24. kesäkuuta: juhannuspäivä

20. elokuuta: uudelleenitsenäistymispäivä

24. joulukuuta: jouluaatto

25. joulukuuta: ensimmäinen joulupäivä

26. joulukuuta: toinen joulupäivä.

3 Mitä yleisiä sääntöjä sovelletaan erilaisten siviilimenettelyjen määräaikoihin?

Siviiliprosessilain 65 §:n 1 momentin mukaan menettelyllisiä määräaikoja laskettaessa sovelletaan siviiliprosessilain yleisen osan säännöksiä, jotka koskevat määräaikoja ja määräpäiviä, jollei laissa toisin säädetä.

4 Kun teko tai virallinen toimi on suoritettava tietyn ajanjakson aikana, milloin ajanjakso alkaa?

Yleissääntö vahvistetaan siviiliprosessilain yleisen osan 135 §:n 1 momentissa. Sen mukaan määräaika alkaa sitä kalenteripäivää tai tapahtumaa seuraavana päivänä, jonka perusteella määräajan alkaminen määriteltiin, jollei laista tai sopimuksesta toisin johdu. Tuomioistuimen määräämä määräaika alkaa menettelyssä määräajan vahvistavan asiakirjan tiedoksiantamista seuraavasta päivästä, jos määräaika vahvistettaessa ei ole toisin päätetty. Jos asiakirjaa ei tarvitse antaa tiedoksi, määräaika alkaa, kun määräajan vahvistamisesta on ilmoitettu (siviiliprosessilain 63 §).

5 Voiko määräajan kulumisen aloittavaan hetkeen vaikuttaa tai sitä muuttaa se tapa, jolla asiakirjat lähetetään tai annetaan tiedoksi (henkilökohtaisesti haastemiehen välityksellä tai postitse)?

Ei. Siviiliprosessilaissa säädetään, että tuomioistuimen määräämä määräaika alkaa menettelyasiakirjan tiedoksiantamista seuraavasta päivästä. Tämä pätee kaikkiin tiedoksiantotapoihin.

6 Kun määräajan kulumisen alkaa jostakin tapahtumasta, lasketaanko määräaikaan mukaan päivä, jona tapahtuma ilmenee?

Siviiliprosessilain yleisen osan 135 §:n 1 momentin mukaan määräaika alkaa sitä kalenteripäivää tai tapahtumaa seuraavana päivänä, jonka perusteella määräajan alkaminen määriteltiin, jollei laista tai sopimuksesta toisin johdu.

7 Kun määräaika on ilmaistu päivissä, tarkoittaako ilmoitettu päivien lukumäärä kalenteripäiviä vai työpäiviä?

Siviiliprosessilain 136 §:n 9 momentin mukaan määräaika vahvistettaessa päiväksi katsotaan ajanjakso keskiyöstä keskiyöhön. Niinpä silloin kun määräaika on ilmaistu päivissä, ilmoitettu päivien lukumäärä tarkoittaa kalenteripäiviä.

8 Entä jos määräaika on ilmaistu viikoissa, kuukausissa tai vuosissa?

Menettelylliset määräajat ilmaistaan yleensä päivissä.

Kuukausissa ilmaistaan esimerkiksi sellainen määräaika, joka päättyttyä muutosta ei voi enää hakea. Siviiliprosessilain 632 §:n mukaan muutosta on haettava 30 päivän kuluessa siitä, kun tuomio on annettu tiedoksi valituksentekijälle, mutta kuitenkin viiden kuukauden kuluessa ensimmäisen asteen tuomioistuimen tuomion julkistamisesta. Kun tuomion julkistamisesta on kulunut viisi kuukautta, muutosta ei voi enää hakea, vaikka tuomion tiedoksiantamisesta ja julkistamisesta laskettavan viiden kuukauden määräajan umpeutumiseen olisi alle 30 päivää. Tämä ehdoton rajoitus on otettu käyttöön oikeusvarmuuden takaamiseksi. Samanlainen viiden kuukauden ehdoton määräaika on vahvistettu esimerkiksi tuomioista tehtävien valitusten ja kassaatiovalitusten esittämiselle.

Määräaika on ilmaistu vuosissa esimerkiksi valtion käsittelymaksun tai vakuuden palauttamista koskevan vaatimuksen raukeamisen osalta: vaatimus raukeaa kahden vuoden kuluttua sen vuoden lopusta, jona vakuus tai valtion käsittelymaksu maksettiin, mutta ei kuitenkaan ennen kuin menettely on päättynyt ja siinä on annettu voimaantullut päätös. Kyseessä on siis vaatimuksen raukeamisen määräaika eikä menettelyyn liittyvä määräaika, jota ei voi pidentää eikä palauttaa.

Lisäksi vuosissa ilmaistaan vaatimusten vanhenemisaikoja. Myöskään vaatimuksen vanhenemisaika ei ole menettelyyn liittyvä määräaika. Siviiliprosessilain yleisen osan 143 §:n mukaan tuomioistuin ottaa vaatimuksen vanhenemisen huomioon vain sen henkilön pyynnöstä, jota velvoite koskee.

9 Milloin viikoissa, kuukausissa tai vuosissa ilmaistu määräaika päättyy?

Määräaika päättyy määräpäivänä. Jos määräpäivä on määritelty viikkoina laskettavana ajanjaksona, määräpäivänä pidetään kyseisen ajanjakson viimeisen viikon vastaavaa päivää. Jos määräpäivä on määritelty kuukausina laskettavana ajanjaksona, määräpäivänä pidetään viimeisen kuukauden vastaavaa päivää. Jos määräpäivä on määritelty vuosina laskettavana ajanjaksona, määräpäivänä pidetään viimeisen vuoden vastaavaa kuukautta ja päivää. Jos

määräpäivä on määritelty kuukausina tai vuosina laskettavana ajanjaksona ja määräpäivä osuu sellaiselle kuukaudelle, jossa ei ole vastaavaa päivää, määräpäivänä pidetään kyseisen kuukauden viimeistä päivää (siviiliprosessilain 136 §:n 2–5 momentti).

10 Jos määräaika päättyy lauantaina, sunnuntaina tai yleisenä vapaapäivänä, pidennetäänkö sitä seuraavaan työpäivään?

Siviiliprosessilain 136 §:n 8 momentissa säädetään, että jos tahdonilmauksen tekemiselle tai velvollisuuden täyttämiseksi vahvistettu määräpäivä osuu yleiselle vapaapäivälle tai muulle lomapäivälle, määräpäivänä pidetään ensimmäistä lomapäivän jälkeistä työpäivää.

11 Onko olemassa tilanteita, joissa määräaika pidennetään? Millä edellytyksillä määräaikaan voi saada pidennyksen?

Siviiliprosessilain 64 §:n 1 momentin mukaan tuomioistuin voi pidentää vahvistamaansa menettelyllistä määräaika perustellusta pyynnöstä tai omasta aloitteestaan perustelluin syin. Määräaika voidaan pidentää useamman kerran vain vastapuolen suostumuksella.

12 Mitä määräaika sovelletaan muutoksenhakuun?

Muutosta on haettava 30 päivän kuluessa siitä, kun tuomio on annettu tiedoksi muutoksenhakijalle, mutta kuitenkin viiden kuukauden kuluessa ensimmäisen asteen tuomioistuimen tuomion julkistamisesta. (siviiliprosessilain 632 §:n 1 momentti). Tähän yleissääntöön on kuitenkin poikkeuksia:

Jos asiaa käsittelevä käräjäoikeus on tuomiolauselmassa todennut sovellettavan säädöksen perustuslain vastaiseksi ja jättänyt soveltamatta sitä, muutoksenhaun määräaika ei ala ennen kuin päätös, jonka korkein oikeus on perustuslaillisuuden valvontamenettelyssä tehnyt soveltamatta jätetyn säädöksen osalta, on julkistettu.

Jos muutoksenhaun määräajan aikana asiassa tehdään täydentävä päätös, määräaika alkaa täydentävän päätöksen tiedoksiantamisesta uudestaan myös alun perin tehdyn päätöksen osalta. Jos täydennetään sellaista tuomiota, jossa ei ole kuvailevaa osaa tai perusteluosaa, muutoksenhaun määräaika alkaa puuttuvan osan osalta uudestaan täydellisen tuomion tiedoksiantamisesta.

Muutoksenhaun määräaika voidaan molempien osapuolten suostumuksella lyhentää tai pidentää niin, että se on enintään viisi kuukautta tuomion julkistamisesta.

13 Voivatko tuomioistuimet muuttaa määräaika, erityisesti paikalletulolle asetettua määräaika, tai asettaa erityisen määräpäivän paikalletuloa varten?

Siviiliprosessilain mukaan tuomioistuin vahvistaa oikeudenkäynnin ajankohdan heti hakemuksen tai siihen annetun vastauksen saatuaan tai vastaukselle vahvistetun määräajan päätyttyä. Tuomioistuin voi vahvistaa oikeudenkäynnin ajankohdan myös ennen vastauksen saamista tai vastaukselle vahvistetun määräajan päättymistä, jos voidaan olettaa, että vastauksesta riippumatta asian ratkaisemiseksi tarvitaan oikeudenkäynti tai kun oikeudenkäynnin vahvistaminen on olosuhteiden vuoksi muista syistä järkevää. Jos tuomioistuin ei pyydä vastausta, tuomioistuin vahvistaa oikeudenkäynnin ajankohdan heti pyynnön tai hakemuksen saatuaan. Oikeudenkäynnin ajankohtaa vahvistettaessa kysytään myös osapuolten mielipidettä ja otetaan ne mahdollisuuksien mukaan huomioon.

Tuomioistuin voi peruuttaa oikeudenkäynnin ajankohdan tai muuttaa tai lykätä sen ajankohtaa ainoastaan perustelluista syistä (siviiliprosessilain 352 §:n 1 momentti).

14 Jos sellainen asiakirja, joka on osoitettu asuinpaikkansa vuoksi määräajan pidennykseen oikeutetulle asianosaiselle, annetaan tiedoksi hänelle sellaisessa paikassa, jossa asuvilla ei ole oikeutta määräajan pidennykseen, menettääkö kyseinen asianosainen oikeutensa määräajan pidennykseen?

Jos menettelyyn sovelletaan Viron prosessioikeutta, henkilö ei menetä oikeuttaan määräajan pidennykseen yksinomaan siitä syystä, että asiakirja annetaan hänelle tiedoksi sellaisessa paikassa, jossa asuvilla ei ole oikeutta määräajan pidennykseen.

15 Mitä seuraamuksia aiheutuu, jos määräaikoja ei noudateta?

Jos prosessitoimea ei toteuteta määräajassa, osapuolella ei ole oikeutta toteuttaa sitä myöhemmin, jollei tuomioistuin palauta laissa säädettyä määräaika, pidennä itse vahvistamaansa määräaika tai käsittele osapuolen esittämää pyyntöä, hakemusta, todistetta tai vastaväitettä. Tätä sovelletaan riippumatta siitä, onko osapuolta varoitettu tällaisista seuraamuksista etukäteen.

16 Jos määräaika ylitetään, mitä oikeuskeinoja niitä noudattamatta jättäneillä asianosaisilla on käytettävissään?

Jos tuomioistuin on antanut yksipuolisen tuomion, koska vastaaja ei ole saapunut oikeudenkäyntiin, vastaaja voi hakea takaisinsaantia (*kaja*) (siviiliprosessilain 415 §). Vastaaja voi hakea takaisinsaantia yksipuoliseen tuomioon, jos yksipuolisen tuomion perusteena oleva laiminlyönti johtuu perustelluista syistä. Perustelluja syitä sille, että vastaaja ei ole vastannut kanteeseen tai on jättänyt saapumatta oikeudenkäyntiin eikä ole ilmoittanut poisjäännistä, ovat ennen kaikkea liikennehäiriö, asianosaisen yllättävä sairastuminen tai omaisen yllättävä vaikea sairaus, jonka vuoksi vastaaja ei ole voinut reagoida kanteeseen, saapua oikeudenkäyntiin eikä lähettää tuomioistuimeen edustajaa (422 §:n 1 momentti).

Takaisinsaantihakemuksen voi tehdä riippumatta siitä, onko perustelluja syitä olemassa, jos

haastehakemus on annettu vastaajalle tai tämän edustajalle tiedoksi muulla tavoin kuin henkilökohtaisesti kuittausta vastaan tai sähköisesti, kun kyseessä on kanteeseen vastaamatta jättäminen,

silloin kun kyseessä on tuomioistuimeen saapumatta jättäminen, kutsu saapua oikeudenistuntoon on annettu vastaajalle tai tämän edustajalle tiedoksi muulla tavoin kuin henkilökohtaisesti kuittausta vastaan oikeudenistunnossa tai sähköisesti,

lain mukaan yksipuolista tuomiota ei olisi pitänyt antaa.

Takaisinsaantihakemus on esitettävä 30 päivän kuluessa yksipuolisen tuomion tiedoksiantamisesta. Jos yksipuolinen tuomio annetaan tiedoksi julkisesti, takaisinsaantihakemuksen voi esittää 30 päivän kuluessa siitä, kun vastaaja on saanut tietää yksipuolisesta tuomiosta tai sen täytäntöönpanemiseksi aloitetusta täytäntöönpanomenettelystä. Jos oikeudenkäynnin uudelleen aloittamisen jälkeen vastaajan vahingoksi annetaan uusi yksipuolinen tuomio, vastaaja voi hakea siihen muutosta vain siihen vedoten, että yksipuolisen tuomion tekemisedellytykset on jätetty tarkistamatta.

Päivitetty viimeksi: 24/02/2021

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Menettelylliset määräajat - Kreikka

1 Erityyppiset määräajat, joita sovelletaan siviiliasioita koskevien menettelyjen yhteydessä

Määräajat ovat ajanjaksoja, joiden puitteissa jokin toimi on suoritettava tai joiden on päättyttävä, ennen kuin asia voidaan käsitellä tai toimi suoritaa.

Määräaikojen asettamisella pyritään varmistamaan oikeuskäsittelyjen sujuvuus ja oikeus tulla kuulluksi. Menettelyllisten määräaikojen noudattamisella tai noudattamatta jättämisellä on menettelyllisiä seurauksia. Määräajat jaetaan kahteen pääryhmään: 1) lakisääteinen määräaika TOIMEN suorittamiseksi on määräaika, jonka puitteissa prosessitoimi, kuten muutoksenhaku, on suoritettava (ks. siviiliprosessilain 318 §:n 1 momentti), ja 2) VALMISTELUA koskeva määräaika on ajanjakso, jonka päätyttyä prosessitoimi on suoritettava. Nämä määräajat, kuten vastaajan haastamista koskeva määräaika (ks. siviiliprosessilain 228 §), hyödyttävät yleensä vastaajaa, sillä ne antavat aikaa valmistautua. Tämä määräaikojen välinen ero on merkittävä, sillä määräaikoja toimien suorittamiseksi voidaan pidentää osapuolten yhteisellä sopimuksella, kun taas valmistelua koskevia määräaikoja ei voida pidentää. Määräaika toimien suorittamiseksi päättyy seuraavana työpäivänä, jos päättymispäivä on lakisääteinen vapaapäivä, kun taas valmistelua koskeva määräaika päättyy päättymispäivänä riippumatta siitä, onko kyseessä yleinen vapaapäivä. Siviiliprosessilain mukaiset keskeiset menettelylliset määräajat ovat seuraavat:

osapuolten haastamisen määräaika kanteen nostamisen jälkeen (60 päivää ennen käsittelyä; jos osapuoli asuu ulkomailla tai hänen asuinpaikkaansa ei tiedetä, määräaika on 90 päivää ennen käsittelyä – ks. siviiliprosessilain 228 §)

tuomion kumoamista koskevan hakemuksen määräaika (15 päivää päätöksen tiedoksiannosta, jos poissa oleva osapuoli asuu Kreikassa; jos osapuoli, joka ei saapunut käsittelyyn, asuu ulkomailla tai hänen asuinpaikkaansa ei tiedetä, määräaika on 60 päivää tuomion tiedoksiannosta – ks. siviiliprosessilain 503 §) muutoksenhaun määräaika (30 päivää lainvoimaisen tuomion tiedoksiannosta, jos muutosta hakeva osapuoli asuu Kreikassa; jos muutosta hakeva osapuoli asuu ulkomailla tai hänen asuinpaikkaansa ei tiedetä, määräaika on 60 päivää lainvoimaisen tuomion tiedoksiannosta; jos lainvoimaista tuomiota ei anneta tiedoksi, muutoksenhaun määräaika on 3 vuotta tuomion julkistamisesta – ks. siviiliprosessilain 518 §)

uuden oikeudenkäynnin aloittamisen määräaika (60 päivää, jos kanteen nostanut osapuoli asuu Kreikassa; jos kanteen nostanut osapuoli asuu ulkomailla tai hänen asuinpaikkaansa ei tiedetä, määräaika on 120 päivää – ks. siviiliprosessilain 545 §)

ylimpään oikeusasteeseen tehtävän muutoksenhaun määräaika (30 päivää tuomion tiedoksiannosta, jos muutosta hakeva osapuoli asuu Kreikassa; jos hän asuu ulkomailla tai hänen asuinpaikkaansa ei tiedetä, määräaika on 90 päivää tuomion tiedoksiannosta; jos tuomiota ei anneta tiedoksi, ylimpään oikeusasteeseen tehtävän muutoksenhaun määräaika on 3 vuotta tuomion julkistamisesta – ks. siviiliprosessilain 564 §).

Siviiliprosessilaissa vahvistetaan määräajat myös muita menettelyjä varten. Näitä ovat esimerkiksi avioliittoa koskevat asiat (avioero, avioliiton mitätöinti), maksamismääräyshakemus ja tällaisen hakemuksen vastustaminen (ks. siviiliprosessilain 632 §), vuokrariidat, työsuhderiidat, väliaikaiset toimenpiteet, täytäntöönpanomenettelyt ja niiden vastustaminen.

2 Luettelo päivistä, jotka eivät ole 3. kesäkuuta 1971 annetussa asetuksessa (ETY, EURATOM) N:o 1182/71 tarkoitettuja työpäiviä

Kreikan laissa nro 1157/1981 vahvistetaan luettelo yleisistä vapaapäivistä, mutta luettelo ei ole tyhjenteävä. Vapaapäivällä tarkoitetaan päivää, jona ei yleensä suoriteta liiketoimia. Tiettyjen ammattikuntien tai palvelujen vapaapäivillä ei ole merkitystä. Vapaapäivät voivat olla kansallisia, uskonnollisia tai muita vapaapäiviä, myös paikallisia tai tilapäisiä vapaapäiviä. Julkisten palvelujen lomapäivät ovat vapaapäiviä. Seuraavat päivät määritellään vapaapäiviksi: 25. maaliskuuta (kansallinen vapaapäivä), 28. lokakuuta (kansallinen vapaapäivä), uudenvuodenpäivä, loppiainen (6. tammikuuta), pitkäperjantai, pääsiäislauantai, 1. toukokuuta, 15. elokuuta, joulupäivä ja tapaninpäivä, helluntain jälkeinen maanantai, tuhkamaanantai (paaston ensimmäinen päivä), pääsiäismaanantai ja kaikki sunnuntait.

3 Mitä yleisiä sääntöjä sovelletaan erilaisten siviilimenettelyjen määräaikoihin?

Menettelyihin liittyvät määräajat mainitaan siviiliprosessilain 144–151 §:ssä. Riippuen siitä, minkä perusteella määräaikojen kesto määräytyy, erotetaan seuraaventyypiset määräajat: lakisääteiset määräajat (joista säädetään laissa, kuten kanteen nostamisen määräaika), oikeudelliset määräajat (jotka vahvistaa asian käsittelevä tuomioistuin, kuten osapuolten henkilökohtaisen läsnäolon määräaika – ks. siviiliprosessilain 245 §), lykkäävät määräajat (joiden noudattamatta jättämisestä rangaistaan lykkäämällä asian käsittelyä) ja pakolliset määräajat (joiden noudattamatta jättämisestä rangaistaan oikeuden menetyksellä). Määräaikojen alkamisajankohtaa ja päättymispäivää käsitellään jäljempänä. Määräaika keskeytyy, jos joku osapuolista kuolee ennen määräajan päättymistä. Jos keskeytetty määräaika alkoi asiakirjan tiedoksiannosta, uusi määräaika alkaa kuluu siitä päivästä, jolloin asiakirja annetaan tiedoksi vainajan laillisille perijöille. Jos määräaika alkoi jostain muusta tapahtumasta, uusi määräaika alkaa kuluu siitä päivästä, jolloin asiaa koskeva ilmoitus annetaan tiedoksi edellä mainituille henkilöille. Jos oikeudenkäynti keskeytyy ennen määräajan päättymistä, myös määräaika keskeytyy ja uusi määräaika alkaa kuluu uuden oikeudenkäynnin päivämäärästä. Elokuun 1. ja 31. päivän välistä aikaa ei lasketa siviiliprosessilain 147 §:n 7 momentissa tarkoitettuihin toimen suorittamisen määräaikoihin. Näitä ovat muun muassa kanteen nostamisen ja vastustamisen määräajat.

Lain mukaan määräaika voidaan pidentää osapuolten yhteisellä sopimuksella ja lisäksi tuomarin suostumuksella. Sekä lakisääteisiä että oikeudellisia määräaikoja voidaan pidentää edellyttäen, että se ei rajoita kolmansien osapuolten oikeuksia. Tuomarin ei tarvitse hyväksyä määräajan pidentämistä koskevaa hakemusta. Hän voi hyväksyä määräajan pidentämisen osittain tai hylätä sen arvioituaan kunkin tapauksen erikseen. Tämä tarkoittaa, että osapuolten on esitettävä pidentämiselle perustelut. Määräaika voidaan lyhentää tuomioistuimen päätöksellä ja osapuolten suostumuksella. Kaikkia lakisääteisiä määräaikoja voidaan lyhentää, paitsi kanteen nostamisen määräaikoja.

4 Kun teko tai virallinen toimi on suoritettava tietyn ajanjakson aikana, milloin ajanjakso alkaa?

Määräaika alkaa kuluu määräajan käynnistävää tapahtumaa seuraavana päivänä.

5 Voiko määräajan kulumisen aloittavaan hetkeen vaikuttaa tai sitä muuttaa se tapa, jolla asiakirjat lähetetään tai annetaan tiedoksi (henkilökohtaisesti haastemiehen välityksellä tai postitse)?

Siviiliprosessilaissa ei säädetä määräajan pidentämisestä tai lyhentämisestä, jos asiakirjat toimitetaan tai lähetetään postitse tai muun kuljetuspalvelun kautta.

6 Kun määräajan kulumisen alkaa jostakin tapahtumasta, lasketaanko määräaikaan mukaan päivä, jona tapahtuma ilmenee?

Päivä, jolloin määräajan kulumisen käynnistänyt tapahtuma ilmeni, voidaan laskea mukaan vain silloin, jos siitä nimenomaisesti säädetään lainsäädännössä tai määrätään tuomioissa tai sopimuksessa. Tämä ei tarkoita, että tietty määräaika alkaa kuluu tiedoksiantopäivästä. Näin ollen kriittiset oikeusuojaikojen määräajat, jotka koskevat muutoksenhakua, muutoksenhakua ylimmässä oikeusasteessa tai vastustamista, alkavat kuluu tuomion tiedoksianto- tai julkaisupäivää seuraavana päivänä. Jos kuitenkin säädetään, että määräaika alkaa kuluu tietyistä päivästä, kyseinen päivä lasketaan mukaan määräaikaan. Kun määräajan käynnistävä tapahtuma on tiedoksianto, tiedoksi annettavan asiakirjan sisältöä koskevan ilmoituksen vastaanottotavalla ei ole määräajan laskennan kannalta merkitystä.

7 Kun määräaika on ilmaistu päivissä, tarkoittaako ilmoitettu päivien lukumäärä kalenteripäiviä vai työpäiviä?

Määräaikaan sisältyviä vapaapäiviä ei oteta huomioon. Työpäivät otetaan huomioon laskelmissa vain silloin, jos siitä säädetään nimenomaisesti (esim. jos on kyse maksamismääräystä koskevan muutoksenhaun määräajasta).

8 Entä jos määräaika on ilmaistu viikoissa, kuukausissa tai vuosissa?

Vastaavasti jos määräaika ilmaistaan kuukausissa tai vuosissa, määräaikaan sisältyviä vapaapäiviä ei oteta huomioon, ellei lainsäädännössä nimenomaisesti säädetä, että määräaika koskee työpäiviä.

9 Milloin viikoissa, kuukausissa tai vuosissa ilmaistu määräaika päättyy?

Jos määräaika ilmaistaan vuosissa, se päättyy viimeisen vuoden vastaavan päivän lopussa. On huomattava, että laskemisen kannalta ei ole merkitystä sillä, sisältyykö määräaikaan karkausvuosi.

Jos määräaika ilmaistaan kuukausissa, se päättyy viimeisen kuukauden, aloituspäivää vastaavan päivän lopussa. Jos tällaista päivää ei ole, määräaika päättyy kuukauden viimeisenä päivänä. On huomattava, että kuukauden päivien lukumäärällä ei ole merkitystä.

Puolen vuoden määräaika tarkoittaa 6 kuukauden määräaika, ja puolen kuukauden määräaika tarkoittaa 15 päivän määräaika.

Jos määräaika ilmaistaan viikoissa, se päättyy viimeisen viikon, aloituspäivää vastaavan viikonpäivän lopussa. Toisin sanoen jos tapahtuma ilmeni maanantaina, yhden viikon määräaika päättyy seuraavana maanantaina.

10 Jos määräaika päättyy lauantaina, sunnuntaina tai yleisenä vapaapäivänä, pidennetäänkö sitä seuraavaan työpäivään?

Jos määräaika päättyy lauantaina, sunnuntaina tai yleisenä vapaapäivänä, sitä pidennetään seuraavaan työpäivään.

11 Onko olemassa tilanteita, joissa määräaika pidennetään? Millä edellytyksillä määräaikaan voi saada pidennyksen?

Lain mukaan määräaika voidaan pidentää osapuolten yhteisellä sopimuksella ja lisäksi tuomarin suostumuksella. Sekä lakisääteisiä että oikeudellisia määräaikoja voidaan pidentää edellyttäen, että se ei rajoita kolmansien osapuolten oikeuksia. Tuomarin ei tarvitse hyväksyä määräajan pidentämistä koskevaa hakemusta. Hän voi hyväksyä määräajan pidentämisen osittain tai hylätä sen arvioituaan kunkin tapauksen erikseen.

12 Mitä määräaika sovelletaan muutoksenhakuun?

Tuomion kumoamista koskevan hakemuksen määräaika on 15 päivää tuomion tiedoksiannosta, jos poissa oleva osapuoli asuu Kreikassa; jos osapuoli, joka ei saapunut käsittelyyn, asuu ulkomailla tai hänen asuinpaikkaansa ei tiedetä, määräaika on 60 päivää tuomion tiedoksiannosta (ks. siviiliprosessilain 503 §). Muutoksenhaun määräaika vahvistetaan siviiliprosessilain 518 §:n 1 momentissa. Jos muutosta hakeva osapuoli asuu Kreikassa, määräaika on 30 päivää, ja jos hän asuu ulkomailla tai hänen asuinpaikkaansa ei tiedetä, määräaika on 60 päivää. Tämä 60 päivän määräaika ei koske henkilöitä, jotka oleskelevat ulkomailla tilapäisesti (lomamatka, muutaman päivän poissaolo tiettyä tarkoitusta varten), vaan henkilöitä, joiden oleskelu liittyy heidän ammattiinsa tai perhetilanteeseensa.

Uuden oikeudenkäynnin aloittamisen määräaika on 60 päivää, jos kanteen nostanut osapuoli asuu Kreikassa; jos kanteen nostanut osapuoli asuu ulkomailla tai hänen asuinpaikkaansa ei tiedetä, määräaika on 120 päivää (ks. siviiliprosessilain 545 §).

Ylimpään oikeusasteeseen tehtävän muutoksenhaun määräaika on 30 päivää tuomion tiedoksiannosta, jos muutosta hakeva osapuoli asuu Kreikassa; jos hän asuu ulkomailla tai hänen asuinpaikkaansa ei tiedetä, määräaika on 90 päivää tuomion tiedoksiannosta; jos tuomiota ei anneta tiedoksi, ylimpään oikeusasteeseen tehtävän muutoksenhaun määräaika on 3 vuotta tuomion julkistamisesta (ks. siviiliprosessilain 564 §).

13 Voivatko tuomioistuimet muuttaa määräaika, erityisesti paikalletulolle asetettua määräaika, tai asettaa erityisen määräpäivän paikalletuloa varten?

Kreikan lainsäädännön mukaan oikeussuojavaatimus kattaa riidan luonteesta riippumatta sekä pysyvän että väliaikaisen oikeussuojan. Tapaukset, joissa tuomioistuin voi asian kiireellisyuden vuoksi tai estääkseen välittömän vaaran määrätä toimenpiteitä, joilla turvataan oikeus tai säännellä tilannetta, tai muuttaa tai peruuttaa tällaisia toimenpiteitä, käsitellään välitoimenettäessä (siviiliprosessilain 682–738 §:n nojalla). Tapauksen kiireellisyuden vuoksi tuomarilla on toimivalta vahvistaa aika ja paikka, jossa välitoimia koskevaa hakemusta käsitellään, ja tuomari pyrkii nopeaan ratkaisuun ottaen huomioon osapuolten oikeuden tulla kuulluksi. Näin ollen tuomari voi harkintansa mukaan valita, miten haasteet toimitetaan ja mitä määräaika sovelletaan paikalletuloon, vaikka henkilöt asuisivat ulkomailla tai heidän asuinpaikkaansa ei tiedettäisi. Käsittely voidaan sopia pidettäväksi myös sunnuntaina tai vapaapäivänä. Edellä mainittuja määräaikoja sovelletaan kaikkiin siviilimenettelyihin, lukuun ottamatta väliaikaisia toimenpiteitä, eikä niitä voida pidentää.

14 Jos sellainen asiakirja, joka on osoitettu asuinpaikkansa vuoksi määräajan pidennykseen oikeutetulle asianosaiselle, annetaan tiedoksi hänelle sellaisessa paikassa, jossa asuvilla ei ole oikeutta määräajan pidennykseen, menettääkö kyseinen asianosainen oikeutensa määräajan pidennykseen?

Kreikan lainsäädännössä ei ole tällaista säännöstä.

15 Mitä seuraamuksia aiheutuu, jos määräaikoja ei noudateta?

Oikeustoimeen liittyvien määräaikojen noudattamatta jättämisellä ei ole menettelyllisiä seurauksia. Jos osapuolet eivät ryhdy toimiin annetussa määräajassa vaan ylittävät sen, he menettävät oikeutensa. Valmistelua koskevien määräaikojen ylittäminen johtaa toisenlaisiin seurauksiin, kuten asian käsittelemättä jättämiseen (ks. siviiliprosessilain 271 §:n 1 momentti).

16 Jos määräaika ylitetään, mitä oikeuskeinoja niitä noudattamatta jättäneillä asianosaisilla on käytettävissään?

Edeltävän asiointilan palauttaminen on perustuslaissa säädetty oikeussuojakeino. Sen ansiosta osapuolella, joka ei noudattanut määräaika ylivomaisen esteen tai toisen osapuolen petollisen toiminnan vuoksi, on oikeus hakea määräajan päättymistä edeltävän asiointilan palauttamista.

Edeltävän asiointilan palauttamista koskevaa hakemusta ei kuitenkaan voida tehdä, jos se perustuu a) hakijan valtuuttaman asianajajan tai laillisen edustajan virheeseen tai b) tosiseikkoihin, joiden perusteella tuomari oli päättänyt määräajan pidentämisestä tai lykkäämisestä sitä koskevan hakemuksen käsittelyssä. Hakemuksessa on esitettävä perusteet, joiden vuoksi määräaika ei noudatettu, todisteet, joilla tosiseikat osoitetaan todeksi, sekä suorittamatta jätetty toimi tai ilmoitus siitä, että toimi on suoritettu. Hakemus edeltävän asiointilan palauttamiseksi on käsiteltävä 30 päivän kuluessa siitä päivästä, kun ylivomainen este poistettiin tai petollinen toiminta havaittiin. Uutta määräaika ei kuitenkaan saa vahvistaa, jos edellä mainittua määräaika ei jostain syystä noudatettu (ks. siviiliprosessilain 152–158 §).

Päivitetty viimeksi: 20/06/2018

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Menettelylliset määräajat - Ranska

1 Erityyppiset määräajat, joita sovelletaan siviiliasioita koskevien menettelyjen yhteydessä

Ranskan lainsäädännössä erotetaan toisistaan vanhentumisajat (*délais de prescription*), preklusiiviset määräajat (*délais de forclusion*) ja menettelylliset määräajat (*délais de procédure*).

Vanhentumisajalla tarkoitetaan sellaista määräaika, jonka päättyessä henkilö voi saada jonkin esineoikeuden pitkäaikaisen hallinnan nojalla (*délai de la prescription acquisitive*, oikeuden saamiseen johtava vanhentumisaika) tai hän voi menettää oikeuden tai hänen oikeutensa voi vanhentua siksi, ettei hän ole käyttänyt sitä (*délai de la prescription extinctive*, oikeuden menettämiseen johtava vanhentumisaika). Vanhentumisajan kulumisen voidaan keskeyttää väliaikaisesti tai katkaista.

Preklusiivinen määräaika (josta käytetään myös ilmaisua *délai préfix*) on erityisen tiukka, yleensä laissa määrätty määräaika tietyn toimen toteuttamiseen. Kun määräaika umpeutuu, toimi katsotaan päättyneeksi. Preklusiivisten määräaikojen kulumista ei voi keskeyttää väliaikaisesti, eikä niitä periaatteessa voi myöskään katkaista. Siviililain (*code civil*) 2241 ja 2244 §:n mukaisesti tietyt toimet, kuten kanne tai pakkotäytäntöönpanotoimi (kuten ulosmittaus), kuitenkin keskeyttävät näiden määräaikojen kulumisen.

Menettelyllisiä määräaikoja sovelletaan oikeudenkäyntimenettelyissä, kun asia viedään oikeuden käsiteltäväksi. Ne ovat tapauksen mukaan joko lainsäädännössä vahvistettuja tai tuomarin asettamia. Preklusiivisista määräajoista poiketen oikeudenkäyntimenettelylle asetettujen määräaikojen umpeutuminen ei johda siihen, että asian käsittely päättyisi. Menettelyllisten määräaikojen kulumista ei voi keskeyttää väliaikaisesti eikä katkaista.

2 Luettelo päivistä, jotka eivät ole 3. kesäkuuta 1971 annetussa asetuksessa (ETY, EURATOM) N:o 1182/71 tarkoitettuja työpäiviä

Voimassa olevan lainsäädännön mukaan virallisia vapaapäiviä ovat:

1. tammikuuta

toinen pääsiäispäivä

1. toukokuuta

8. toukokuuta

helatorstai

helluntain jälkeinen maanantai

14. heinäkuuta

Neitsyt Marian taivaaseenastumisen päivä (15. elokuuta)

pyhäinpäivä (1. marraskuuta)

11. marraskuuta

joulupäivä (25. joulukuuta).

Näiden lisäksi eräissä Ranskan departementeissa ja alueellisissa yhteisöissä (*collectivités territoriales*) vietetään orjuuden lakkauttamisen muistopäivää: Guadeloupeissa 27. toukokuuta, Ranskan Guayanassa 10. kesäkuuta, Martiniquessa 22. toukokuuta, Réunionissa 20. joulukuuta ja Mayottessa 27. huhtikuuta.

Alsace-Mosellen departementeissa pyhäpäiviä ovat myös tapaninpäivä ja pitkäperjantai.

3 Mitä yleisiä sääntöjä sovelletaan erilaisten siviilimenettelyjen määräaikoihin?

Yleinen vanhentumisaika, jonka jälkeen oikeus menetetään, on viisi vuotta 17. kesäkuuta 2008 annetun lain nro 2008-561 (joka sisältää siirtymäsäännöksiä) voimaantulon jälkeen. Aiemmin se oli 30 vuotta.

Tästä periaatteesta on kuitenkin monia poikkeuksia. Esimerkiksi ruumiinvammaan johtaneesta tapahtumasta nostettaviin vahingonkorvauskanteisiin sovelletaan 10 vuoden vanhentumisaikaa.

Preklusiivisten ja menettelyllisten määräaikojen kesto vaihtelee oikeudenalan ja menettelyn mukaan.

4 Kun teko tai virallinen toimi on suoritettava tietyn ajanjakson aikana, milloin ajanjakso alkaa?

Menettelyllisten määräaikojen osalta siviiliprosessilain (*code de procédure civile*) 640 §:ssä säädetään, että kun jokin teko tai virallinen toimi on suoritettava ennen tietyn määräajan päättymistä, tämän määräajan alkamisajankohta on se päivä, jona määräajan kulumisen käynnistävä teko on toteutettu, tapahtuma on sattunut tai päätös tai tiedoksianto on annettu.

Oikeuden menettämiseen johtavan vanhentumisaajan alkamisajankohta on yleislainsäädännössä velvoite- ja esineoikeudellisten kanteiden osalta päivä, jona oikeuden haltija on tullut tietoiseksi tai jona hänen olisi pitänyt tulla tietoiseksi seikoista, jotka antavat hänelle mahdollisuuden käyttää asianomaista oikeutta. Tietyillä oikeudenalolla määrätään erityisistä alkamisajankohdista, kuten esimerkiksi tapauksissa, joissa on kyse ruumiinvammaan johtaneesta tapahtumasta nostettavista vahingonkorvauskanteista. Siviililain 2226 §:n mukaisesti 10 vuoden vanhentumisaika alkaa kulua siitä ajankohdasta, jona alkuperäinen tai pahentunut vamma on todettu.

5 Voiko määräajan kulumisen aloittavaan hetkeen vaikuttaa tai sitä muuttaa se tapa, jolla asiakirjat lähetetään tai annetaan tiedoksi (henkilökohtaisesti haastemiehen välityksellä tai postitse)?

Siviiliprosessilain 664-1 §:ssä säädetään, että silloin, kun asiakirjan tiedoksiantamisen suorittaa haastemies (*signification*), sen katsotaan tapahtuneen päivänä, jona asiakirja on toimitettu vastaanottajalle, tämän kotiin taikka asuinpaikkaan, tai päivänä, jona haastemies on laatinut pöytäkirjan, jossa hän selostaa, millä tavoin hän on pyrkinyt tavoittamaan asiakirjan vastaanottajan, kun tämän koti-, asuin- tai työpaikka ei ole tiedossa. Jos tiedoksianto toimitetaan asiakirjan vastaanottajalle sähköisesti, asiakirja katsotaan tiedoksiannetuksi sillä päivämäärällä ja kellonajalla, jona se on lähetetty.

Siviiliprosessilain 668 ja 669 §:ssä säädetään, että postitiedoksiannon päivämäärä on tiedoksiantajan kannalta kirjeen lähetyspäivä ja vastaanottajan kannalta kirjeen vastaanottopäivä. Postitiedoksiannon lähetyspäivänä pidetään lähetettävän postitoimiston postileiman päiväystä. Postitiedoksiannon vastaanottopäivänä taas pidetään vastaanototodistuksen (*récépissé*) tai vastaanottajan kuittauksen (*émargement*) päiväystä. Kun tiedoksianto on toimitettu kirjatulla kirjeellä saantitodistusta (*avis de réception*) vastaan, vastaanottopäivänä pidetään sen leiman päiväystä, jonka postivirkailija merkitsee saantitodistukseen luovuttaessaan kirjeen vastaanottajalle.

Edellä esitetyistä säännöksistä poiketen siviiliprosessilain 647-1 §:ssä säädetään, että silloin, kun oikeudenkäynti- tai muu asiakirja annetaan tiedoksi Ranskan Polynesiassa, Wallis ja Futunan saarilla, Uudessa-Kaledoniassa, Ranskan eteläisillä ja antarktisisilla alueilla tai ulkomailla, tiedoksiantopäivä on tiedoksiantajan kannalta päivä, jona haastemies tai tuomioistuimen kirjaaja lähettää asiakirjan, tai, jos tämä ei ole mahdollista, päivä, jona toimivaltainen syyttäväviranomaisena vastaanottaa asiakirjan.

6 Kun määräajan kulumisen alkaa jostakin tapahtumasta, lasketaanko määräaikaan mukaan päivä, jona tapahtuma ilmenee?

Kun määräaika on ilmaistu päivinä, sitä päivää, jona määräajan kulumisen käynnistävä toimi on toteutettu, tapahtuma on sattunut tai päätös tai tiedoksianto on annettu, ei siviiliprosessilain 641 §:n mukaisesti lasketa mukaan määräaikaan. Tämä sääntö koskee menettelyllisiä määräaikoja.

Myös oikeuden menettämiseen johtava vanhentumisaika lasketaan päivinä, joten päivää, jona määräajan kulumisen käynnistävä tapahtuma sattuu, ei lasketa mukaan määräaikaan. Kun on kyse nimenomaisesti muutoksenhaun määräajoista ja tilanteesta, jossa asiakirjaa ei ole luovutettu henkilökohtaisesti, määräajan alkamista voidaan tiettyjen säännösten nojalla lykätä päivään, jona asiakirja on tosiasiallisesti luovutettu asianomaiselle henkilölle, tai päivään, jona asiakirjan nojalla on toteutettu pakkoätäytäntönpainotimenpiteitä.

7 Kun määräaika on ilmaistu päivissä, tarkoittaako ilmoitettu päivien lukumäärä kalenteripäiviä vai työpäiviä?

Siviiliprosessilain 642 §:n nojalla määräaika, joka päättyisi lauantaina, sunnuntaina tai pyhäpäivänä tai yleisenä vapaapäivänä, pidennetään seuraavaan arkipäivään.

Määräajan kulumisen siis jatkuu sunnuntaisin ja virallisina vapaapäivinä, mutta sitä pidennetään seuraavaan arkipäivään silloin, kun se muutoin päättyisi lauantaina, sunnuntaina tai pyhäpäivänä tai yleisenä vapaapäivänä.

8 Entä jos määräaika on ilmaistu viikoissa, kuukausissa tai vuosissa?

Siviiliprosessilain 641 §:ssä säädetään, että kun määräaika on ilmaistu kuukausina tai vuosina, se päättyy määräajan viimeisen kuukauden tai vuoden sinä päivänä, jolla on sama järjestysluku kuin päivällä, jona kyseisen määräajan kulumisen käynnistänyt toimi on toteutettu, tapahtuma on sattunut tai päätös tai tiedoksianto on annettu. Ellei järjestysluvultaan vastaavaa päivää ole, määräaika päättyy kuun viimeisenä päivänä.

Jos määräaika on ilmaistu kuukausina ja päivinä, lasketaan ensin kuukaudet ja sitten päivät.

Siviiliprosessilain 642 §:ssä vahvistettua sääntöä (ks. edellinen kysymys) sovelletaan kaikkiin määräaikoihin riippumatta siitä, onko ne ilmaistu päivinä, kuukausina vai vuosina.

9 Milloin viikoissa, kuukausissa tai vuosissa ilmaistu määräaika päättyy?

Siviiliprosessilain 641 §:ssä säädetään, että kun määräaika on ilmaistu kuukausina tai vuosina, se päättyy määräajan viimeisen kuukauden tai vuoden sinä päivänä, jolla on sama järjestysluku kuin päivällä, jona kyseisen määräajan kulumisen käynnistänyt toimi on toteutettu, tapahtuma on sattunut tai päätös tai tiedoksianto on annettu. Ellei järjestysluvultaan vastaavaa päivää ole, määräaika päättyy kuun viimeisenä päivänä.

Jos määräaika on ilmaistu kuukausina ja päivinä, lasketaan ensin kuukaudet ja sitten päivät.

Siviiliprosessilain 642 §:ssä vahvistettua sääntöä (ks. edellinen kysymys) sovelletaan kaikkiin määräaikoihin riippumatta siitä, onko ne ilmaistu päivinä, kuukausina vai vuosina.

10 Jos määräaika päättyy lauantaina, sunnuntaina tai yleisenä vapaapäivänä, pidennetäänkö sitä seuraavaan työpäivään?

Kuten edellä on todettu, määräaika, joka päättyisi lauantaina, sunnuntaina tai pyhäpäivänä tai yleisenä vapaapäivänä, pidennetään seuraavaan arkipäivään. Määräajan pidentämistä seuraavaan arkipäivään sovelletaan kaikilla oikeudenalolla ja kaikissa menettelyissä.

11 Onko olemassa tilanteita, joissa määräaika pidennetään? Millä edellytyksillä määräaikaan voi saada pidennyksen?

Silloin, kun asia pannaan vireille tuomioistuimessa, joka sijaitsee Ranskan Euroopassa olevalla alueella, pidennetään määräaikoja, jotka koskevat osapuolten saapumista asian käsittelyyn, muutoksenhakua, takaisinsaantia, uudelleen käsittelyn vaatimista ja kassaatiomuutoksenhakua, siviiliprosessilain 643 §:n mukaisesti seuraavasti:

kuukaudella niiden henkilöiden osalta, joiden asuinpaikka on Guadeloupeissa, Ranskan Guayanassa, Martiniqueissa, Réunionissa, Mayottessa, Saint-Barthélemyssä, Saint-Martinissa, Saint-Pierre ja Miquelonissa, Ranskan Polynesiassa, Wallis ja Futunan saarilla, Uudessa-Kaledoniassa ja Ranskan eteläisillä ja antarktisisilla alueilla

kahdella kuukaudella ulkomailla asuvien henkilöiden osalta.

Silloin, kun asia pannaan vireille tuomioistuimessa, joka sijaitsee Guadeloupeissa, Ranskan Guayanassa, Martiniqueissa, Réunionissa, Mayottessa, Saint-Barthélemyssä, Saint-Martinissa, Saint-Pierre ja Miquelonissa tai Wallis ja Futunan saarilla, pidennetään määräaikoja, jotka koskevat osapuolten saapumista asian käsittelyyn, muutoksenhakua, takaisinsaantia ja uudelleen käsittelyn vaatimista, siviiliprosessilain 644 §:n mukaisesti seuraavasti:

kuukaudella niiden henkilöiden osalta, jotka eivät asu alueellisessa yhteisössä tuomioistuimen oikeudenkäyttöalueella

kahdella kuukaudella ulkomailla asuvien henkilöiden osalta.

12 Mitä määräaika sovelletaan muutoksenhakuun?

Siviiliprosessilain 538 §:n mukaisesti muutoksenhaun määräaika on lähtökohtaisesti riita-asioissa yksi kuukausi ja hakemusasioissa 15 päivää. Tästä periaatteesta kuitenkin poiketaan monissa sääöksissä. Näin ollen muutoksenhaun määräaika on esimerkiksi väliitoimia koskevien määräysten, täytäntöönpanosta vastaavan tuomarin päätösten, perheoikeuden tuomarin määräysten ja lastensuojelun tukitoimia koskevien tuomarin päätösten osalta 15 päivää.

13 Voivatko tuomioistuimet muuttaa määräaika, erityisesti paikalletulolle asetettua määräaika, tai asettaa erityisen määräpäivän paikalletuloa varten?

Yleensä siviilioikeudellinen tuomioistuin voi kiireellisissä tapauksissa tuomarin luvalla lyhentää määräaikoja, jotka koskevat osapuolten saapumista asian käsittelyyn ja haasteiden toimittamista. Näitä määräaikoja voidaan myös lyhentää lain tai asetuksen nojalla.

Asianosaiset voidaan esimerkiksi valtuuttaa esittämään haaste jonakin nimenomaisesti määrätyn ajankohtana väliitoimimenettelyssä ja nopeutetussa menettelyssä mutta myös kiireellisessä menettelyssä (*procédure à jour fixe*).

Yleensä tuomioistuin voi myös päättää lykätä asian käsittelyä myöhempään istuntopäivään, jotta osapuolet voivat saapua asian käsittelyyn.

14 Jos sellainen asiakirja, joka on osoitettu asuinpaikkansa vuoksi määräajan pidennykseen oikeutetulle asianosaiselle, annetaan tiedoksi hänelle sellaisessa paikassa, jossa asuvilla ei ole oikeutta määräajan pidennykseen, menettääkö kyseinen asianosainen oikeutensa määräajan pidennykseen?

Silloin, kun asiakirja, jonka vastaanottaja olisi asuinpaikkansa vuoksi oikeutettu määräajan pidennykseen, annetaan asianomaiselle henkilölle tiedoksi paikassa, jonka asukkailla ei ole oikeutta määräajan pidennykseen, tiedoksiantoon sovelletaan siviiliprosessilain 647 §:n mukaisesti viimeksi mainittuja henkilöitä koskevia määräaikoja.

15 Mitä seuraamuksia aiheutuu, jos määräaikoja ei noudateta?

Kun vanhentumisaika tai preklusiivinen määräaika umpeutuu, tästä on seuraamuksena prosessinedeltytyksen puuttuminen (*fin de non-recevoir*), jonka perusteella tuomioistuimen on kanteen sisältöä tutkimatta todettava, että sitä ei voida ottaa käsiteltäväksi.

Lakisääteisen tai tuomarin asettaman menettelyllisen määräajan noudattamatta jättämisestä aiheutuvat seuraamukset vaihtelevat määräajan tarkoituksen ja toteutettavan toimen mukaan. Laissa ei säädetä, millaisia seuraamuksia siitä aiheutuu, jos asian käsittelyyn saapumiselle asetettua määräaika ei noudateta; oikeuskäytännössä on kuitenkin todettu, että ennen määräajan päättymistä annettu tuomio mitätöityy, jos vastaaja jättää saapumatta asian käsittelyyn annetussa määräajassa.

Silloin, kun asianosaisille on asetettu määräaika tietyin toimen toteuttamiselle, osapuolten toimimatta jättämisestä (*défait de diligence*) annettuna määräaikana on yleensä seuraamuksena asian poistaminen tuomioistuimen juttulistalta. Oikeudenkäyntitoimien toteuttamatta jättämisestä saattaa kuitenkin olla seuraamuksena myös asian raukeaminen (esimerkiksi silloin, jos haastetta ei toimiteta tuomioistuimen kirjaamoon asetetussa määräajassa) tai tutkinnan lopettaminen asian valmisteluvaiheessa (tavallinen kirjallinen menettely).

16 Jos määräaika ylitetään, mitä oikeuskeinoja niitä noudattamatta jättäneillä asianosaisilla on käytettävissään?

Jos oikeus toteuttaa jokin oikeudenkäyttöön liittyvä toimi on menetetty, sitä ei voida palauttaa minkään säännöksen nojalla, koska kyseessä on vanhentumisaajan tai preklusiivisen määräajan umpeutumisesta johtuva oikeusvaikutus.

Tuomioistuin voi kuitenkin peruuttaa osan määräajan päättymisen vuoksi tapahtuneesta oikeudenmenetyksestä, jos laissa erikseen niin säädetään.

Siviiliprosessilain 540 §:ssä säädetään mahdollisuudesta peruuttaa osa muutoksenhaun määräajan umpeutumisesta johtuvasta oikeudenmenetyksestä silloin, kun muutoksenhaun kohteena oleva tuomio on annettu toista osapuolta kuulematta (yksipuolinen tuomio) tai kun tuomio on katsottu annetuksi kontradiktorisessa menettelyssä (vastapuolen kuulemisen jälkeen) ja kun asianosainen on jäänyt vaille tietoa tuomiosta ilman omaa syytään niin pitkään, ettei hän ole voinut käyttää muutoksenhakuoikeuttaan, tai jos sen käyttäminen on ollut asianosaiselle mahdotonta.

Tuomioistuimen päätökseen, jolla oikeudenkäyntitoimi julistetaan rauenneeksi, voidaan hakea muutosta päätöksen tehneessä tuomioistuimessa. Lisäksi on huomattava, että asian raukeaminen johtaa kyseisen käsittelyn lopettamiseen mutta jättää voimaan oikeuden saattaa asia oikeuden käsiteltäväksi. Asiasta on siis mahdollista nostaa uusi kanne, kunhan asia ei ole esimerkiksi vanhentunut, mikä johtaisi siihen, että oikeus toteuttaa kyseinen toimi olisi menetetty.

Päätökseen poistaa asia tuomioistuimen juttulistalta ei voi hakea muutosta. Juttulistalta poistaminen jättää kuitenkin voimaan mahdollisuuden käynnistää asiassa oikeuskäsittely myöhemmin. Haasteen aiheuttama vanhentumisaajan tai preklusiivisen määräajan kulumisen keskeytys pysyy siis voimassa.

Oikeuskäsittelyn keskeytys voidaan lopettaa pyytämällä asian palauttamista juttulistalle ja esittämällä perusteeksi toteutetut toimet, joiden nojalla päätös juttulistalta poistamisesta oli tehty.

Aiheeseen liittyviä linkkejä

[Legifrance-verkkosivusto – siviiliprosessilaki](#)

[Legifrance-verkkosivusto – siviiliprosessilaki englanniksi ja espanjaksi](#)

[Legifrance-verkkosivusto – viralliset vapaapäivät](#)

Päivitetty viimeksi: 01/03/2021

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Menettelylliset määräajat - Kroatia

1 Erityyppiset määräajat, joita sovelletaan siviiliasioita koskevien menettelyjen yhteydessä

Kroatiassa siviilioikeudellisiin menettelyihin sovellettavia määräaikoja säännellään siviiliprosessilain (*Zakon o parničnom postupku*, Kroatian virallisen lehden (*Narodne novine*) nrot 53/91, 91/92, 112/99, 129/00, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 25/13, 89/14 ja 70/19) 111–114 §:llä.

Määräajalla tarkoitetaan ajanjaksoa, jonka kuluessa tai umpeuduttua jokin prosessitoimi voidaan toteuttaa.

Kroatian prosessioikeus sisältää erityyppisiä määräaikoja:

lakisääteinen määräaika (*zakonski rok*) ja tuomioistuimen asettama määräaika (*sudski rok*): ensin mainittu ei ole tuomioistuimen eikä osapuolten muutettavissa, koska sen kestosta on säädetty laissa, kun taas jälkimmäisen kestosta päättää sen nimen mukaisesti tuomioistuin tapauskohtaisesti toimivaltuuksiensa puitteissa ja harkintavaltaansa käyttäen;

pidennettävissä oleva määräaika (*produživi rok*) ja määräaika, joka ei ole pidennettävissä (*neproduživi rok*): lakisääteistä määräaika ei voi pidentää, tuomioistuimen asettamaa voi, mutta ainoastaan asianosaisen asianmukaisesti perustellusta hakemuksesta (siviiliproessin lain 111 §:n 2 momentti); subjektiivinen määräaika (*subjektivni rok*) ja objektiivinen määräaika (*objektivni rok*): ensin mainittu alkaa kulua hetkestä, jona valtuutettu henkilö saa tiedon määräjän laskemisen kannalta olennaisesta seikasta, kun taas jälkimmäinen alkaa kulua olennaisen seikan ilmenemishetkestä riippumatta siitä, onko valtuutettu henkilö saanut siitä tiedon;

preklusiivinen määräaika (*prekluzivni rok*) ja ohjeellinen määräaika (*instruktivni rok*): ensin mainitun noudattamatta jättäminen johtaa siihen, että oikeus prosessitoimen toteuttamiseen raukeaa, kun taas jälkimmäisen noudattamatta jättämisellä ei ole vahingollisia seuraamuksia eikä se ole este prosessitoimen toteuttamiselle;

lykkäävä määräaika (*dilatorni rok*) ja toimista pidättymisen määräaika (*paricijski rok*): ensin mainitulla tarkoitetaan ajanjaksoa, jonka on umpeuduttava ennen kuin prosessitoimi voidaan toteuttaa, kun taas jälkimmäisellä tarkoitetaan ajanjaksoa, jonka on umpeuduttava ennen kuin tuomioistuin voi ryhtyä toimenpiteisiin;

siviilioikeudellinen määräaika (*građanskopravni rok*) ja prosessioikeudellinen määräaika (*procesnopravni rok*): ensin mainitun kuluessa voi käyttää oikeuksia tai täyttää velvollisuuksia, jotka perustuvat aineelliseen siviilioikeuteen, kun taas jälkimmäisessä tapauksessa ko. oikeudet ja velvoitteet perustuvat (siviili) prosessioikeuteen.

2 Luettelo päivistä, jotka eivät ole 3. kesäkuuta 1971 annetussa asetuksessa (ETY, EURATOM) N:o 1182/71 tarkoitettuja työpäiviä

Kroatiassa luetteloa muista kuin työpäivistä säännellään juhla-, muisto- ja vapaapäivistä annetulla lailla (*Zakon o blagdanima, spomendanima i neradnim danima u Republici Hrvatskoj*, virallisen lehden nro 110/19).

Kroatiassa yleisiä vapaapäiviä ovat seuraavat:

uusivuosi (1.1.)

loppiainen eli kolmen kuninkaan juhla (6.1.)

pääsiäissunnuntai ja -maanantai

Corpus Christi

vapunpäivä (1.5.)

kansallispäivä (30.5.)

fasisminvastainen päivä (22.6.)

voiton, kiitoksen ja veteraanien päivä (5.8.)

Neitsyt Marian taivaaseenottamisen päivä (15.8.)

pyhäinpäivä (1.11.)

Kroatian itsenäistymissodan uhrien sekä Vukovarin et Škabrnjan uhrien muistopäivä (18.11.)

joulu (25.12.)

tapaninpäivä (26.12.)

Kroatiassa ei tehdä työtä yleisinä vapaapäivinä.

3 Mitä yleisiä sääntöjä sovelletaan erilaisten siviilimenettelyjen määräaikoihin?

Määräajat lasketaan päivissä, kuukausissa ja vuosissa.

Laskennassa käytettäviä sääntöjä sovelletaan kaikkiin määräaikoihin. Määräajat lasketaan kokonaisina päivinä keskiyöstä keskiyöhön (*computatio civilis, a die ad diem*), ei siis tunneissa ja minuuteissa (*computatio naturalis, a momento ad momentum*). Lisätietoja yleisistä säännöistä on kohdassa 1.

4 Kun teko tai virallinen toimi on suoritettava tietyn ajanjakson aikana, milloin ajanjakso alkaa?

Määräaika alkaa menettelyn vireillepanopäivästä tai muun toimen (esim. tiedoksiantoi tai ilmoitus) toteutuspäivästä. Kyseistä päivää ei kuitenkaan lasketa mukaan päivissä ilmaistuun määräaikaan, vaan määräaika alkaa kulua sitä seuraavasta päivästä.

5 Voiko määräjän kulumisen aloittavaan hetkeen vaikuttaa tai sitä muuttaa se tapa, jolla asiakirjat lähetetään tai annetaan tiedoksi (henkilökohtaisesti haastemiehen välityksellä tai postitse)?

Yleissäännön mukaan tiedoksiannon on tapahduttava arkipäivänä klo 7–20 vastaanottajan kotona, työpaikalla tai tuomioistuimessa, jos vastaanottaja on kyseisenä ajankohtana tuomioistuimessa. Edellä mainitusta säännöstä ei poiketa silloinkaan, kun toimeksianto tapahtuu postitse tai haastemiehen välityksellä.

Vastaanottajan suostumuksella tiedoksianto voi tapahtua myös edellä esitetystä poikkeavaan aikaan ja poikkeavassa paikassa.

Tuomioistuin voi tarvittaessa määrätä tiedoksiannon suoritettavaksi missä ja milloin tahansa. Tällöin vastaanottajalle on toimitettava jäljennös kyseisestä tuomioistuimen määräyksestä, jota ei tarvitse perustella.

6 Kun määräjän kulumisen alkaa jostakin tapahtumasta, lasketaanko määräaikaan mukaan päivä, jona tapahtuma ilmenee?

Jos määräaika on ilmoitettu päivissä, päivää, jona tiedoksianto on suoritettu tai määräjän käynnistävä tapahtuma ilmennyt, ei lasketa mukaan, vaan määräaika alkaa kulua sitä seuraavasta päivästä.

Jos esimerkiksi 15 päivän määräjän käynnistävä tapahtuma on ilmennyt 5. helmikuuta, määräaika päättyy 20. helmikuuta klo 24.

Määräaika alkaa siis kulua tapahtumaa seuraavasta päivästä (*dies a quo*).

7 Kun määräaika on ilmaistu päivissä, tarkoittaako ilmoitettu päivien lukumäärä kalenteripäiviä vai työpäiviä?

Jos määräaika on ilmoitettu päivissä, niillä tarkoitetaan kalenteripäiviä. Mutta jos määräjän viimeinen päivä sattuu olemaan yleinen vapaapäivä, sunnuntai tai muu päivä, jolloin tuomioistuin on kiinni, määräjän katsotaan päättyvän ensimmäisenä kyseistä päivää seuraavana arkipäivänä.

8 Entä jos määräaika on ilmaistu viikoissa, kuukausissa tai vuosissa?

Kuukausissa tai vuosissa ilmoitettu määräaika päättyy määräjän viimeisen kuukauden tai vuoden sinä päivänä, joka päivämäärältään vastaa määräjän alkamispäivää.

Jos kuukaudessa, jolloin määräaika päättyy, ei ole identtistä päivämäärää, määräaika päättyy kyseisen kuun viimeisenä päivänä.

9 Milloin viikoissa, kuukausissa tai vuosissa ilmaistu määräaika päättyy?

Ks. vastaus kysymykseen 8.

10 Jos määräaika päättyy lauantaina, sunnuntaina tai yleisenä vapaapäivänä, pidennetäänkö sitä seuraavaan työpäivään?

Kyllä.

11 Onko olemassa tilanteita, joissa määräaika pidennetään? Millä edellytyksillä määräaikaan voi saada pidennyksen?

Tuomioistuimen asettamaa määräaika ei voi pidentää vain kerran asianosaisen perustellusta pyynnöstä.

Pyyntö on esitettävä ennen määräjän päättymistä.

Määräajan pidentämistä koskevaan päätökseen ei voi hakea muutosta.

Pidennetty määräaika alkaa kuluu alkuperäisen määräajan päättymistä seuraavasta päivästä.

12 Mitä määräaikaa sovelletaan muutoksenhakuun?

Osapuolet voivat hakea muutosta ensimmäisessä oikeusasteessa annettuun tuomioon 15 päivän kuluessa tuomion tiedoksiannosta, jollei laissa toisin säädetä. Vekseleitä ja sekkejä koskevilla riita-asioissa määräaika on 8 päivää.

Muutoksenhakuun sovellettavat määräajat eivät kulu 1.–15. elokuuta välisenä aikana.

13 Voivatko tuomioistuimet muuttaa määräaikaa, erityisesti paikalletulolle asetettua määräaikaa, tai asettaa erityisen määräpäivän paikalletuloa varten?

Tuomioistuimen asettama määräaika voi pidentää vain kerran asianosaisen perustellusta pyynnöstä.

14 Jos sellainen asiakirja, joka on osoitettu asuinpaikkansa vuoksi määräjajan pidennykseen oikeutetulle asianosaiselle, annetaan tiedoksi hänelle sellaisessa paikassa, jossa asuvilla ei ole oikeutta määräjajan pidennykseen, menettääkö kyseinen asianosainen oikeutensa määräjajan pidennykseen?

Kroatian siviiliprosessioikeuden säännöissä ei säädetä mahdollisuudesta määräjajan pidentämiseen osapuolten asuinpaikan perusteella.

15 Mitä seuraamuksia aiheutuu, jos määräaikoja ei noudateta?

Seuraamukset riippuvat määräjajan juridisesta luonteesta. Jos kyseessä on lakisäätäinen määräaika, joka ei ole pidennettävissä, ja jos osapuoli ei toteuta prosessitoimea asetetussa määräajassa, hän menettää oikeuden toteuttaa kyseinen toimi myöhemmin.

On myös olemassa määräaikoja, joiden noudattamatta jättämisestä ei seuraa oikeuden menetyksen jonkin toimen toteuttamiseen myöhemmässä vaiheessa.

Tällaisia määräaikoja kutsutaan ohjeellisiksi.

16 Jos määräaika ylitetään, mitä oikeuskeinoja niitä noudattamatta jättäneillä asianosaisilla on käytettävissään?

Jos osapuoli ei saavu oikeuden istuntoon tai ei noudata jonkin toimen toteuttamiseen asetettua määräaikaa, hän menettää oikeuden kyseisen toimen toteuttamiseen. Tuomioistuin voi tällöin antaa osapuolelle tämän pyynnöstä luvan toteuttaa kyseinen toimi myöhemmin (aiemman asiointilan palauttaminen), jos se katsoo, että laiminlyönnille oli olemassa perustellut syyt.

Tällainen pyyntö on esitettävä 8 päivän kuluessa päivästä, jona hän sai kyseisen tiedon. Aiemman asiointilan palauttamista ei voi pyytää enää sen jälkeen, kun laiminlyönnistä on kulunut 2 kuukautta.

Päivitetty viimeksi: 25/02/2021

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Menettelylliset määräajat - Italia

1 Erityyppiset määräajat, joita sovelletaan siviiliasioita koskevien menettelyjen yhteydessä

Menettelyllisellä määräajalla tarkoitetaan aikaa, jonka kuluessa tietty toimi on toteutettava. Se voi olla a) ehdoton määräaika (*termine perentorio*), jonka noudattamatta jättäminen johtaa asian raukeamiseen, b) ohjeellinen määräaika (*termine ordinatorio*), jonka noudattamatta jättäminen ei johda asian raukeamiseen tai mitätöimiseen, vähimmäismääräaika (*termine dilatorio*), josta alkaen toimi voidaan toteuttaa ja jota ennen toimi on mitätön.

(siviiliprosessilain 152–155 §, liitteet).

2 Luettelo päivistä, jotka eivät ole 3. kesäkuuta 1971 annetussa asetuksessa (ETY, EURATOM) N:o 1182/71 tarkoitettuja työpäiviä

Pyhäpäiviä ovat kaikki sunnuntait, 1. tammikuuta, 6. tammikuuta, 25. huhtikuuta, pääsiäismaanantai, 1. toukokuuta, 2. kesäkuuta, 15. elokuuta, 1. marraskuuta, 8. joulukuuta sekä 25. ja 26. joulukuuta.

3 Mitä yleisiä sääntöjä sovelletaan erilaisten siviilimenettelyjen määräaikoihin?

Laskettaessa menettelyllistä määräaikaa määrätystä ajankohdasta aloituspäivää (*dies a quo*) ei lasketa mukaan. Jos määräjajan päättymispäivä (*dies ad quem*) on pyhäpäivä, määräaika jatketaan automaattisesti ensimmäiseen päivään, joka ei ole pyhäpäivä. Jos laissa viitataan "vapaapäiviin" (*giorno libero*), *dies ad quem* -päivää ei myöskään lasketa mukaan.

Jos laissa ei yksiselitteisesti säädetä määräjajan ehdottomuudesta, se katsotaan ohjeelliseksi.

Kun määräaika lasketaan kuukausina tai vuosina, käytetään tavallista kalenteria. Määräaika päättyy sen alkamispäivää järjestysnumeroltaan vastaavan päivän ja kuukauden, tai (vuositasolla) päivän, kuukauden ja (seuraavan) vuoden, päättyessä. Määräjajan laskemisessa ei siis oteta huomioon sitä, että kuukaudessa voi olla 31 tai 28 päivää tai että määräaikaan saattaa sisältyä karkausvuoden helmikuu.

Ehdottomia määräaikoja ei voi jatkaa.

Yleisten ja hallinnollisten tuomioistuinten menettelyllisten määräaikojen kuluminen (työoikeudellisia riitoja lukuun ottamatta) keskeytetään suoraan lain nojalla asetuksella nro 132/2014 tehdyn muutoksen nojalla kunkin vuoden 1. ja 31. elokuuta väliseksi ajaksi (aiemmin keskeytys jatkui 15. syyskuuta asti).

Määräjajan kuluminen jatkuu keskeytyksen jälkeen.

4 Kun teko tai virallinen toimi on suoritettava tietyn ajanjakson aikana, milloin ajanjakso alkaa?

Jos tuomioistuin ei ilmaise alkamisajankohtaa, määräaika alkaa tavallisesti hetkestä, jolloin asianosainen osapuoli saa veloitteen tosiasiallisesti tai laissa edellytettyllä tavalla tietoonsa (esimerkiksi muutoksenhaun määräaika alkaa tuomion tiedoksiantamisesta, tai jos sitä ei anneta tiedoksi, sen julkaisemisesta).

5 Voiko määräjajan kulumisen aloittavaan hetkeen vaikuttaa tai sitä muuttaa se tapa, jolla asiakirjat lähetetään tai annetaan tiedoksi (henkilökohtaisesti haastemiehen välityksellä tai postitse)?

Tämä voi tulla kyseeseen seuraavissa kahdessa tilanteessa:

a) Määräaika alkaa asiakirjan tiedoksiannosta tai ilmoittamisesta (esim. tuomiota koskevan muutoksenhaun määräaika).

Koska siviiliprosessilain 325 §:ssä tarkoitettu lyhyt muutoksenhaku-aika (30 päivää muutoksenhauille ja 60 päivää kassaatiovalitukselle) lasketaan alkavaksi siitä, kun vastaanottaja saa hänelle tiedoksiannettavan tuomion jäljennöksen, muutoksenhakuajan alkaminen voi vaihdella sen mukaan, miten tiedoksianto toimitetaan. Postitse toimitettava tiedoksianto voi kestää pidempään kuin haastemiehen välityksellä tapahtuva tiedoksianto.

b) Kassaatiotuomioistuin on vahvistanut (tuomiot 477/2002 ja 28/2004) postitiedoksiannon suhteen periaatteen, jonka mukaan menettelyyn kuuluvan asiakirjan tiedoksianto katsotaan tiedoksiannottavasta riippumatta (postitiedoksianto tai haastemies) toimitetuksi tiedoksiantajan osalta silloin, kun asiakirja on luovutettu haastemiehelle, kun taas vastaanottajan osalta tiedoksianto katsotaan toimitetuksi vasta sinä päivänä, jona tämä on vastaanottanut kyseisen asiakirjan.

Tämän periaatteen mukaan tiedoksiannon katsotaan tapahtuvan tiedoksiantajan ja vastaanottajan osalta eri aikoina (periaate vahvistetaan myös neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1348/2000). Periaatetta sovelletaan kuitenkin ainoastaan tiedoksiannon ajankohdan määrittämiseen, sillä tiedoksiantajan katsotaan noudattaneen tiedoksiantamiselle asetettua lakisäätelistä määräaikaa, jos kyseinen asiakirja on luovutettu haastemiehelle ajoissa. Tämä ei kuitenkaan vaikuta millään tavoin vastaanottajaa koskevan määräjajan alkamispäivään (*dies a quo*), joka lasketaan joko asiakirjan tiedoksiannosta tai tuomion julkaisemisesta tai muista tapahtumista, kuten edellä on tarkemmin selitetty.

6 Kun määräjajan kuluminen alkaa jostakin tapahtumasta, lasketaanko määräaikaan mukaan päivä, jona tapahtuma ilmenee?

Määräajan alkamispäivää (*dies a quo*) ei lasketa mukaan.

7 Kun määräaika on ilmaistu päivissä, tarkoittaako ilmoitettu päivien lukumäärä kalenteripäiviä vai työpäiviä?

Kaikki päivät lasketaan mukaan. Ainoastaan jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, määräaikaa jatketaan seuraavaan työpäivään.

8 Entä jos määräaika on ilmaistu viikoissa, kuukausissa tai vuosissa?

Kun määräaika lasketaan kuukausina tai vuosina, käytetään tavallista kalenteria.

9 Milloin viikoissa, kuukausissa tai vuosissa ilmaistu määräaika päättyy?

Tällöin määräaika päättyy sen alkamispäivää järjestysnumeroltaan vastaavan päivän ja kuukauden, tai vuositasolla päivän, kuukauden ja (seuraavan) vuoden, päättyessä. Määräajan laskemisessa ei siis oteta huomioon sitä, että kuukaudessa voi olla 31 tai 28 päivää tai että määräaikaan saattaa sisältyä karkausvuoden helmikuu.

10 Jos määräaika päättyy lauantaina, sunnuntaina tai yleisenä vapaapäivänä, pidennetäänkö sitä seuraavaan työpäivään?

Kyllä.

11 Onko olemassa tilanteita, joissa määräaikaa pidennetään? Millä edellytyksillä määräaikaan voi saada pidennyksen?

Ehdottomia määräaikoja ei voi jatkaa. Osapuolet voivat kuitenkin pyytää tuomioistuimelta määräajan jatkamista osoittamalla, että viiveen syy ei johdu heistä.

12 Mitä määräaikaa sovelletaan muutoksenhakuun?

Ensinnäkin on eroteltava pitkät ja lyhyet määräajat.

Pitkä määräaika on kuusi kuukautta tuomion julkaisemisesta. Lyhyt määräaika alkaa tuomion tiedoksiannosta ja on pituudeltaan 30 päivää muutoksenhauille ja 60 päivää kassaatiovalitukselle. Kolmannen osapuolen kumoamiskanne ja tuomion purkamishakemus on jätettävä 30 päivän kuluessa sen perusteluna olevan petoksen, vilpin tai virheen havaitsemisesta. Päätös toimivaltaisesta tuomioistuimesta on tehtävä 20 päivässä.

13 Voivatko tuomioistuimet muuttaa määräaikaa, erityisesti paikalletulolle asetettua määräaikaa, tai asettaa erityisen määrät päivän paikalletuloa varten?

Tavallisesti tuomioistuin voi päättää määräajan vapaasti tietyissä laissa säädettyissä rajoissa. Asiassa vastaamisen määräaikaa ei kuitenkaan määrittele tuomioistuin, vaan siitä säädetään laissa. Siviiliprosessilain 168 a §:n mukaan tuomioistuin voi lykätä ensimmäisen kuulemisen akankohtaa enintään 45 päivällä.

14 Jos sellainen asiakirja, joka on osoitettu asuinpaikkansa vuoksi määräajan pidennykseen oikeutetulle asianosaiselle, annetaan tiedoksi hänelle sellaisessa paikassa, jossa asuvilla ei ole oikeutta määräajan pidennykseen, menettääkö kyseinen asianosainen oikeutensa määräajan pidennykseen?

Italiassa ei ole yleisiä sääntöjä määräaikoihin liittyvistä hyödyistä, vaikka joissakin tapauksissa määräajan kulumisen on keskeytetty luonnononnettomuuksien vuoksi. Yleisesti määräajan jatkamisesta koitunut hyöty koskee ainoastaan sääntelytoimenpiteessä tai ministerin määräyksessä tarkoitettua asianomaista kohdetta tai aluetta.

15 Mitä seuraamuksia aiheutuu, jos määräaikoja ei noudateta?

Ehdottoman määräajan noudattamatta jättäminen johtaa siihen, että oikeus suorittaa kyseinen toimenpide menetetään.

16 Jos määräaika ylitetään, mitä oikeuskeinoja niitä noudattamatta jättäneillä asianosaisilla on käytettävissään?

Osapuolet voivat pyytää määräajan jatkamista osoittamalla, että viiveen syy ei johdu heistä.

Linkit

[Menettelylliset määräajat \(Codice procedura civile articoli 323–338\)](#) (72 Kb)

[Menettelylliset määräajat \(Codice di Procedura Civile articoli 152–155\)](#) (41 Kb)

Päivitetty viimeksi: 22/02/2021

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Menettelylliset määräajat - Kypros

1 Erityyppiset määräajat, joita sovelletaan siviiliasioita koskevien menettelyjen yhteydessä

Tärkeimmät siviiliprosessisääntöihin perustuvat määräajat ovat seuraavat:

Oikeudellisten asiakirjojen rekisteröintiä koskevat määräajat:

Kantajan on jätettävä yleinen allekirjoitettu haastehakemus tuomioistuimeen ja ilmoitettava vastaajalle haasteesta kymmenen päivän kuluessa päivästä, jona vastaaja on ilmoittanut vastustavansa kannetta, paitsi jos tuomioistuin määrää toisin.

Vastaajan, joka on jo ilmoittanut vastustavansa kannetta, on annettava vastauksensa 14 päivän kuluessa haastehakemuksen vastaanottopäivästä, paitsi jos tuomioistuin pidentää kyseistä määräaikaa.

Oikeuden päätöksen täytäntöönpanon määräaika:

Oikeuden päätös on pantava täytäntöön kuuden vuoden kuluessa päivästä, jona päätöksestä on tullut täytäntöönpanokelpoinen. Silloin kun täytäntöönpano ei onnistu annetussa määräajassa, kantaja voi pyytää, että päätös annetaan uudelleen (näin määräaikaa pidennetään välillisesti).

2 Luettelo päivistä, jotka eivät ole 3. kesäkuuta 1971 annetussa asetuksessa (ETY, EURATOM) N:o 1182/71 tarkoitettuja työpäiviä

Lauantain ja sunnuntain lisäksi virallisia pyhäpäiviä Kyproksen tasavallassa ovat seuraavat:

1. tammikuuta (uudenvuodenpäivä)

6. tammikuuta (teofania, Jumalan ilmestymisen ja Herran kasteen juhla)

tuhkamaanantai (liikkuva pyhäpäivä)

25. maaliskuuta (kansallinen vapaapäivä – vuoden 1821 vallankumouksen alkaminen)

1. huhtikuuta (kansallinen vapaapäivä – vuosina 1955–1959 käydyn vapaustaistelun alkaminen)

1. toukokuuta (vapunpäivä)

pitkäperjantai

pääsiäismaanantai eli toinen pääsiäispäivä

helluntai eli pyhän hengen päivä (liikkuva pyhäpäivä)

15. elokuuta (Neitsyt Marian kuolonuneen nukkuminen)

1. lokakuuta (itsenäisyyspäivä)

28. lokakuuta (kansallinen vapaapäivä – OXI-päivä, 1940)

24. joulukuuta (jouluatto)

25. joulukuuta (joulupäivä)

26. joulukuuta (tapaninpäivä eli toinen joulupäivä)

Lisäksi siviiliprosessisääntöjen 61 säännön mukaan oikeuslaitoksen virallisia vapaapäiviä ovat seuraavat:

10. heinäkuuta alkava ja 9. syyskuuta päättyvä ajanjakso (kesäloma)

24. joulukuuta alkava ja 6. tammikuuta päättyvä ajanjakso (joululoma)

kiirastorstaina alkava ja Tuoman sunnuntaina päättyvä ajanjakso (päsiäisloma)

Osapuolten kuuleminen tai muita menettelyjä voidaan järjestää edellä mainittuina ajanjaksoina ainoastaan korkeimman oikeuden tai tällaisessa menettelyssä toimivaltaisen tuomarin määräyksestä.

3 Mitä yleisiä sääntöjä sovelletaan erilaisten siviilimenettelyjen määräaikoihin?

Menettelyllisiin määräaikoihin sovelletaan siviiliprosessisääntöjä.

Asian vireillepanoon sovelletaan vanhentumisaikoja koskevan lain 165(1)/2002 säännöksiä.

4 Kun teko tai virallinen toimi on suoritettava tietyn ajanjakson aikana, milloin ajanjakso alkaa?

Määräaika alkaa kuluu asian tiedoksiantopäivää seuraavasta päivästä, koska laintulkintaa koskevan lain 2 §:n mukaan päivällä tarkoitetaan kokonaista vuorokautta.

5 Voiko määräajan kulumisen aloittavaan hetkeen vaikuttaa tai sitä muuttaa se tapa, jolla asiakirjat lähetetään tai annetaan tiedoksi (henkilökohtaisesti haastemiehen välityksellä tai postitse)?

Siviiliprosessisääntöjen mukaisesti tiedoksiantiasiakirja toimitetaan Kyproksen tasavallassa haastemiehen välityksellä (lukuun ottamatta poikkeustapauksia, jolloin tuomioistuimien voi pyynnöstä päättää toisin). Tiedoksiannon ajankohta ei vaikuta määräaikaan.

6 Kun määräajan kulumisen alkaa jostakin tapahtumasta, lasketaanko määräaikaan mukaan päivä, jona tapahtuma ilmenee?

Ei. Ks. vastaus kysymykseen 4.

7 Kun määräaika on ilmaistu päivissä, tarkoittaako ilmoitettu päivien lukumäärä kalenteripäiviä vai työpäiviä?

Kun määräaika ilmaistaan päivinä, tarkoitetaan kalenteripäiviä, paitsi jos tuomioistuimien määrää toisin kyseisessä tapauksessa. Tuomioistuimien voi esimerkiksi määrätä, että vastaajan on annettava vastauksensa "kolmen työpäivän kuluessa tästä päivästä" tai että määräys on annettava tiedoksi "viiden työpäivän kuluessa sen laatimisesta" (esimerkiksi vastaajalle ex parte menettelyssä tai pankille tilin jäädyttämisen yhteydessä).

Laintulkintaa koskevan lain mukaisesti päivillä tarkoitetaan puolestaan aina kokonaisia vuorokausia.

8 Entä jos määräaika on ilmaistu viikoissa, kuukausissa tai vuosissa?

Määräajalla tarkoitetaan kalenteriviikkoja tai kuukausia.

9 Milloin viikoissa, kuukausissa tai vuosissa ilmaistu määräaika päättyy?

Tällaisissa tilanteissa määräaika päättyy määräajaksi määrätyn viikon, kuukauden tai vuoden viimeisen päivän viimeisen tunnin päätyttyä.

10 Jos määräaika päättyy lauantaina, sunnuntaina tai yleisenä vapaapäivänä, pidennetäänkö sitä seuraavaan työpäivään?

Kyllä. Tällaisessa tilanteessa määräaika pidennetään seuraavaan työpäivään.

11 Onko olemassa tilanteita, joissa määräaika pidennetään? Millä edellytyksillä määräaikaan voi saada pidennyksen?

Siviiliprosessisääntöjen 57 säännön 2 säännöksen mukaisesti tuomioistuimella on harkintavalta pidentää tai lyhentää määräaikoja, jotka ovat mainittujen sääntöjen mukaisia tai jotka on vahvistettu määräyksellä, ehdoilla tai oikeuden edun edellyttämien ehtojen puitteissa.

12 Mitä määräaika sovelletaan muutoksenhaakuun?

Väliaikaisesta tai lopullisesta määräyksestä voi valittaa, jos kyseessä ei ole siviilikanne tai jos kyseessä on väli-toimihakemuksen hylkääminen. Valitus on toimitettava 14 päivän kuluessa määräyksen vahvistamispäivästä tai väli-toimihakemuksen hylkäyspäivästä.

Kaikissa muissa tapauksissa (esim. kun on kyse siviilikanteeseen annetusta lopullisesta päätöksestä) muutosta on haettava kuuden viikon kuluessa päätöksen vahvistamispäivästä.

Määräaika voidaan pidentää ainoastaan poikkeuksellisissa ja erityisissä tapauksissa.

Asian vireillepanoa koskevat määräajat vahvistetaan vanhentumisaikoja koskevassa laissa 165(1)/2002.

13 Voivatko tuomioistuimet muuttaa määräaika, erityisesti paikalletulle asetettua määräaika, tai asettaa erityisen määräpäivän paikalletulua varten?

Asian tiedoksiannon jälkeen vastaajalla on kymmenen päivää aikaa ilmoittaa vastustavansa kannetta.

Muissa tapauksissa tuomioistuimet asettavat päivät, joina asianosaisten on oltava paikalla tuomioistuimessa.

Tuomioistuimen *kirjaamossa* vahvistetaan asiassa *ensimmäisen* paikalletulon määräpäivä, ellei ole erityistä syytä vahvistaa tiettyä paikalletulon päivämäärää. Tällaisessa tilanteessa tietty päivämäärä voidaan vahvistaa vain, kun siihen on saatu ensin asiaa käsittelevän tuomioistuimen lupa.

Kun on kyse muiden määräaikojen muuttamisesta, katsokaa vastaus kysymykseen 11.

14 Jos sellainen asiakirja, joka on osoitettu asuinpaikkansa vuoksi määräajan pidennykseen oikeutetulle asianosaiselle, annetaan tiedoksi hänelle sellaisessa paikassa, jossa asuvilla ei ole oikeutta määräajan pidennykseen, menettääkö kyseinen asianosainen oikeutensa määräajan pidennykseen?

Jos menettelyyn sovelletaan Kyproksen lainsäädäntöä, sovelletaan samoja sääntöjä ja samoja määräaikoja sen asianosaisen asuinpaikasta riippumatta, jolle asiakirja on osoitettu.

15 Mitä seuraamuksia aiheutuu, jos määräaikoja ei noudateta?

Jos vastaaja ei ole ilmoittanut vastustavansa kannetta eikä tästä syystä ole myöskään toimittanut vastausta määräajassa, kantaja voi pyytää itselleen edullisen päätöksen tekemistä.

Vastaavasti silloin kun kyseessä on yleinen allekirjoitettu haastehakemus, vastaaja voi pyytää kanteen hylkäämistä, jos kantaja laiminlyö haastehakemuksen jättämisen määräajassa.

Lisäksi tuomioistuimien voi jättää myöhässä jätetyn vastauksen huomiotta, minkä seurauksena vastaaja menettää oikeutensa tulla kuulluksi tuomioistuimessa.

16 Jos määräaika ylitetään, mitä oikeuskeinoja niitä noudattamatta jättäneillä asianosaisilla on käytettävissään?

Kantaja, joka ei tullut paikalle ja jonka asia hylättiin, voi pyytää, että asia palautetaan uudelleen käsiteltäväksi.

Vastaaja, joka ei tullut paikalle mutta jota koskeva päätös tehtiin, voi pyytää päätöksen kumoamista.

Tällaiset pyynnöt voidaan hyväksyä poikkeustapauksissa.

Päivitetty viimeksi: 21/09/2020

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa.

Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Menettelylliset määräajat - Latvia

1 Erityyppiset määräajat, joita sovelletaan siviiliasioita koskevien menettelyjen yhteydessä

Prosessuaalisella määräajalla tarkoitetaan aikaa, jonka kuluessa tietty prosessitoimi on tehtävä.

Määräajat voidaan jakaa luokkiin sen mukaan, ketä ne sitovat.

Määräajat, joita tuomioistuimien, tuomarin tai haastemiehen on noudatettava, on säädetty laissa, ja ne ovat tavallisesti lyhyitä. Siviilioikeudenkäynneissä

nämä määräajat ovat 1–30 päivää. Esimerkiksi siviiliprosessilain 102 §:n 2 kohdassa määräaika on 15 päivää, 140 §:n 9 kohdassa 30 päivää ja 341.6 §:n 2

kohdassa 15 päivää. Tuomarin on päätettävä hakemuksen hyväksymisestä seitsemän päivän kuluessa sen vastaanottamisesta. Jos kuitenkin on kyse ulkomaille toimitettavasta hakemuksesta, jonka avulla halutaan palauttaa lapsi takaisin Latviaan, päätös on tehtävä suullisessa tuomioistuinkäsittelyssä 15 päivän kuluessa oikeudenkäynnin aloittamisesta. Päätös, joka koskee vaatimukseen liittyvää turvaamistointia, on annettava yhdessä päivässä oikeudenkäynnin aloittamisesta. Päätös väliaikaisen suojan myöntämisestä väkivaltaa vastaan on tehtävä seuraavana päivänä hakemuksen vastaanottamisesta, jollei ole tarpeen hankkia lisänäyttöä tai jos viivästys voisi vaikuttaa olennaisesti hakijan oikeuksiin. Muissa tapauksissa suojaa koskeva päätös on tehtävä 20 päivän kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta. Tietyille asiatyypeille on määräaikoja, joiden kuluessa asian tutkinta on aloitettava ja päätös annettava. Päätöksestä on lähetettävä oikeaksi todistettu jäljennös kolmen päivän kuluessa päätöksen julistamisesta, tai jos päätös on annettu tiivistelmänä, kolmen päivän kuluessa koko tuomion laatimisesta. Laissa on myös muita määräaikoja. Toisinaan tuomioistuimen tai haastemiehen on tehtävä tiettyjä asioita heti. Tietyissä laissa mainituissa tapauksissa tuomioistuin tai tuomari voi muuttaa yleisen määräajan erityiseksi määräajaksi. Tällöin tuomioistuin tai tuomari voi itse määrätä, minkä ajan kuluessa prosessitoimi on toteutettava. Monimutkaisissa asioissa tuomioistuin voi laatia päätöksestä tiivistelmän, jossa on vain johdanto ja tuomiolauselma. Koko tuomio laaditaan 14 päivän kuluessa. Tuomioistuin määrää päivän, jona koko tuomio on valmis. Siviiliprosessilaissa ei säädetä määräajasta, jonka kuluessa tuomioistuimen on valmistettava ja annettava päätös siviilioikeudenkäynneissä. Tuomiovallasta annetun lain 28 §:n mukaan tuomioistuimen on kuitenkin – varmistaakseen, että kansalaiset saavat oikeussuojaa heidän oikeuksiensa loukkauksia vastaan – tutkittava asiat joutuisasti (*savlaicīgi*), millä tarkoitetaan sitä, että päätös on annettava niin pian kuin mahdollista. Samalla siviiliprosessilaissa säädetään poikkeuksena normaalista tuomioistuinmenettelystä erityisiä määräaikoja ja erityismenettelyjä tietyille siviiliprosessin asiatyypeille. Tuomarin on esimerkiksi annettava päätös riidattomien saatavien täytäntöönpanoa koskevissa asioissa (*saistību bezstrīdus piespiedu izpildīšana*) seitsemän päivän kuluessa hakemuksesta. Lisäksi on erityislainsäädäntöä, jonka mukaan tiettyihin asioihin on sovellettava erityismenettelyjä. Esimerkiksi asioille, joissa on kyse lasten oikeuksien ja etujen turvaamisesta lasten oikeuksien suojelusta annetun lain mukaisesti, on annettava etusija.

Siviiliprosessilaissa vahvistetaan määräajat myös oikeudenkäyntien asianosaisten prosessitoimille. Siten todistusaineisto on toimitettava 14 päivää ennen suullista tuomioistuinkäsittelyä, ellei tuomari ole määrännyt muuta määräaikaa. Liitännäisasiaa koskevaan oikeudenkäyntiväitteeseen (*blakus sūdzība*) sovelletaan 10 päivän määräaikaa. Valitus (*apelācija*) on tehtävä 20 päivän kuluessa. Useimmissa tapauksissa määräajat, joita oikeudenkäyntien asianosaisten on noudatettava, määrää kuitenkin tuomioistuin, tuomari tai haastemies. Nämä asettavat tarkat päivämäärät määräajalle, jotka lainsäädäntö määrittelee vain yleisesti. Ne voivat antaa määräajan myös itsenäisesti, ottaen asianmukaisesti huomioon oikeudenkäyntimenettelyn tyypin, etäisyyden henkilön asuin- tai olinpaikasta ja muut olosuhteet.

Määräajat henkilöille, jotka eivät ole oikeudenkäynnin asianosaisia, asettaa yksinomaan tuomioistuin tai tuomari.

Tärkeimmät määräajat ovat seuraavat:

Määräaika todisteiden toimittamiselle: ellei tuomari määrää toisin, todistusaineisto on toimitettava viimeistään 14 päivää ennen suullista tuomioistuinkäsittelyä. Kun suullinen tuomioistuinkäsittely on meneillään, todisteita voidaan esittää asianomaisen tai kolmannen osapuolen perustellusta pyynnöstä. Tämä on mahdollista seuraavissa tapauksissa: päätöksen antaminen asiassa ei tämän takia viivästy; tuomioistuin katsoo, että syyt, joiden vuoksi todisteita ei ole toimitettu ajoissa, ovat hyväksyttävät; tai todisteet koskevat seikkoja, jotka ovat tulleet ilmi vasta oikeudenkäynnin kuluessa. Päätökseen, jolla tuomioistuin on hylännyt todisteiden esittämistä koskevan pyynnön, ei voi hakea muutosta. Todisteita koskevasta päätöksestä voi kuitenkin valittaa samassa yhteydessä, kun haetaan muutosta valituksella (*apelācija*) tai kun tehdään oikeuskysymysvalitus (*kasācija*).

Määräaika vastaajan huomautuksille: kun oikeudenkäynti on alkanut, hakemus ja siihen liitettyjen asiakirjojen jäljennökset on lähetettävä vastaajalle välittömästi kirjattuna lähetyksenä ja vastaajalle on asetettava määräaika kirjallisten huomautusten esittämiseen. Määräaika on 15–30 päivää hakemuksen lähettämisestä vastaajalle.

Määräaika hakemukseen, joka koskee oikeudenkäynnin ja asian käsittelyn aloittamista uudelleen: jos on annettu yksipuolinen tuomio vastaajan poissa ollessa, tämä voi 20 päivän kuluessa päätöksen lähettämisestä pyytää, että tuomioistuin aloittaa oikeudenkäynnin ja asian käsittelyn uudelleen.

Oikeudenkäynnin lykkäystä koskevat määräajat:

Jos luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö esiintyy oikeudenkäynnissä asianosaisena tai itsenäistä vaatimusta ajavana väliintulijana ja tällainen luonnollinen henkilö kuolee tai oikeushenkilö lakkaa olemasta ja jos riidanalaiseen oikeussuhteeseen perustuvat oikeudet voidaan siirtää, oikeudenkäyntiä lykätään, kunnes on selvinnyt, kuka on luonnollisen henkilön perinnönsaaja tai oikeushenkilön laillinen edustaja.

Jos asianosainen tai väliintulija on menettänyt kykynsä edustaa itseään, oikeudenkäyntiä lykätään, kunnes henkilöille on määrätty laillinen edustaja.

Jos asianosainen tai väliintulija ei voi esiintyä oikeudenkäynnissä vakavan sairauden, iän tai vamman vuoksi, oikeudenkäyntiä lykätään, kunnes tuomioistuimen asettama määräaika edustajan nimittämiseen on kulunut.

Kun tuomioistuin on päättänyt saattaa hakemuksen perustuslakituomioistuimen käsiteltäväksi, kun perustuslakituomioistuin on kantajan tai hakijan vaatimuksesta aloittanut perustuslakiin liittyvän asian käsittelyn, kun tuomioistuin on päättänyt saattaa hakemuksen Euroopan tuomioistuimen käsiteltäväksi ennakkoratkaisun saamiseksi tai kun asiaa ei ole mahdollista ratkaista ennen kuin toisessa siviili-, rikos- tai hallintoasiassa on saatu tuomioistuimen päätös, oikeudenkäyntiä lykätään siihen asti, että perustuslakituomioistuimen, Euroopan tuomioistuimen tai toista siviili-, rikos- tai hallintoasiassa käsittelevän tuomioistuimen päätös saavuttaa lainvoiman.

Kun oikeudenkäynnin asianosainen tai itsenäistä vaatimusta ajava väliintulija on Latvian ulkopuolella pitkäaikaisella työ- tai virkamatkalla tai vastaajan löytämiseksi on julkaistu ilmoitus tai jos oikeudenkäynnin asianosainen tai itsenäistä vaatimusta ajava väliintulija ei voi osallistua oikeudenkäyntiin sairauden vuoksi tai jos tuomioistuin on tilannut asiantuntijaraportin, oikeudenkäyntiä lykätään, kunnes viivästystä aiheuttava asiantilä on lakannut.

Kun asianosaiset ovat sopineet menettelyn lykkäämisestä eikä itsenäistä vaatimusta ajava väliintulija vastusta lykkäystä, menettelyä lykätään, kunnes tuomioistuimen asettama määräaika on kulunut.

Kun vastaajaa vastaan on pantu vireille maksukyvyttömyysmenettely, oikeudenkäyntiä lykätään, kunnes maksukyvyttömyysmenettely on saatu päätökseen.

Valitus (*apelācija*) alioikeuden päätökseen on tehtävä 20 päivän kuluessa siitä, kun alioikeus on antanut päätöksensä. Jos annetaan päätöstiivistelmä, valitusalkaa alkaa kuluu päivästä, jonka tuomioistuin on määrännyt koko päätöksen antamispäiväksi. Jos koko päätös kuitenkin annetaan tuomioistuimen määräämän päivän jälkeen, valitusaika päätökseen alkaa kuluu päivästä, jona päätös on todellisuudessa annettu. Jos valitus jätetään valitusajan jo umpeuduttua, valitusta ei tutkita vaan se palautetaan lähettäjälle.

Liitännäisasiaa koskeva oikeudenkäyntiväite (*blakus sūdzība*) on tehtävä 10 päivän kuluessa päivästä, jona tuomioistuin teki väitteen kohteena olevan päätöksen, ellei siviiliprosessilaissa toisin säädetä. Jos liitännäisasiaa koskeva oikeudenkäyntiväite jätetään tämän määräajan jo umpeuduttua, sitä ei tutkita vaan se palautetaan lähettäjälle.

Määräajat hakemukselle, jossa pyydetään ottamaan huomioon vastikään tietoon tulleita seikkoja, alkavat kuluu seuraavasti:

Jos seikka on käsiteltävän asian kannalta olennainen ja se oli olemassa oikeudenkäynnin aikana mutta hakijalla ei ollut eikä voinut olla siitä tietoa, hakemuksen määräaika alkaa kuluu päivästä, jona seikka tuli tietoon.

Hakemuksen määräaika alkaa kuluu päivästä, jona rikosasiassa annettu päätös saavuttaa lainvoiman, seuraavissa tilanteissa: on annettu tahallisesti vääriä todistajanlausuntoja, asiantuntijalausuntoja tai käännöksiä tai toimitettu väärennetyjä asiakirjoja tai väärennetyä fyysistä todistusaineistoa, ja lainvoiman saavuttanut päätös on annettu näiden väärin todisteiden pohjalta. Lainvoimaiseen rikosasiassa annettuun päätökseen liittyy rikollista toimintaa, jonka vuoksi on annettu laiton tai muuten perusteeton päätös.

Kun tuomioistuimen päätös kumotaan, määräaika alkaa kuluu päivästä, jona siviili- tai rikosasiassa annetun päätöksen kumoamispäätös saavutti lainvoiman; kun toisen elimen päätös muodosti perustan tuomioistuimen päätökselle, jonka kumoamista haetaan vastikään tietoon tulneiden seikkojen vuoksi, ja tuon toisen elimen päätös kumotaan, määräaika alkaa päivästä, jona toisen elimen päätös kumottiin.

Kun havaitaan, että päätös asiassa on tehty sellaisen säädöksen perusteella, joka on ristiriidassa siihen nähden ensisijaisen säädöksen kanssa, määräaika alkaa sellaisen päätöksen lainvoimaiseksi tulopäivästä, jonka mukaan päätöksen perusteena ollut säädös lakkaa olemasta voimassa, koska se on ensisijaisen säädöksen vastainen.

Täytäntöönpanon perusteena oleva asiakirja on toimitettava ja hakemus sen täytäntöönpanemiseksi tehtävä kymmenen vuoden kuluessa päivästä, jona tuomioistuimen tai tuomarin päätös saavutti lainvoiman, ellei laissa ole säädetty muista määräajoista.

Kun oikeuden päätöksellä määrätään, että velka on maksettava toistuvaisuorituksina, täytäntöönpanon perusteena oleva asiakirja pysyy voimassa koko sen ajan, jonka kuluessa maksut on tehtävä. Mainittu kymmenen vuoden aika alkaa kuitenkin kuluu kunkin maksuerän osalta siitä päivästä, jona maksuerä eräänny.

2 Luettelo päivistä, jotka eivät ole 3. kesäkuuta 1971 annetussa asetuksessa (ETY, EURATOM) N:o 1182/71 tarkoitettuja työpäiviä

Yleisiä vapaapäiviä koskevan lain (*Par svētku, atceres un atzīmējamām dienām*) mukaan yleisiä vapaapäiviä ovat seuraavat:

1. tammikuuta: uudenvuodenpäivä;

pitkäperjantai, ensimmäinen ja toinen pääsiäispäivä;

1. toukokuuta: vapunpäivä, perustuslakia säättävän kokouksen koollekutsumisen muistopäivä;

4. toukokuuta: itsenäisyysjulistuksen muistopäivä;

toukokuun toinen sunnuntai: äitienpäivä;

helluntai;

23. kesäkuuta: juhannusaatto;

24. kesäkuuta: juhannuspäivä;

Latvian laulu- ja tanssijuhlien viimeinen päivä;

18. marraskuuta: itsenäisyyspäivä;

24., 25. ja 26. joulukuuta – joulun yleiset vapaapäivät;

31. joulukuuta: uudenvuodenaatto.

Ortodoksit, vanhoillisuskovaiset ja muiden uskontokuntien edustajat juhlivat pääsiäistä, helluntaita ja joulua heidän uskontonsa mukaisina päivinä.

Jos 4. toukokuuta, Latvian laulu- ja tanssijuhlien viimeinen päivä tai 18. marraskuuta sattuu lauantaille tai sunnuntaille, seuraavasta työpäivästä tulee vapaapäivä.

3 Mitä yleisiä sääntöjä sovelletaan erilaisten siviilimenettelyjen määräaikoihin?

Prosessitoimiin sovelletaan laissa säädettyjä määräaikoja. Jos määräaika ei ole asetettu laissa, sen asettaa tuomioistuin tai tuomari. Tuomioistuimen tai tuomarin asettaman määräajan tulee olla riittävän pitkä, jotta prosessitoimi voidaan tehdä.

Määräaika voidaan ilmaista täsmällisenä päivämääränä tai ajanjaksona, joka päättyy määrätynä päivämääränä, tai se määritellään vuosina, kuukausina, päivinä tai tunteina. Jos prosessitoimi ei tarvitse tehdä tietynä päivämääränä, se voidaan tehdä milloin tahansa asetetun ajanjakson aikana. Prosessitoimen tekemiseen tarkoitettu ajanjakso voidaan määritellä suhteessa tapahtumaan, jonka tiedetään välttämättä toteutuvan.

4 Kun teko tai virallinen toimi on suoritettava tietyn ajanjakson aikana, milloin ajanjakso alkaa?

Vuosina, kuukausina tai päivinä ilmaistu prosessuaalinen määräaika alkaa kuluu seuraavana päivänä päivämäärästä tai tapahtumasta, jonka vuoksi määräaika alkaa kuluu.

Tunteina ilmaistu prosessuaalinen määräaika alkaa kuluu seuraavasta tunnista sen tapahtuman jälkeen, jonka vuoksi määräaika alkaa kuluu.

5 Voiko määräajan kulumisen aloittavaan hetkeen vaikuttaa tai sitä muuttaa se tapa, jolla asiakirjat lähetetään tai annetaan tiedoksi (henkilökohtaisesti haastemiehen välityksellä tai postitse)?

Oikeudenkäyntiasiakirjat toimitetaan luonnolliselle henkilölle osoitteeseen, jonka henkilö on ilmoittanut asuinpaikakseen tai toiseksi osoitteekseen tai antanut tuomioistuimen kanssa käytävää kirjeenvaihtoa varten. Henkilöllä on velvollisuus olla tavoitettavissa jossakin näistä osoitteista. Jos vastaajalla ei ole ilmoitettua asuinpaikkaa eikä hän ole ilmoittanut osoitetta tuomioistuimen kanssa käytävää kirjeenvaihtoa varten, asiakirjat toimitetaan osoitteeseen, joka on vastaajan todellinen osoite kantajan ilmoituksen tai tuomioistuimen saamien selvitysten mukaan. Oikeudenkäyntiasiakirjat voidaan toimittaa myös henkilön työpaikalle.

Tuomioistuimen asiakirjat toimitetaan sähköpostitse, jos asianosainen on ilmoittanut tuomioistuimelle suostuvansa viestimään tuomioistuimen kanssa sähköpostitse. Tällöin oikeudenkäyntiasiakirjat lähetetään asianosaisen ilmoittamaan sähköpostiosoitteeseen. Jos tuomioistuin toteaa, että on olemassa teknisiä esteitä asiakirjojen toimittamiselle sähköpostitse, asiakirjat on toimitettava jollakin muulla edellä mainitun §:n 2 momentissa tarkoitettulla tavalla. Jos asianosainen ilmoittaa tuomioistuimelle suostuvansa sähköiseen viestintään tuomioistuimen kanssa ja olevansa rekisteröitynyt verkkopalveluun, oikeudenkäyntiasiakirjat toimitetaan kyseisen palvelun välityksellä. Jos tuomioistuin toteaa, että on olemassa teknisiä esteitä asiakirjojen toimittamiselle verkkopalvelun kautta, asiakirjat toimitetaan jossakin muussa edellä mainitun §:n 2 momentissa tarkoitettussa muodossa, mutta itse haaste lähetetään asianosaisen ilmoittamaan sähköpostiosoitteeseen.

Se, että oikeudenkäyntiasiakirjat on toimitettu osoitteeseen, jonka henkilö on ilmoittanut asuinpaikakseen tai toiseksi osoitteekseen tai antanut tuomioistuimen kanssa käytävää kirjeenvaihtoa varten, tai että ne on toimitettu oikeushenkilön rekisteröityyn toimipaikkaan ja että postitoimisto lähettää ilmoituksen postilähetyksen toimittamisesta tai että asiakirjat palautuvat lähettäjälle, ei itsessään anna perustetta päätellä, että oikeudenkäyntiasiakirjat olisi annettu tiedoksi. Vastaanottaja voi kiistää oletaman, jonka mukaan asiakirjat on annettu tiedoksi seitsemäntenä päivänä lähettämispäivästä, kun asiakirjat on lähetetty postitse, tai kolmantena päivänä lähettämispäivästä, kun ne on lähetetty sähköpostitse tai niistä on ilmoitettu verkossa, sellaisten objektiivisten seikkojen perusteella, jotka ovat hänestä riippumattomia ja joiden nojalla hän oli estynyt vastaanottamasta kyseisiä asiakirjoja ilmoitetussa osoitteessa.

Jos kuitenkin lähetti tai asianosainen toimittaa oikeudenkäyntiasiakirjat vastaanottajalle henkilökohtaisesti ja vastaanottaja vahvistaa tämän allekirjoituksellaan tai jos tällöin vastaanottajaa ei tavata asuinpaikassaan mutta hänen kanssaan asuva aikuinen perheenjäsen vastaanottaa asiakirjat, oikeudenkäyntiasiakirjat katsotaan annetuksi tiedoksi päivänä, jona vastaanottaja tai muu henkilö vastaanotti ne.

Jos vastaanottaja kieltäytyy vastaanottamasta oikeudenkäyntiasiakirjoja, niiden tiedoksianto katsotaan tapahtuneeksi päivänä, jona vastaanottaja kieltäytyi vastaanottamasta niitä.

Jos asiakirjat lähetetään postitse, niiden tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä lähettamisestä.

Jos asiakirjat lähetetään sähköpostitse, niiden tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen kolmantena päivänä lähettämisestä.

6 Kun määräajan kulumisen alkaa jostakin tapahtumasta, lasketaanko määräaikaan mukaan päivä, jona tapahtuma ilmenee?

Ei. Jos prosessuaalisen määräajan kulumisen alkaa tietyn tapahtuman vuoksi, määräaika alkaa kuluu seuraavana päivänä kyseisen tapahtuman jälkeen.

7 Kun määräaika on ilmaistu päivissä, tarkoittaako ilmoitettu päivien lukumäärä kalenteripäiviä vai työpäiviä?

Jos määräaika ilmaistaan päivinä, kaikki kalenteripäivät sisällytetään määräaikaan.

8 Entä jos määräaika on ilmaistu viikoissa, kuukausissa tai vuosissa?

Määräajat, jotka ilmaistaan vuosina, kuukausina tai päivinä, sisältävät kaikki kalenteripäivät.

9 Milloin viikoissa, kuukausissa tai vuosissa ilmaistu määräaika päättyy?

Vuosina ilmaistu määräaika päättyy määräajan viimeisen vuoden vastaavan kuukauden vastaavana päivänä.

Kuukausina ilmaistu määräaika päättyy määräajan viimeisen kuukauden vastaavana päivänä. Jos kuukausina ilmaistu määräaika päättyy kuukautena, jossa ei ole vastaavaa päivää, määräaika päättyy tuon kuukauden viimeisenä päivänä.

Määräaika, joka jatkuu tiettyyn päivään saakka, päättyy tuona päivänä.

Prosessitoimi, jonka määräaika on päättymässä, voidaan tehdä klo 24.00:ään mennessä määräajan viimeisenä päivänä.

Tuomioistuimessa tietynä päivänä tehtävän menettelyn määräaika päättyy, kun tuomioistuimen työaika tuona päivänä päättyy. Kun hakemus, valitus tai muu asiakirja toimitetaan viestinvälittäjälle klo 24.00:ään mennessä määräajan viimeisenä päivänä, se katsotaan toimitetuksi ajoissa.

10 Jos määräaika päättyy lauantaina, sunnuntaina tai yleisenä vapaapäivänä, pidennetäänkö sitä seuraavaan työpäivään?

Jos määräaika päättyy lauantaina, sunnuntaina tai lakisääteisenä kansallisena vapaapäivänä, seuraavasta työpäivästä tulee määräajan viimeinen päivä.

11 Onko olemassa tilanteita, joissa määräaika pidennetään? Millä edellytyksillä määräaikaan voi saada pidennyksen?

Tuomioistuimen tai tuomarin asettamia määräaikoja voidaan pidentää asianosaisen pyynnöstä, mutta muita, lakisääteisiä määräaikoja ei voida pidentää.

Tuomioistuin voi asianosaisen pyynnöstä kuitenkin palauttaa menetetyt lakisääteisen määräajan. Määräajan pidentämistä tai ylitettyjen määräaikojen uusimista koskeva hakemus on jätettävä sen tuomioistuimen käsiteltäväksi, jossa viivästyneen toimen olisi pitänyt tapahtua, ja hakemusta on tarkasteltava kirjallisen menettelyn kautta. Asianosaisille ilmoitetaan tästä kirjallisen menettelyn kautta tapahtuvasta tarkastelusta etukäteen ja samanaikaisesti heille lähetetään määräajan pidentämistä tai ylitetyn määräajan uusimista koskeva ilmoitus. Menetetyt määräajan palauttamista koskevan hakemuksen yhteydessä on toimitettava asiakirjat, jotka vaaditaan prosessitoimen tekemiseen, sekä selostus määräajan palauttamisen perusteista.

Tuomarin asettamaa määräaika voidaan pidentää yhden tuomarin käsittelyssä. Sellaista tuomioistuimen tai tuomarin päätöstä vastaan, jonka mukaan määräaika ei pidennetä eikä palauteta, voidaan esittää liitännäisasiata koskeva oikeudenkäyntiväite.

12 Mitä määräaika sovelletaan muutoksenhakuun?

Liitännäisasiata koskeva oikeudenkäyntiväite on tehtävä kymmenen päivän kuluessa päivästä, jona tuomioistuin antoi väitteessä tarkoitetun päätöksen.

Jos päätös on annettu kirjallisessa menettelyssä, määräaika liitännäisasiata koskevan oikeudenkäyntiväitteen jättämiselle alkaa kuluu päivästä, jona päätös on annettu tiedoksi.

Jos päätös on annettu asianosaisen poissa ollessa (esimerkiksi päätös todisteiden vastaanottamisesta tai väliaikaisen suojelumääräyksen antamisesta), määräaika liitännäisasiata koskevan oikeudenkäyntiväitteen jättämiselle alkaa kuluu päivästä, jona päätös on annettu tiedoksi tai lähetetty.

Jos henkilön asuin- tai olinpaikka tai rekisteröity toimipaikka ei ole Latviassa mutta henkilön osoite on tiedossa, tuomioistuimen päätös voidaan lähettää Euroopan unionin lainsäädännön tai Latviaa sitovien kansainvälisten sopimusten mukaisesti. Kyseinen henkilö voi tämän jälkeen toimittaa liitännäisasiata koskevan oikeudenkäyntiväitteen 15 päivän kuluessa päivästä, jona hänelle annettiin tuomioistuimen päätöksen jäljennös, tai jos päätös oli annettu tiivistelmänä, päivänä, jona hänelle annettiin koko päätöksen jäljennös.

Tuomioistuimen päätöksestä tehtävä valitus (*apelācija*) on jätettävä 20 päivän kuluessa päätöksen antamisesta. Jos päätös annetaan tiivistelmänä, valitusaika alkaa päivästä, jonka tuomioistuin on määrännyt koko päätöksen antamispäiväksi. Jos koko päätös kuitenkin annetaan tuomioistuimen määräämän päivän jälkeen, valitusaika päätökseen alkaa kuluu päivästä, jona päätös on todellisuudessa annettu.

Jos henkilön asuin- tai olinpaikka tai rekisteröity toimipaikka ei ole Latviassa mutta henkilön osoite on tiedossa, tuomioistuimen päätöksen jäljennös voidaan lähettää Euroopan unionin lainsäädännön tai Latviaa sitovien kansainvälisten sopimusten mukaisesti. Kyseinen henkilö voi tämän jälkeen toimittaa valituksen 20 päivän kuluessa päivästä, jona hänelle annettiin päätöksen jäljennös.

Oikeuskysymysvalitus (*kasācija*) on jätettävä 30 päivän kuluessa päätöksen antamisesta. Jos päätös annetaan tiivistelmänä, valitusaika alkaa päivästä, jonka tuomioistuin on määrännyt koko päätöksen antamispäiväksi. Jos koko päätös kuitenkin annetaan tuomioistuimen määräämän päivän jälkeen, valitusaika päätökseen alkaa kuluu päivästä, jona päätös on todellisuudessa annettu.

Jos henkilön asuin- tai olinpaikka tai rekisteröity toimipaikka ei ole Latviassa mutta henkilön osoite on tiedossa, tuomioistuimen päätöksen jäljennös voidaan lähettää Euroopan unionin lainsäädännön tai Latviaa sitovien kansainvälisten sopimusten mukaisesti. Kyseinen henkilö voi tämän jälkeen toimittaa oikeuskysymysvalituksen 30 päivän kuluessa päivästä, jona hänelle annettiin päätöksen jäljennös.

Jos valitus tai oikeuskysymysvalitus jätetään määräajan jälkeen, sitä ei tutkita vaan se palautetaan lähettäjälle. Sellaista tuomarin päätöstä vastaan, jolla valitusta tai oikeuskysymysvalitusta ei ole otettu käsiteltäväksi, voi esittää liitännäisasiata koskevan oikeudenkäyntiväitteen kymmenen päivän kuluessa tuomarin päätöksen antamisesta.

Tietyissä riita-asiatyypeissä, kuten asiassa, joka koskee ulkomaisen tuomioistuimen päätöksen tunnustamista, sovelletaan erityisiä valitusaikoja, jotka määrätään tapauskohtaisesti siviiliprosessisääntöjen mukaisesti.

13 Voivatko tuomioistuimet muuttaa määräaika, erityisesti paikalletulolle asetettua määräaika, tai asettaa erityisen määräpäivän paikalletuloa varten?

Tuomioistuimen on lykättävä asian käsittelyä ja määrättävä uusi päivä suulliselle tuomioistuinkäsittelylle, jos:

asianosainen on poissa suullisesta tuomioistuinkäsittelystä eikä hänelle ole ilmoitettu käsittelyn aikaa ja paikkaa;

asianosaiselle on ilmoitettu käsittelyn aika ja paikka mutta hän on siitä huolimatta poissa ja tuomioistuin pitää poissaolon syitä pätevinä;

hakemuksen jäljennöstä ei ole annettu vastaajalle ja tästä syystä vastaaja pyytää, että asian käsittelyä lykätään;

on tarpeen kutsua kuultavaksi asianosainen, jonka oikeuksiin tai laillisiin etuihin tuomioistuimen päätöksellä saattaisi olla vaikutusta;

tuomioistuin omasta aloitteestaan lykkää asian käsittelyä tarkoituksenaan auttaa puolisoita palaamaan yhteen tai saavuttamaan sovintoratkaisu.

Jommankumman osapuolen pyynnöstä asian käsittelyä voidaan lykätä toistamiseen tätä tarkoitusta varten;

vastaajan asuin- tai olinpaikka ei ole Latviassa ja tieto suullisen tuomioistuinkäsittelyn ajasta ja paikasta on lähetetty vastaajalle ja vahvistus tiedoksiantamisesta saatu, mutta vastaaja ei ole saanut ilmoitusta ajoissa ja on poissa käsittelystä;

vastaajan asuin- tai olinpaikka ei ole Latviassa ja tieto suullisen tuomioistuinkäsittelyn ajasta ja paikasta tai hakemuksen jäljennös on lähetetty vastaajalle, mutta vahvistusta tiedoksiantamisesta ei ole saatu ja vastaaja on poissa käsittelystä;

osapuolten suostumus sovittelun on vastaanotettu.

Tuomioistuin voi lykätä asian käsittelyä myös eräissä muissa tilanteissa.

Tuomioistuin voi lykätä asian käsittelyä, jos

kantaja, jolle on ilmoitettu käsittelyn aika ja paikka, on poissa käsittelystä eikä ole tiedossa, mistä tämä johtuu;
vastaaja, jolle on ilmoitettu käsittelyn aika ja paikka, on poissa käsittelystä eikä ole tiedossa, mistä tämä johtuu;
katsotaan, että asiassa on mahdollonta antaa päätöstä, koska todistaja, asiantuntija, tuomioistuimen järjestämä tulkki tai asianosainen, jonka läsnäolo on lain mukaan pakollista, on poissa;
asianosainen sitä pyytää voidakseen hankkia lisänäyttöä;
henkilö ei voi osallistua käsittelyyn videoneuvottelun välityksellä teknisistä tai muista tuomioistuimesta riippumattomista syistä;
tulkki on poissa käsittelystä ja tuomioistuin pitää poissaolon syitä pätevinä.

14 Jos sellainen asiakirja, joka on osoitettu asuinpaikkansa vuoksi määräajan pidennykseen oikeutetulle asianosaiselle, annetaan tiedoksi hänelle sellaisessa paikassa, jossa asuvilla ei ole oikeutta määräajan pidennykseen, menettääkö kyseinen asianosainen oikeutensa määräajan pidennykseen?

Ei. Kun toimitetaan ja annetaan tiedoksi oikeudenkäyntiasiakirjoja henkilölle, jonka asuin- tai olinpaikka on Latvian ulkopuolella, sovelletaan siviiliprosessisääntöjen mukaisesti toisenlaista menettelyä. Myös prosessioikeudelliset määräajat, jotka alkavat kulua asiakirjojen vastaanottamisesta, lasketaan eri tavalla.

Esimerkiksi alioikeuden päätöksestä tehtävä valitus voidaan pääsääntöisesti jättää 20 päivän kuluessa päätöksen antamisesta. Jos päätös on lähetetty asianosaiselle, jonka asuin- tai olinpaikka on Latvian ulkopuolella, hänellä on oikeus jättää valitus 20 päivän kuluessa siitä, kun oikeuden päätöksen jäljennös on annettu hänelle. Kun oikeudenkäynnin asianosaisten valitusajat, jotka koskevat alioikeuden päätöstä, päättyvät eri aikoina, päätös tulee lainvoimaiseksi, kun viimeisenä tehdystä päätöksen tiedoksiannosta laskettava valitusajaksi päättyy eikä valituksia ole tehty.

15 Mitä seuraamuksia aiheutuu, jos määräaikoja ei noudateta?

Oikeus prosessitoimen tekemiseen lakkaa laissa määrätyn tai tuomioistuimen asettaman määräajan päätyttyä. Valituksia ja asiakirjoja, jotka toimitetaan määräajan päätyttyä, ei tutkita.

16 Jos määräaika ylitetään, mitä oikeuskeinoja niitä noudattamatta jättäneillä asianosaisilla on käytettävissään?

Tuomioistuin voi asianosaisen pyynnöstä palauttaa menetetyt määräajat, jos se katsoo, että prosessitoimi on viivästynyt perustellusta syystä.

Tuomioistuin voi palauttaa määräaikoja,

jotka ovat umpeutuneet;

jotka ovat laissa määrättyjä;

joiden kuluessa asianosaisilla on oikeus tehdä prosessitoimia.

Puhtaasti prosessuaalisia määräaikoja, joilla on liittymäkohta yleisiin vanhentumisaikoihin, ei kuitenkaan voida palauttaa. Siten ei ole mahdollista palauttaa esimerkiksi kymmenen vuoden määräaika, jonka kuluessa täytäntöönpanoon oikeuttavat asiakirjat on toimitettava täytäntöönpantaviksi ja joka alkoi kulua asiaan liittyvän tuomioistuimen päätöksen tulosta lainvoimaiseksi.

Ylitetyn määräajan uusiminen tarkoittaa, että tuomioistuimen on myös sallittava viivästyneen prosessitoimen toteuttaminen.

Tuomioistuimen, tuomarin tai haastemiehen asettamaa määräaika voidaan pidentää asianosaisen pyynnöstä ennen määräajan päättymistä. Laissa säädettyjä määräaikoja ei voida pidentää. Jos asianosainen ei saa prosessitoimaa tehtyäksi tuomioistuimen, tuomarin tai haastemiehen hänelle asettamassa määräajassa, asianosainen voi pyytää uuden määräajan asettamista tuota prosessitoimaa varten.

Hakemus määräajan pidentämisestä tai palauttamisesta on toimitettava tuomioistuimelle, jossa viivästynyt prosessitoimi olisi tullut tehdä. Hakemukseen annetaan päätös suullisessa tuomioistuin-käsittelyssä, ja asianosaisille ilmoitetaan etukäteen käsittelyn aika ja paikka. Asianosaisen poissaolo ei estä päätöksen antamista hakemukseen.

Menetetyt määräajan palauttamista koskevan hakemuksen yhteydessä on toimitettava asiakirjat, jotka vaaditaan prosessitoimen tekemiseen, sekä selostus määräajan palauttamisen perusteista.

Tuomarin asettamaa määräaika voidaan pidentää yhden tuomarin käsittelyssä.

Sellaista tuomioistuimen tai tuomarin päätöstä vastaan, jonka mukaan määräaika ei pidennetä eikä palauteta, voidaan esittää liitännäisasiaa koskeva oikeudenkäyntiväite.

Päivitetty viimeksi: 23/02/2021

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Menettelylliset määräajat - Liettua

1 Erityyppiset määräajat, joita sovelletaan siviiliasioita koskevien menettelyjen yhteydessä

Siviililaisissa (*Civilinis kodeksas*) säädetään yleisestä vanhentumisajasta ja sitä lyhyemmistä vanhentumisajoista. Vanhentumisaikoja voidaan jatkaa, tai ne voivat johtaa oikeuden tai velvollisuuden saavuttamiseen tai päättymiseen.

2 Luettelo päivistä, jotka eivät ole 3. kesäkuuta 1971 annetussa asetuksessa (ETY, EURATOM) N:o 1182/71 tarkoitettuja työpäiviä

Sunnuntait

1. tammikuuta: uudenvuodenpäivä

16. helmikuuta: Liettuan kansallispäivä

11. maaliskuuta: Liettuan itsenäisyyden palauttamisen muistopäivä

pääsiäissunnuntai ja pääsiäismaanantai (länsimaisen kalenterin mukaan)

1. toukokuuta: kansainvälinen työn päivä

toukokuun 1. sunnuntai: äitienpäivä

kesäkuun 1. sunnuntai: isänpäivä

24. toukokuuta juhannus, keskikesän juhla

6. heinäkuuta: kuningas Mindaugasin kruunajaispäivä (valtion muodostumisen päivä)

15. elokuuta: Neitsyt Marian taivaaseen astumisen päivä

1. marraskuuta: pyhäinpäivä

24. joulukuuta: jouluaatto

25. ja 26. joulukuuta: jouluku.

3 Mitä yleisiä sääntöjä sovelletaan erilaisten siviilimenettelyjen määräaikoihin?

Laeissa tai sopimuksessa määritetty tai oikeusviranomaisen määrittämä määräaika ilmaistaan kalenteripäivänä tai vuosien, kuukausien, viikkojen, päivien tai tuntien määränä.

Määräaika voidaan myös ilmaista väistämättömästi tapahtuvana tapahtumana. Sitä voidaan jatkaa, tai se voi johtaa oikeuden tai velvollisuuden saavuttamiseen tai raukeamiseen. Tuomioistuin voi jatkaa päättynyttä määräaika, jos sen noudattamatta jättämiselle on ollut painavia syitä.

Saavuttamiseen johtava määräaika tarkoittaa aikaa, jonka päätyttyä tietty kansalaisoikeus tai velvollisuus tulee voimaan (saavutetaan). Raukeamiseen johtava määräaika vastaavasti tarkoittaa aikaa, jonka päätyttyä tietty kansalaisoikeus tai velvollisuus lakkaa olemasta. Tuomioistuin tai välimesoikeus ei voi jatkaa raukeamiseen johtavaa määräaika.

Yleinen vanhentumisaika on kymmenen vuotta.

Liettuan lainsäädännössä säädetään lyhyemmistä vanhentumisaajoista tietyille kanteille.

Lyhyempää yhden kuukauden vanhentumisaikaa sovelletaan tarjousmenettelyjen tuloksista johtuviin kanteisiin.

Lyhyempää kolmen kuukauden vanhentumisaikaa sovelletaan kanteisiin, jotka koskevat oikeudellisen yksikön elinten päätösten mitätöintiä.

Lyhyempää kuuden kuukauden vanhentumisaikaa sovelletaan maksuhäiriön (sakko, koron maksuviive) valvontaa koskeviin kanteisiin myydyin tavaran puutteita koskeviin kanteisiin.

Lyhyempää kuuden kuukauden vanhentumisaikaa sovelletaan kanteisiin, jotka liittyvät kuljetusyritysten ja näiden asiakkaiden suhteisiin Liettuan sisällä toimitettujen tavaroiden osalta, ja vuoden vanhentumisaikaa ulkomailta Liettuaan toimitettujen tavaroiden osalta.

Lyhyempää vuoden vanhentumisaikaa sovelletaan vakuutussaataviin.

Lyhyempää kolmen vuoden vanhentumisaikaa sovelletaan vahingonkorvausvaatimuksiin, jotka perustuvat esimerkiksi tuotteiden epäasianmukaiseen laatuun.

Lyhyempää viiden vuoden vanhentumisaikaa sovelletaan korkojen ja muiden määräaikaisten maksujen valvontaa koskeviin kanteisiin.

Suoritettujen töiden puutteita koskeviin kanteisiin sovelletaan lyhempiä vanhentumisaikoja.

Rahdin, matkustajien ja matkatavaroiden kuljettamisesta johtuviin kanteisiin sovelletaan tiettyihin kuljetusmuotoihin sovellettavissa laeissa asetettua vanhentumisaikojä.

Vanhentumisaikaa tai sen laskemista koskevia sääntöjä ei voida muuttaa osapuolten välisellä sopimuksella.

Seuraavanlaiset kanteet eivät vanhene:

1) kanne, joka johtuu sellaisten henkilökohtaisten oikeuksien rikkomisesta, jotka eivät ole omaisuus-oikeuksia, lukuun ottamatta laeissa määritellyjä tapauksia;

2) tallettajan kanne pankkiin tai muuhun luottolaitokseen tehtyjen talletusten takaisinmaksusta;

3) muu vahingonkorvausvaatimus, joka johtuu jostakin seuraavista [rikoslaissa \(Baudžiamasis kodeksas\)](#) yksilöidystä rikoksista:

1) joukkotuhonta (99 §)

2) kansainvälisen oikeuden nojalla kiellettyjen henkilöiden hoito (100 §)

3) kansainvälisen humanitaarisen oikeuden nojalla suojeltujen henkilöiden surmaaminen (101 §)

4) siviilihenkilöiden karkotus tai siirto (102 §)

5) ruumiilliseen haitaan aiheuttaminen kansainvälisen humanitaarisen oikeuden nojalla suojelluille henkilöille tai kyseisten henkilöiden kiduttaminen tai muu epäinhimillinen kohtelu (103 §)

6) siviilihenkilöiden tai sotavankien pakottaminen asepalvelukseen vihollisen puolustusvoimissa (105 §)

7) suojeltujen esineiden tuhoaminen tai kansallisaarteiden ryöstäminen (106 §)

8) hyökkäys (110 §)

9) kielletyt sotilaalliset hyökkäykset (111 §)

10) kiellettyjen sodankäyntikeinojen käyttö (112 §)

11) komentajan velvollisuuksien laiminlyönti;

4) muut laissa tai kanteessa määritellyt tapaukset.

Tuomioistuimen on pyrittävä käsittelemään yksityisoikeudellinen asia mahdollisimman pian, välttämään viiveitä ja varmistamaan, että asia käsitellään loppuun yhden tuomioistuimen istunnon aikana.

Lainsäädännössä voidaan vahvistaa erityisiä määräaikoja tiettyjen yksityisoikeudellisten asioiden luokkien käsittelylle. Jos ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei suorita siviililaissa tarkoitettua prosessitoimea, asianosainen, jonka etujen mukaista kanteen ratkaiseminen on, voi hakea muutoksenhakutuomioistuimelta määräajan asettamista prosessitoimen suorittamiselle. Hakemus tehdään sen tuomioistuimen kautta, jossa asia on vireillä. Kyseisen tuomioistuimen on päätettävä, täyttääkö hakemus käsiteltäväksi ottamisen edellytykset, viimeistään hakemuksen vastaanottamista seuraavana työpäivänä.

Jos tuomioistuin, joka ei ollut suorittanut hakemuksen kohteena olevaa prosessitoimea, toteuttaa sen seitsemän työpäivän kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta, hakemus katsotaan ratkaistuksi. Muussa tapauksessa hakemus siirretään muutoksenhakutuomioistuimelle seitsemän työpäivän kuluessa sen vastaanottamisesta. Tällainen hakemus tutkitaan tavallisesti kirjallisessa menettelyssä. Asianosaisille ei ilmoiteta käsittelyajankohdasta tai paikasta, eikä heitä kutsuta saapuville.

Muutoksenhakutuomioistuimen on tutkittava hakemus seitsemän työpäivän kuluessa sen vastaanottamisesta. Hakemuksen tutkii ja ratkaisun tekee muutoksenhakutuomioistuimen puheenjohtaja, siviiliasteon puheenjohtaja tai näiden nimittämä tuomari. Ratkaisusta ei voi valittaa.

4 Kun teko tai virallinen toimi on suoritettava tietyn ajanjakson aikana, milloin ajanjakso alkaa?

Ajanjakso alkaa kello 0.00 kalenteripäivämäärää tai sen alun määrittävää tapahtumaa seuraavana päivänä, ellei erikseen toisin säädetä.

5 Voiko määräajan kulumisen aloittavaan hetkeen vaikuttaa tai sitä muuttaa se tapa, jolla asiakirjat lähetetään tai annetaan tiedoksi (henkilökohtaisesti haastemiehen välityksellä tai postitse)?

Kaikki kirjalliset hakemukset ja ilmoitukset, jotka on toimitettu postitse, faksitse tai muulla viestintätavalla ennen määräajan viimeisen päivän keskiyötä, katsotaan ajoissa lähetetyiksi (siviililain 1.122 §).

Siviiliprosessilain (*Civilinio proceso kodeksas*) 123 §:n 3–4 momentissa säädetään, että kun menettelyasiakirjan toimittava henkilö ei löydä vastaanottajaa tämän kotoa tai työpaikalta, asiakirja on annettava vastaanottajan kanssa asuvalle aikuiselle perheenjäsenelle (lapsi (kasvatillapsi), vanhempi (kasvattivanhempi), puoliso jne.), ellei perheenjäsenen etu kyseessä olevassa asiassa ole vastakkainen vastaanottajan oikeudelle edulle. Jos yksikään perheenjäsen ei ole paikalla, asiakirja on annettava vastaanottajan työpaikan hallintohenkilöstölle.

Jos menettelyasiakirjan toimittava henkilö ei tavoita vastaanottajaa oikeudellisen yksikön rekisteröidystä toimipaikasta tai muusta oikeudellisen yksikön ilmoittamasta paikasta, menettelyasiakirja on annettava kelle tahansa oikeudellisen yksikön työntekijälle, joka on läsnä toimituspaikassa. Jos menettelyasiakirjaa ei toimiteta tässä kohdassa määritetyllä tavalla, se on postitettava oikeudellisen yksikön toimipaikan osoitteeseen, ja se katsotaan toimitetuksi kymmenen päivän kuluessa postittamispäivästä.

6 Kun määräajan kulumisen alkaa jostakin tapahtumasta, lasketaanko määräaikaan mukaan päivä, jona tapahtuma ilmenee?

Määräaika alkaa kuluu kello 00.00 sen alun määrittävää tapahtumaa seuraavana päivänä, ellei erikseen toisin säädetä. (Siviiliprosessilain 73 §)

7 Kun määräaika on ilmaistu päivissä, tarkoittaako ilmoitettu päivien lukumäärä kalenteripäiviä vai työpäiviä?

Määräaika lasketaan kalenteripäivissä. Se alkaa kuluu kello 00.00 kalenteripäivää tai sen alun määrittävää tapahtumaa seuraavana päivänä, ellei erikseen toisin säädetä.

8 Entä jos määräaika on ilmaistu viikoissa, kuukausissa tai vuosissa?

Menettelyn määräaika ilmaistaan vuosissa, kuukausissa, viikoissa tai päivissä, ja se alkaa kulloinkin kello 00.00 kalenteripäivämäärää tai sen alun määrittävää tapahtumaa seuraavana päivänä, ellei erikseen toisin säädetä.

9 Milloin viikoissa, kuukausissa tai vuosissa ilmaistu määräaika päättyy?

Viikoissa ilmaistu määräaika päättyy kello 24.00 määräaikaan kuuluvan viimeisen viikon asianmukaisena päivänä. Kuukausissa ilmaistu määräaika päättyy kello 24.00 määräaikaan kuuluvan viimeisen kuukauden asianmukaisena päivänä. Vuosissa ilmaistu määräaika päättyy kello 24.00 määräaikaan kuuluvan viimeisen vuoden asianmukaisena päivänä. Jos vuosissa tai kuukausissa ilmaistu määräaika päättyy kuukautena, jossa ei ole kyseistä päivämäärää, määräaika päättyy kuukauden viimeisenä päivänä.

10 Jos määräaika päättyy lauantaina, sunnuntaina tai yleisenä vapaapäivänä, pidennetäänkö sitä seuraavaan työpäivään?

Viralliset vapaa- ja pyhäpäivät (lauantait ja sunnuntait) sisältyvät määräaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on virallinen vapaa- tai pyhäpäivä, määräajan katsotaan päättyvän seuraavana työpäivänä.

11 Onko olemassa tilanteita, joissa määräaika pidennetään? Millä edellytyksillä määräaikaan voi saada pidennyksen?

Määräaika voidaan pidentää, jos lakisääteistä tai tuomioistuimen määräämää määräaika ei ole noudatettu syistä, jotka tuomioistuimella katsotaan painaviksi.

Tuomioistuimella on oikeus pidentää määräaika omasta aloitteestaan, jos määräajan noudattamatta jättämiselle on ollut painavia syitä.

Määräajan pidennystä on haettava tuomioistuimelta, jossa prosessitoimi on määrä suorittaa. Hakemus tutkitaan kirjallisessa menettelyssä. Prosessitoimi (kantteen nostaminen, asiakirjojen toimittaminen tai muu toimi), jonka osalta määräaika ei ole noudatettu, on suoritettava samaan aikaan, kun hakemus jätetään. Määräajan pidennystä koskeva hakemus on perusteltava asiakirjatodistein.

Määräajan pidennystä koskeva hakemus ratkaistaan tuomioistuimen päätöksellä. Jos hakemus hylätään, hylkäämisen syyt on perusteltava päätöksessä. Hylkäyspäätöksestä voi valittaa.

12 Mitä määräaika sovelletaan muutoksenhakuun?

Alioikeuden antamaan tuomioon voidaan hakea muutosta 30 päivän kuluessa.

Hakemus on tehtävä

seitsemän päivän kuluessa tuomion antamispäivästä, jos muutoksenhaun kohteena oleva tuomio on annettu suullisessa menettelyssä

seitsemän päivän kuluessa tuomion oikeaksi todistetun jäljennöksen tiedoksiantamisesta, jos muutoksenhaun kohteena oleva tuomio on annettu kirjallisessa menettelyssä.

Alioikeuden tuomioon voidaan hakea muutosta asiakysymysten osalta. Muutosta voidaan hakea erikseen myös alioikeuden väliarvotukseen, joihin viitataan nimenomaisesti siviiliprosessilaissa. Tällaisia ovat muun muassa päätös määräajan pidennystä koskevan hakemuksen hylkäämisestä (siviiliprosessilain 78 §:n 6 momentti), päätös riita-asian oikeuskulujen korvaamisesta (siviiliprosessilain 100 §) tai päätös menettelyn jatkamisen epäämisestä.

13 Voivatko tuomioistuimet muuttaa määräaika, erityisesti paikkalutulle asetettua määräaika, tai asettaa erityisen määräpäivän paikkalutuloa varten?

Asia on käsiteltävä loppuun yhden istunnon aikana, ellei käsittelyä lykätä. Lykkäys saa kestää enintään viisi työpäivää. Käsitteilyä voidaan lykätä, jotta tuomari ja asianosaiset saavat levätä. Sitä voidaan lykätä myös puuttuvan näytön keräämiseksi. Lykkäyksellä pyritään edistämään asian ratkaisemista mahdollisimman sujuvasti.

Jos käsittelyä lykätään, tuomioistuimen on määrättävä seuraava käsittelyajankohta, joka on annettava tiedoksi asianosaisille allekirjoitettua vastaanottotodistusta vastaan. Henkilöille, jotka eivät ole tulleet paikalle tuomioistuimeen tai jotka on kutsuttu sinne ensimmäistä kertaa, on ilmoitettava seuraavasta käsittelyajankohdasta siviiliprosessilain mukaisesti.

Tietyissä tapauksissa käsittely voidaan myös keskeyttää. Tällöin kaikki prosessitoimet, jotka on tarkoitus suorittaa asian aiheellisuudesta päättämiseksi, keskeytetään väliaikaisesti määräämättömäksi ajaksi. Käsittely voidaan keskeyttää laissa määritetyistä objektiivisista syistä, jotka estävät riita-asian käsittelyn ja jotka eivät kuulu asianosaisten tai tuomioistuimen harkintavaltaan. Se voidaan keskeyttää myös syistä, joista ei säädetä erikseen, mutta jotka estävät asiakysymysten tutkimisen.

Tuomioistuimen on keskeytettävä asian käsittely seuraavissa tapauksissa:

Asianosainen luonnollinen henkilö kuolee tai oikeushenkilön toiminta päättyy, mutta näiden oikeudet voivat periytyä riita-asiaa koskevien oikeudellisten suhteiden perusteella, tai asianosainen menettää oikeustoimikelpoisuutensa. Tällöin käsittely on keskeytettävä, kunnes vainajan perillinen tai toimintansa päättäneen oikeushenkilön seuraaja on selvitetty tai tällaisen puuttumiseen johtavat syyt on selvitetty tai kunnes oikeustoimikelpoisuutensa menettäneen luonnollisen henkilön oikeudellinen edustaja on nimetty.

Jos tiettyä asiaa ei voida käsitellä ennen kuin toisessa asiassa on tehty päätös, riita-, rikos-, tai hallintoasian käsittely keskeytetään siihen asti, että tuomioistuimen päätös, tuomio tai ratkaisu tulee voimaan tai hallintopäätös annetaan.

Jos kanne koskee varallisuus oikeudellisia vaatimuksia ja käy ilmi, että näiden vaatimusten ratkaiseminen liittyy rikosasian ratkaisemiseen, asian käsittelyä lykätään siihen asti, että rikosasia on tutkittu tai varallisuuden väliaikaiset hallintarajoitukset on poistettu. Lisäksi on säädetty käsittelyn keskeyttämisestä eräissä muissa tilanteissa.

14 Jos sellainen asiakirja, joka on osoitettu asuinpaikkansa vuoksi määräajan pidennykseen oikeutetulle asianosaiselle, annetaan tiedoksi hänelle sellaisessa paikassa, jossa asuvilla ei ole oikeutta määräajan pidennykseen, menettääkö kyseinen asianosainen oikeutensa määräajan pidennykseen?

Ei sovelleta.

15 Mitä seuraamuksia aiheutuu, jos määräaikoja ei noudateta?

Kanne hylätään, jos se on nostettu määräajan päättymisen jälkeen.

Jos tuomioistuimella katsotaan, että määräajan noudattamatta jättämiselle oli painava syy, loukattua oikeutta on puolustettava ja määräaika on pidennettävä.

Takaisinperintään liittyvät varallisuus oikeudelliset kysymykset, joihin sovelletaan vanhentumisaikaa, ratkaistaan siviililain IV niteen säännösten mukaisesti.

Oikeus suorittaa prosessitoimi raukeaa, kun lakisääteinen tai tuomioistuimen asettama määräaika päättyy. Kaikki määräajan jälkeen toimitetut

menettelyasiakirjat palautetaan hakijoille. Tietyn menettelyvelvoitteen suorittamisen määräajan noudattamatta jättäminen ei vapauta asianomaista tästä velvoitteesta.

16 Jos määräaika ylitetään, mitä oikeuskeinoja niitä noudattamatta jättäneillä asianosaisilla on käytettävissään?

Jos määräajan noudattamatta jättämiselle on ollut painavia syitä ja jos sitä ei ole ylitetty yli kolmella kuukaudella siitä, kun tuomioistuimen tuomio annettiin, tuomioistuimella on oikeus pidentää määräaika muutoksenhakijan hakemuksesta. Voidaan myös asettaa uusi määräaika, jos tuomioistuimella on todettava, että määräajan noudattamatta jättämiselle on ollut painavia syitä.

Tuomioistuimen päätös määräajan pidentämisen hylkäämisestä voidaan riitauttaa erillisellä valituksella. Jos muutoksenhakutuomioistuimella hyväksyy tämän erillisen valituksen ja pidentää sen määräaika, muutoksenhakutuomioistuimen siviilijaoston puheenjohtajan on siirrettävä valitus ja asian aineisto erityisjaoston käsiteltäväksi tai palautettava asia ratkaistavaksi ensimmäisen asteen tuomioistuimessa. Jos tällaisessa tapauksessa asian aineisto annetaan erityisjaostolle, muutoksenhakutuomioistuimen on annettava valituksen ja sen liitteiden jäljennökset tiedoksi asianosaisille kolmen työpäivän kuluessa siitä, kun valituslupa annettiin.

Kun tuomion riitauttamisen ja muutoksenhakuun vastaamisen määräaika on päättynyt, ensimmäisen asteen tuomioistuin lähettää asian muutoksenhakutuomioistuimen käsiteltäväksi seitsemän päivän kuluessa ja ilmoittaa tästä asianosaisille. Jos muutoksenhakutuomioistuin toteaa, että muutoksenhaun määräaika ei ole noudatettu, se voi pidentää määräaika viran puolesta edellyttäen, että aineistosta käy selvästi ilmi, että määräajan noudattamatta jättämiselle oli painavia syitä, tai ehdottaa muutoksenhakijalle määräajan pidennyksen hakemista (siviiliprosessilain 307 §:n 2–3 momentti, 338 § ja 78 §). Tällaisen hakemuksen hylkääminen voidaan riitauttaa erillisellä valituksella (siviiliprosessilain 78 §:n 6 momentti).

Päivitetty viimeksi: 21/10/2019

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Menettelylliset määräajat - Luxemburg

1 Erityyppiset määräajat, joita sovelletaan siviiliasioita koskevien menettelyjen yhteydessä

Luxemburgin lainsäädännössä säädettyihin menettelyllisiin määräaikoihin kuuluvat muun muassa muutoksenhaun määräajat, menettelyihin liittyvien toimien toteuttamisen määräajat, oikeuteen saapumiselle asetetut määräajat ja pitkien välimatkojen vuoksi pidennetyt määräajat.

Koska vanhentumisaikoja ja oikeuden menettämisen uhalla noudatettavia määräaikoja ei voida niiden luonteen vuoksi pitää yksinomaan menettelyllisinä määräaikoina, niitä ei käsitellä tässä yhteydessä.

2 Luettelo päivistä, jotka eivät ole 3. kesäkuuta 1971 annetussa asetuksessa (ETY, EURATOM) N:o 1182/71 tarkoitettuja työpäiviä

Yleisiä vapaapäiviä ovat lauantain ja sunnuntain lisäksi seuraavat lakisääteiset juhlapyhät:

uudenvuodenpäivä, toinen pääsiäispäivä, vapunpäivä, helatorstai, helluntain jälkeinen maanantai, kansallispäivä 23. kesäkuuta,

Neitsyt Marian taivaaseenastumisen päivä, pyhäinpäivä, joulupäivä ja tapaninpäivä.

3 Mitä yleisiä sääntöjä sovelletaan erilaisten siviilimenettelyjen määräaikoihin?

Menettelyjen määräajat voivat vaihdella aiheen ja menettelyn mukaan.

4 Kun teko tai virallinen toimi on suoritettava tietyn ajanjakson aikana, milloin ajanjakso alkaa?

Kaikki menettelylliset määräajat alkavat kulu seuraavasta vuorokaudesta sen jälkeen kun määräajan kulumisen käynnistävä toimi suoritetaan, tapahtuma ilmenee, päätös tehdään tai asia annetaan tiedoksi.

5 Voiko määräajan kulumisen aloittavaan hetkeen vaikuttaa tai sitä muuttaa se tapa, jolla asiakirjat lähetetään tai annetaan tiedoksi (henkilökohtaisesti haastemiehen välityksellä tai postitse)?

Kyllä. Jos laissa vaaditaan asiakirjan antamista tiedoksi haastemiehen välityksellä tai kirjaajan toimesta, tiedoksiannon voidaan katsoa tapahtuneen muuna päivänä kuin sinä päivänä, jona kyseinen henkilö saa sen todellisuudessa haltuunsa (esimerkiksi jos henkilö kieltäytyy ottamasta vastaan asiakirjaa, jos tiedoksianto toimitetaan kotiin jne.).

6 Kun määräajan kulumisen alkaa jostakin tapahtumasta, lasketaanko määräaikaan mukaan päivä, jona tapahtuma ilmenee?

Kaikki menettelylliset määräajat alkavat kulu seuraavasta vuorokaudesta sen jälkeen kun määräajan kulumisen käynnistävä toimi suoritetaan, tapahtuma ilmenee, päätös tehdään tai asia annetaan tiedoksi.

7 Kun määräaika on ilmaistu päivissä, tarkoittaako ilmoitettu päivien lukumäärä kalenteripäiviä vai työpäiviä?

Yleiset vapaapäivät, lauantait ja sunnuntait sisältyvät määräaikoihin.

8 Entä jos määräaika on ilmaistu viikoissa, kuukausissa tai vuosissa?

Yleiset vapaapäivät, lauantait ja sunnuntait sisältyvät määräaikoihin.

9 Milloin viikoissa, kuukausissa tai vuosissa ilmaistu määräaika päättyy?

Kaikki menettelylliset määräajat päättyvät määräajan viimeisenä päivänä vuorokauden vaihtuessa.

Kun määräaika ilmoitetaan viikkoina, se päättyy viimeisen viikon sinä viikonpäivänä, joka on sama kuin se viikonpäivä, jona määräajan kulumisen käynnistävä toimi suoritetaan, tapahtuma ilmenee, päätös tehdään tai asia annetaan tiedoksi.

Kun määräaika ilmoitetaan kuukausina tai vuosina, se päättyy viimeisen kuukauden tai viimeisen vuoden sinä päivänä, jonka päivämäärä on sama kuin sen päivän, jona määräajan kulumisen käynnistävä toimi suoritetaan, tapahtuma ilmenee, päätös tehdään tai asia annetaan tiedoksi. Ellei päivämäärältään vastaavaa päivää ole, määräaika päättyy kuun viimeisenä päivänä.

Kun päivämäärä ilmoitetaan kuukausina ja päivinä tai kuukauden murto-osina, ensin lasketaan kokonaiset kuukaudet ja tämän jälkeen päivät tai kuukauden murto-osat. Kuukauden murto-osia laskettaessa katsotaan, että kuukaudessa on 30 päivää.

10 Jos määräaika päättyy lauantaina, sunnuntaina tai yleisenä vapaapäivänä, pidennetäänkö sitä seuraavaan työpäivään?

Jos sääntöjen mukaisesti laskettu määräaika päättyisi lauantaina, sunnuntaina, lakisääteisenä juhlapyhänä tai sen korvaavana yleisenä vapaapäivänä, sitä jatketaan ensimmäiseen seuraavaan arkipäivään. Sama koskee kunnantalolla (*maison communale*) tehtäviä tiedoksiantoja, jos kunnalliset laitokset ovat suljettuina yleisöltä määräajan viimeisenä päivänä.

11 Onko olemassa tilanteita, joissa määräaika pidennetään? Millä edellytyksillä määräaikaan voi saada pidennyksen?

Kun ulkomailla asuvaa tai oleskelevaa henkilöä vastaan on nostettu kanne jossakin Luxemburgin tuomioistuimessa, määräaika pidennetään pitkän välimatkan vuoksi. Pidennys on 15–35 päivää henkilön asuinpaikan mukaan.

12 Mitä määräaika sovelletaan muutoksenhakuun?

Muutoksenhaku aika on pääsääntöisesti 40 päivää. Ulkomailla asuvien tapauksessa tähän lisätään pitkän välimatkan vuoksi myönnettävä pidennys.

Tuomioon, joka ei ole väliaikaisesti täytäntöönpanokelpoinen, ei voi hakea muutosta ensimmäisen viikon aikana.

Vastajan poissa ollessa annettuun tuomioon voi hakea muutosta 15 päivän kuluessa tuomion tiedoksiantamisesta.

Välipäätökseen voi hakea muutosta 15 päivän kuluessa sen tiedoksiantamisesta. Poissaolotuomiota voi vastustaa kahdeksan päivän kuluessa sen tiedoksiantamisesta. Tämä aika kuluu samaan aikaan muutoksenhakuajan kanssa.

13 Voivatko tuomioistuimet muuttaa määräaika, erityisesti paikalletulolle asetettua määräaika, tai asettaa erityisen määräpäivän paikalletulua varten?

Välipäätös menettelyssä kanteet nostetaan haasteella oikeudenkäynnissä, joka pidetään tätä varten kyseisille menettelyille tavanomaisena päivänä ja kellonaikana. Jos asia edellyttää pikaista ratkaisua, tuomioistuimen presidentti tai hänen sijaisenaan toimiva tuomari voi kuitenkin hyväksyä, että haaste kuullaan tiettyyn aikaan – jopa juhlapyhänä tai päivänä, joka ei ole tavallinen arkipäivä – oikeudenkäynnissä tai hänen kotonaan avoimin ovin.

14 Jos sellainen asiakirja, joka on osoitettu asuinpaikkansa vuoksi määräajan pidennykseen oikeutetulle asianosaiselle, annetaan tiedoksi hänelle sellaisessa paikassa, jossa asuvilla ei ole oikeutta määräajan pidennykseen, menettääkö kyseinen asianosainen oikeutensa määräajan pidennykseen?

Kun Luxemburgin ulkopuolella asuvalle henkilölle toimitetaan henkilökohtaisesti haaste suurherttuakunnan alueella, noudatetaan tavanomaisia määräaikoja. Tuomioistuin voi kuitenkin pidentää määräaikoja tarvittaessa.

15 Mitä seuraamuksia aiheutuu, jos määräaikoja ei noudateta?

Muutoksenhauille asetetun määräajan umpeutuminen johtaa preklusioon eli oikeuden menettämiseen. Menettelyihin liittyvien toimien toteuttamiselle asetettujen määräaikaisten umpeutuminen johtaa pääsääntöisesti asian vanhentumiseen eli sen poistamiseen luettelosta.

16 Jos määräaika ylitetään, mitä oikeuskeinoja niitä noudattamatta jättäneillä asianosaisilla on käytettävissään?

Ellei henkilö toteuta tarvittavia oikeustoimia ilmoitetussa määräajassa, hänelle voidaan palauttaa kaikissa asioissa preklusioon jälkeen hänen oikeutensa toteuttaa kyseiset toimet, jos hän ei ole itsestään riippumattomasta syystä saanut hyvissä ajoin tietoa määräajan kulumisen käynnistäneestä asiakirjasta tai jos hän on ollut estynyt toimimasta. Hakemus voidaan ottaa vastaan vain, jos se on laadittu 15 päivän kuluessa siitä, kun henkilö sai tietää määräajan kulumisen käynnistäneestä asiakirjasta tai kun estyneisyyden syy päättyi. Hakemusta ei voida enää ottaa vastaan, kun asiakirjan mukaisen normaalin määräajan päättymisestä on kulunut yli vuosi. Näillä määräaajoilla ei ole lykkäävää vaikutusta.

Ellei toimia jatketa kolmeen vuoteen, käsittely päättyy. Määräaika pidennetään kuudella kuukaudella asian käsittelyn uudelleen aloittamista koskevan hakemuksen tekemisen tai uuden asianajajan nimittämisen seurauksena. Vanhentuminen ei merkitse kanteen kumoutumista, vaan se johtaa yksinomaan menettelyn päättymiseen. Jos henkilö haluaa toteuttaa oikeustoimia, hänen on nostettava uusi kanne käyttääkseen oikeuksiaan – edellyttäen, ettei tälle asetettu määräaika ole päättynyt.

Määräykseen, joka koskee asian poistamista luettelosta siksi, että asianajajat eivät ole noudattaneet asetettuja määräaikoja, ei voida hakea muutosta.

Linkkejä

<http://www.legilux.lu/>

Päivitetty viimeksi: 13/05/2020

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Menettelylliset määräajat - Unkari

1 Erityyppiset määräajat, joita sovelletaan siviiliasioita koskevien menettelyjen yhteydessä

Tietyn oikeusvaikutuksen aikaansaamiseksi tarvittavat prosessitoimet on yleensä toteutettava laissa säädetyissä määräaajoissa. Määräaikoja koskevia säännöksiä on sekä aineellisessa oikeudessa että prosessioikeudessa.

Asiaa koskevat aineellisen oikeuden velvoitteet perustuvat osittain sääntöihin, jotka koskevat asian viemistä tuomioistuimeen, ja osittain vanhentumissääntöihin, joissa asetetaan määräajat siviilioikeudenkäyntien aloittamiselle. Lain mukaan rajoituksista voi poiketa vain, jos tarkoituksena on varmistaa vaatimusten ehdoton täytäntöönpano (esimerkiksi omaisuutta koskevien vaatimusten yhteydessä). Eräät prosessitoimet voidaan toteuttaa lainvoimaisesti ainoastaan tietyn (määrä)ajan kuluessa. Eräissä tapauksissa määräajan pituudesta säädetään laissa tarkasti. Tämä koskee esimerkiksi muutoksenhakua (lakisääteinen määräaika). Joissakin tapauksissa, esimerkiksi kun on kyse puutteellisten tietojen täydentämisestä, määräaika riippuu tuomioistuimen päätöksestä (tuomioistuimen asettama määräaika).

Määräaikaisten laskenta on olennaisesti erilaista aineellisessa oikeudessa ja prosessioikeudessa. Myös erityyppisten määräaikaisten noudattamatta jättämisen oikeudelliset seuraukset ovat erilaiset. Aineelliseen oikeuteen perustuvan materiaalisien määräaikaisten noudattamatta jättäminen johtaa oikeuden menettämiseen, eikä tätä voida kumota millään perusteella. Ainoa poikkeus on vanhentumisaika, jonka umpeutuminen voidaan kumota asianomaisten aineellisen oikeuden säännösten nojalla. Menettelyllisissä määräjajoissa on tehtävä ero subjektiivisten ja objektiivisten määräaikaisten välillä. Subjektiivisella määräjajalla tarkoitetaan määräaika, joka alkaa päivästä, jona asianosainen saa tiedon asiasta. Jos asianosainen ei ole noudattanut subjektiivista määräaika, hän voi yleensä tehdä määräajan palauttamista koskevan hakemuksen. Objektiivinen määräaika sen sijaan ei liity tiedoksisaantiin, eikä menetyn määräajan palauttaminen ole mahdollista.

2 Luettelo päivistä, jotka eivät ole 3. kesäkuuta 1971 annetussa asetuksessa (ETY, EURATOM) N:o 1182/71 tarkoitettuja työpäiviä

Yleiset vapaapäivät luetellaan työoikeudesta vuonna 2012 annetun lain nro I (*A munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény*) 102 pykälän 1 momentissa. Yleisiä vapaapäiviä ovat 1. tammikuuta, 15. maaliskuuta, toinen pääsiäispäivä, 1. toukokuuta, toinen helluntaipäivä, 20. elokuuta, 23. lokakuuta, 1. marraskuuta sekä 25. ja 26. joulukuuta.

3 Mitä yleisiä sääntöjä sovelletaan erilaisten siviilimenettelyjen määräaikoihin?

Määräajat vahvistetaan päivinä, kuukausina tai vuosina. Kun määräaika vahvistetaan päivinä, alkamispäivää ei lasketa mukaan. Määräaika alkaa päivästä, jona määräajan kulumisen käynnistävä teko suoritetaan tai määräajan perusteena oleva muu tapahtuma (tiedoksianto, ilmoitus) tapahtuu. Vuosina tai kuukausina ilmaistut määräajat päättyvät määräajan alkamispäivää vastaavana kalenteripäivänä. Jos kyseinen kuukausi ei sisällä vastaavaa päivää, määräaika päättyy kuukauden viimeisenä päivänä. Jos määräaika päättyy yleisenä vapaapäivänä, sitä pidennetään seuraavaan työpäivään. Määräaika päättyy viimeisen vuorokauden päättyessä. Sen sijaan määräaika tuomioistuimelle osoitetun hakemuksen tekemiselle tai tuomioistuimessa toteutettavalle toimelle päättyy jo virastoajan päättyessä. Kaikkien muiden siviilimenettelyjen määräaikoja koskevat yleiset säännöt sisältyvät siviiliprosessilaista vuonna 1952 annetussa laissa nro III (*Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény*) olevaan 103–112 pykälään.

4 Kun teko tai virallinen toimi on suoritettava tietyn ajanjakson aikana, milloin ajanjakso alkaa?

Määräaika alkaa päivästä, jona määräajan kulumisen käynnistävä teko suoritetaan tai määräajan perusteena oleva muu tapahtuma (tiedoksianto, ilmoitus) tapahtuu. Kun määräaika vahvistetaan päivinä, alkamispäivää ei lasketa mukaan.

5 Voiko määräajan kulumisen aloittavaan hetkeen vaikuttaa tai sitä muuttaa se tapa, jolla asiakirjat lähetetään tai annetaan tiedoksi (henkilökohtaisesti haastemiehen välityksellä tai postitse)?

Siviiliprosessissa ei erotella määräajan laskennassa eri tiedoksiantotapoja. Jos asiakirjoja vaihdetaan sähköisesti, sovelletaan kuitenkin tiettyjä erityissäännöksiä. Osa asiakirjoista toimitetaan asiantuntijalle paperimuodossa, vaikka asiantuntija olisi yhteydessä tuomioistuimeen sähköisesti. Tuomioistuimella toimittava asiantuntijalle tuomioistuimen asiakirjojen liitteet paperimuodossa tai muuta tietovälinettä käyttäen, jos liitteiden muuttamisesta sähköiseen muotoon aiheutuisi kohtuuton vaiva tai se olisi mahdotonta niiden suuren määrän tai tietovälineen luonteen takia tai jos paperimuodossa olevan asiakirjan aitoudesta on epäilyjä. Jos tuomioistuimen lähettämiin sähköisiin asiakirjoihin liittyy paperimuodossa olevia liitteitä, määräaika alkaa päivästä, jona liitteet on vastaanotettu. Oikeudenkäyntiin liittyvät hakemukset sekä tuomioistuimen asiakirjojen tiedoksianto siviiliprosessilaissa määritellyissä asioissa tapahtuu jo sähköisesti. Jos sähköinen tiedoksiantojärjestelmä on jonakin päivänä pois käytöstä vähintään neljä tuntia, kyseistä päivää ei lasketa mukaan lakisääteiseen tai tuomioistuimen asettamaan määräaikaan.

Jos asian käsittely yhteydessä sovelletaan sähköistä viestintää, määräajan laiminlyönnistä aiheutuvia seurauksia ei sovelleta siinä tapauksessa, että tuomioistuimelle osoitettu hakemus on toimitettu sähköisesti viimeistään määräajan viimeisenä päivänä tietotekniikkavaatimuksia noudattaen. Määräaika laskettaessa hakemus katsotaan toimitetuksi silloin kun tuomioistuimen tietotekniikkajärjestelmä on lähettänyt laissa säädetyin vastaanottotodistuksen. Valtakunnallisen tuomioistuinneuvoston puheenjohtaja tarjoaa käyttöön lomakkeen hakemuksen toimittamiseksi tietovälineellä. Tietoväline on toimitettava tuomioistuimelle henkilökohtaisesti tai postitse kolmen työpäivän kuluessa siitä, kun sähköisestä viestinnästä vastaava henkilö on saanut

vastaanottotodistuksen, jonka mukaan lomake on saapunut tuomioistuimeen. Tuomioistuin ilmoittaa tietovälineen saapumisesta automaattisesti tiedoksiantojärjestelmän kautta sähköisestä viestinnästä vastaavalle henkilölle. Hakemus on katsottava toimitetuksi tuomioistuimelle päivänä, joka mainitaan ilmoituksessa lomakkeen saapumisesta tuomioistuimeen.

6 Kun määräajan kulumisen alkaa jostakin tapahtumasta, lasketaanko määräaikaan mukaan päivä, jona tapahtuma ilmenee?

Kun määräaika vahvistetaan päivinä, alkamispäivää ei lasketa mukaan. Määräaika alkaa päivästä, jona määräajan kulumisen käynnistävä teko suoritetaan tai määräajan perusteena oleva muu tapahtuma (tiedoksianto, ilmoitus) tapahtuu.

7 Kun määräaika on ilmaistu päivissä, tarkoittaako ilmoitettu päivien lukumäärä kalenteripäiviä vai työpäiviä?

Kun määräaika ilmaistaan päivinä, päivien lukumäärä tarkoittaa kalenteripäiviä. Jos määräajan viimeinen päivä on yleinen vapaapäivä, määräaika päättyy kuitenkin vasta ensimmäisenä kyseistä päivää seuraavana työpäivänä.

8 Entä jos määräaika on ilmaistu viikoissa, kuukausissa tai vuosissa?

Vuosina tai kuukausina ilmaistut määräajat päättyvät määräajan alkamispäivää vastaavana kalenteripäivänä. Jos kyseinen kuukausi ei sisällä vastaavaa päivää, määräaika päättyy kuukauden viimeisenä päivänä.

9 Milloin viikoissa, kuukausissa tai vuosissa ilmaistu määräaika päättyy?

Vuosina tai kuukausina ilmaistut määräajat päättyvät määräajan alkamispäivää vastaavana kalenteripäivänä. Jos kyseinen kuukausi ei sisällä vastaavaa päivää, määräaika päättyy kuukauden viimeisenä päivänä.

10 Jos määräaika päättyy lauantaina, sunnuntaina tai yleisenä vapaapäivänä, pidennetäänkö sitä seuraavaan työpäivään?

Kyllä.

11 Onko olemassa tilanteita, joissa määräaika pidennetään? Millä edellytyksillä määräaikaan voi saada pidennyksen?

Edellä mainittujen tilanteiden lisäksi tuomioistuin voi painavasta syystä pidentää antamaansa määräaika kerran. Määräaika ja sen pidennys voivat yhdessä olla enintään 45 päivää, paitsi jos asiantuntijalausannon antaminen edellyttää pidempää määräaika. Lakisääteisiä määräaikoja voidaan pidentää vain laissa mainituissa tapauksissa. Päivinä ilmaistuihin määräaikoihin ei lasketa mukaan ajanjaksoa 15. päivästä heinäkuuta 20. päivään elokuuta (tuomioistuinten lomakausi). Jos kuukausina tai vuosina ilmaistu määräaika päättyisi tuomioistuinten lomakauden aikana, päättymispäiväksi tulee määräajan alkamispäivää vastaava seuraavan kuukauden päivä. Jos myös kyseinen päivä osuu tuomioistuinten lomakauteen, määräaika päättyy ensimmäisenä päivänä lomakauden päättymisen jälkeen. Laissa säädetään myös poikkeuksista tuomioistuinten lomakauteen. Jos poikkeuksia sovelletaan, tuomioistuimen on erikseen ilmoitettava tästä asianosaiselle. Kun on kyse tuomioistuimen ulkopuolisista menettelyistä, joista säädetään muissa säädöksissä kuin siviiliprosessilaissa, tuomioistuinten lomakautta koskevia säännöksiä voidaan soveltaa vain, jos tästä säädetään erikseen laissa.

12 Mitä määräaika sovelletaan muutoksenhakuun?

Muutosta on yleensä mahdollista hakea 15 päivän kuluessa päätöksen tiedoksiantamisesta. Kun on kyse vekseliä koskevasta riita-asiasta, määräaika on kolme päivää.

13 Voivatko tuomioistuimet muuttaa määräaika, erityisesti paikalletulolle asetettua määräaika, tai asettaa erityisen määräpäivän paikalletuloa varten?

Tuomioistuin voi painavasta syystä pidentää asettamaansa määräaika kerran. Määräaika ja sen pidennys voivat yhdessä olla enintään 45 päivää, paitsi jos asiantuntijalausannon antaminen edellyttää pidempää määräaika. Lakisääteisiä määräaikoja voidaan pidentää vain laissa mainituissa tapauksissa.

14 Jos sellainen asiakirja, joka on osoitettu asuinpaikkansa vuoksi määräajan pidennyksen oikeutetulle asianosaiselle, annetaan tiedoksi hänelle sellaisessa paikassa, jossa asuvilla ei ole oikeutta määräajan pidennyksen, menettääkö kyseinen asianosainen oikeutensa määräajan pidennyseen?

Unkarin siviiliprosessilaissa ei säädetä määräajan pidentämisestä asianosaisten asuinpaikan perusteella. Sen sijaan määräajan noudattamatta jättämistä voidaan puolustella sillä, että asianosaiset eivät olleet tavoitettavissa henkilö- ja osoiterekisteriin ilmoitetussa osoitteessa perustellusta syystä.

15 Mitä seuraamuksia aiheutuu, jos määräaikoja ei noudateta?

Ellei laissa toisin säädetä, asianosainen ei voi toteuttaa oikeudellista toimenpidettä lainvoimaisesti enää määräajan umpeuduttua. Määräajan laiminlyönnin seuraukset tulevat voimaan ilman eri toimenpiteitä ja ennakkovaroitusta, lukuun ottamatta laissa mainittuja tapauksia. Jos määräajan laiminlyönnin seuraukset tulevat lain mukaan voimaan vain siinä tapauksessa, että asiasta on etukäteen varoitettu, tai ainoastaan vastapuolen hakemuksesta, voi toimenpiteen toteuttaa varoituksessa ilmoitetun ajan kuluessa tai siihen saakka, kun vastapuoli on esittänyt hakemuksensa. Jos taas vastapuoli esittää hakemuksensa oikeudenkäynnin aikana, toimenpiteen voi toteuttaa siihen saakka, kun tuomioistuin on tehnyt hakemusta koskevan päätöksen. Määräajan laiminlyönniksi ei katsota sitä, jos asianosainen ei ole voinut suorittaa oikeudellista toimenpidettä jonkin yleisesti tiedossa olevan luonnontapahtuman tai muun ylitsepääsemättömän esteen takia. Määräajan laiminlyönnistä aiheutuvia seurauksia ei sovelleta siinä tapauksessa, että tuomioistuimelle osoitettu hakemus on jätetty posttiin kirjattuna lähetyksenä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä.

16 Jos määräaika ylitetään, mitä oikeuskeinoja niitä noudattamatta jättäneillä asianosaisilla on käytettävissään?

Asianosainen voi esittää menetetyt määräajan palauttamista koskevan hakemuksen, ja tuomioistuimen on käsiteltävä hakemus oikeudenmukaisesti. Jos asianosainen tai hänen edustajansa ei ole saapunut oikeuteen määräpäivänä itsestään riippumattomista syistä tai on laiminlyönyt jonkin määräajan noudattamisen itsestään riippumattomista syistä, laiminlyönnin seuraukset voi estää tekemällä hakemuksen menetetyt määräajan palauttamiseksi. Kyseistä hakemusta ei voida kuitenkaan tehdä seuraavissa tapauksissa: mahdollisuus hakemuksen tekemiseen on suljettu pois laissa, määräajan laiminlyönnin seuraukset on mahdollista estää myös ilman menetetyt määräajan palauttamista koskevaa hakemusta tai laiminlyönnistä ei aiheudu haitallisia seurauksia tuomioistuimen päätöksessä, tai asianosainen laiminlyö uuden määräajan, joka on annettu menetetyt määräajan palauttamista koskevan hakemuksen johdosta.

Menetetyt määräajan palauttamista koskeva hakemus on esitettävä viidentoista päivän kuluessa. Kyseinen määräaika alkaa laiminlyödyistä määräpäivästä tai laiminlyödyt määräajan viimeisestä päivästä. Jos määräajan laiminlyönti tuli asianosaisen tai hänen edustajansa tietoon vasta myöhemmin tai jos laiminlyönnin aiheuttanut este poistui vasta myöhemmin, määräaika hakemuksen esittämiselle alkaa päivästä, jona asia tuli tietoon tai este poistui.

Hakemusta ei voi esittää enää sen jälkeen, kun määräajan laiminlyönnistä on kulunut kolme kuukautta.

Hakemuksessa on ilmoitettava laiminlyönnin syy sekä perustelut sille, että laiminlyönti oli todennäköisesti tahaton. Kun on kyse määräajan laiminlyönnistä, suorittamatta jäänyt toimenpide on toteutettava samalla kun asianosainen pyytää menetetyt määräajan palauttamista.

Jos mahdollisuus määräajan palauttamiseen on suljettu pois lainsäädännössä tai jos määräajan palauttamista koskeva hakemus on jätetty myöhässä, hakemus on hylättävä eikä asian sisältöä tarkastella. Näin toimitaan myös silloin, kun asianosainen hakee menetetyt määräajan palauttamista, mutta ei ole toteuttanut suorittamatta jäänyttä toimenpidettä samanaikaisesti hakemuksen jättämisen kanssa.

Päätökseen, jossa hylätään määräajan palauttamista koskeva hakemus, voi hakea muutosta.

Päivitetty viimeksi: 23/02/2021

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

1 Erityyppiset määräajat, joita sovelletaan siviiliasioita koskevien menettelyjen yhteydessä

Maltan lakien 12 luvussa (*Laws of Malta, Cap 12*) säädetyn yleisen menettelyn mukaisesti henkilön on toimitettava vastauksensa 20 päivän kuluessa saatuaan tiedon menettelystä. Tämän lisäksi on erityislakeja, joissa säädetään muista määräajoista.

2 Luettelo päivistä, jotka eivät ole 3. kesäkuuta 1971 annetussa asetuksessa (ETY, EURATOM) N:o 1182/71 tarkoitettuja työpäiviä

1. tammikuuta, 10. helmikuuta, 19. maaliskuuta, 31. maaliskuuta, pitkäperjantai, 1. toukokuuta, 7. kesäkuuta, 29. kesäkuuta, 15. elokuuta, 8. syyskuuta, 21. syyskuuta, 8. joulukuuta, 13. joulukuuta ja 25. joulukuuta.

3 Mitä yleisiä sääntöjä sovelletaan erilaisten siviilimenettelyjen määräaikoihin?

Yleensä henkilöillä, jota vastaan siviilikanne on nostettu, on 20 päivää aikaa toimittaa vastauksensa tuomioistuimelle. Tämän lisäksi on erityislakeja, joissa säädetään lyhyemmästä tai pidemmästä määräajasta.

4 Kun teko tai virallinen toimi on suoritettava tietyn ajanjakson aikana, milloin ajanjakso alkaa?

Tiedoksiantopäivästä.

5 Voiko määräajan kulumisen aloittavanaan hetkeen vaikuttaa tai sitä muuttaa se tapa, jolla asiakirjat lähetetään tai annetaan tiedoksi (henkilökohtaisesti haastemiehen välityksellä tai postitse)?

Asiakirjojen toimitustapa ei vaikuta määräajan alkamiseen. Määräaika alkaa kulua vasta, kun asiakirjat on annettu tiedoksi.

6 Kun määräajan kulumisen alkaa jostakin tapahtumasta, lasketaanko määräaikaan mukaan päivä, jona tapahtuma ilmenee?

Yleensä ajanjakso alkaa seuraavasta päivästä. Tuomioistuimen toimesta tai lainsäädännössä voidaan kuitenkin asettaa määräaika, joka alkaa kulua jo tiedoksiantopäivästä.

7 Kun määräaika on ilmaistu päivissä, tarkoittaako ilmoitettu päivien lukumäärä kalenteripäiviä vai työpäiviä?

Maltan lainsäädännön mukaan määräaika ilmaistaan pääsääntöisesti kalenteripäivinä, paitsi jos laissa nimenomaisesti viitataan työpäiviin.

8 Entä jos määräaika on ilmaistu viikoissa, kuukausissa tai vuosissa?

Ajanjaksoa laskettaessa katsotaan, että päivä on 24 tunnin jakso, kun taas kuukaudet ja vuodet lasketaan kalenterin mukaan.

9 Milloin viikoissa, kuukausissa tai vuosissa ilmaistu määräaika päättyy?

Ajanjaksoa laskettaessa katsotaan, että päivä on 24 tunnin jakso, kun taas kuukaudet ja vuodet lasketaan kalenterin mukaan.

10 Jos määräaika päättyy lauantaina, sunnuntaina tai yleisenä vapaapäivänä, pidennetäänkö sitä seuraavaan työpäivään?

Kyllä. Jos määräaika päättyy yleisenä vapaapäivänä (eli lauantaina, sunnuntaina tai muuna pyhäpäivänä), määräaika pidennetään seuraavaan työpäivään Maltan lakien 108 luvun 12 jakson mukaisesti.

11 Onko olemassa tilanteita, joissa määräaika pidennetään? Millä edellytyksillä määräaikaan voi saada pidennyksen?

Määräaika voidaan pidentää vain, jos tuomioistuin on antanut siihen luvan. Henkilöllä on oikeus toimittaa vastauksensa, jos hän pystyy perustelemaan tuomioistuimen edellyttämällä tavalla, miksi valaehoitista vastausta ei pystytä toimittamaan ajoissa.

12 Mitä määräaika sovelletaan muutoksenhakuun?

Kun ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on antanut tuomion, henkilö voi hakea muutosta 20 kalenteripäivän kuluessa tuomion antamisesta. Vastaajalla on 20 päivää aikaa vastata. Jos kanne on nostettu perustuslakia koskevissa asioissa hakemuksen perusteella, muutoksenhaun määräaika on 20 päivää tuomion antamisesta. Jos tuomioistuin siirtää asian perustuslakituomioistuinten käsiteltäväksi, muutosta on haettava kahdeksan työpäivän kuluessa. Vastaajalla on perustuslakia koskevassa asiassa kahdeksan työpäivää aikaa vastata. Jos muutosta haetaan ennen lainvoimaisen tuomion antamista, hakemus on jätettävä kuuden päivän kuluessa siitä päivästä, jona päätös julistetaan julkisessa istunnossa. Tämä on yleinen menettely. On kuitenkin huomattava, että erityislajeissa säädetään muista määräajoista muutoksenhauille, jos se on tarkoitus käsitellä muussa kuin edellä mainitussa tuomioistuimessa.

13 Voivatko tuomioistuimet muuttaa määräaika, erityisesti paikalletulle asetettua määräaika, tai asettaa erityisen määräpäivän paikalletuloa varten?

Kaikissa tavanomaisissa siviiliasioissa asianosaisia on kuultava tuomioistuimessa kahden kuukauden kuluessa, ja istunnot on järjestettävä joka toinen kuukausi. Tuomioistuin voi päättää, että istuntoja ei järjestetä kunkin vuoden heinäkuun 16. päivän ja syyskuun 15. päivän välisenä aikana. Perustuslakia koskevissa asioissa tuomioistuimen on vahvistettava istunnolle päivämäärä, joka on kahdeksan työpäivän kuluessa hakemuksen jättämisestä tai siitä, kun vastaaja on toimittanut vastauksensa sille annetussa määräajassa, tai (jos vastausta ei ole annettu) kyseisen määräajan päättymisestä. Jos kyseessä on yksinkertaistettu tai erityismenettely, vastaaja on velvoitettava saapumaan oikeuden kuultavaksi aikaisintaan 15 päivän ja viimeistään 30 päivän kuluttua tiedoksiannosta.

14 Jos sellainen asiakirja, joka on osoitettu asuinpaikkansa vuoksi määräajan pidennykseen oikeutetulle asianosaiselle, annetaan tiedoksi hänelle sellaisessa paikassa, jossa asuvilla ei ole oikeutta määräajan pidennykseen, menettääkö kyseinen asianosainen oikeutensa määräajan pidennykseen?

Maltassa ei ole paikkoja, joissa asuva voisi hyötyä määräajan pidennyksestä.

15 Mitä seuraamuksia aiheutuu, jos määräaikoja ei noudateta?

Jos määräaikoja ei noudateta, asianosaisen katsotaan syyllystyneen oikeuden halventamiseen, ja hän menettää oikeuden toimittaa vastauksensa ja esittää todisteita. Ennen tuomion antamista tuomioistuin antaa kuitenkin vastaajalle lyhyen sitovan määräajan, jonka kuluessa tämä voi esittää kirjallisia tai suullisia huomautuksia kantajan vaatetta vastaan. Veloitteensa laiminlyöneellä asianosaisella säilyy oikeus hakea muutosta häntä vastaan annettuun lainvoimaiseen tuomioon.

16 Jos määräaika ylitetään, mitä oikeuskeinoja niitä noudattamatta jättäneillä asianosaisilla on käytettävissään?

Asianosaisten on perusteltava laiminlyönnin syyt. Jos tuomioistuin katsoo perusteiden olevan riittävät, se voi antaa asianosaisille luvan toimittaa vastaus.

Päivitetty viimeksi: 25/02/2021

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Menettelylliset määräajat - Alankomaat

1 Erityyppiset määräajat, joita sovelletaan siviiliasioita koskevien menettelyjen yhteydessä

Siviiliprosessilain (*Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering*) mukaiset määräajat voidaan jakaa yleisesti ottaen seuraavasti:

a. Vähimmäisajat vastapuolen sekä mahdollisten kolmansien osapuolten ja todistajien haastamiselle. Tavallisesti aikaa on vähintään yksi viikko. Vähintään yhden viikon määräaika sovelletaan periaatteessa myös asianosaisten haastamiseen hakemusmenettelyssä, ellei tuomioistuin määrää toisin (asianosaisten ja kolmansien osapuolten haastaminen, ks. siviiliprosessilain 114–119 ja 276 §; todistajien haastaminen, ks. samaisen lain 170 ja 284 §). Jos on tiedossa, että vastaajan asuinpaikka tai tosiasiallinen oleskelupaikka on Alankomaiden ulkopuolella, haastamisen määräaika on vähintään neljä viikkoa (siviiliprosessilain 115 §).

- b. Oikeussuojakeinojen käytön enimmäisajat. Vastalause on tavallisesti esitettävä neljän viikon kuluessa. Muutoksenhakuun (*hoger beroep*), kassaatiovalitukseen (*cassatie*) ja lainvoimaisen tuomion kumoamiseen (*herroeping*) sovelletaan yleensä kolmen kuukauden määräaika (ks. siviiliprosessilain 143 § (vastalause), 339 ja 358 § (muutoksenhaku), 402 ja 426 § (kassaatiovalitus) ja 383 ja 391 § (lainvoimaisen tuomion kumoaminen)).
- c. Määräajat osapuolille toteuttaa menettelytoimia ja tuomioistuimen päätöksille. Kesto on tavallisesti 2–6 viikkoa. Tuomioistuin voi tietyissä olosuhteissa pidentää menettelytoimien toteuttamisen määräaika.
- d. Vanhentumisaajat oikeudellisten toimien aloittamiselle ja täytäntöönpanovallan harjoittamiselle. Yleinen vanhentumisaika on 20 vuotta. Monissa tapauksissa sovelletaan kuitenkin lyhyempää viiden vuoden vanhentumisaikaa. Uhkasakkojen soveltaminen päättyy jo kuuden kuukauden kuluessa päivästä, jona ne määrätään. Vanhentumisaika on mahdollista keskeyttää, minkä jälkeen alkaa uusi vanhentumisaika. Esimerkiksi täytäntöönpanovaltaan sovellettava vanhentumisaika voidaan keskeyttää antamalla tuomio tiedoksi tai millä tahansa muulla täytäntöönpanotoimella (siviiliprosessilain kolmas nide, 306–325 §).

Lakisääteisiin määräaikoihin sovelletaan myös määräajoista annettua yleistä lakia ([Algemene Termijnenwet](#)).

2 Luettelo päivistä, jotka eivät ole 3. kesäkuuta 1971 annetussa asetuksessa (ETY, EURATOM) N:o 1182/71 tarkoitettuja työpäiviä

Lauantain ja sunnuntain lisäksi [virallisia vapaapäiviä ovat määräajoista annetun yleisen lain](#) mukaan seuraavat:

uudenvuodenpäivä: 1. tammikuuta

pitkäperjantai: perjantai ennen pääsiäistä

pääsiäismaanantai eli toinen pääsiäispäivä

Kristuksen taivaaseenastumisen päivä: 40 päivää pääsiäisen jälkeen

kuninkaan päivä: 27. huhtikuuta

vapautuksen päivä: 5. toukokuuta

helluntaimaanantai: helluntaita seuraava maanantai

joulupäivä ja tapaninpäivä: 25. ja 26. joulukuuta.

3 Mitä yleisiä sääntöjä sovelletaan erilaisten siviilimenettelyjen määräaikoihin?

Lakisääteisiin määräaikoihin sovelletaan määräajoista annetussa yleisessä laissa vahvistettuja sääntöjä. Sääntöjen mukaan lauantaina, sunnuntaina tai virallisen vapaapäivänä päättyviä lakisääteisiä määräaikoja jatketaan seuraavaan arkipäivään asti. Vähintään kolmen päivän määräaika jatketaan tarvittaessa niin, että siihen lisätään vähintään kaksi arkipäivää.

Haasteella vireille pantavia siviilioikeudellisia asioita koskevien kansallisten menettelysääntöjen (*Landelijk procesreglement voor civiele dagvaarding en bij de rechtbanken*) mukaan osapuolten toteuttamiin menettelytoimiin ja tuomion antamiseen sovelletaan lähtökohtaisesti kuuden viikon määräaika. Alioikeuksien kantonijaostossa käsiteltäviä siviiliasioita koskevien kansallisten menettelysääntöjen (*Landelijk reglement voor de civiele rol van de kantonsectoren*) mukaan kantonijaostoissa sovelletaan periaatteessa neljän viikon määräaika (<http://www.rechtspraak.nl/>).

4 Kun teko tai virallinen toimi on suoritettava tietyn ajanjakson aikana, milloin ajanjakso alkaa?

Ajanjakso alkaa aina asianomaista tapahtumaa seuraavasta päivästä.

Haasteet

Ei sovelleta.

Oikeussuojakeinot

Vastalauseeseen (mahdollinen ainoastaan yksipuolisten tuomioiden tapauksessa) sovellettavalla määräajalla on kolme mahdollista alkamisaikaa:

ajankohta, jolloin tuomio annetaan tuomitulle tiedoksi henkilökohtaisesti

mikäli käytetään muuta tiedoksiantotapaa: ajankohta, jolloin tuomittu toteuttaa toimen, joka todistaa, että hän on tietoinen tuomiosta, tai jolloin tuomion täytäntöönpano alkaa

muissa tapauksissa: ajankohta, jolloin tuomion täytäntöönpano saadaan päätökseen.

Tuomioiden osalta määräaika **muutoksenhauille ja kassaatiovalitukselle** alkaa tuomion antamista seuraavasta päivästä. Katso myös vastaus kysymykseen 12.

Päätösten osalta määräaika muutoksenhauille ja kassaatiovalitukselle alkaa

päivästä, jona päätös on annettu (hakija ja menettelyssä läsnä olleet asianosaiset)

sen jälkeen, kun päätös on tavalla tai toisella annettu tiedoksi (muut asianosaiset).

Määräaika tuomion tai päätöksen **kumoamiselle** alkaa sen jälkeen, kun kumoamisperuste on syntynyt, ja kantaja tai hakija on tullut siitä tietoiseksi. Se ei kuitenkaan ala ennen kuin tuomio tai päätös on tullut lainvoimaiseksi, eli vasta sen jälkeen kun vastalause, muutoksenhaku tai kassaatiovalitus eivät ole enää mahdollisia.

Menettelytoimet

Menettelytoimien kiinteät määräajat lasketaan tavallisesti edellisestä istuntopäivästä täysissä viikoissa. Esimerkki: istunto on keskiviikkona, minkä jälkeen sitä käsitellään seuraavan kerran neljän viikon kuluttua, jälleen keskiviikkona, ja määräaika toimitukselle on kello 10. Jos asia poistetaan käsiteltävien asioiden luettelosta, tuomioistuin määrää päivämäärän, jolloin se palautetaan luetteloon.

Vanhentumisaajat

Oikeudellisiin toimiin sovellettavien vanhentumisaikojen alkamisaika riippuu toimen luonteesta. Esimerkiksi kanneoikeus, joka liittyy jonkin asian tarjoamista tai tekemistä koskevan sopimusveloitteen noudattamiseen, vanhenee viiden vuoden kuluttua sitä päivää seuraavasta päivästä, jona saatava on erääntynyt. Esimerkki: kanneoikeus, joka koskee lainvastaisen tilanteen päättämistä, vanhenee viiden vuoden kuluttua sitä päivää seuraavasta päivästä, jona tilanteen välitöntä päättämisestä on voinut vaatia.

Täytäntöönpano

Periaatteessa täytäntöönpanovalta päättyy 20 vuotta sitä päivää seuraavasta päivästä, jona tuomio on annettu.

5 Voiko määräajan kulumisen aloittavaan hetkeen vaikuttaa tai sitä muuttaa se tapa, jolla asiakirjat lähetetään tai annetaan tiedoksi (henkilökohtaisesti haastemiehen välityksellä tai postitse)?

Ei. Joissakin tapauksissa tuomion tiedoksiantotapa voi kuitenkin vaikuttaa oikeussuojakeinojen käyttöön (esim. vastalauseeseen esittämiseen) asetetun määräajan alkamisajankohtaan. Katso myös vastaus kysymykseen 4.

6 Kun määräajan kulumisen alkaa jostakin tapahtumasta, lasketaanko määräaikaan mukaan päivä, jona tapahtuma ilmenee?

Ei. Määräaika alkaa tapahtumaa seuraavasta päivästä.

7 Kun määräaika on ilmaistu päivissä, tarkoittaako ilmoitettu päivien lukumäärä kalenteripäiviä vai työpäiviä?

Ellei toisin ole ilmoitettu, Alankomaiden lainsäädännössä käytetään kalenteripäiviä. Määräajoista annetussa yleisessä laissa säädetään, että lauantaina, sunnuntaina tai virallisen vapaapäivänä päättyviä lakisääteisiä määräaikoja jatketaan ensimmäiseen arkipäivään.

Lisäksi vähintään kolmen päivän määräaika jatketaan tarvittaessa niin, että siihen lisätään vähintään kaksi arkipäivää.

8 Entä jos määräaika on ilmaistu viikoissa, kuukausissa tai vuosissa?

Tällöinkin tarkoitetaan kalenterikuukausia ja -vuosia.

9 Milloin viikoissa, kuukausissa tai vuosissa ilmaistu määräaika päättyy?

Haasteet

Ei sovelleta.

Oikeussuojakeinot

Haastemenettelyissä oikeussuojaa haetaan antamalla haaste. Haastemies ei saa toimittaa haastehakemusta kello 20:n jälkeen, ellei tuomioistuimien, johon asianosaista ollaan haastamassa, ole sallinut sitä. Määräaika päättyy siis kello 20. Haastemenettelyssä on pidettävä mielessä, että haastamisen määräaika määritettäessä mukaan ei lasketa päivää, jona haaste annetaan, eikä päivää, jona osapuolen on saavuttava oikeuteen (ensimmäinen istuntopäivä). Vähimmäismääräajan on siis mahdollista näiden kahden päivämäärän väliin.

Hakemusmenettelyssä oikeussuojaa haetaan jättämällä hakemus tuomioistuimen kirjaamoon. Tämä voidaan tehdä postitse tai henkilökohtaisesti kirjaamon aukioloaikana tai faksitse viimeistään klo 24 määräajan viimeisenä päivänä.

Perheasioita koskevissa muutoksenhauissa määräajan alkaminen poikkeaa muista hakemusmenettelyasioista (ks. myös ”Oikeussuojakeinot” vastauksessa kysymykseen 4). Hakija voi hakea muutosta kolmen kuukauden kuluessa tuomion antopäivästä. Muut asianosaiset voivat hakea muutosta kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun päätös on annettu niille tavalla tai toisella tiedoksi.

Menettelytoimet

Jos asia on otettu käsiteltävien asioiden luetteloon, asiakirjojen toimittamiseen sovelletaan seuraavaa: Periaatteessa istuntopäivänä käsiteltäväksi tarkoitettu asiakirja on toimitettava tuomioistuimen kirjaamoon toimitusta koskevan määräajan kuluessa. Tämä koskee kaikkia muita oikeudenkäyntiasiakirjoja paitsi haasteita. Kansallisten menettelysääntöjen mukaan asiakirjat on toimitettava viimeistään keskiviikkona kello 10. Jos istuntoa ei järjestetä, koska asia käsitellään kirjallisesti, asiakirjat on toimitettava tuomioistuimen kirjaamoon viimeistään käsittelypäivänä. Kantonijaosto järjestää aina istunnon, koska kantoniasioissa menettelytoimet voidaan toteuttaa myös suullisesti. Asiakirjat on toimitettava tuomioistuimen kirjaamoon viimeistään käsittelypäivää edeltävänä päivänä. Tämä voidaan tehdä postitse tai henkilökohtaisesti kirjaamon aukioloaikana tai faksitse viimeistään klo 24.

Vanhentumisajat

Katso myös ”Vanhentumisajat” vastauksessa kysymykseen 4. Joissakin oikeudellisissa toimissa ajankohdalla, jolloin osapuoli saa tietyn seikan tietoonsa, on merkitystä. Esimerkki: oikeus vaatia aiheettomasti suoritetun maksun palauttamista vanheneen viiden vuoden kuluttua siitä päivää seuraavasta päivästä, jona velkoja saa tiedon saatavasta ja vastaanottajan henkilöllisyydestä, ja joka tapauksessa 20 vuoden kuluttua saatavan syntymisestä.

10 Jos määräaika päättyy lauantaina, sunnuntaina tai yleisenä vapaapäivänä, pidennetäänkö sitä seuraavaan työpäivään?

Kyllä. Lauantaina, sunnuntaina tai virallisena vapaapäivänä päättyvää määräaika pidennetään seuraavaan arkipäivään. Määräajoista annetun yleisen lain mukaan tätä ei kuitenkaan sovelleta määräaikoihin, jotka lasketaan ajankohdasta tai tapahtumasta taaksepäin. Toisin sanoen sääntöä sovelletaan enimmäisaikoihin, ei vähimmäisaikoihin.

11 Onko olemassa tilanteita, joissa määräaika pidennetään? Millä edellytyksillä määräaikaan voi saada pidennyksen?

Lain mukaan määräaika voidaan pidentää vain siinä tapauksessa, että hävinnyt osapuoli kuolee muutoksenhauille asetetun määräajan kuluessa ja hänen perijät haluavat jatkaa muutoksenhakumenettelyä. Tällöin alkaa uusi kolmen kuukauden määräaika.

Yleisesti ottaen määräaikoihin liittyviä sääntöjä valvotaan tiukasti, vaikka Alankomaiden korkein oikeus (*Hoge Raad der Nederlanden*) on tehnyt poikkeuksia asioissa, joissa muutosta hakeneelle osapuolelle ei ollut ilmoitettu tuomiosta riittävän ajoissa tuomioistuimen virheen tai laiminlyönnin vuoksi. Tällöin määräajan noudattamatta jättäminen ei ole ollut osapuolen vika ja määräaika on pidennetty hieman.

12 Mitä määräaika sovelletaan muutoksenhakuun?

Muutoksenhaun määräaika on yleisesti ottaen kolme kuukautta. Tietyissä siviilioikeudellisissa asioissa, esimerkiksi välitoimimenettelyssä (nopeutettu menettely), muutoksenhakuun ja kassaatiovalitukseen sovelletaan lyhyempiä määräaikoja (muutoksenhaku 4 viikkoa, kassaatiovalitus 8 viikkoa).

13 Voivatko tuomioistuimet muuttaa määräaika, erityisesti paikalletulolle asetettua määräaika, tai asettaa erityisen määräpäivän paikalletuloa varten?

Kaikki määräajat, jotka liittyvät siihen, onko osapuolen tultava paikalle, ovat vähimmäisaikoja. Enimmäisaikoja ei ole asetettu.

Haasteet

Tuomioistuin voi kantajan pyynnöstä tarvittaessa lyhentää haastamisen määräaika tietyin ehdoin. Välitoimimenettelyssä haaste toimitetaan vasta sen jälkeen, kun toimista päättävä tuomari on määrännyt käsittelypäivän ja -kellonajan. Se voi olla myös sunnuntai. Tarvittaessa haastaminen voi tapahtua erittäin lyhyellä määräajalla. Myös hakemusmenettelyssä tuomioistuin voi asettaa tavallista lyhyemmän määräajan haastamiselle.

Tuomioistuin ei voi pidentää haastamisen määräaika, mutta hakemusmenettelyssä se voi pidentää sitä (katso vastaukset kysymyksiin 7 ja 8).

Menettelytoimet

Tuomioistuin voi pidentää määräaika, jonka kuluessa osapuolten on toteutettava menettelytoimet, jos osapuolet yhdessä pyytävät sitä. Jos pyyntö tehdään yksipuolisesti, lykkäystä myönnetään vain pakottavista syistä tai ylivoimaisen esteen sattuessa. Pakottavia syitä ovat muun muassa tapauksen monimutkaisuus, samaan asiaan liittyvässä toisessa menettelyssä annettavan tuomion odottaminen sekä osapuolen ja/tai tämän asianajajan sairastuminen tai loma.

14 Jos sellainen asiakirja, joka on osoitettu asuinpaikkansa vuoksi määräajan pidennykseen oikeutetulle asianosaiselle, annetaan tiedoksi hänelle sellaisessa paikassa, jossa asuvilla ei ole oikeutta määräajan pidennykseen, menettääkö kyseinen asianosainen oikeutensa määräajan pidennykseen?

Alankomaiden lainsäädännössä ei ole säännöksiä tällaisesta tilanteesta.

15 Mitä seuraamuksia aiheutuu, jos määräaikoja ei noudateta?

Haasteet

Jos haastaminen tapahtuu liian lyhyellä määräajalla, tuomioistuin julistaa haasteen pätemättömäksi, mikäli vastaaja ei tule paikalle. Haasteista ei tule automaattisesti pätemättömiä. Kantaja voi korjata tilanteen tekemällä korjatun haastehakemuksen ennen ensimmäistä käsittelypäivää.

Jos vastaaja ei tule paikalle ensimmäisenä käsittelypäivänä, tarkastetaan, onko haasteessa puutteita, jotka voivat tehdä siitä pätemättömän. Jos haaste on asianmukainen, vastaaja katsotaan poissaolevaksi, ja kanne voidaan tavallisesti käsitellä vastaajan poissa ollessa. Jos vastaaja ei tule paikalle ja on todennäköistä, että hän ei ole saanut haastetta siinä olevan puutteen vuoksi, tuomioistuin julistaa haasteen pätemättömäksi.

Jos vastaaja ei tule paikalle eikä nimeä asianajajaa huolimatta siitä, että häntä on siihen haasteessa kehoitettu, ja käy ilmi, että haasteessa on puute, joka tekee siitä pätemättömän, vastaajaa ei katsota poissaolevaksi. Tuomioistuin ilmoittaa uuden käsittelypäivän ja määrää puutteen korjattavaksi kantajan kustannuksella. Jos vastaaja tulee paikalle eikä vetoa puutteeseen, katsotaan, että haaste on annettu oikein.

Oikeussuojakeinot

Jos oikeussuojan hakemisen määräaika ylittyy, seuraamuksena on muutoksenhakemuksen hylkääminen. Sen taustalla olevasta tuomioistuimen päätöksestä tulee tällöin lainvoimainen, eli sitä ei voida enää kumota vastalauseella, muutoksenhauilla tai kassaatiovalituksella.

Menettelytoimet

Jos menettelytoimea ei toteuteta asetetussa määräajassa, siihen voi saada tietyn ehdoin lykkäystä (katso vastaus kysymykseen 10). Jos lykkäystä ei myönnetä, oikeus menettelytoimien toteuttamiseen raukeaa.

Vanhentumisajat

Oikeus ryhtyä oikeudellisiin toimiin säilyy, vaikka asianosainen olisi antanut siihen tarkoitetun määräajan umpeutua. Tällöin oikeutta ei voi kuitenkaan enää käyttää tuomioistuimessa.

16 Jos määräaika ylitetään, mitä oikeuskeinoja niitä noudattamatta jättäneillä asianosaisilla on käytettävissään?

Osapuolilla, jotka eivät ole noudattaneet määräaikoja, on käytössään seuraavat oikeussuojakeinot.

Haasteet

Vastaaja, joka ei tule paikalle ensimmäisenä käsittelypäivänä, tuomitaan tavallisesti poissaolevana. Vastaaja voi välttää poissaolevana tuomitsemisen lainvoimaisen tuomion antamiseen asti tulemalla paikalle menettelyn asianosaisena. Kun lainvoimainen tuomio on annettu, poissaolevana tuomittu osapuoli voi esittää vastalauseen. Poissaolevana tuomitseminen, poissaolevana tuomitsemisen välttäminen tulemalla paikalle tuomioistuimeen ja vastalause eivät ole mahdollisia hakemusmenettelyssä. Tällaisissa tapauksissa asianosainen, joka ei ole tullut paikalle, voi hakea tuomioon muutosta.

Oikeussuojakeinot

Tuomioistuimen tehtävänä on valvoa oikeussuojan hakemista koskevien määräaikojen noudattamista. Muutoksenhakujen ja kassaatiovalitusten määräajat ovat ehdottomia. Tuomioistuimet suhtautuvat hyvin tiukasti niiden noudattamiseen oikeusvarmuuden vuoksi. Alankomaiden korkein oikeus on kuitenkin osoittanut jonkin verran joustavuutta muutoksenhauissa, kun on kyse hakemusmenettelystä. Muutoksenhakemuksessa on esitettävä muutoksenhaun perusteet, mutta tapauksissa, joissa päätös on tehty mutta sitä ei vielä annettu tiedoksi, eivätkä sen perustelut ole siitä syystä hakijan tiedossa, muutoksenhaun perusteet voidaan esittää myöhemmin toimitettavassa täydentävässä hakemuksessa. Muutoksenhaku on kuitenkin tehtävä määräajassa. Vain niissä harvoissa tapauksissa, joissa tuomioistuin on tehnyt kaksinkertaisen virheen, määräaika pidennetään 14 päivää päätöksen vastaanottamisesta. Näin on silloin, kun muutosta hakeva osapuoli ei tuomioistuimen (tai tuomioistuimen kirjaamon) virheen vuoksi tiennyt eikä voinut tietää, milloin päätös tehdään, ja päätös on hakijasta riippumattoman virheen vuoksi lähetetty tai annettu tiedoksi vasta, kun muutoksenhaun määräaika on jo päättynyt. Haastemenettelyssä muutoksenhakemuksessa ei tarvitse esittää muutoksenhaun perusteita. Ne esitetään vasta menettelyn myöhemmässä vaiheessa.

Menettelytoimet

Tietyissä oloissa voidaan pyytää lykkäystä menettelytoimien toteuttamiseen (katso vastaus kysymykseen 13). Jos lykkäystä ei saada, oikeus menettelytoimien toteuttamiseen raukeaa.

Vanhentumisajat

Vanhentumisajojen päättymiseen ei ole oikeussuojakeinoja lukuun ottamatta niiden keskeyttämistä ajoissa (katso vastaus kysymykseen 1, d kohta). Erittäin poikkeuksellisissa olosuhteissa tuomioistuin voi kuitenkin päättää, että vanhentumiseen vetoaminen on vastoin kohtuullisuuden ja oikeudenmukaisuuden periaatteita.

Päivitetty viimeksi: 02/03/2021

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käänöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Menettelylliset määräajat - Itävalta

1 Erityyppiset määräajat, joita sovelletaan siviiliasioita koskevien menettelyjen yhteydessä

Itävallan lainsäädännössä sovelletaan erityyppisiä määräaikoja.

On erotettava toisistaan menettelylliset määräajat (eli määräajat, joiden loppuun mennessä osapuoli tai muu asianosainen voi tehdä tietyn prosessitoimen tai hänen on tehtävä tällainen toimi) ja aineellisoikeudelliset määräajat (määräajat, joiden loppuun mennessä sellaisen tietyn seikan on tapahduttava, johon oikeusjärjestys liittyy tiettyjä aineellisoikeudellisia seurauksia, esimerkiksi kieltokannetta hallinnanloukkaustapauksessa koskeva määräaika siviiliprosessilain (*Zivilprozessordnung*, ZPO) 454 §:n mukaan tai vuokraoikeudelliset irtisanomismääräajat kyseisen lain 560 §:n mukaan). Olennainen ero on se, että toisin kuin aineellisoikeudellisten määräaikojen osalta menettelyllisiin määräaikoihin ei sisälly postinkulkuun kuluva aikaa. Tämä tarkoittaa sitä, että esimerkiksi muutoksenhaku on suoritettu ajoissa menettelyllisen määräajan osalta, jos muutoksenhakukirjelmä on postitettu (josta postileima on osoituksena) kyseisen määräajan viimeisenä päivänä, vaikka kirjelmä saapuisi tuomioistuimeen vasta määräajan päätyttyä.

Lisäksi tehdään ero sen mukaan, määräytyykö määräajan pituus suoraan lainsäädännön perusteella (esimerkiksi muutoksenhakumääräajat) vai asettaako tuomioistuin määräajan yksittäisen tapauksen edellyttämällä tavalla (esimerkiksi määräaika kulujen kattamiseksi asetettavan vakuuden osalta). Näiden määräaikojen yhdistelmän muodostavat ohjeelliset määräajat, joiden osalta lainsäädännössä annetaan ainoastaan tietyt puitteet (vähimmäis- ja enimmäiskesto tai likimääräinen määräaika, kuten valmisteluistunnon määrääminen siviiliprosessilain 257 §:n 1 momentin mukaan).

Absoluuttiset määräajat määräytyvät niiden päättymisajankohdan (yleensä kalenteripäivä) mukaan. Relatiivisten määräaikojen osalta annetaan niiden kesto, ja alkamisajankohta määräytyy määräajan kulumisen aloittavan seikan perusteella.

Tuomioistuin voi pääsääntöisesti pidentää määräaika (*erstreckbare Frist*). Jos määräajan pidentäminen on lainsäädännössä poikkeuksellisesti kielletty, on kyseessä sitova määräaika (*unerstreckbare Frist* tai *Notfrist*).

Palautettavissa oleva määräaika (*restituierbare Frist*) ja sellainen määräaika, joka ei ole palautettavissa (*nicht restituierbare Frist*), eroavat toisistaan siinä, voidaanko tilannetta ennallistaa määräajan laiminlyöntitapauksessa. Määräaika on pääsääntöisesti palautettavissa, mutta jos tilanteen ennallistaminen on poikkeuksellisesti kielletty, on kyse preklusiivisesta tai rauettavasta määräajasta (*Präklusivfrist* tai *Fallfrist*). Preklusiivisia prosessimääräaikoja ovat esimerkiksi mitättömyys- ja palauttamiskanteen nostamista koskevat absoluuttiset määräajat (siviiliprosessilain 534 §:n 3 momentti).

2 Luettelo päivistä, jotka eivät ole 3. kesäkuuta 1971 annetussa asetuksessa (ETY, EURATOM) N:o 1182/71 tarkoitettuja työpäiviä

Vapaapäiviä Itävallassa ovat lauantai, sunnuntai, pitkäperjantai ja laissa säädetyt vapaapäivät, jotka ovat 1.1. (uusivuosi), 6.1. (loppiainen), pääsiäismaanantai, 1.5. (vapunpäivä), helatorstai, helluntain jälkeinen maanantai, Kristuksen pyhän ruumiin ja veren juhla, 15.8. (Marian taivaaseenastumisen päivä), 26.10. (kansallispäivä), 1.11. (pyhäinpäivä), 8.12. (Marian synnittömän sikiämisen päivä), 25.12. (joulupäivä) ja 26.12. (tapaninpäivä).

3 Mitä yleisiä sääntöjä sovelletaan erilaisten siviilimenettelyjen määräaikoihin?

Määräaikoja koskevat säännökset ovat saatavilla olennaisilta osin siviiliprosessilain 123–129 §:ssä, 140–143 §:ssä ja 222 §:ssä sekä tuomioistuinten organisaatiosta annetun lain (*Gerichtsorganisationsgesetz*, GOG) 89 §:ssä.

4 Kun teko tai virallinen toimi on suoritettava tietyn ajanjakson aikana, milloin ajanjakso alkaa?

Määräaika alkaa kuluu pääsääntöisesti määräajan asetaneen tai sen kulumisen aloittaneen päätöksen tiedoksiannosta; muissa tapauksissa määräajan kulumisen alkaa päätöksen antamisesta (siviiliprosessilain 124 §).

5 Voiko määräajan kulumisen aloittavaan hetkeen vaikuttaa tai sitä muuttaa se tapa, jolla asiakirjat lähetetään tai annetaan tiedoksi (henkilökohtaisesti haastemiehen välityksellä tai postitse)?

Kyllä. Yleissääntönä on, että tiedoksiantokohta on ajankohta, jolloin päätös, jossa määräaika asetetaan tai joka laukaisee määräajan alkamisen, annetaan tiedoksi tai tehdään. Tästä poiketen katsotaan sähköisesti välitetyt tuomioistuinten ratkaisut ja kannekirjelmät (tuomioistuinjärjestelmästä annetun lain (*Gerichtsorganisationsgesetz* – GOG) 89a §:n 2 momentti) tiedoksiannetuiksi ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen, kun ne on toimitettu sähköisesti vastaanottajalle (lauantaita ei tässä yhteydessä katsota arkipäiväksi) (GOG:n 89d §:n 2 momentti).

6 Kun määräajan kulumisen alkaa jostakin tapahtumasta, lasketaanko määräaikaan mukaan päivä, jona tapahtuma ilmenee?

Päivinä ilmoitettavaa määräaika laskettaessa ei oteta mukaan sitä päivää, josta määräajan kulumisen alkaa tai jolloin määräajan kulumisen aloittava seikka tapahtuu.

Viikkoina, kuukausina tai vuosina ilmoitettavat määräajat sen sijaan päättyvät määräajan viimeisellä viikolla tai viimeisenä kuukautena sen päivän päätyttyä, joka vastaa nimeltään tai järjestysluvultaan määräajan alkamispäivää. Jos määräajan viimeisenä kuukautena ei ole tällaista päivää, määräaika päättyy kyseisen kuukauden viimeisen päivän päätyttyä.

7 Kun määräaika on ilmaistu päivissä, tarkoittaako ilmoitettu päivien lukumäärä kalenteripäiviä vai työpäiviä?

Päivinä ilmaistut määräajat lasketaan kalenteripäivinä.

8 Entä jos määräaika on ilmaistu viikoissa, kuukausissa tai vuosissa?

Viikkoina, kuukausina tai vuosina ilmaistujen määräaika laskentatavan vuoksi (ks. kohdat 6 ja 9) kysymys ei ole oleellinen.

9 Milloin viikoissa, kuukausissa tai vuosissa ilmaistu määräaika päättyy?

Viikkoina, kuukausina tai vuosina annettu määräaika päättyy viimeisen viikon tai kuukauden sen päivän päätyttyä, joka vastaa nimeltään tai järjestysluvultaan määräajan alkamispäivää. Jos määräajan viimeisenä kuukautena ei ole tällaista päivää (kuukauden määräaika alkaa esimerkiksi 31. tammikuuta), määräaika päättyy kyseisen kuukauden viimeisen päivän päätyttyä (tässä tapauksessa 28. tai 29. helmikuuta). Lauantait, sunnuntait, yleiset vapaapäivät ja pitkäperjantai eivät vaikuta määräaika alkamiseen tai kulumiseen.

10 Jos määräaika päättyy lauantaina, sunnuntaina tai yleisenä vapaapäivänä, pidennetäänkö sitä seuraavaan työpäivään?

Kyllä. Jos määräaika päättyy lauantaina, sunnuntaina, yleisenä vapaapäivänä tai pitkäperjantaina, sitä pidennetään seuraavaan työpäivään (joka ei ole mikään edellä mainituista päivistä).

11 Onko olemassa tilanteita, joissa määräaika pidennetään? Millä edellytyksillä määräaikaan voi saada pidennyksen?

Muutoksenhakumenettelyissä sitovien määräaika laskentatavan keskeytetään heinäkuun 15. päivän ja elokuun 17. päivän välillä sekä joulukuun 24. päivän ja tammikuun 6. päivän välillä. Jos keskeytys alkaa sitovan määräajan kuluessa tai sitova määräaika alkaa tällaisen keskeytyksen aikana, sitovaa määräaika pidennetään keskeytyksen koko keston verran tai keskeytyksen alkaessa vielä jäljellä olevan ajan verran.

Tämä ei koske kaikkia menettelyjä, kuten hallinnanloukkauksriitoja, elatusriitoja, täytäntöönpanokanteita ja välipäätöksiä eikä yksipuolisten ja myöntämiseen perustuvien tuomioiden muutoksenhaun määräaikoja.

12 Mitä määräaika sovelletaan muutoksenhakuun?

Muutoksenhakumääräajat määräytyvät periaatteessa ratkaisun muodon (tuomio vai päätös) ja asian luonteen perusteella. Siviiliriita-asioissa muutoksenhaku-aika on valituksen (*Rekur*) osalta pääsääntöisesti 14 päivää ja muun muutoksenhaun (*Berufung*) osalta neljä viikkoa.

13 Voivatko tuomioistuimet muuttaa määräaika, erityisesti paikalletulolle asetettua määräaika, tai asettaa erityisen määräpäivän paikalletuloa varten?

Tuomioistuin voi pääsääntöisesti pidentää määräaika. Jos määräajan pidentäminen on poikkeuksellisesti kielletty lainsäädännössä, on kyseessä sitova määräaika (esimerkiksi muutoksenhakumääräajat).

Kaikkia määräaikoja voidaan lyhentää osapuolten sopimuksella, jonka olemassaolo on osoitettava kirjallisesti. Tuomioistuin voi lyhentää määräaika osapuolen hakemuksesta, jos osoitetaan, että määräajan lyhentäminen on todennäköisesti tarpeen huomattavien haittojen ehkäisemiseksi, ja jos se osapuoli, jonka toimia määräaika koskee, voi suorittaa prosessitoimen vaikeuksitta lyhennyksessä määräajassa (siviiliprosessilain 129 §).

Määräaika voidaan pidentää hakemuksesta, jos pidennyksestä hyötyvä osapuoli ei voi suorittaa kyseistä prosessitoimen alkuperäisessä määräajassa vakavien tai väistämättömien syiden vuoksi ja jos hän ilman pidennystä kärsisi korvaamattomia vahinkoja (128 §:n 2 momentti). Määräaikoja ei voida pidentää osapuolten sopimuksella (128 §:n 1 momentti).

Paikalletuloa edellytetään kuitenkin yleensä tietyn ajan kohtana, minkä vuoksi kysymys määräajan muuttamisesta tai määräpäivän asettamisesta ei sovellu paikalletuloon.

14 Jos sellainen asiakirja, joka on osoitettu asuinpaikkansa vuoksi määräajan pidennykseen oikeutetulle asianosaiselle, annetaan tiedoksi hänelle sellaisessa paikassa, jossa asuvilla ei ole oikeutta määräajan pidennykseen, menettääkö kyseinen asianosainen oikeutensa määräajan pidennykseen?

Ei menetä, koska kyseessä on prosessitoimen suorittamisen oikea-aikaisuus suhteessa itävaltalaiseen tuomioistuimeen.

15 Mitä seuraamuksia aiheutuu, jos määräaikoja ei noudateta?

Prosessitoimen laiminlyönnistä seuraa yleensä se, ettei kyseinen osapuoli voi enää suorittaa myöhempiä prosessitoimia (preklusiovaikutus, siviiliprosessilain 144 §). Tästä poikkeuksena ovat esimerkiksi 289 §:n 2 momentti (todistelun vastaanotosta poisjääntiä koskevat seuraamukset) ja 491 § (valituksen käsittelystä poisjääntiä koskevat seuraamukset).

Myöhässä tehdyt prosessitoimet hylätään pääsääntöisesti lain nojalla tai muutamissa tapauksissa ainoastaan (vastapuolen) hakemuksesta.

Yleisten seuraamusten lisäksi laiminlyönnistä voi tietyissä tapauksissa aiheutua myös erityisiä seuraamuksia, jotka vaihtelevat huomattavasti. Tärkein laiminlyönnin erityisistä seuraamuksista on se, että riitaoikeudenkäynnissä toinen osapuoli voi tietyissä olosuhteissa pyytää yksipuolisen tuomion antamista laiminlyönnin perusteella (siviiliprosessilain 396 § ja 442 §). Esimerkkinä voidaan lisäksi mainita asian käsittelyn lykkääntyminen (vähintään kolmeksi kuukaudeksi) 170 §:n mukaan, jos molemmat osapuolet laiminlyövät osallistumisen tuomioistuimen käsittelyyn. Jos kantaja jää pois avio-oikeudellisen asian käsittelystä, kanne todetaan vastaajan pyynnöstä peruutetuksi, vaikkei kantajan katsota luopuneen vaateestaan (460 §:n 5 kohta).

16 Jos määräaika ylitetään, mitä oikeuskeinoja niitä noudattamatta jättäneillä asianosaisilla on käytettävissään?

Määräajan ylittymisestä aiheutuvien seuraamusten välttämiseksi voidaan turvautua seuraaviin oikeuskeinoihin:

Oikeuksien ennalleen palauttaminen (*Wiedereinsetzung in den vorigen Stand*, siviiliprosessilain 146 § ja sitä seuraavat pykälät)

Oikeuksien ennalleen palauttaminen on oikeuskeino, johon voidaan turvautua asian käsittelystä poisjäännistä tai prosessitoimelle asetetun määräajan laiminlyönnistä aiheutuvien seuraamusten välttämiseksi silloin, kun osapuolen tai hänen edustajansa laiminlyönti on johtunut odottamattomasta tai väistämättömästä tapahtumasta. Lisäksi edellytetään, ettei osapuoli tai hänen edustajansa ole aiheuttanut laiminlyöntiä tai ainakaan se ei ole saanut aiheutua heidän vähäistä suuremmasta tuottamuksestaan. Tätä oikeuskeinoa koskeva hakemus on toimitettava 14 päivän kuluessa laiminlyönnin aiheuttaneen esteen poistumisesta.

Takaisinsaanti (*Widerspruch*, 397a § ja 442a §)

Takaisinsaanti on oikeuskeino, jolla voidaan hakea yksipuolisen tuomion kumoamista siviiliprosessilain 396 §:n tai 442 §:n nojalla. Takaisinsaantia on haettava pääsääntöisesti 14 päivän kuluessa yksipuolisen tuomion tiedoksiannosta asiaa käsittelevään tuomioistuimeen toimitetulla asiakirjalla. Kyseistä määräaika ei voida pidentää.

Valitus (*Berufung*, 461 § ja sitä seuraavat pykälät)

Yksipuolista tuomiota vastaan voidaan tehdä valitus erityisesti sillä perusteella, ettei laiminlyöntiä ole tapahtunut, koska tapaukseen on sovellettu jokin siviiliprosessilain 477 §:n 1 momentin 4 ja 5 kohdan mitättömyysperusteista (virheellinen tiedoksianto tai osapuolen puutteellinen edustus asian käsittelyssä). Mitättömyyteen ei kuitenkaan voi vedota asianosaisen tosiasiallisen laiminlyönnin perusteella, vaan on vedettava – kuten kaikissa muutoksenhakukeinoissa – oikeusvirheeseen, jonka vuoksi asianosainen näyttää syyllistyneen laiminlyöntiin.

Päivitetty viimeksi: 23/02/2021

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Menettelylliset määräajat - Puola

1 Erityyppiset määräajat, joita sovelletaan siviiliasioita koskevien menettelyjen yhteydessä

Puolan siviilioikeudellisessa menettelyssä on 1) lakisääteiset, tuomioistuimen asettamat ja sopimukseen perustuvat määräajat osapuolten suorittamille menettelytoimille ja 2) ohjeelliset määräajat tuomioistuimen suorittamille menettelytoimille.

Lakisääteiset ja tuomioistuimen asettamat määräajat ovat lopullisia, eikä niitä saa ylittää.

Lakisääteiset eli laissa vahvistetut määräajat ovat ns. preklusiivisia määräaikoja, mikä tarkoittaa, että niiden noudattamatta jättämisen seurauksena menetetään oikeus kyseisen menettelytoimen suorittamiseen. Tällaisia määräaikoja ei voida pidentää eikä lyhentää.

Lakisääteinen määräaika alkaa laissa määritetystä ajankohdasta. Lakisääteisiä määräaikoja on kahdenlaisia: määräaika, jota ennen toimi on toteutettava, ja määräaika, jonka jälkeen toimi voidaan toteuttaa. Lakisääteisiä määräaikoja ovat mm. määräajat oikeussuojakeinojen hakemiselle, esimerkiksi muutoksenhaun tai valituksen esittämiselle.

Myös tuomioistuimen asettamat määräajat ovat preklusiivisia. Näitä määräaikoja voidaan pidentää tai lyhentää, mutta vain tärkeästä syystä ja ennen määräajan päättymistä tehdyn hakemuksen perusteella. Tämä voidaan tehdä jopa ilman vastapuolen kuulemistä. Nämä määräajat alkavat siitä, kun asiasta on tehty päätös tai annettu määräys. Kun siviiliprosessilaissa säädetään automaattisesta tiedoksiantamisesta, määräajat alkavat siitä, kun päätös tai määräys annetaan tiedoksi.

Tuomioistuimen asettamia määräaikoja ovat mm. määräajat oikeudellisen tai menettelyllisen esteellisyyden vahvistamiseksi tai menettelyyn liittyvien puutteiden korjaamiseksi muutoksenhaussa tai valituksessa.

Sopimukseen perustuvat määräajat asetetaan nimensä mukaisesti osapuolten välisessä sopimuksessa. Perinteinen esimerkki tästä on menettelyn keskeyttäminen osapuolten yhteisestä hakemuksesta. Jos osapuolet jättävät tällaisen hakemuksen, tuomioistuin voi keskeyttää menettelyn (mutta sen ei ole pakko tehdä sitä). Tällaisen määräajan soveltaminen riippuu ainoastaan osapuolten tahdosta.

Ohjeelliset määräajat on yleensä osoitettu oikeusviranomaisille (tuomioistuimille), ei asianosaisille. Niiden noudattamatta jättämisellä ei ole haitallisia seurauksia menettelylle. Niiden päätarkoituksena on edistää menettelyjen sujuvuutta. Esimerkki tällaisesta määräajasta on tuomioistuimelle tuomion perustelujen laatimista varten asetettu määräaika.

2 Luettelo päivistä, jotka eivät ole 3. kesäkuuta 1971 annetussa asetuksessa (ETY, EURATOM) N:o 1182/71 tarkoitettuja työpäiviä

Vapaapäivistä 18. tammikuuta 1951 annetun lain mukaisesti seuraavat päivät ovat lakisääteisiä vapaapäiviä:

1. kaikki sunnuntait (lauantait eivät ole lakisääteisiä vapaapäiviä)
2. seuraavat päivät:
 - a) 1. tammikuuta – uudenvuodenpäivä
 - b) 6. tammikuuta – loppiainen
 - c) pääsiäissunnuntai
 - d) pääsiäismaanantai
 - e) 1. toukokuuta – yleinen vapaapäivä
 - f) 3. toukokuuta – toukokuun kolmannen päivän kansallinen vapaapäivä
 - g) helluntaipäivä
 - h) Kristuksen ruumiin ja veren juhla
 - i) 15. elokuuta – Neitsyt Marian taivaaseenottamisen päivä
 - j) 1. marraskuuta – pyhäinpäivä
 - k) 11. marraskuuta – kansallinen vapaapäivä – itsenäisyyspäivä
 - l) 25. joulukuuta – joulupäivä
 - m) 26. joulukuuta – tapaninpäivä.

Vuonna 2019 pääsiäissunnuntai on 21. huhtikuuta, pääsiäismaanantai 22. huhtikuuta, helluntaipäivä 9. kesäkuuta ja Kristuksen ruumiin ja veren juhla 20. kesäkuuta.

3 Mitä yleisiä sääntöjä sovelletaan erilaisten siviilimenettelyjen määräaikoihin?

Siviililaissa ”määräajalla” voi olla kaksi merkitystä. Se voi olla joko tietty päivä (esim. 5. huhtikuuta 2017) tai tietty jakso, jolla on alku ja loppu (esim. 14 päivää).

Kun asetetaan määräaika, *johon mennessä jotakin on tehtävä*, tärkeintä on määräajan tarkka päättymisajankohta. Määräajan ei tarvitse olla tietty päivämäärä, mutta se on määriteltävä sellaisen seikan perusteella, jonka sopimuspuolet odottavat tapahtuvan tiettyssä tilanteessa.

Menettelylliset määräajat määritetään päivinä, viikkoina, kuukausina tai vuosina. Siviiliprosessilain 165 §:n mukaisesti määräaikojen laskemista säännellään siviilioikeudellisessa menettelyssä määräaikoja koskevilla siviililain säännöksillä, jos laissa, tuomioistuimen päätöksessä, muun valtion viranomaisen päätöksessä tai säädöksessä asetetaan jokin määräaika erittelemättä sitä, miten se lasketaan (siviililain 110 §).

Jos menettelyasiakirja on postitettu puolalaisesta postitoimistosta tai kansainvälisiä postipalveluja toisessa jäsenvaltiossa tarjoavan toimijan postitoimistosta, tämän katsotaan vastaavan sitä, että menettelyasiakirja on jätetty tuomioistuimeen. Vastaavasti riittää, että sotilas jättää asiakirjan päämajaan, vankeudessa oleva henkilö vankilahallintoon tai puolalaisen aluksen miehistön jäsen aluksensa kapteenille.

Päivässä on 24 tuntia, ja se alkaa ja päättyy kello 24.00. Päivinä ilmaistu määräaika päättyy viimeisen päivän päättyessä. Viikkoina, kuukausina tai vuosina ilmaistu määräaika päättyy sen päivän päättyessä, jonka nimi tai järjestysnumero on sama kuin määräajan ensimmäisen päivän, tai jos viimeisessä kuukaudessa ei ole kyseistä päivää, kuukauden viimeisenä päivänä.

Jos määräajan ilmoitetaan päättyvän kuukauden alussa, puolivälissä tai lopussa, sen katsotaan tarkoittavan kuukauden ensimmäistä, 15:tä tai viimeistä päivää, ja puoli kuukautta tarkoittaa 15:tä päivää.

Jos määräaika ilmaistaan kuukausina tai vuosina eikä jatkuvuutta edellytetä, kuukaudessa katsotaan olevan 30 päivää ja vuodessa 365 päivää. Jos määräaika tietyn toimen suorittamiselle päättyy lakisääteisenä vapaapäivänä tai lauantaina, määräaika päättyy seuraavana päivänä, joka ei ole vapaapäivä tai lauantai.

4 Kun teko tai virallinen toimi on suoritettava tietyn ajanjakson aikana, milloin ajanjakso alkaa?

Jos päivinä määritetty määräaika alkaa tietystä tapahtumasta, päivää, jona tapahtuma tapahtuu, ei oteta huomioon määräajan laskemisessa. Jos tuomioistuimien esimerkiksi 11. tammikuuta 2017 antanut asianosaiselle tiedoksi oikeudenkäyntiasiakirjan, jossa tämä määrätään suorittamaan tietty toimi seitsemän päivän määräajassa, määräaika päättyy keskiyöllä (24.00) 18. tammikuuta 2017.

5 Voiko määräajan kulumisen aloittavaan hetkeen vaikuttaa tai sitä muuttaa se tapa, jolla asiakirjat lähetetään tai annetaan tiedoksi (henkilökohtaisesti haastemiehen välityksellä tai postitse)?

Tuomioistuin voi antaa oikeudenkäyntiasiakirjoja tiedoksi eri tavoin: postitse, haastemiehen tai oikeudenpalvelijan välityksellä tai tuomioistuimen tiedoksiantajaoston avulla. Tiedoksianto voidaan toimittaa myös luovuttamalla asiakirja vastaanottajalle tuomioistuimen kirjaamossa. Mikäli tiedoksianto on toteutettu sääntöjen mukaisesti, kaikki nämä menetelmät ovat yhtä päteviä, eikä valittu menetelmä vaikuta määräaikojen kulumiseen. Tuomioistuimet ovat voineet 8. syyskuuta 2016 lähtien antaa oikeudenkäyntiasiakirjoja tiedoksi sähköisten televiestintäjärjestelmien avulla, jos vastaanottaja on jättänyt asiakirjat järjestelmän kautta tai on valinnut sen vaihtoehdoksi tiedonantojen vastaanottamista varten. Vastaanottaja, joka on valinnut vaihtoehdoksi asiakirjojen jättämisen televiestintäjärjestelmän kautta, voi aina luopua sähköistä palvelua koskevasta vaihtoehdosta. Sähköisesti tiedoksi annettu asiakirja katsotaan tiedoksi annetuksi päivänä, joka ilmoitetaan sähköisessä vastaanottotodistuksessa, vaikka päivämäärä olisi lakisääteinen vapaapäivä. Se, että sähköinen tiedoksianto otetaan vastaan yöllä, ei vaikuta siihen, milloin tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen. Jos järjestelmä ei anna sähköistä vastaanottotodistusta, tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen 14 päivän kuluttua siitä kun asiakirja on ladattu järjestelmään. Edellä esitetyissä säännöissä edellytetään, että osapuolet tarkastavat sähköisen tilinsä vähintään 14 päivän välein.

6 Kun määräajan kulumisen alkaa jostakin tapahtumasta, lasketaanko määräaikaan mukaan päivä, jona tapahtuma ilmenee?

Jos päivinä määritetyn määräajan alku on tietty tapahtuma, päivää, jona tapahtuma tapahtuu, ei oteta huomioon määräaika laskettaessa.

7 Kun määräaika on ilmaistu päivissä, tarkoittaako ilmoitettu päivien lukumäärä kalenteripäiviä vai työpäiviä?

Päivinä ilmaistut määräajat tarkoittavat kalenteripäiviä. Jos määräaika tietyn toimen suorittamiselle päättyy lakisääteisenä vapaapäivänä tai lauantaina, määräaika päättyy seuraavana päivänä, joka ei ole vapaapäivä tai lauantai.

8 Entä jos määräaika on ilmaistu viikoissa, kuukausissa tai vuosissa?

Viikkoina, kuukausina tai vuosina ilmaistu määräaika päättyy sen päivän päättyessä, jonka nimi tai järjestysnumero on sama kuin määräajan ensimmäisen päivän, tai jos viimeisessä kuukaudessa ei ole kyseistä päivää, kuukauden viimeisenä päivänä.

Jos määräajan ilmoitetaan päättyvän kuukauden alussa, puolivälissä tai lopussa, sen katsotaan tarkoittavan kuukauden ensimmäistä, 15:tä tai viimeistä päivää. Puoli kuukautta tarkoittaa 15:tä päivää.

Jos määräaika on ilmaistu kuukausina tai vuosina eikä jatkuvuutta edellytetä, kuukaudessa katsotaan olevan 30 päivää ja vuodessa 365 päivää.

9 Milloin viikoissa, kuukausissa tai vuosissa ilmaistu määräaika päättyy?

Viikkoina, kuukausina tai vuosina ilmaistu määräaika päättyy sen päivän päättyessä, jonka nimi tai järjestysnumero on sama kuin määräajan ensimmäisen päivän, tai jos viimeisessä kuukaudessa ei ole kyseistä päivää, kuukauden viimeisenä päivänä.

Jos määräajan ilmoitetaan päättyvän kuukauden alussa, puolivälissä tai lopussa, sen katsotaan tarkoittavan kuukauden ensimmäistä, 15:tä tai viimeistä päivää. Puoli kuukautta tarkoittaa 15:tä päivää.

Jos määräaika on ilmaistu kuukausina tai vuosina eikä jatkuvuutta edellytetä, kuukaudessa katsotaan olevan 30 päivää ja vuodessa 365 päivää.

10 Jos määräaika päättyy lauantaina, sunnuntaina tai yleisenä vapaapäivänä, pidennetäänkö sitä seuraavaan työpäivään?

Jos määräaika tietyn toimen suorittamiselle päättyy vapaapäivänä tai lauantaina, määräaika päättyy seuraavana päivänä, joka ei ole vapaapäivä tai lauantai.

11 Onko olemassa tilanteita, joissa määräaika pidennetään? Millä edellytyksillä määräaikaan voi saada pidennyksen?

Vain tuomioistuimen tai puheenjohtajana toimivan tuomarin asettamia määräaikoja voidaan pidentää tai lyhentää. Päätöksen määräajan pidentämisestä tai lyhentämisestä voi tehdä joko puheenjohtajana toimiva tuomari tai tuomioistuin, mutta vain tärkeästä syystä oman harkintansa mukaan.

Määräaika voidaan pidentää tai lyhentää vain osapuolen, hakemusmenettelyn osapuolen, väliintulijan, yleisen syyttäjän, työsuojelutarkastajan, kuluttaja-asiamiehen, kansalaisjärjestön, tuomioistuimen nimittämän asiantuntijan tai todistajan esityksestä, jos määräaika koskee heidän toimiaan. Tuomioistuin tai tuomari ei voi tehdä tällaista päätöstä oma-aloitteisesti.

Hakemus määräajan pidentämiseksi on jätettävä ennen asetetun määräajan päättymistä.

12 Mitä määräaika sovelletaan muutoksenhakuun?

Puolan siviiliprosessilaissa vahvistetaan lakisääteiset määräajat oikeussuojakeinojen käyttämiseksi oikeuden päätöksen (tuomio (*wyrok*), hakemusmenettelyn asiasisältöä koskevan päätöksen (*postanowienie co do istoty sprawy w postępowaniu nieprocesowym*), poissaolotuomion (*wyrok zaoczny*), saatavien perintää koskevassa menettelyssä annetun maksamismääräyksen (*nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym*), maksamismääräysmenettelyssä annetun maksamismääräyksen (*nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym*) ja päätösten (*postanowienie*)) tyyppin mukaisesti. Erityisesti on säädetty seuraavista lakisääteisistä määräajoista:

Tuomio ja päätös hakemusmenettelyn asiasisällöstä: Tuomion perustelut on esitettävä kirjallisesti, jos asianosainen hakee tuomion tiedoksiantamista perusteluineen viikon kuluessa päivästä, jona tuomiolauselma luettiin, ja kahdessa seuraavassa tapauksessa viikon kuluessa tuomion tiedoksiantamisesta:

1) kun ilman asianajajaa, oikeudellista edustajaa tai patenttiasiamiestä toimiva osapuoli ei ollut paikalla, kun tuomio luettiin, koska hän oli vankilassa, ja 2) kun tuomio annettiin suljetussa istunnossa. Muutoksenhaku on toimitettava tuomioistuimeen, joka antoi riitautetun tuomion, kahden viikon kuluessa tuomion ja sen perustelujen tiedoksiantamisesta. Jos osapuoli ei ole pyytänyt tuomion tiedoksiantamista perusteluineen viikon kuluessa päivästä, jona tuomiolauselma luettiin, muutoksenhaun määräaika alkaa päivästä, jona kyseisen hakemuksen jättämisen määräaika päättyy.

Päätös: Muutoksenhaun määräaika on yksi viikko, ja se alkaa päätöksen tiedoksiantamisesta, tai jos osapuoli ei ole esittänyt annettussa määräajassa pyyntöä siitä, että käsittelyssä tehty päätös annetaan tiedoksi, päätöksen lukemisesta.

Vastaajan tuomitseminen poissaolevana: Vastaaja, jota vastaan tuomio on annettu poissaolevana, voi vastustaa sitä kahden viikon kuluessa siitä, kun tuomio on annettu hänelle tiedoksi.

Kantajan tuomitseminen poissaolevana: Tuomioistuin esittää perustelut poissaolotuomioon, jos kanne on hylätty kokonaisuudessaan tai osittain, ja kantaja on pyytänyt perusteluja viikon kuluessa siitä, kun tuomio on annettu hänelle tiedoksi, tai jos kantaja, joka ei ole esittänyt tällaista pyyntöä, on hakenut tuomioon muutosta asetetussa määräajassa.

Maksamismääräys saatavien perintää koskevassa menettelyssä: Vastaaja veloitetaan maksamismääräyksessä joko täyttämään vaatimus kokonaan kuluineen tai vastustamaan sitä kahden viikon kuluessa määräyksen tiedoksiantamisesta.

Maksamismääräys maksamismääräysmenettelyssä: Tuomioistuin määrää, että vastaajan on joko täytettävä vaatimus kokonaan kuluineen kahden viikon kuluessa määräyksen tiedoksiantamisesta tai vastustettava sitä samassa määräajassa.

13 Voivatko tuomioistuimet muuttaa määräaika, erityisesti paikalletulolle asetettua määräaika, tai asettaa erityisen määräpäivän paikalletuloa varten?

Menettelyn todistajalla tai asianosaisella on velvollisuus olla läsnä oikeudenistunnossa. Todistajan on saavuttava oikeudenistuntoon myös siinä tapauksessa, että hän ei tunne asian olosuhteita tai vaikka hän olisi jo päättänyt käyttää oikeuttaan kieltäytyä todistamisesta.

Todistajan on esitettävä selvitys poissaolosta (läsnäolovelvollisuuden laiminlyönti) kirjallisesti ennen käsittelypäivää. Selvityksen esittäminen myöhemmin ei estä tuomioistuinta määräämästä käsittelyssä todistajalle sakkoo. Todistajan on liitettävä selvitykseensä asiakirja, jossa vahvistetaan poissaolon syy.

Todistajan poissaolo voidaan hyväksyä, jos syynä on sairaus, tärkeä työmatka tai vakava ennakoimaton tapaus. Jos poissaolon syyksi ilmoitetaan sairaus, tuomioistuimen lääkärin on annettava todistus, jossa vahvistetaan kyvyttömyys tulla paikalle. Siinä tapauksessa tuomioistuin määrää uuden päivän paikalletulua varten.

14 Jos sellainen asiakirja, joka on osoitettu asuinpaikkansa vuoksi määräajan pidennykseen oikeutetulle asianosaiselle, annetaan tiedoksi hänelle sellaisessa paikassa, jossa asuvilla ei ole oikeutta määräajan pidennykseen, menettääkö kyseinen asianosainen oikeutensa määräajan pidennykseen?

Asianosaiseen tai todistajaan sovelletaan oikeusviranomaisen (tuomioistuimen) soveltamia siviilimenettelyä koskevia sääntöjä.

15 Mitä seuraamuksia aiheutuu, jos määräaika ei noudateta?

Asianosaisen määräajan päättymisen jälkeen toteuttama menettelytoimi on mitätön. Tätä periaatetta sovelletaan sekä lakisääteisiin että tuomioistuimen asettamiin määräaikoihin. Menettelytoimen mitättömyys tarkoittaa, että määräajan päättymisen jälkeen toteutetulla toimella ei ole niitä oikeusvaikutuksia, jotka sillä olisi, jos se olisi suoritettu lain mukaan. Määräajan päättymisen jälkeen toteutettu menettelytoimi on mitätön myös silloin, kun tuomioistuin ei ole vielä antanut päätöstä määräajan päättymisen vuoksi.

16 Jos määräaika ylitetään, mitä oikeuskeinoja niitä noudattamatta jättäneillä asianosaisilla on käytettävissään?

Jos määräaika ylitetään, asianosainen voi hakea määräajan palauttamista ja menettelyn avaamista uudelleen.

Jos asianosainen ei ole noudattanut menettelytoimen suorittamisen määräaika muusta kuin omasta syystä, tuomioistuin voi palauttaa määräajan asianosaisen pyynnöstä. Määräajan palautusta ei kuitenkaan myönnetä, jos määräajan noudattamatta jättämisellä ei ole menettelyyn haitallisia vaikutuksia asianosaisen kannalta.

Hakemus määräajan palauttamiseksi on jätettävä sille tuomioistuimelle, jossa toimi oli määrä suorittaa, viimeistään viikon kuluessa siitä, kun syy määräajan noudattamatta jättämiseen on lakannut olemasta voimassa. Hakemuksessa on esitettävä sen perusteena olevat olosuhteet. Asianosaisen on suoritettava menettelytoimi samalla kun hakemus jätetään.

Kun määräajan päättymisestä on kulunut vuosi, se voidaan palauttaa vain poikkeustapauksissa. Kun hakemus määräajan palauttamiseksi koskee muutoksenhakua avioliiton mitätöintiä tai avioeron tuomitsemista koskevaan tuomioon, sitä ei oteta käsiteltäväksi, jos ainakin toinen osapuoli on mennyt uusiin naimisiin sen jälkeen kun tuomio on tullut lainvoimaiseksi. Tuomioistuin hylkää määräajan palauttamista koskevan hakemuksen, joka on jätetty myöhässä tai jota ei voida ottaa käsiteltäväksi lain nojalla.

Määräajan palauttamista koskevan pyynnön esittäminen ei keskeytä menettelyä tai päätöksen toimeenpanoa. Tuomioistuin voi kuitenkin olosuhteiden niin vaatiessa keskeyttää menettelyn tai päätöksen toimeenpanon. Jos hakemus hyväksytään, tuomioistuin voi välittömästi jatkaa asian käsittelyä.

Kun menettely avataan uudelleen, lainvoimaisella päätöksellä ratkaistu asia voidaan käsitellä uudelleen. Muutoksenhaku, jossa pyydetään menettelyn uudelleen avaamista, käsitellään usein ylimääräisenä oikeussuojakeinona (tai ylimääräisenä muutoksenhakuna). Sitä käytetään lainvoimaisten päätösten riitauttamisessa, toisin kuin tavanomaisia oikeussuojakeinoja (joita käytetään muiden kuin lainvoimaisten päätösten riitauttamisessa).

Menettelyn uudelleen avaamista voidaan pyytää sen perusteella, että tuomio perustui väärinnettyyn tai muutettuun asiakirjaan tai rikostuomioon, joka on sittemmin kumottu, tai että tuomio perustui rikokseen.

Menettelyn uudelleen avaamista voidaan pyytää myös siinä tapauksessa, että myöhemmin tulee ilmi samaa oikeussuhdetta koskeva aiempi lainvoimainen tuomio tai sellaisia tosiseikkoja tai todisteita, jotka voisivat vaikuttaa asian tulokseen ja joita asianosainen ei voinut käyttää edellisessä menettelyssä.

Menettelyn uudelleen avaamista voidaan pyytää myös, jos tuomion sisältöön vaikutti päätös, joka ei lopettanut menettelyä asiassa ja joka oli tehty sellaisen säädöksen perusteella, jonka perustuslakituomioistuin on todennut [perustuslain](#), ratifioidun kansainvälisen sopimuksen tai lain vastaiseksi (kumottu tai muutettu siviiliprosessilain mukaisesti).

Menettelyn uudelleen avaamista ei voida pyytää yli kymmenen vuoden kuluessa siitä, kun tuomiosta tuli lainvoimainen (paitsi jos asianosainen ei voinut toimia asianmukaisesti tai häntä ei edustettu asianmukaisesti).

Päivitetty viimeksi: 25/02/2021

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Menettelylliset määräajat - Portugal

1 Erityyppiset määräajat, joita sovelletaan siviiliasioita koskevien menettelyjen yhteydessä

Menettelyllinen määräaika voi olla preklusiivinen eli ehdoton (*prazo peremptório*), kun sen päätyminen johtaa toimen suorittamista koskevan oikeuden sammumiseen, tai se voi olla lykkäävä (*prazo dilatório*) niin, että toimen suorittamismahdollisuutta tai määräajan laskemisen aloittamista voidaan siirtää tiettyjen ajankohtaan.

Menettelyllisiin määräaikoihin sovelletaan Portugalin siviiliprosessilain (*Código de Processo Civil*) 138–143 §:ää.

Menettelyllisten määräaikojen tai tuomioistuinten vahvistamien määräaikojen laskennassa sovelletaan Portugalin siviililain (*Código Civil*) 278, 279 ja 296 §:n säännöksiä.

Siviilioikeudellisten määräaikojen pituudesta ja vaikutuksista oikeussuhteisiin säädetään siviililain 296–333 §:ssä.

Vanhentumista (*prescrição*) ja oikeuden menettämistä (*caducidade*) koskeviin määräaikoihin sovelletaan erityisesti siviililain 300–327 §:ää sekä 328–333 §:ää.

2 Luettelo päivistä, jotka eivät ole 3. kesäkuuta 1971 annetussa asetuksessa (ETY, EURATOM) N:o 1182/71 tarkoitettuja työpäiviä

Portugali on ilmoittanut Euroopan komissiolle seuraavat yleiset vapaapäivät:

1. tammikuuta, 10. huhtikuuta (pitkäperjantai), 12. huhtikuuta (ensimmäinen pääsiäispäivä), 25. huhtikuuta, 1. toukokuuta, 10. kesäkuuta, 11. kesäkuuta (pyhän ruumiin juhlapäivä), 15. elokuuta, 5. lokakuuta, 1. marraskuuta, 1., 8. ja 25. joulukuuta.

Euroopan komissio on julkaissut tämän luettelon *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* 2020/C 31/03, joka on saatavana [täällä](#).

Jäsenvaltiot toimittavat tällaisen luettelon Euroopan komissiolle vuosittain. Luettelo ei sisällä vaihtuvia yleisiä vapaapäiviä.

3 Mitä yleisiä sääntöjä sovelletaan erilaisten siviilimenettelyjen määräaikoihin?

Portugalin siviiliprosessioikeuden yleissäännön mukaan noudatetaan 10 päivän määräaika, jos erityissäännöksiä ei ole annettu. Määräajan kuluessa asianosaiset voivat esittää jotakin toimea tai oikeudellista menettelyä koskevan hakemuksen, mitättömyysväitteen, liitännäisen väitteen tai käyttää jotakin muuta prosessuaalista oikeutta. Määräaika, jonka kuluessa asianosainen voi vastata vastapuolen vaatimukseen, on niin ikään 10 päivää (siviiliprosessilain 149 §).

4 Kun teko tai virallinen toimi on suoritettava tietyn ajanjakson aikana, milloin ajanjakso alkaa?

Pääsääntöön mukaan määräaika vastauksen jättämiseksi alkaa kuluu sen toimen tiedoksiantamisesta, johon vastataan (siviiliprosessilain 149 §:n 2 momentti). Tiedoksianto vireillä olevan prosessin asianosaisille tehdään heidän asiamiehilleen.

Kun tiedoksianto koskee asianosaisen paikalletuloa, asiamiehelle lähetettävän tiedoksiannon lisäksi asianosaiselle itselleen on lähetettävä kirjattu kirje, jossa mainitaan paikalletulon päivämäärä, paikka ja tarkoitus.

Tiedoksianto asiamiehille tapahtuu sähköisesti (26. elokuuta 2013 annettu määräys (*portaria*) nro 280/13; saatavana portugaliksi osoitteessa http://www.pgdlisboa.pt/leis/lei_mostra_articulado.php?nid=1967&tabela=leis&so_miolo=S). Tietojärjestelmä varmentaa tiedoksiantopäivämäärän. Tiedoksiannon oletetaan tapahtuvan kolmantena päivänä kyseisestä päivästä tai, jos kolmas päivä ei ole työpäivä, ensimmäisenä sitä seuraavana työpäivänä.

Saantitodistuskirjeenä toimitettava haaste katsotaan toimitetuksi sinä päivänä, jona saantitodistus on allekirjoitettu. Asianosaisen katsotaan ottaneen haasteen vastaan, vaikka kolmas osapuoli olisikin allekirjoittanut saantitodistuksen, ja haaste katsotaan toimitetuksi suoraan hänelle, ellei toisin osoiteta (siviiliprosessilain 230 §:n 1 momentti).

Sellaisten rahamääräisten maksuvelvoitteiden suorittamista koskevissa kanteissa, jotka johtuvat kirjallisista sopimuksista, joissa osapuolet ovat vahvistaneet kotipaikan mahdollisia riita-asioita koskevaa tiedoksiantoa varten, haaste toimitetaan tiedoksi postitse, jos kanteen rahamääräinen arvo on enintään 30 000 euroa tai jos kyse on tapauksesta, jossa tämä arvo ylittyy ja jossa velvoite koskee tavaroiden tai palvelujen jatkuvaa toimittamista. Jos vastaanottaja kieltäytyy allekirjoittamasta saantitodistusta tai vastaanottamasta haastekirjettä, postinjakelijan on kirjattava tämä tapahtuma ennen haastekirjeen palauttamista, ja tiedoksianto katsotaan suoritetuksi, kun tapahtuma on kirjattu. Tällöin määräaika alkaa kuluu tapahtuman kirjaamispäivästä (siviiliprosessilain 229 §).

Jos asiakirja palautetaan siksi, ettei vastaanottaja ole lakisääteisessä määräajassa noutanut kirjettä posti-toimistosta, tai siksi, että muu henkilö kuin haastettava on kieltäytynyt allekirjoittamasta saantitodistusta tai ottamasta vastaan haastekirjettä, tiedoksianto toistetaan ja haastettavalle lähetetään saantitodistusta vastaan uusi kirjattu haastekirje. Tässä tapauksessa henkilölle jätetään varsinainen, viralliselle lomakkeelle laadittu kirje, jossa on jäljennös kaikista pakollisista tiedoista. Postinjakajan on kirjattava päivämäärä ja asiakirjan täsmällinen jättöpaikka sekä lähetettävä todistus välittömästi tuomioistuimeen.

Jollei kirjettä ole voitu jättää haastettavan postilaatikkoon, postinjakaja jättää tälle käynti-ilmoituksen. Tässä tilanteessa haaste katsotaan jätetyksi päivänä, jona postinjakaja on kirjannut sen, tai, mikäli haastettavalle on jätetty ilmoitus, kahdeksantena päivänä kyseisestä päivästä (määräajan kulumisen alkaminen katsotaan tiedoksiannetuksi uudella kirjeellä). Näin ollen haasteella aloitettu menettelyllinen määräaika alkaa kuluu tuosta hetkestä.

Kun oikeudenkäyntiedustaja, haastemies tai oikeusvirkamies jättää haasteen haastettavalle, määräaika alkaa kuluu siitä hetkestä, jona kyseinen henkilö allekirjoittaa haastetodistuksen.

Siviiliprosessilainsäädännössä säädetään lykkäävästä määräajasta (*prazo dilatatório*) siltä varalta, että haastepaikka ja asian käsittelevä tuomioistuin sijaitsevat kaukana toisistaan tai ettei haastettavaan ole saatu henkilökohtaisesti yhteyttä. Näissä tilanteissa lykkäävä määräaika lisätään ehdottomaan määräaikaan, ja nämä lasketaan yhdeksi määräajaksi.

Haaste jätetään julkisella ilmoituksella, jota seuraa yleisön käytössä olevilla verkkosivuilla julkaistava kuulutus, jos haastettavan olinpaikka ei ole tiedossa (26. elokuuta 2013 annettu määräys nro 280/13, 24 §). Tällöin haaste katsotaan jätetyksi kuulutuksen julkaisemispäivänä. Määräaika vastineen jättämiseksi alkaa kuluu tiedoksiantopäivästä. Puolustautumisen määräaika alkaa kuluu tämä määräajan päätyttyä.

5 Voiko määräajan kulumisen aloittavaan hetkeen vaikuttaa tai sitä muuttaa se tapa, jolla asiakirjat lähetetään tai annetaan tiedoksi (henkilökohtaisesti haastemiehen välityksellä tai postitse)?

Kyllä. Ks. edelliseen kysymykseen annettu vastaus.

6 Kun määräajan kulumisen alkaa jostakin tapahtumasta, lasketaanko määräaikaan mukaan päivä, jona tapahtuma ilmenee?

Päivää, jolloin toimi suoritetaan, tapahtuma ilmenee, päätös tehdään tai asia annetaan tiedoksi, ei lueta mukaan määräaikaan (siviililain 279 §:n b kohta).

7 Kun määräaika on ilmaistu päivissä, tarkoittaako ilmoitettu päivien lukumäärä kalenteripäiviä vai työpäiviä?

Kun prosessioikeudellisen toimen suorittamiselle asetettu määräaika päättyy päivänä, jolloin tuomioistuimet ovat suljettuina, päättymispäivä siirtyy seuraavaan työpäivään (siviiliprosessilain 138 §:n 2 momentti).

Oikeuslaitos on lomalla 22. joulukuuta – 3. tammikuuta, palmusunnuntaista pääsiäismaanantaihin sekä 16. heinäkuuta – 31. elokuuta.

Tuomioistuin voi tehdä asianosaisia kuultuaan perustellun päätöksen menettelyllisen määräajan kulumisen keskeyttämisestä siviiliprosessilain 269 §:n 1 momentin c kohdan mukaisesti.

8 Entä jos määräaika on ilmaistu viikoissa, kuukausissa tai vuosissa?

Määräaikojen laskennassa ei oteta huomioon päivää eikä tuntia (jos määräaika on tuntien pituinen), jona määräajan kulumisen aloittava tapahtuma tapahtuu (siviiliprosessilain 279 §:n b kohta).

9 Milloin viikoissa, kuukausissa tai vuosissa ilmaistu määräaika päättyy?

Viikoissa, kuukausissa tai vuosissa ilmaistu määräaika, joka alkaa kuluu tietystä päivästä, päättyy viimeisen viikon, kuukauden tai vuoden vastaavana päivänä klo 24.00. Jos viimeisenä kuukautena ei kuitenkaan ole vastaavaa päivää, määräaika päättyy kyseisen kuukauden viimeisenä päivänä (siviililain 279 §:n c kohta).

10 Jos määräaika päättyy lauantaina, sunnuntaina tai yleisenä vapaapäivänä, pidennetäänkö sitä seuraavaan työpäivään?

Tuomioistuimet ovat avoinna vain työpäivisin. Jos määräajan kohteena oleva toimi on toteutettava tuomioistuimessa ja määräajan päättymispäivä on sunnuntai tai yleinen vapaapäivä, jotka katsotaan oikeuslaitoksen vapaapäiviksi, määräaika voidaan siirtää seuraavaan ensimmäiseen työpäivään.

Kaikissa menettelyllisten määräaikojen alkamisajan määrittämistä koskevissa tapauksissa sovelletaan sääntöä, jonka mukaan prosessioikeudellisen toimen suorittamiselle asetetun määräajan päättymispäivä siirtyy seuraavaan työpäivään, jos se osuu päiväksi, jolloin tuomioistuimet ovat suljettuina (siviiliprosessilain 138 §:n 2 momentti).

11 Onko olemassa tilanteita, joissa määräaika pidennetään? Millä edellytyksillä määräaikaan voi saada pidennyksen?

Laisa vahvistettua menettelyllistä määräaika voidaan pidentää laissa säädetyissä tapauksissa.

Asianosaisen suostumuksella määräaika voidaan pidentää yhden kerran ja samanpituisella ajanjaksolla (siviiliprosessilain 141 §).

Määräaika voidaan pidentää, jos sitä ei voida noudattaa oikeutetun esteen vuoksi eli jos jokin asianosaisesta ja hänen edustajistaan tai asiamiehistä johtumattomista syistä aiheutunut tapahtuma estää suorittamasta toimea ajoissa (siviiliprosessilain 140 §).

Lisäksi siviiliprosessilain 139 §:ssä säädetään, että oikeutetusta esteestä riippumatta toimi voidaan suorittaa kolmen ensimmäisen työpäivän kuluessa määräajan päättymisestä. Tällöin toimen pätevyys edellyttää sakon maksamista välittömästi. Sakon määrä on vahvistettu seuraavasti:

- Jos toimi on suoritettu ensimmäisenä päivänä määräajan päättymisestä, sakon määrä on 10 prosenttia toimen tai menettelyn tuomioistuinmaksusta, kuitenkin enintään puoli laskentayksikköä.
- Jos toimi on suoritettu toisena päivänä määräajan päättymisestä, sakon määrä on 25 prosenttia toimen tai menettelyn tuomioistuinmaksusta, kuitenkin enintään kolme laskentayksikköä.

c) Jos toimi on suoritettu kolmantena päivänä määräajan päättymisestä, sakon määrä on 40 prosenttia toimen tai menettelyn tuomioistuinmaksusta, kuitenkin enintään seitsemän laskentayksikköä.

12 Mitä määräaikaa sovelletaan muutoksenhakuun?

Muutoksenhaun määräaika on 30 päivää, ja se alkaa kuluu päätöksen tiedoksiantopäivästä (siviiliprosessilain 638 §). Määräaika on lyhennetty 15 päivään kiireellisissä tapauksissa sekä siviiliprosessilain 644 §:n 2 momentissa ja 677 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa.

Jos toinen osapuoli on ollut poissa oikeudenkäynnistä eikä ilmoitusta oikeudenkäynnistä tarvitse antaa hänelle tiedoksi siviiliprosessilain 249 §:n nojalla, muutoksenhakumääräajan kulumineen alkaa päätöksen julkaisupäivästä. Jos poisjäänyt osapuoli ilmaantuukin saapuville ennen määräajan umpeutumista, tuomio tai päätös on annettava hänelle tiedoksi ja määräajan kulumineen alkaa tiedoksiantopäivästä.

Oikeudenkäynnissä suullisesti esitettyjä päätöksiä ja tuomioita koskeva määräaika alkaa kuluu niiden julistamishetkestä, jos toinen osapuoli on läsnä oikeudenkäynnissä tai on saanut ilmoituksen.

Jos ilmoitusta ei tarvitse antaa tiedoksi, määräajan kulumineen alkaa (muissa kuin edellä mainituissa tapauksissa) siitä päivästä, jona asianomainen henkilö sai tiedon päätöksestä.

Vastaajalla on yhtä pitkä määräaika vastata kantajan esittämiin väitteisiin.

Vastaaja voi vastauksessaan riitauttaa muutoksenhaun tutkittavaksi ottamisen tai oikea-aikaisuuden sekä kantajan asiavaltuuden.

Jos muutoksenhaun tavoitteena on tarkastella uudelleen raskauttavia todisteita, muutoksenhaun vireillepanon ja siihen vastaamisen määräaikaa jatketaan 10 vuorokaudella.

Jos vastaaja vaatii muutoksenhaun kohteen laajentamista, kantaja voi esittää vastaväitteitä 15 vuorokauden kuluessa vaatimuksen tiedoksiantamisesta.

Jos kantajia ja vastaajia on useita, jokaiselle asetetaan sama määräaika, vaikka heitä edustaisivatkin eri asianajajat. Tuomioistuimen kirjaamo varmistaa, että kaikki asiat käsitellään asetetun määräajan kuluessa.

13 Voivatko tuomioistuimet muuttaa määräaikaa, erityisesti paikalletulolle asetettua määräaikaa, tai asettaa erityisen määräpäivän paikalletuloa varten?

Lakisääteisiä menettelyllisiä määräaikoja ei voida lyhentää.

14 Jos sellainen asiakirja, joka on osoitettu asuinpaikkansa vuoksi määräajan pidennykseen oikeutetulle asianosaiselle, annetaan tiedoksi hänelle sellaisessa paikassa, jossa asuulla ei ole oikeutta määräajan pidennykseen, menettääkö kyseinen asianosainen oikeutensa määräajan pidennykseen?

Määräaika, jonka kuluessa tietyssä siviiliasiassa vastaajaksi haastettavan on jätettävä vastauksensa, voidaan pidentää, jos tiedoksiantopaikka sijaitsee asiaa käsittelevän tuomioistuimen toimipaikkana olevan alueen ulkopuolella.

Edellytyksenä tälle määräajan pidentämiselle on siis se, että tiedoksianto tapahtuu asiaa käsittelevän tuomioistuimen toimipaikkana olevan alueen ulkopuolella, eikä haastettavan kotipaikan sijainti (siviiliprosessilain 245 §).

15 Mitä seuraamuksia aiheutuu, jos määräaikoja ei noudateta?

Ehdottoman määräajan päättymisen johtaa toimen suorittamista koskevan oikeuden sammumiseen. Toimi voidaan kuitenkin suorittaa myös määräajan päätyttyä, jos sen suorittamisen on estänyt oikeutettu este. Tästä riippumatta se voidaan aina suorittaa kolmen työpäivän kuluessa määräajan päättymisestä, mutta tällöin toimen pätevyys edellyttää sakon maksamista välittömästi (siviiliprosessilain 139 §).

16 Jos määräaika ylitetään, mitä oikeuskeinoja niitä noudattamatta jättäenällä asianosaisilla on käytettävissään?

Toimi voidaan suorittaa määräajan päätyttyä, jos kyseessä on oikeutettu este, kuten 11 ja 15 kohdassa todetaan.

Siviiliprosessilain 140 §:n mukaisesti oikeutetulla esteellä tarkoitetaan tapahtumaa, jota ei voida lukea asianosaisen tai hänen edustajiensa tai asiamiestensä syyksi ja joka estää suorittamasta määrättyä toimea ajoissa. Tässä tapauksessa esteeseen vetoavan asianosaisen on välittömästi esitettävä asiaankuuluvat todisteet.

Vaikka kyseessä ei olisi oikeutettu este, toimi voidaan tästä huolimatta suorittaa aina kolmen työpäivän kuluessa määräajan päättymisestä, mutta tällöin toimen pätevyys edellyttää sakon maksamista, kuten edellä todetaan. Tuomioistuin voi poikkeuksellisesti päättää alentaa sakkoa tai olla edellyttämättä sen maksamista, kun kyse on selkeästi vähävaraisesta henkilöstä tai kun sakon määrä katsotaan ilmeisen kohtuuttomaksi. Tämä koskee erityisesti tapauksia, joissa ei edellytetä asiamiehen nimeämistä ja joissa toimen on suorittanut asianosainen itse.

Hyödyllisiä linkkejä

[Direcção-Geral da Política de Justiça \(oikeuspolitiikan keskusvirasto\)](#)

[Direcção-Geral da Administração da Justiça \(oikeushallinnon keskusvirasto\)](#)

[Diário da República \(Portugalin virallinen lehti\)](#)

[Bases Jurídico-Documentais \(verkossa olevat lainsäädäntö- ja asiakirjatietokannat\)](#)

[Siviiliprosessilaki](#)

[Siviililaki](#)

Päivitetty viimeksi: 02/03/2021

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Menettelylliset määräajat - Romania

1 Erityyppiset määräajat, joita sovelletaan siviiliasioita koskevien menettelyjen yhteydessä

Menettelylliseltä kannalta menettelyn määräaika on yleisesti määriteltynä aikaväli, jolloin tietyt prosessitoimet on tehtävä tai jolloin niiden tekeminen on kielletty. Asianmukaisiin säännöksiin sovelletaan uudelleen julkaistun, siviiliprosessilaista annetun lain nro 134/2010, sellaisena kuin se on myöhemmin muutettuna ja täydennettynä (tuli voimaan 15. helmikuuta 2013), 180–186 §:ää.

Kaikki siviiliprosessin puitteissa käytettävät erityyppiset määräajat luokitellaan vahvistamistavan mukaan lakisääteiksi, oikeudellisiksi tai tavanomaisiksi määräajoiksi (niiden luonteesta riippumatta). Lakisääteisistä määräajoista säädetään nimenomaisesti laissa, ja ne ovat periaatteessa muuttumattomia. Näin ollen tuomari tai osapuolet eivät voi lyhentää tai pidentää niitä (tällainen on esimerkiksi viiden päivän määräaika oikeuteen kutsumista varten). Tiettyjen lakisääteisten määräajojen pidentäminen tai lyhentäminen on lain mukaan kuitenkin mahdollista poikkeuksellisesti. Oikeudelliset määräajat ovat niitä, jotka tuomioistuin asettaa asioiden käsittelyn aikana. Ne koskevat muun muassa asianosaisten paikalletuloa, todistajien kuulemista ja todisteiden eli muun muassa asiakirjojen ja asiantuntijoiden raporttien hallinnointia. Tavanomaiset määräajat ovat niitä, jotka asianosaiset voivat vahvistaa riita-asioita koskevien tuomioiden antamisen aikana, eivätkä ne edellytä tuomioistuimen hyväksyntää.

Menettelyn määräajat ovat tyypistään riippuen pakottavia (ehdottomia) tai kieltäviä (lykkäviä). Pakottavia ovat määräajat, joiden kuluessa tietty prosessitoimi on toteutettava (esimerkiksi määräajat muutoksenhaun tekemiselle). Kieltäviä taas ovat määräajat, joiden kuluessa ei lain mukaan saa toteuttaa mitään prosessitoimia.

Toinen kriteeri määräajojen luokittelulle liittyy seuraamukseen, jota sovelletaan, jos määräaikoja ei noudateta. Siltä osin määräajat ovat ehdottomia tai suhteellisia. Jos ehdottomia määräaikoja ei noudateta, ne vaikuttavat lopulta prosessitoimien pätevytyteen. Suhteellisten määräajojen noudattamatta

jättäminen puolestaan ei välttämättä johda prosessitoimien mitätöintiin, mutta se voi käynnistää kurinpitotoimien tai taloudellisten seuraamusten soveltamisen syyliisiin osapuoliin (päätöksen määräaika, valmistelun määräaika).

Määräaikojen kesto voi olla tunteja, päiviä, viikkoja, kuukausia ja vuosia. Myös tästä luokituksesta säädetään siviiliprosessilain 181 §:ssä. Lisäksi on tiettyjä tapauksia, joissa laissa ei säädetä erityisesti tietyn tyyppisestä määräajasta (tunti, päivä) vaan viimeisestä ajankohdasta prosessitoimen toteuttamiselle (esimerkiksi kun kyse on täytäntöönpanon vastustamisesta, joka voidaan tehdä viimeiseen täytäntöönpanotoimenpiteeseen asti). Laissa voidaan myös esittää säännöksiä siitä, että toimi olisi toteutettava "viipymättä", "mahdollisimman pian" tai "kiireellisesti".

2 Luettelo päivistä, jotka eivät ole 3. kesäkuuta 1971 annetussa asetuksessa (ETY, EURATOM) N:o 1182/71 tarkoitettuja työpäiviä

Romanian lainsäädännön mukaan vapaapäiviä ovat kaikki lauantait ja sunnuntait, ja niiden lisäksi seuraavat yleiset vapaapäivät: 1. ja 2. tammikuuta (uusivuosi), 24. tammikuuta (Romanian ruhtinaskuntien yhdistymisen päivä), pääsiäinen – kaksi päivää kalenteripäivistä riippuen (mukaan luettuna pitkäperjantai), 1. toukokuuta (työn päivä), 1. kesäkuuta (lasten päivä), helluntai – yksi päivä kalenteripäivistä riippuen, 15. elokuuta (Neitsyt Marian taivaaseenottamisen päivä), 30. marraskuuta (pyhän Andreuksen päivä), 1. joulukuuta (kansallispäivä) sekä 25. ja 26. joulukuuta (joulu).

3 Mitä yleisiä sääntöjä sovelletaan erilaisten siviilimenettelyjen määräaikoihin?

Määräaikoihin sovellettavat säännöt esitetään siviiliprosessilain 180–186 §:ssä.

4 Kun teko tai virallinen toimi on suoritettava tietyn ajanjakson aikana, milloin ajanjakso alkaa?

Kullakin määräajalla on alkamis- ja päättymisaika sekä niiden välissä oleva kesto.

Alkamisajasta säädetään siviiliprosessilain 184 §:n 1 momentissa, että määräajat alkavat päivästä, jona prosessitoimet annetaan tiedoksi, ellei laissa toisin säädetä.

On kuitenkin myös asioita, joissa määräaikojen alkamisajankohdaksi asetettu prosessitoimen tiedoksiantaminen voidaan korvata vastaavilla prosessitoimilla (yhdenvertaiset asiat). Siinä tapauksessa määräajan käynnistävä prosessitoimen tiedoksiantaminen korvataan joissakin tapauksissa muilla menettelyillä, jotka aloittavat määräajan kulumisen (esimerkiksi pyyntö antaa prosessitoimet tiedoksi vastapuolelle, muutoksenhaun tekeminen tai toimeenpanomääräyksen tiedoksiantaminen).

Yleisestä säännöstä poiketen on myös asioita, joissa määräajat alkavat muista ajankohdista kuin tiedoksiantamisesta. Ne voivat alkaa tuomiosta (määräajan päättymisen toteaminen, tuomion täydentäminen), todisteiden tunnustamisesta (pyydettyjen määräien tai todistajaluettelon toimittaminen viiden päivän kuluessa) tai tiettyjen asiakirjojen julkaisemisesta (kiinteistön myynnistä ilmoittaminen viiden päivän kuluessa).

Päättymisajalla tarkoitetaan ajankohtaa, jolloin määräajan vaikutus saavutetaan. Se on joko ajankohta, jona päätetty mahdollisuus toteuttaa menettely, jota varten määräaika on asetettu, (pakottaville määräjajoille) tai ajankohta, jona alkaa oikeus toteuttaa tiettyjä prosessitoimia (kieltäville määräjajoille).

5 Voiko määräajan kulumisen aloittavaan hetkeen vaikuttaa tai sitä muuttaa se tapa, jolla asiakirjat lähetetään tai annetaan tiedoksi (henkilökohtaisesti haastemiehen välityksellä tai postitse)?

Määräajat aloitus- ja päättymisajankohdan välillä kuluvat periaatteessa keskeytyksettä ilman mahdollisuutta keskeyttämiseen tai lykkäämiseen. Asianosaisen tahdosta riippumattomista olosuhteista johtuva syy – johon viitataan siviiliprosessilain 186 §:ssä – on kuitenkin peruste menettelyn määräaikojen kulumisen keskeyttämiseen. Muitakin erityisiä keskeyttämisen oikeuttavia olosuhteita on (esimerkiksi muutoksenhaun määräajan keskeyttäminen – siviiliprosessilain 469 §). Laissa kuitenkin säädetään, että menettelyn määräaika voidaan myös lykätä (kuten vanhentumisaikaa koskevassa tapauksessa – siviiliprosessilain 418 §). Jos määräaika keskeytetään siviiliprosessilain 186 §:n nojalla, 15 päivän vakiomääräaika alkaa kulua esteen loppumisen jälkeen riippumatta keskeytetyn määräajan kestosta. Lykkäyksessä määräaika jatkaa kulumista ajankohdasta, jossa lykkääminen on päättynyt, ja siihen lisätään myös ennen määräajan lykkäämistä kulunut aika.

Siviiliprosessilain 183 §:n mukaan oikeudenkäyntiasiakirja, joka on toimitettu lakisääteisessä määräajassa postitoimistoon, lähettipalveluun tai erityiseen viestipalveluun kirjattuna kirjeenä tai lähetetty faksilla tai sähköpostilla, katsotaan toimitetuksi määräajassa. Myös asiakirjan, jonka asianosainen osapuoli on toimittanut lakisääteisessä määräajassa sotilasyksikköön tai sen paikan hallintoyksikköön, jossa kyseinen osapuoli on vangittuna, katsotaan noudattavan määräaikaan. Postitoimiston kuitti ja mahdollinen lähettipalvelun, erityisen viestipalvelun, sotilasyksikön tai sen paikan hallintoyksikön, jossa kyseinen osapuoli on vangittuna, antama kirjaamiskuitti tai tositemoitetusta asiakirjasta sekä tuomioistuimen vastaanottavan tietokoneen tai faksilaitteen osoittama merkintä faksin tai sähköpostin vastaanottamispäivämäärästä ja -ajasta, on todiste päivämäärästä, jona asianosainen osapuoli on toimittanut asiakirjan.

6 Kun määräajan kulumisen alkaa jostakin tapahtumasta, lasketaanko määräaikaan mukaan päivä, jona tapahtuma ilmenee?

Siviiliprosessilain 181 §:n mukaan päivissä ilmaistut määräajat lasketaan poissulkevan järjestelmän mukaisesti siten, että päivää, jona aika alkaa kulua – *dies a quo* – tai päivää, jona se päättyy – *dies ad quem* – ei oteta huomioon. Sovellettavat säännöt määritetään aloitusajankohdan yhteydessä, kuten kohdassa 4 esitetään.

Päivissä ilmaistut määräajat lasketaan aina kokonaisina päivinä, mutta asiakirja voidaan toimittaa vain tuomioistuimen yksikköjen työaikana. Tämä epäkohta voidaan kuitenkin välttää lähettämällä menettelyasiakirja postitse, sillä postista ilmoitetaan virallisesti päivämäärä ja tosiasiallinen toimitus vastaanottajalle. Ks. myös vastaus kysymykseen 4.

7 Kun määräaika on ilmaistu päivissä, tarkoittaako ilmoitettu päivien lukumäärä kalenteripäiviä vai työpäiviä?

Jos henkilön on esimerkiksi toteutettava toimia tai hänelle toimitetaan asiakirja tiedoksi maanantaina 4. huhtikuuta 2005, ja häntä pyydetään antamaan vastaus 14 päivän kuluessa tiedoksiantamisesta, tarkoittaako se, että kyseisen henkilön on vastattava ennen maanantaita 18. huhtikuuta (kalenteripäiviä) vai perjantaita 22. huhtikuuta (työpäiviä)?

Oikea vastaus on, että määräaika lasketaan kalenteripäivinä. Kyseisen henkilön on toteutettava toimia viimeistään 18. huhtikuuta.

8 Entä jos määräaika on ilmaistu viikoissa, kuukausissa tai vuosissa?

Siviiliprosessilain 182 §:n mukaisesti vuosissa, kuukausissa tai viikoissa ilmaistut määräajat päättyvät aloituspäivää vastaavan päivän lopussa kyseisenä vuonna, kuukautena tai viikkona.

Määräajan, joka alkaa kuukauden 29., 30. tai 31. päivänä ja päättyy kuukautena, jossa ei ole tällaista päivää, katsotaan päättyvän kyseisen kuukauden viimeisenä päivänä.

Määräaika, joka päättyy yleisenä vapaapäivänä tai kun tiedoksiantoa on lykätty, jatketaan seuraavan työpäivän loppuun.

9 Milloin viikoissa, kuukausissa tai vuosissa ilmaistu määräaika päättyy?

Viikoissa, kuukausissa tai vuosissa ilmaistu määräaika päättyy vastaavana päivänä viimeisellä viikolla tai viimeisenä kuukautena tai vuotena. Jos viimeisessä kuukaudessa ei ole päivää, joka vastaa määräajan alkamispäivää, määräaika päättyy kyseisen kuukauden viimeisenä päivänä. Jos määräajan viimeinen päivä on vapaapäivä, määräaika jatketaan seuraavaan työpäivään.

10 Jos määräaika päättyy lauantaina, sunnuntaina tai yleisenä vapaapäivänä, pidennetäänkö sitä seuraavaan työpäivään?

Kyllä. Jos määräajan viimeinen päivä on vapaapäivä, määräaika jatketaan seuraavaan työpäivään.

11 Onko olemassa tilanteita, joissa määräaika pidennetään? Millä edellytyksillä määräaikaan voi saada pidennyksen?

Siviiliprosessilain 184 §:ssä määritetään, että menettelyn määräaika keskeytetään ja uusi määräaika alkaa kulua uuden tiedoksiantamisen päivästä seuraavissa tapauksissa:

kun jompikumpi osapuolista on menehtynyt, uusi asiakirja annetaan tiedoksi menehtyneen osapuolen viimeiseen asuinpaikkaan perillisille ilmoittamatta kunkin perillisen nimeä ja asemaa

kun jommankumman osapuolen edustaja on menehtynyt, uusi asiakirja annetaan tiedoksi asianomaiselle osapuolelle.

Menettelyn määräaika ei ala kuluu. Jos se on alkanut kuluu aiemmin, se keskeytetään sen osapuolen osalta, jolla ei ole oikeustoimikelpoisuutta tai jonka oikeustoimikelpoisuus on rajoitettu, siihen asti, että kyseiselle osapuolelle on tarvittaessa nimetty edustaja tai avustaja.

12 Mitä määräaika sovelletaan muutoksenhakuun?

Kyllä. Eri oikeusaloille on vahvistettu erityisiä määräaikoja. Siviiliprosessilaissa muutoksenhaun (*apel*) ja toisen muutoksenhaun (*recurs*) yleiset määräajat ovat 30 päivää. Tiettyissä tapauksissa (erityismenettelyt), esimerkiksi kieltomääräyksen osalta, muutoksenhaun määräaika on viisi päivää, mikä on lyhyempi kuin muutoksenhaun esittämisen määräaika yleislainsäädännössä.

13 Voivatko tuomioistuimet muuttaa määräaika, erityisesti paikalletulolle asetettua määräaika, tai asettaa erityisen määräpäivän paikalletuloa varten?

Vastaus on kyllä. Tiettyissä poikkeustapauksissa tuomari voi lain nojalla joko pidentää määräaika (esimerkiksi viisi päivää siviiliprosessilain 469 §:n mukaisesti muutoksenhaussa ja 490 §:n mukaisesti toisessa muutoksenhaussa) tai lyhentää sitä (esimerkiksi siviiliprosessilain 159 §:n nojalla haasteen tiedoksiantamisen yhteydessä viisi päivää ennen käsittelypäivää).

14 Jos sellainen asiakirja, joka on osoitettu asuinpaikkansa vuoksi määräajan pidennykseen oikeutetulle asianosaiselle, annetaan tiedoksi hänelle sellaisessa paikassa, jossa asuvilla ei ole oikeutta määräajan pidennykseen, menettääkö kyseinen asianosainen oikeutensa määräajan pidennykseen?

Siviiliprosessilain 1 088 §:n pykälän nojalla tuomioistuin soveltaa kansainvälisissä siviilimenettelyissä Romanian prosessilakia, ellei nimenomaisesti toisin määrätä. Ks. myös vastaukset kysymyksiin 5, 11 ja 16.

15 Mitä seuraamuksia aiheutuu, jos määräaikoja ei noudateta?

Kuten edellä on todettu, ehdottoman määräajan noudattamatta jättäminen vaikuttaa lopulta prosessitoimen pätevyteen. Suhteellisten määräaikojen noudattamatta jättäminen ei puolestaan välttämättä johda prosessitoimien mitätöintiin, mutta se voi käynnistää kurinpitotoimien tai taloudellisten seuraamusten soveltamisen syyllisiin osapuoliin (päätöksen määräaika, valmistelun määräaika).

Menettelyn määräaikojen noudattamatta jättäminen johtaa todennäköisesti useiden seuraamusten soveltamiseen seuraavasti:

prosessitoimen mitätöinti

prosessitoimen toteuttamiseen annetun määräajan kumoaminen

tuomioistuimelle esitetyn kanteen voimassaolon päätyminen

pakkotäytäntöönpanoa koskevan oikeuden vanhentuminen

taloudelliset seuraamukset

kurinpitotoimet

velvollisuus toteuttaa uudelleen tai muuttaa toimi, joka on toteutettu noudattamatta lakisääteisiä muotovaatimuksia

velvollisuus myöntää korvausta osapuolelle, jolle on koitunut vahinkoa menettelyn muotovaatimusten rikkomisesta.

Siviiliprosessilain 185 §:ssä säädetään, että kun menettelyllistä oikeutta on käytettävä tiettyssä määräajassa, tämän velvoitteen noudattamatta jättäminen käynnistää oikeuden menettämisen, ellei laissa toisin säädetä. Prosessitoimi, joka toteutetaan määräajan päättymisen jälkeen, on mitätön. Jos laissa säädetään prosessitoimen keskeyttämisestä määräajan kuluessa, prosessitoimi, joka on toteutettu ennen määräajan päättymistä, voidaan mitätöidä asianosaisen osapuolen pyynnöstä.

16 Jos määräaika ylitetään, mitä oikeuskeinoja niitä noudattamatta jättäneillä asianosaisilla on käytettävissään?

Siviiliprosessilain 186 §:ssä todetaan, että asianosaiselle, joka on ylittänyt menettelyn määräajan, annetaan uusi määräaika edellyttäen, että asianosainen todistaa, että viive johtuu asianmukaisesti perustellusta syystä. Asianosainen toteuttaa prosessitoimen enintään 15 päivän kuluessa siitä päivästä, jona keskeytys on päätynyt, ja pyytää samalla uutta määräaika. Jos osapuoli valittaa asiasta, määräaika on sama kuin muutoksenhakua varten vahvistettu määräaika. Pynnön uudesta määräajasta käsittelee tuomioistuin, jolla on toimivalta käsitellä määräajassa käyttämättä jäänyttä oikeutta koskeva pyyntö. Kun osapuoli on syyllinen, oikeussuojakeinoja ei ole käytettävissä.

Päivitetty viimeksi: 01/03/2021

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Menettelylliset määräajat - Slovenia

1 Erityyppiset määräajat, joita sovelletaan siviiliasioita koskevien menettelyjen yhteydessä

Slovanian prosessioikeudessa määräajalla tarkoitetaan alku- ja päättymishetken rajaamaa ajanjaksoa, jonka kuluessa tietty menettely on suoritettava, tai poikkeuksellisesti ajanjaksoa, jonka kuluessa tietty menettelyä ei voi suorittaa.

Slovanian oikeudessa tunnetaan erilaisia määräaikoja:

Aineelliset ja menettelylliset määräajat: Aineelliset määräajat oikeuksien täytäntöönpanolle määritetään aineellisessa oikeudessa ja ne jaetaan edelleen preklusiivisiin aineellisiin määräaikoihin, joissa oikeus lakkaa lain nojalla, ja vanhentumismääräaikoihin, joissa oikeuksia ei voi enää käyttää toisen asianosaisen vastustaessa niiden käyttöä. Menettelylliset määräajat ovat oikeudellisille menettelyille asetettuja määräaikoja.

Laissa säädetty ja tuomioistuimen määräämät määräajat: Määräajoista ja niiden kestoista voidaan säätää suoraan laissa. Myös tuomioistuimet voivat asettaa määräaikoja kaikki asiaan vaikuttavat seikat huomioon ottaen.

Jatkettavissa olevat ja kiinteät määräajat: Tuomioistuinten asettamia määräaikoja voidaan jatkaa mutta laissa säädettyjä ei.

Subjektiviset ja objektiiviset määräajat: Subjekttiivinen määräaika alkaa, kun jonkin oikeuden omaavalle henkilölle on annettu tietty tapahtuma tiedoksi tai annettu mahdollisuus suorittaa prosessitoimi. Objekttiivinen määräaika taas alkaa, kun tietty objektiivinen seikka on toteutunut.

Menettelyn preklusiiviset ja ohjeelliset määräajat: Preklusiivisen menettelyllisen määräajan päätyttyä tiettyä prosessitoimintaa ei voi enää suorittaa, mutta ohjeellisella määräajalla ei ole välittömiä laissa määrättyjä seurauksia.

2 Luettelo päivistä, jotka eivät ole 3. kesäkuuta 1971 annetussa asetuksessa (ETY, EURATOM) N:o 1182/71 tarkoitettuja työpäiviä

Asetuksen N:o 1182/71 mukaan työpäiviä ovat kaikki muut päivät paitsi yleiset vapaapäivät, lauantait ja sunnuntait. Seuraavat **yleiset vapaapäivät** on määritetty Sloveniassa muiksi kuin työpäiviksi Slovenian yleisiä vapaapäiviä ja muita kuin työpäiviä koskevassa laissa (*Zakon o praznikih in dela prostih dnevih v Republiki Sloveniji*, ZPDPD):

1. tammikuuta – uudenvuodenpäivä

8. helmikuuta – Prešerenin päivä, slovenialaisen kulttuurin juhla

27. huhtikuuta – miehitystä vastustaneen kansannousun muistopäivä

1. ja 2. toukokuuta – työn juhla

25. kesäkuuta – valtion muodostamisen päivä

1. marraskuuta – pyhäinpäivä

26. joulukuuta – itsenäisyyden ja yhtenäisyyden päivä

Lisäksi seuraavat päivät ovat Slovenian tasavallassa **muuta kuin työpäiviä**:

ensimmäinen ja toinen pääsiäispäivä

15. elokuuta – Marian taivaaseenastumisen päivä

31. lokakuuta – uskonpuhdistuksen päivä

25. joulukuuta – joulupäivä

3 Mitä yleisiä sääntöjä sovelletaan erilaisten siviilimenettelyjen määräaikoihin?

Slovenian oikeudessa menettelyllisten määräaikojen yleissääntö on kirjattu siviiliprosessilakiin (*Zakon o pravdnem postopku*, ZPP). Lain 110–112 ja 116–121 §:ää sovelletaan suoraan riita-asioihin ja soveltuvien osin myös riidattomiin asioihin, täytäntöönpanoa ja turvaamistoimia koskeviin menettelyihin ja myös liikeyrityksen maksukyvyttömyydestä johtuvaan velkajärjestely- tai konkurssimenettelyyn tai yrityksen purkamismenettelyyn.

4 Kun teko tai virallinen toimi on suoritettava tietyn ajanjakson aikana, milloin ajanjakso alkaa?

Slovenian laissa määrääjat lasketaan kalenterin mukaan, mikä tarkoittaa päivissä laskemista. Määrääjat lasketaan päivissä, kuukausissa ja vuosissa. Jos määräaika lasketaan päivinä, se ei ala kuluu tuomioistuimen asiakirjan tiedoksiantopäivästä tai tapahtumasta, jonka perusteella määräaika lasketaan, vaan seuraavasta päivästä. Kuukausina tai vuosina määritelty määräaika päättyy viimeisenä kuukautena tai vuotena sen päivän päättyessä, jonka numero on sama kuin päivän, jona määräaika alkoi. Jos viimeisessä kuukaudessa ei ole tällaista päivää, määräaika päättyy kyseisen kuukauden viimeisenä päivänä. Näissä tapauksissa määrääjat alkavat päivänä, jona tapahtuma, josta määräaika lasketaan, alkoi (esimerkiksi, jos prosessitoimi on toteutettava yhden vuoden kuluessa asiakirjan tiedoksiannosta, ja tiedoksianto tapahtui 25. huhtikuuta 2018, määräaika päättyy 25. huhtikuuta 2019). Jos määrääjan viimeinen päivä on lauantai, sunnuntai, yleinen vapaapäivä tai muu päivä kuin työpäivä, joka on määritelty sellaiseksi Slovenian yleisistä vapaapäivistä ja muista kuin työpäivistä annetussa laissa (ks. ed. kohta 2), määräaika päättyy seuraavana työpäivänä. Edellä mainitut päivät eivät vaikuta menettelyn aloittamiseen tai sen kestoon, koska määräaika kuuluu keskeytyksettä myös näinä päivinä. Poikkeus tähän sääntöön on oikeuslaitoksen loma (15.7.–15.8.), jonka aikana määräaika ei voi alkaa kuluu. Se alkaa kuluu ensimmäisenä oikeuslaitoksen loman jälkeisenä päivänä.

Määräaika alkaa useimmissa tapauksissa kuluu tuomion tiedoksiantamisesta, vastapuolen teosta tai prosessinulkoisesta tapahtumasta.

5 Voiko määrääjan kulumisen aloittavaan hetkeen vaikuttaa tai sitä muuttaa se tapa, jolla asiakirjat lähetetään tai annetaan tiedoksi (henkilökohtaisesti haastemiehen välityksellä tai postitse)?

Slovenian oikeudessa asiakirjat annetaan tiedoksi postitse, oikeuden työntekijän toimesta, oikeusistuimessa tai muulla laissa säädettyllä tavalla. Jos määräaika alkaa asiakirjojen tiedoksiantamisesta, tiedoksiantotapa ei vaikuta määrääjan alkamiseen. Määrääjan kulumisen alkaa siitä, kun tiedoksianto on lain mukaan suoritettu tai kun se katsotaan suoritetuksi.

Tiedoksiantamista säännellään siviiliprosessilain 132 §:llä ja sitä seuraavilla §:illä. Tiedoksiantaminen toteutetaan postitse ei-henkilökohtaisesti (tavanomainen tiedoksianto) tai henkilökohtaisesti. Lisäksi tiedoksiantaminen voidaan toteuttaa turvallisten sähköisten kanavien kautta. Myös sähköinen tiedoksiantaminen voi olla tavanomainen tai henkilökohtainen.

Asiakirjojen ei-henkilökohtaisessa tiedoksiantamisessa (siviiliprosessilain 140 ja 141 §) tiedoksiantamisen katsotaan tapahtuneen päivänä, jona haastemies toimittaa asiakirjat vastaanottajalle tämän kotiin tai työpaikalle. Jos vastaanottaja ei ole kotona, asiakirjat voidaan antaa vastaanottajan kanssa samaan talouteen kuuluvale aikuiselle henkilölle. Jos haastemies antaa asiakirjat tiedoksi vastaanottajan työpaikalla eikä vastaanottaja ole siellä tai haastemies ei tavoita häntä työpaikan työskentelymenettelyjen vuoksi, tiedoksiantamisen katsotaan tapahtuneen, kun asiakirjat annetaan henkilölle, joka on valtuutettu ottamaan postin vastaan, tai henkilölle, joka on töissä kyseisessä työpaikassa. Jos vastaanottaja asuu asuntolassa eikä haastemies tavoita häntä sieltä, asiakirjat annetaan henkilölle, joka on valtuutettu ottamaan postin vastaan asuntolan asukkaiden puolesta. Määräaika alkaa kyseistä tiedoksiantamista seuraavana päivänä. Jos tiedoksiantaminen ei ole mahdollista, haastemies voi jättää asiakirjat postilaatikkoon henkilön kotiosoitteeseen. Tällöin katsotaan, että tiedoksiantaminen on tapahtunut päivänä, jona asiakirjat jätettiin postilaatikkoon. Jos vastaanottajalla ei ole postilaatikkoon tai sitä ei voida käyttää, asiakirjat voidaan toimittaa tuomioistuimeen, joka on pyytänyt tiedoksiantamista, tai paikalliseen postitoimistoon. Silloin tiedoksiantamisesta jätetään kotioveen ilmoitus siitä, mistä asiakirjat voidaan hakea. Tiedoksiantamisen katsotaan tapahtuneen päivänä, jona ilmoitus on kiinnitetty oveen. Postitoimisto säilyttää asiakirjoja 30 päivää. Jos vastaanottaja ei hae asiakirjoja kyseiseen määräaikaan mennessä, asiakirjat palautetaan tuomioistuimeen. Jos asiakirjat on annettava tiedoksi rekisteröidylle oikeushenkilölle tai itsenäiselle yrittäjälle eikä tiedoksiantaminen ole mahdollista rekisteriin merkityn toimipaikan osoitteeseen, tiedoksiantaminen toteutetaan jättämällä asiakirjat tai ilmoitus tiedoksiantamisesta rekisteriin merkittyyn osoitteeseen, jos kyseinen osoite on olemassa.

Henkilökohtainen tiedoksiantaminen (siviiliprosessilain 142 ja 143 §) toteutetaan, kun tiedoksi annetaan kanne, tuomioistuimen päätös, johon voidaan hakea muutosta varsinaisin tai ylimääräisin oikeussuojakeinoin, maksamismääräys, joka koskee siviiliprosessilain 105a §:n mukaisista toimituksista kannettavaa tuomioistuinmaksua, kutsu selvityskäsittelyyn tai ensimmäiseen pääkäsittelyyn. Muut asiakirjat annetaan henkilökohtaisesti tiedoksi vain, kun sitä edellytetään laissa tai kun tuomioistuin arvioi, että se on välttämätöntä, koska asiakirjat ovat alkuperäisiä tai muista syistä, jotka vaativat suurempaa huolellisuutta. Määräaika alkaa kuluu tiedoksiantamista seuraavana päivänä. Määräaika voi päättyä muuna kuin työpäivänä, mikä tarkoittaa, että jos se päättyy muuna kuin työpäivänä, määräaika ei pidennetä seuraavaan työpäivään.

Jos edellytetään suoraan henkilökohtaista tiedoksiantoa, mutta se ei ole mahdollista, haastemies voi jättää asiakirjan postilaatikkoon tai kiinnittää asiakirjoja koskevan ilmoituksen kotioveen. Ilmoituksessa kerrotaan, että vastaanottaja voi hakea asiakirjat 15 päivän kuluessa paikallisesta postitoimistosta, kun tiedoksiantoa on yritetty postitse, tai tuomioistuimesta, joka on määrännyt tiedoksiantamisen. Tiedoksiantamisen katsotaan tapahtuneen, kun vastaanottaja hakee asiakirjat postitoimistosta, tai 15 päivän kuluttua, jos vastaanottaja ei hae asiakirjoja. Jos vastaanottaja ei hae asiakirjoja, määräaika alkaa kuluu päivä sen jälkeen, kun tiedoksiantaminen on tapahtunut tai sen katsotaan tapahtuneen.

Asiakirjojen sähköinen tiedoksiantaminen voidaan tehdä suojatuin sähköisin keinoin. Tuomioistuimen tietojärjestelmä lähettää asiakirjat automaattisesti vastaanottajan tiedoksianto-osoitteeseen, joka on rekisteröity tuomioistuimen tietojärjestelmään, tai suojattuun sähköisen postilaatikkoon sellaisen oikeushenkilön tai luonnollisen henkilön välityksellä, joka hoitaa asiakirjojen tiedoksiantoa suojatuin sähköisin keinoin rekisteröitynä toimintana ja on saanut siihen oikeusministeriöltä luvan. Vastaanottajan on haettava asiakirjat 15 päivän kuluessa. Vastaanottaja hakee asiakirjat tietojärjestelmästä todistamalla henkilöllisyytensä kuvatulla tavalla, allekirjoittaa todistuksen tiedoksiannosta sähköisesti ja palauttaa sen lähettäjälle suojatuin sähköisin keinoin. Tiedoksiantamisen katsotaan tapahtuneen päivänä, jona vastaanottaja saa sähköiset asiakirjat haltuunsa. Jos asiakirjoja ei vastaanoteta 15 päivän kuluessa, tiedoksiantamisen katsotaan tapahtuneen tämän määrääjan päättymisen jälkeen. Vastaanottajalla on oltava mahdollisuus tutustua asiakirjojen sisältöön vähintään kolme kuukautta sen jälkeen kun 15 päivän määräaika on päättynyt. Määräaika alkaa kuluu päivä sen jälkeen, kun tiedoksiantaminen on tapahtunut tai sen katsotaan tapahtuneen, jos vastaanottaja ei hae asiakirjoja. **Vaikka sähköisellä tiedoksiantamisella on lakisääteinen oikeudellinen perusta, sitä ei voida vielä käyttää siviili- ja kauppaoikeuden menettelyissä lukuun ottamatta täytäntöönpano-, maksukyvyttömyys- ja maarekisterimenettelyjä. Sähköisestä asioinnista on lisätietoa kohdassa "Sähköinen asiointi".**

6 Kun määrääjan kulumisen alkaa jostakin tapahtumasta, lasketaanko määräaikaan mukaan päivä, jona tapahtuma ilmenee?

Jos määräaika lasketaan päivinä, se ei ala kuluu tuomioistuimen asiakirjan tiedoksiantopäivästä tai tapahtumasta, jonka perusteella määräaika lasketaan, vaan seuraavasta päivästä.

Kuukausissa tai vuosissa määritelty määräaika päättyy viimeisenä kuukautena tai vuotena sen päivän päättyessä, jonka numero on sama kuin päivän, jona määräaika alkoi. Jos viimeisessä kuukaudessa ei ole tällaista päivää, määräaika päättyy kyseisen kuukauden viimeisenä päivänä. Näissä tapauksissa määräajat alkavat päivänä, jona tapahtuma, josta määräaika lasketaan, alkoi (esimerkiksi, jos prosessitoimi on toteutettava yhden vuoden kuluessa asiakirjan tiedoksiannosta, ja tiedoksianto tapahtui 25. huhtikuuta 2018, määräaika päättyy 25. huhtikuuta 2019).

7 Kun määräaika on ilmaistu päivissä, tarkoittaako ilmoitettu päivien lukumäärä kalenteripäiviä vai työpäiviä?

Jos määräaika lasketaan päivinä, se tarkoittaa kalenteripäiviä. Määräajat kuluvat keskeytyksettä, myös lauantaisin, sunnuntaisin ja muina kuin työpäivinä. Jos esimerkiksi tuomio on annettu tiedoksi perjantaina, muutoksenhaun määräaika alkaa kuluu lauantaina. Jos määräajan viimeinen päivä on lauantai, sunnuntai, yleinen vapaapäivä tai muu päivä kuin työpäivä, joka on määritetty sellaiseksi Slovenian yleisistä vapaapäivistä ja muista kuin työpäivistä annetussa laissa, määräaika päättyy seuraavana työpäivänä.

Määräaikoja laskettaessa on myös sovellettava tuomioistuinlain (*Zakon o sodiščih*) 83 §:n erityissääntöjä, jotka koskevat oikeuslaitoksen lomiam. Heinäkuun 15. päivän ja elokuun 15. päivän välillä tuomioistuimet käsittelevät ja tekevät päätöksiä vain kiireellisissä asioissa, jotka määritetään sellaisiksi laissa (kieltomääräykset, lasten huoltajuus ja hoito, elatusvelvollisuus yms.). Kiireellisiä tapauksia lukuun ottamatta menettelylliset määräajat eivät kulu. Jos tiedoksiantaminen on tapahtunut oikeuslaitoksen loman aikana (esim. 20. heinäkuuta), menettelyllinen määräaika alkaa kuluu oikeuslaitoksen viimeistä lomapäivää seuraavana päivänä eli 16. elokuuta. Menettelylliset määräajat eivät voi myöskään päättyä oikeuslaitoksen loman aikana. Jos esimerkiksi tiedoksiantaminen on tapahtunut 10. heinäkuuta, 15 päivän määräaika päättyy 26. elokuuta. Oikeuslaitoksen loma keskeyttää määräaikojen kulumisen.

8 Entä jos määräaika on ilmaistu viikoissa, kuukausissa tai vuosissa?

Slovenian lainsäädännössä ei lasketa määräaikoja viikkoina. Määräajat lasketaan päivinä, kuukausina ja vuosina. Lauantait, sunnuntait ja muut kuin työpäivät eivät vaikuta määräaikaan, eikä määräaika voi päättyä tällaisena päivänä. Jos määräajan viimeinen päivä on lauantai, sunnuntai, yleinen vapaapäivä tai muu kuin työpäivä, joka on määritetty Slovenian yleisistä vapaapäivistä ja muista kuin työpäivistä annetussa laissa, määräaika päättyy seuraavana työpäivänä.

Tuomioistuinlain säännökset määräajoista oikeuslaitoksen loman aikana ovat puutteellisia kuukausina ja vuosina ilmaistujen määräaikojen osalta. siviiliprosessilain 111 §:n 3 momentissa säädetään, että ne päättyvät päivänä, jonka numero on sama kuin päivän, jona määräaika alkoi. Oikeuslaitoksen loma ei vaikuta vuosina ilmaistujen määräaikojen kulumiseen. Kuukausina ilmaistut määräajat eivät oikeuskäytännön mukaan kuluu oikeuslaitoksen loman aikana, ja näin ollen niitä pidennetään yhdellä kuukaudella (esim. kolmen kuukauden menettelyllinen määräaika, joka alkaa kuluu 20. kesäkuuta, päättyy 20. syyskuuta; kolmen kuukauden määräaika, joka olisi päättynyt oikeuslaitoksen loman aikana, esimerkiksi 5. elokuuta, pidennetään yhdellä kuukaudella, ja se päättyy 5. syyskuuta).

9 Milloin viikoissa, kuukausissa tai vuosissa ilmaistu määräaika päättyy?

Kuukausina tai vuosina määritelty määräaika päättyy viimeisenä kuukautena tai vuotena sen päivän päättyessä, jonka numero on sama kuin päivän, jona määräaika alkoi. Jos viimeisenä kuukautena ei ole tällaista päivää, määräaika päättyy kyseisen kuukauden viimeisenä päivänä (esim. jos tietty prosessitoimi on tehtävä vuoden kuluessa asiakirjojen tiedoksiantamisesta, ja asiakirjat on annettu tiedoksi 25. huhtikuuta 2018, määräaika päättyy 25. huhtikuuta 2019. Jos tietty prosessitoimi on tehtävä kuukauden kuluessa tiedoksiantamisesta, joka tapahtui 31. toukokuuta 2018, määräajan viimeinen päivä on 30. kesäkuuta 2018).

10 Jos määräaika päättyy lauantaina, sunnuntaina tai yleisenä vapaapäivänä, pidennetäänkö sitä seuraavaan työpäivään?

Määräajat eivät päätty lauantaina, sunnuntaina tai muuna kuin työpäivänä. Jos määräajan viimeinen päivä on lauantai, sunnuntai, yleinen vapaapäivä tai muu kuin työpäivä, joka on määritetty Slovenian yleisistä vapaapäivistä ja muista kuin työpäivistä annetussa laissa, määräaika päättyy seuraavana työpäivänä.

11 Onko olemassa tilanteita, joissa määräaika pidennetään? Millä edellytyksillä määräaikaan voi saada pidennyksen?

Vain tuomioistuimen määräämiä määräaikoja (siviiliprosessilain 110 §) voidaan pidentää. Tuomioistuin voi pidentää määräämäänsä määräaikaan asianosaisen pyynnöstä, kun sen pidentämiseen on perustellut syyt. Määräajan pidentämistä on pyydetävä ennen sen päättymistä. Laissa säädettyjä määräaikoja ei voida pidentää. Säännös, jonka mukaan laissa säädettyjä määräaikoja ei voida pidentää, on velvoittava.

12 Mitä määräaika sovelletaan muutoksenhakuun?

Osapuolet voivat hakea muutosta ensimmäisessä oikeusasteessa annettuun tuomioon tai päätökseen muutoksenhaun yleisen määräajan kuluessa, joka on 30 päivää tuomion tiedoksiantamisesta tai 15 päivää ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen päätöksen kopion tiedoksiantamisesta, ellei siviiliprosessilaissa (363 §:n 2 momentti ja 333 §) toisin säädetä.

Lyhyempää 15 päivän muutoksenhaun määräaika sovelletaan riidoissa, jotka koskevat vekseleitä tai sekkejä (siviiliprosessilain 333 §), ja kahdeksan päivän määräaika riidoissa, jotka koskevat omistusoikeuden loukkausta (siviiliprosessilain 428 §), vähäisiä vaatimuksia (siviiliprosessilain 458 §), muutoksenhausta ilmoittamista vähäisiä vaatimuksia koskevilla kauppaoikeudellisilla riita-asioissa ja maksamismääräyksen antamista. Lyhyempää kahdeksan päivän määräaika sovelletaan myös oikeussuojakeinojen (muutoksenhaut ja vastalauseet) käyttämiseen vaatimusten täytäntöönpanoa ja turvaamista koskevilla menettelyillä (täytäntöönpano- ja turvaamistoimista annetun lain 9 §) (*Zakon o izvršbi in zavarovanju*).

13 Voivatko tuomioistuimet muuttaa määräaika, erityisesti paikalletulolle asetettua määräaika, tai asettaa erityisen määräpäivän paikalletuloa varten?

Tuomioistuimet järjestävät käsittelyt, kun niistä säädetään laissa tai ne ovat tarpeen menettelyssä (siviiliprosessilain 113 §). Käsittely määrätään tiettyyn paikkaan ja tiettyyn aikaan prosessitoimen suorittamista varten. Tuomioistuin voi lykätä käsittelyä myöhemmäksi, kun siihen on perusteltuja syitä (siviiliprosessilain 115 §).

Tuomioistuin voi myös pidentää määräaika, jonka se on asettanut asianosaiselle prosessitoimen suorittamiseksi (tuomioistuimen määräämä määräaika), jos sen pidentämiselle on perusteltuja syitä ja asianosainen on pyytänyt määräajan pidentämistä ennen sen päättymistä.

14 Jos sellainen asiakirja, joka on osoitettu asuinpaikkansa vuoksi määräajan pidennykseen oikeutetulle asianosaiselle, annetaan tiedoksi hänelle sellaisessa paikassa, jossa asuvilla ei ole oikeutta määräajan pidennykseen, menettääkö kyseinen asianosainen oikeutensa määräajan pidennykseen?

Slovenian oikeudessa ei ole säännöksiä, joiden nojalla määräaika pidennettäisiin asianosainen asuinpaikan perusteella.

15 Mitä seuraamuksia aiheutuu, jos määräaikoja ei noudateta?

Määräajan noudattamatta jättäminen merkitsee yleensä oikeuden menettämistä. Asianosainen menettää oikeutensa hakea oikeussuojaa (vanhentuminen), ja liian myöhään tehty oikeussuojahakemus hylätään. Tuomioistuin hylkää hakemuksen, jota asianosainen ei muuta tai täydennä määrättyssä määräajassa. Jos määräaika ei noudateta, asianosaisen voidaan katsoa peruneen kanteensa (esim. jos asianosainen ei maksa tuomioistuinmaksua laissa säädettyssä määräajassa, tämän katsotaan peruneen kanteensa ja menettely keskeytetään; samoin on silloin, kun kumpikaan osapuoli ei pyydä menettelyn jatkamista neljän kuukauden kuluessa sen keskeyttämisestä).

Jos asianosainen ei tule paikalle käsittelyyn, joissakin tapauksissa kanteen katsotaan peruuntuneen (esimerkiksi, jos ensimmäiseen käsittelyyn ei tule yhtään osapuolta, kantajan katsotaan peruneen kanteen).

Määräajan noudattamatta jättämisellä voi olla seurauksia myös todistusmenettelyn osapuolelle. Ehdotetun todisteen huomioon ottamista koskevan etumaksun määräajan noudattamatta jättäminen tarkoittaa, että kyseistä todistetta ei oteta huomioon.

16 Jos määräaika ylitetään, mitä oikeuskeinoja niitä noudattamatta jättäneillä asianosaisilla on käytettävissään?

Jos asianosainen ylittää tietyn prosessitoimen määräajan ja menettää tämän vuoksi oikeuden suorittaa prosessitoimi, tuomioistuin voi kyseisen asianosaisen pyynnöstä antaa luvan suorittaa prosessitoimi myöhemmin (menetetyn määräajan palauttaminen, siviiliprosessilain 116–121 §).

Menetetyn määräajan palauttaminen edellyttää seuraavaa:

Asianosainen on ylittänyt määräajan perustellusta syystä, minkä tuomioistuin arvioi kaikkien asiaan vaikuttavien seikkojen perusteella.

Määräajan ylitymisestä seuraa oikeudenmenetys.

Asianosainen esittää pyynnön menetetyn määräajan palauttamisesta sille tuomioistuimelle, jossa myöhästynyt prosessitoimi olisi täytynyt suorittaa, 15 päivän kuluessa siitä, kun syy, jonka vuoksi määräaika ylittyi, on lakannut olemasta; jos asianosainen saa tietää määräajan ylitymisestä vasta myöhemmin, 15 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tästä tietää; kuitenkin viimeistään kolmen kuukauden kuluessa määräajan ylitymisestä ja kauppa-oikeudellisissa asioissa 30 päivän kuluessa.

Asianosainen suorittaa myöhästyneen prosessitoimen pyynnön esittäessään.

Pyyntö menetetyn määräajan palauttamisesta ei yleensä vaikuta menettelyn kulkuun, mutta tuomioistuin voi keskeyttää menettelyn, kunnes pyyntöä koskeva päätös on lainvoimainen. Saatuaan määräaikana pyynnön menetetyn määräajan palauttamisesta tuomioistuin yleensä asettaa määräpäivän, jolloin se tekee pyyntöä koskevan päätöksen. Jos se hyväksyy menetetyn määräajan palauttamisen, menettely palautetaan siihen tilaan, jossa se oli ennen määräajan ylittymistä, ja kaikki päätökset, jotka tuomioistuin on tehnyt määräajan ylittymisen vuoksi, mitätöidään.

Linkkejä:

<http://www.dz-rs.si/wps/portal/Home/deloDZ/zakonodaja/preciscenaBesedilaZakonov>

<http://www.sodisce.si/>

<https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs>

<http://www.pisrs.si/Pis.web/>

Päivitetty viimeksi: 24/02/2021

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Menettelylliset määräajat - Slovakia

1 Erityyppiset määräajat, joita sovelletaan siviiliasioita koskevien menettelyjen yhteydessä

- Lakisääteiset määräajat, joiden kesto on vahvistettu laissa.
- Tuomioistuimen asettamat määräajat, joita tuomioistuin voi asianomaisen henkilön pyynnöstä pidentää.

2 Luettelo päivistä, jotka eivät ole 3. kesäkuuta 1971 annetussa asetuksessa (ETY, EURATOM) N:o 1182/71 tarkoitettuja työpäiviä

Yleiset vapaapäivät ovat arkipäiviin osuvia vapaapäiviä. Niihin kuuluvat myös ns. kansalliset vapaapäivät.

- Slovakian tasavallassa yleisiä vapaapäiviä ovat 6. tammikuuta, pitkäperjantai, ensimmäinen pääsiäispäivä, toinen pääsiäispäivä, 1. toukokuuta, 8. toukokuuta, 15. syyskuuta, 1. marraskuuta, 24. joulukuuta, 25. joulukuuta ja 26. joulukuuta,
- kansallisia vapaapäiviä ovat 1. tammikuuta, 5. heinäkuuta, 29. elokuuta, 1. syyskuuta ja 17. marraskuuta.

3 Mitä yleisiä sääntöjä sovelletaan erilaisten siviilimenettelyjen määräaikoihin?

- Riita-asiaihin siviiliprosessilain 160/2015 (zákon č. 160/2015 Civilný sporový poriadok) mukaan määräajan oikeustoimen suorittamiselle asettaa tuomioistuin, jolle toisin säädetä. Päivää, jolloin määräajan käynnistävä tapahtuma ilmeni, ei oteta huomioon päivinä ilmaistavan määräajan laskennassa.
- Määräajan ei katsota kuluvan sellaisen henkilön osalta, joka on menettänyt kelpoisuutensa olla asianosaisena oikeudenkäynnissä tai toimia tuomioistuimessa (riita-asiaihin siviiliprosessilain 119 §).
- Jos menettelyyn osallistuu uusi osapuoli, oikeudellinen edustaja tai osapuolen huoltaja, määräaika alkaa kuluu siitä, kun tämä liittyy menettelyyn (riita-asiaihin siviiliprosessilain 120 §).
- Määräaikaa katsotaan noudatetun, jos sen viimeisenä päivänä toimi suoritetaan tuomioistuimessa tai asiakirja luovutetaan viranomaiselle, jolla on velvoite toimittaa se eteenpäin (riita-asiaihin siviiliprosessilain 121 §:n 5 momentti).

4 Kun teko tai virallinen toimi on suoritettava tietyn ajanjakson aikana, milloin ajanjakso alkaa?

Määräaika alkaa kuluu määräajan käynnistävää tapahtumaa seuraavana päivänä.

5 Voiko määräajan kulumisen aloittavaan hetkeen vaikuttaa tai sitä muuttaa se tapa, jolla asiakirjat lähetetään tai annetaan tiedoksi (henkilökohtaisesti haastemiehen välityksellä tai postitse)?

Ei.

6 Kun määräajan kulumisen alkaa jostakin tapahtumasta, lasketaanko määräaikaan mukaan päivä, jona tapahtuma ilmenee?

Ei.

7 Kun määräaika on ilmaistu päivissä, tarkoittaako ilmoitettu päivien lukumäärä kalenteripäiviä vai työpäiviä?

Määräaika lasketaan kalenteripäivinä.

8 Entä jos määräaika on ilmaistu viikoissa, kuukausissa tai vuosissa?

Viikkoina, kuukausina ja vuosina ilmaistut määräajat lasketaan kalenteripäivinä.

9 Milloin viikoissa, kuukausissa tai vuosissa ilmaistu määräaika päättyy?

Viikkoina, kuukausina tai vuosina ilmaistut määräajat päättyvät sen päivän lopussa, joka nimeltään vastaa päivää, jolloin määräajan käynnistävä tapahtuma ilmeni. Jos kyseisessä kuukaudessa ei ole tällaista päivää, määräaika päättyy kuukauden viimeisenä päivänä. Jos määräajan viimeinen päivä on lauantai, sunnuntai tai yleinen vapaapäivä, määräajan viimeinen päivä on seuraava työpäivä (riita-asiaihin siviiliprosessilain 121 §).

10 Jos määräaika päättyy lauantaina, sunnuntaina tai yleisenä vapaapäivänä, pidennetäänkö sitä seuraavaan työpäivään?

Kyllä.

11 Onko olemassa tilanteita, joissa määräaika pidennetään? Millä edellytyksillä määräaikaan voi saada pidennyksen?

Ellei laissa säädetä määräaikaa toimen suorittamiselle, määräajan asettaa tarvittaessa tuomioistuin. Tuomioistuin voi myös pidentää asettamaansa määräaikaa (riita-asiaihin siviiliprosessilain 118 §:n 2 momentti).

12 Mitä määräaikaa sovelletaan muutoksenhakuun?

Valitus on jätettävä 15 päivän kuluessa päätöksen tiedoksiantamisesta sille tuomioistuimelle, jonka päätöstä se koskee (riita-asiaihin siviiliprosessilain 362 §).

13 Voivatko tuomioistuimet muuttaa määräaikaa, erityisesti paikalletulolle asetettua määräaikaa, tai asettaa erityisen määräpäivän paikalletuloa varten?

Kyllä, mutta vain kun on kyse kuulemiselle tiedonsaantitarkoituksessa asetettavasta määräajasta.

14 Jos sellainen asiakirja, joka on osoitettu asuinpaikkansa vuoksi määräajan pidennykseen oikeutetulle asianosaiselle, annetaan tiedoksi hänelle sellaisessa paikassa, jossa asuvilla ei ole oikeutta määräajan pidennykseen, menettääkö kyseinen asianosainen oikeutensa määräajan pidennykseen?

15 Mitä seuraamuksia aiheutuu, jos määräaikoja ei noudateta?

Määräajan noudattamatta jättämisen seurauksena on määräajan ylittyminen.

16 Jos määräaika ylitetään, mitä oikeuskeinoja niitä noudattamatta jättäneillä asianosaisilla on käytettävissään?

Tuomioistuin voi myöntää uuden määräajan, jos osapuolella tai hänen edustajallaan oli hyväksyttävä syy olla noudattamatta määräaika, minkä vuoksi hän ei voinut suorittaa hänelle kuuluvaa toimea. Hakemus on jätettävä 15 päivän kuluessa siitä, kun este lakkasi olemasta merkityksellinen, ja suorittamatta jäänyt toimi on suoritettava samanaikaisesti (riita-asia-asiain siviiliprosessilain 122 §). On tuomioistuimen harkintavallassa päättää, oliko osapuolella tai hänen edustajallaan hyväksyttävä syy olla noudattamatta lakisääteistä määräaika.

Päivitetty viimeksi: 16/02/2021

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Menettelylliset määräajat - Suomi

1 Erityyppiset määräajat, joita sovelletaan siviiliasioita koskevien menettelyjen yhteydessä

Määräajalla tarkoitetaan sitä aikaa, joka on asetettu esimerkiksi tietyn toimenpiteen suorittamista varten. Määräaika voi olla säädetty laissa tai se voi olla tuomioistuimen määräämä.

2 Luettelo päivistä, jotka eivät ole 3. kesäkuuta 1971 annetussa asetuksessa (ETY, EURATOM) N:o 1182/71 tarkoitettuja työpäiviä

Lauantain ja sunnuntain lisäksi vapaapäiviä Suomessa ovat seuraavat:

uusivuosi (1.1.)

loppiainen (6.1.)

pitkäperjantai (ajankohta vaihtelee)

pääsiäispäivä (ajankohta vaihtelee)

toinen pääsiäispäivä (ajankohta vaihtelee)

vappu (1.5)

helatorstai (ajankohta vaihtelee)

helluntaipäivä (ajankohta vaihtelee)

juhannusaatto (ajankohta vaihtelee)

juhannuspäivä (ajankohta vaihtelee)

pyhäinpäivä (ajankohta vaihtelee)

itsenäisyyspäivä (6.12.)

joulupäivä (25.12.)

tapaninpäivä (26.12.)

3 Mitä yleisiä sääntöjä sovelletaan erilaisten siviilimenettelyjen määräaikoihin?

Määräaikoja koskevat laskentasäännöt ilmenevät ns. määräaikalaista (25.4.1930/150). Määräaikojen pituuksista on säännöksiä oikeudenkäymiskaassa ja useissa muissa säädöksissä.

4 Kun teko tai virallinen toimi on suoritettava tietyn ajanjakson aikana, milloin ajanjakso alkaa?

Pääsääntöisesti tällainen määräaika alkaa kuluu sitä tapahtumaa seuraavan vuorokauden alusta, joka on johtanut toimenpiteeseen. Esimerkiksi testamentin moitetta koskeva määräaika alkaa kuluu testamentin tiedoksiantopäivää seuraavan vuorokauden alusta.

5 Voiko määräajan kulumisen aloittavaan hetkeen vaikuttaa tai sitä muuttaa se tapa, jolla asiakirjat lähetetään tai annetaan tiedoksi (henkilökohtaisesti haastemiehen välityksellä tai postitse)?

Tiedoksiantotapa ei vaikuta määräajan alkamisajankohtaan. Määräaika alkaa kuluu vasta, kun asiakirja on annettu tiedoksi.

6 Kun määräajan kulumisen alku tapahtumasta, lasketaan määräaikaan mukaan päivä, jona tapahtuma ilmenee?

Kun määräaika on ilmaistu päivinä tietyn päivän jälkeen, viimeksi mainittua ei lueta määräaikaan. Esimerkiksi tiedoksiantopäivää ei lueta määräaikaan.

7 Kun määräaika on ilmaistu päivissä, tarkoittaako ilmoitettu päivien lukumäärä kalenteripäiviä vai työpäiviä?

Asetettuun aikaan sisältyvät kaikki kalenteripäivät, eivät ainoastaan työpäivät. Mikäli määräaika kuitenkin päättyy kysymyksessä 2 mainittuina päivinä, määräajan päättymispäivä siirtyy seuraavaan arkipäivään.

8 Entä jos määräaika on ilmaistu viikoissa, kuukausissa tai vuosissa?

Aika, joka on määrätty viikkoina, kuukausina tai vuosina nimetyin päivän jälkeen, päättyy sinä viikon tai määräkuukauden päivänä, joka nimeltään tai järjestysnumeroltaan vastaa sanottua päivää. Jos vastaavaa päivää ei ole siinä kuussa, jona määräaika päättyisi, pidetään sen kuukauden viimeistä päivää määräajan päättymispäivänä.

9 Milloin viikoissa, kuukausissa tai vuosissa ilmaistu määräaika päättyy?

Katso vastaus kysymykseen 8.

10 Jos määräaika päättyy lauantaina, sunnuntaina tai yleisenä vapaapäivänä, pidennetäänkö sitä seuraavaan työpäivään?

Katso vastaus kysymykseen 7.

11 Onko olemassa tilanteita, joissa määräaika pidennetään? Millä edellytyksillä määräaikaan voi saada pidennyksen?

Määräaikoihin voi saada pidennystä, jos sille on perusteita. Määräajan pidennystä haetaan esim. tuomioistuimessa vireillä olevien asioiden osalta tuomioistuimesta. Määräajan pidentämisestä päättää asian käsittelijä.

12 Mitä määräaika sovelletaan muutoksenhakuun?

Tuomioistuimessa käsiteltävässä asiassa asianosaisen, joka tahtoo hakea muutosta kärjäoikeuden ratkaisuun, on ilmoitettava siihen tyytymättömyyttä puhevallan menettämisen uhalla viimeistään seitsemäntenä päivänä siitä päivästä, jona kärjäoikeuden ratkaisu julistettiin tai annettiin. Määräaika valitusta varten on 30 päivää siitä päivästä, jona kärjäoikeuden ratkaisu julistettiin tai annettiin. Asianosaisen on toimitettava valituskirjelmä kärjäoikeuden kansliaan viimeistään määräajan päättymispäivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Hovioikeuden antaman tuomion osalta määräaika valitusluvan pyytämiseen ja valituksen tekemiseen on 60 päivää siitä päivästä, jona hovioikeuden ratkaisu annettiin. Hakijan on puhevallan menettämisen uhalla viimeistään määräajan päättymispäivänä toimitettava hovioikeuden kirjaamoon korkeimmalle oikeudelle osoitettu muutoksenhakukirjelmä, johon on sisällytettävä lupahakemus ja valitus.

Jos kyseessä on muutoksenhaku asiassa, jota hovioikeus on käsitellyt ensimmäisenä asteena, määräaika valituksen tekemiseen on 30 päivää siitä päivästä, jona hovioikeuden ratkaisu julistettiin tai annettiin.

13 Voivatko tuomioistuimet muuttaa määräaika, erityisesti paikalletulolle asetettua määräaika, tai asettaa erityisen määräpäivän paikalletuloa varten?

Määräaikalakiin perustuvia aikarajoja ei voida lyhentää. Tuomioistuimilla on valtaosassa tapauksia mahdollisuus asettaa harkitsemansa pituinen määräaika tietyille toimenpiteille ja myös pidentää sitä. Eräissä tapauksissa tuomioistuin voi myös pidentää muutoksenhauille asetettua määräaika.

14 Jos sellainen asiakirja, joka on osoitettu asuinpaikkansa vuoksi määräajan pidennykseen oikeutetulle asianosaiselle, annetaan tiedoksi hänelle sellaisessa paikassa, jossa asuvilla ei ole oikeutta määräajan pidennykseen, menettääkö kyseinen asianosainen oikeutensa määräajan pidennykseen?

Suomella ei ole tällaisia alueita, joten tällainen tilanne ei tule kysymykseen.

15 Mitä seuraamuksia aiheutuu, jos määräaikoja ei noudateta?

Yleisesti ottaen voidaan sanoa, että määräajan noudattamatta jättäminen luetaan laiminlyöjän vahingoksi, mikä voi johtaa oikeudenmenetykseen.

16 Jos määräaika ylitetään, mitä oikeuskeinoja niitä noudattamatta jättäneillä asianosaisilla on käytettävissään?

Varsinaista, kaikissa käsiteltävissä olevissa tapauksissa käytettävissä olevaa, määräajan laiminlyönnin korjaamiskeinoa ei ole käytössä. Joissakin tapauksissa määräaika voidaan palauttaa hakemuksesta. Tämä on kuitenkin äärimmäisen harvinaista

Päivitetty viimeksi: 11/06/2020

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Menettelylliset määräajat - Ruotsi

1 Erityyppiset määräajat, joita sovelletaan siviiliasioita koskevien menettelyjen yhteydessä

Siviilioikeudellisissa menettelyissä sovelletaan monia erityyppisiä määräaikoja. Joistakin määräajoista säädetään perustuslaissa. Tästä ovat esimerkkeinä muutoksenhakumääräajat (aika, jonka sisällä muutoksenhaku on tehtävä) sekä valitus- ja uudelleenkäsittelemääräajat (aika, jonka sisällä kanne on pantava vireille tuomioistuimessa). On olemassa myös määräyksiä, joiden perusteella on toteutettava jokin toimenpide, mutta jotka jättävät aikataulun tuomioistuimen päätettäväksi. Tästä ovat esimerkkeinä täydentävien tietojen ja todisteiden antamisen sekä kanteeseen vastaamisen määräajat.

2 Luettelo päivistä, jotka eivät ole 3. kesäkuuta 1971 annetussa asetuksessa (ETY, EURATOM) N:o 1182/71 tarkoitettuja työpäiviä

Lauantait, sunnuntait ja yleiset vapaapäivät eivät ole työpäiviä.

Ruotsin yleisistä vapaapäivistä annetun lain (1989:253) mukaan Ruotsissa ovat yleisiä vapaapäiviä seuraavat:

uudenvuodenpäivä (1. tammikuuta)

loppiainen (6. tammikuuta)

pitkäperjantai (pääsiäispäivää edeltävä perjantai)

pääsiäispäivä (maaliskuun 21. päivää seuraavan täydenkuun jälkeinen sunnuntai)

toinen pääsiäispäivä (pääsiäispäivää seuraava päivä)

helatorstai (kuudes torstai pääsiäispäivän jälkeen)

helluntai (seitsemäs sunnuntai pääsiäispäivän jälkeen)

Ruotsin kansallispäivä (6. kesäkuuta)

juhannuspäivä (20.–26. kesäkuuta välisenä aikana oleva lauantai)

pyhäinpäivä (31.10.–6.11. välisenä aikana oleva lauantai)

joulupäivä (25. joulukuuta)

tapaninpäivä (26. joulukuuta)

3 Mitä yleisiä sääntöjä sovelletaan erilaisten siviilimenettelyjen määräaikoihin?

Lähtökohtana on, että henkilölle, jolle tuomioistuin on määrännyt jonkin toimen suoritettavaksi oikeudenkäynnissä, on annettava riittävästi aikaa valmistautua kyseiseen toimeen (Ruotsin oikeudenkäymiskaaren 32 luvun 1 §). Useimmissa tapauksissa määräajan asettaa tuomioistuin. Määräajan on oltava sellainen, että osapuolella on sopivasti aikaa käytettävissään.

Muutamia tapauksia varten oikeudenkäymiskaarissa (*rättegångsbalken*) on määrätty tietty aika. Tämä koskee pääasiassa tuomioistuimen tuomion tai päätöksen muutoksenhakuaikaa ja päätetyn käsittelyn uudelleenavaamispyynnön määräaika sekä joissakin tapauksissa myös määräajan palauttamista.

Jos haluaa valittaa käräjäoikeuden tuomiosta siviilimenettelyssä, on toimittava kolmen viikon kuluessa tuomion antamisesta. Käräjäoikeuden siviilimenettelyssä antamasta päätöksestä on valitettava saman määräajan kuluessa. Jos oikeudenkäynnin tuloksena tehtyä päätöstä ei ole annettu tiedoksi istunnossa eikä istunnossa ole ilmoitettu, milloin päätös annetaan tiedoksi, valitusaika alkaa siitä päivästä, jolloin kantaja saa päätöksen tietoonsa.

Muutostenhauissa hovioikeuden (*hovrätt*) tuomioihin ja päätöksiin on neljän viikon määräaika (katso Ruotsin oikeudenkäymiskaaren 50 luvun 1 §, 52 luvun 1 §, 55 luvun 1 § ja 56 luvun 1 §).

Jos käräjäoikeus on antanut yksipuolisen tuomion, vastaaja voi pyytää käsittelyn uudelleen avaamista kuukauden kuluessa tuomion antamispäivästä (katso Ruotsin oikeudenkäymiskaaren 44 luvun 9 §).

Jos muutoksenhaku raukeaa, koska muutoksenhakija ei saapunut hovioikeuden istuntoon, muutoksenhakija voi kolmen viikon kuluessa päätöksen antamispäivästä pyytää asian käsittelyn jatkamista (katso Ruotsin oikeudenkäymiskaaren 50 luvun 22 §).

Jos osapuoli ei ole valittanut tai pyytänyt asian uudelleenkäsitteilyä tai avaamista määräajan kuluessa, hän voi pyytää määräajan palauttamista. Pyyntö on tehtävä kolmen viikon kuluessa määräajan noudattamatta jättämisen perusteen lakkaamisesta ja viimeistään vuoden kuluttua määräajan umpeutumisesta (katso Ruotsin oikeudenkäymiskaaren 58 luvun 12 §).

Myös Ruotsin kruununvoutiviranomaisen (Kronofogdemyndigheten) summaarisiin menettelyihin sovelletaan erilaisia määräaikoja. Vastaaja määrätään antamaan lausunto hakemuksesta tietyn ajan kuluessa tiedoksiantopäivästä. Aika ei voi ilman erityistä syytä olla pitempi kuin kaksi viikkoa (maksamismääräyksestä ja tuesta annetun lain [1990:746] 25 §). Jos vastaaja riitauttaa hakemuksen, hakijalla on enintään neljä viikkoa aikaa riitautustiedon saamispäivästä lähtien pyytää, että asia siirretään käräjäoikeuteen jatkokäsittelyä varten (34 §). Jos kruununvoutiviranomainen antaa päätöksen maksamismääräystä tai tukea koskevassa asiassa, vastaaja voi pyytää asian uudelleenkäsitteilyä kuukauden kuluessa päätöksen antamispäivästä (53 §). Viranomaisen muista päätöksistä voi valittaa kolmen viikon kuluessa päätöksen antamispäivästä (55–57 §).

4 Kun teko tai virallinen toimi on suoritettava tietyn ajanjakson aikana, milloin ajanjakso alkaa?

Jos teko tai toimi on suoritettava tietyn ajanjakson aikana, määräaika alkaa pääsääntöisesti kulu siitä päivästä, jolloin päätös tai määräys on annettu. Jos osapuolelle annetaan tiedoksi asiakirja, alkamisaika siirtyy kuitenkin siihen päivään, jolloin osapuoli vastaanottaa asiakirjan (tiedoksiantopäivä).

5 Voiko määräajan kulumisen aloittavaan hetkeen vaikuttaa tai sitä muuttaa se tapa, jolla asiakirjat lähetetään tai annetaan tiedoksi (henkilökohtaisesti haastemiehen välityksellä tai postitse)?

Jos osapuolelle annetaan tiedoksi asiakirja, alkamisaika siirtyy siihen päivään, jolloin osapuoli vastaanottaa asiakirjan (tiedoksiantopäivä).

6 Kun määräajan kulumisen alkaa jostakin tapahtumasta, lasketaanko määräaikaan mukaan päivä, jona tapahtuma ilmenee?

Jos määräaika alkaa päätöksen tai määräyksen antamispäivästä, määräaika ilmoitetaan yleensä tarkkana päivämääränä, johon mennessä päätöksen /määräyksen mukaisen toimen on oltava suoritettu. Joskus määräaika annetaan kuitenkin siten, että toimenpide määrätään toteutettavaksi tietyn päivä-,

viikko-, kuukausi- tai vuosimäärän kuluessa. Tällöin aika lasketaan aina määräajan kulumisen aloittavasta päivästä. Jos määräaika alkaa tiedoksiantopäivästä, ilmoitetaan aina, että toimenpide on toteutettava tietyin päivä-, viikko-, kuukausi- tai vuosimäärän kuluessa tiedoksiantopäivästä. Tiedoksiantopäivä on päivä, jolloin osapuoli vastaanottaa asiakirjan.

7 Kun määräaika on ilmaistu päivissä, tarkoittaako ilmoitettu päivien lukumäärä kalenteripäiviä vai työpäiviä?

Kun määräaika ilmaistaan päivissä, ilmoitettu päivien lukumäärä koostuu kalenteripäivistä, ei vain työpäivistä.

8 Entä jos määräaika on ilmaistu viikoissa, kuukausissa tai vuosissa?

Jos teko tai toimi on suoritettava tietyin ajanjakson aikana, määräaika alkaa pääsääntöisesti kulua siitä päivästä, jolloin päätös tai määräys on annettu. Jos asiakirja on annettava osapuolelle tiedoksi, alkamisaika siirtyy kuitenkin siihen päivään, jolloin osapuoli vastaanottaa asiakirjan (tiedoksiantopäivä).

9 Milloin viikoissa, kuukausissa tai vuosissa ilmaistu määräaika päättyy?

Lakisääteisten määräaikojen laskemisesta annetussa laissa (1930:173) säädetään, että kun määräaika ilmaistaan viikoissa, kuukausissa tai vuosissa, päättymispäivä on sama viikonpäivä tai järjestysluvultaan vastaava kuukauden päivä kuin määräajan alkamispäivä. Jos päättymiskuukaudessa ei ole vastaavaa päivää, päättymispäivä on kyseisen kuukauden viimeinen päivä.

Jos päivä, jona toimi on viimeistään suoritettava, on lauantai, sunnuntai tai muu yleinen vapaapäivä (katso vastaus kysymykseen 2), juhannusaatto (juhannuspäivää edeltävä päivä), jouluaatto (24. joulukuuta) tai uudenvuoden aatto (31. joulukuuta), määräaika pidennetään seuraavaan työpäivään. Tämä koskee myös tapauksia, joissa määräaika alkaa tiedoksiantopäivänä.

Tapauksissa, joissa sovelletaan määräaikoihin, päivämääriin ja määräpäiviin sovellettavista säännöistä 3 päivänä kesäkuuta 1971 annettua asetusta (ETY, EURATOM) N:o 1182/71, noudatetaan asetuksen säännöksiä.

10 Jos määräaika päättyy lauantaina, sunnuntaina tai yleisenä vapaapäivänä, pidennetäänkö sitä seuraavaan työpäivään?

Jos päivä, jona toimi on viimeistään suoritettava, on lauantai, sunnuntai tai muu yleinen vapaapäivä (katso vastaus kysymykseen 2), juhannusaatto (juhannuspäivää edeltävä päivä), jouluaatto (24. joulukuuta) tai uudenvuoden aatto (31. joulukuuta), määräaika pidennetään seuraavaan työpäivään. Tämä koskee myös tapauksia, joissa määräaika alkaa tiedoksiantopäivänä.

11 Onko olemassa tilanteita, joissa määräaika pidennetään? Millä edellytyksillä määräaikaan voi saada pidennyksen?

Määräaikojen pidentämisestä ei ole olemassa erityisiä sääntöjä tilanteessa, jossa osapuoli asuu, harjoittaa toimintaansa tai on muusta syystä vaikeapääsyisessä paikassa tai muualla kuin Ruotsissa. Kuten alussa jo mainittiin, tuomioistuin voi kuitenkin monissa tapauksissa päättää määräajan pituuden ja varmistaa, että osapuolella on sopivasti aikaa käytettävissään.

12 Mitä määräaika sovelletaan muutoksenhakuun?

Tuomioistuimen tuomiota tai päätöstä koskevan muutoksenhauksen määräaika on tavallisesti kolme tai neljä viikkoa.

13 Voivatko tuomioistuimet muuttaa määräaika, erityisesti paikalletulolle asetettua määräaika, tai asettaa erityisen määräpäivän paikalletuloa varten?

Jos määräajasta säädetään laissa (esimerkiksi muutoksenhakumääräaika), aikaa ei voida lyhentää eikä pidentää. Jos osapuoli on määrätty olemaan läsnä käsittelyssä tai suorittamaan jokin toimi, tuomioistuin voi pidentää määräaika asettamalla uuden päättymisajankohdan. Hätätilanteessa mikään ei estä tuomioistuinta peruuttamasta suunniteltua käsittelyä ja määräämästä uutta aikaisempaan ajankohtaan. Osapuolilla on kuitenkin oltava riittävästi aikaa valmistautumiseen.

14 Jos sellainen asiakirja, joka on osoitettu asuinpaikkansa vuoksi määräajan pidennykseen oikeutetulle asianosaiselle, annetaan tiedoksi hänelle sellaisessa paikassa, jossa asuvilla ei ole oikeutta määräajan pidennykseen, menettääkö kyseinen asianosainen oikeutensa määräajan pidennykseen?

Ei (katso vastaus kysymykseen 11).

15 Mitä seuraamuksia aiheutuu, jos määräaikoja ei noudateta?

Määräysten noudattamisen määräajat ja muut vastaavat

Jos kantaja ei noudata määräystä antaa lisätietoja haastehakemusta varten tai jos asian ratkaisemiselle on jokin muu este, kanne hylätään. Jos vastaaja ei vastaa kanteeseen, hänelle voidaan antaa yksipuolinen tuomio. Määräyksen noudattamatta jättäminen määräajan kuluessa voi johtaa siihen, että tuomioistuin antaa päätöksen siitä huolimatta.

Istunnosta pois jääminen

Jos kyseessä on tuomioistuimen ulkopuolinen ratkaisumenettely (esimerkiksi kaupallisissa riidoissa), osapuolen jääminen pois kärjäoikeuden istunnosta johtaa yksipuolisen tuomion antamiseen. Muissa tapauksissa voidaan määrätä sakkorangaistus. Jos kyseessä on kuitenkin tilanne, jossa ei voida käyttää tuomioistuimen ulkopuolista ratkaisumenettelyä (esimerkiksi perheoikeudellisissa riidoissa), voi kantajan poissaolo aiheuttaa kanteen hylkäämisen. Vastapuoli voidaan vastaavassa tilanteessa määrätä maksamaan sakkoja tai hänet voidaan määrätä haettavaksi istuntoon. Jos kantaja ei ilmesty hovioikeuden käsittelyyn, muutoksenhaku raukeaa. Jos vastapuoli ei ilmesty paikalle, voidaan määrätä sakkorangaistus.

Valittamismääräaika

Jos osapuoli tekee valituksen liian myöhään, valitus hylätään.

16 Jos määräaika ylitetään, mitä oikeuskeinoja niitä noudattamatta jättäneillä asianosaisilla on käytettävissään?

Jos määräajasta ei ole säädetty laissa, osapuoli voi ennen määräajan päättymistä pyytää lykkäystä tai pyytää tuomioistuinta pidentämään määräaika. Jos määräaika on kulunut umpeen ja tuomioistuin on sen jälkeen toteuttanut jonkin toimenpiteen (esimerkiksi tehnyt päätöksen), on olemassa useita tavallisia ja poikkeuksellisia toimenpiteitä, joita osapuoli voi toteuttaa. Toimenpiteiden tarkoitus on avata päätetty käsittely uudelleen tai joissakin tapauksissa muuttaa määräaika (katso vastaus kysymykseen 3).

Päivitetty viimeksi: 09/09/2019

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Menettelylliset määräajat - Englanti ja Wales

1 Erityyppiset määräajat, joita sovelletaan siviiliasioita koskevien menettelyjen yhteydessä

Tärkeimmät määräaikatyytit ovat seuraavat:

Kanteeseen vastaamisen määräaika – Vastaanottaessaan kannekirjelmän (*claim form*) tai yksityiskohtaiset vaatimukset (*particulars of claim*) siinä tapauksessa, että ne annetaan tiedoksi erikseen, vastaajalla on 14 päivää aikaa vastata kanteeseen tai ilmoittaa vastaanottaneensa tiedoksiannon. Kun vastaaja on ilmoittanut vastaanottaneensa tiedoksiannon, sillä on 14 päivää aikaa valmistella vastaus. Tämä tarkoittaa sitä, että vastaajalla voi olla jopa 28 päivää aikaa vastata kanteeseen, mutta jos se ilmoittaa vastaanottaneensa tiedoksiannon seuraavana päivänä sen jälkeen, kun se on saanut yksityiskohtaiset vaatimukset, vastaajalla on vain 15 päivää aikaa vastata kanteeseen.

Tuomion täytäntöönpanon määräaika – Vuoden 1980 vanhentumislain (*Limitation Act 1980*) 24 §:n mukaisesti tuomioon ei voi hakea muutosta sen jälkeen, kun tuomion täytäntöönpanokelpoiseksi tulemisesta on kulunut kuusi vuotta.

Vanhentumisaajat – Yleensä kuuden vuoden vanhentumisaikaa sovelletaan

sopimukseen perustumatonta vahingonkorvausta koskevien kanteiden nostamisen määräaikaan (vuoden 1980 vanhentumislain 2 §) peräkkäisiin varauksiin ja varastettujen esineiden omistusoikeuden menettämiseen liittyvien kanteiden nostamisen määräaikaan (vuoden 1980 vanhentumislain 3 §)

lain nojalla takaisin perittäviä määriä koskevien kanteiden nostamisen määräaikaan (vuoden 1980 vanhentumislain 9 §)

Muiden asiatyypin vanhentumisajat vaihtelevat. Esimerkiksi

erityisiin kanteisiin (esimerkiksi erikoisalojen lainoihin, kuten asuntolainoihin) sovelletaan 12 vuoden määräaika (vuoden 1980 vanhentumislain 8 §)

henkilövahingoista nostettaviin kanteisiin sovelletaan kolmen vuoden määräaika (vuoden 1980 vanhentumislain 11 §).

2 Luettelo päivistä, jotka eivät ole 3. kesäkuuta 1971 annetussa asetuksessa (ETY, EURATOM) N:o 1182/71 tarkoitettuja työpäiviä

Siviiliprosessia koskevan lain ([Civil Procedure Rules](#)) 2.8–2.10 osassa käsitellään määräaikojen laskemista koskevien sääntöjen soveltamista ja tulkintaa. Englannissa ja Walesissa vapaapäiviä ovat lauantain ja sunnuntain lisäksi seuraavat yleiset vapaapäivät:

Uudenvuodenpäivä: 1. tammikuuta

Pitkäperjantai: pääsiäistä edeltävä perjantai

Pääsiäismaanantai: pääsiäisen jälkeinen maanantai

Early May Bank Holiday: toukokuun ensimmäinen maanantai

Spring Bank Holiday: toukokuun viimeinen maanantai

Summer Bank Holiday: elokuun viimeinen maanantai

Joulupäivä: 25. joulukuuta

Tapaninpäivä: 26. joulukuuta

Jos joulupäivä, tapaninpäivä tai uudenvuodenpäivä osuu viikonloppuun, seuraavasta arkipäivästä tulee vapaapäivä. Jos esimerkiksi 25. ja 26. joulukuuta ovat lauantai ja sunnuntai, maanantai ja tiistai ovat vapaapäiviä.

Lisäksi kaikki tuomioistuimet ovat jouluna suljettuina ylimääräisen päivän.

3 Mitä yleisiä sääntöjä sovelletaan erilaisten siviilimenettelyjen määräaikoihin?

[Limitation Act 1980](#) – Laissa säädetään useita menettelyn aloittamista koskevia määräaikoja ja asetetaan muita määräaikoja, joiden puitteissa esimerkiksi tuomio on pantava täytäntöön tai osapuolten on toteutettava muita toimia. Lisätietoja edellä kysymykseen 1 annetussa vastauksessa.

[Foreign Limitation Periods Act 1984](#) – Lakia sovelletaan mitä tahansa sellaista lakia sovellettaessa, joka koskee käsiteltävien toimien vanhentumista niissä tapauksissa, joihin vaikuttaa ulkomainen laki tai ulkomaisen tuomioistuimen ratkaisu asiakysymyksessä ja joskus myös menettelykysymyksessä.. Sitä sovelletaan välimiesmenettelyissä ja oikeudenkäynneissä Englannin ja Walesin tuomioistuimissa aina silloin, kun toisen maan lainsäädäntö on otettava huomioon.

[Civil Procedure Rules](#) – Englannin ja Walesin siviilituomioistuinta koskevat menettelysäännöt, joihin sisältyy eri toimia koskevia määräaikoja.

4 Kun teko tai virallinen toimi on suoritettava tietyn ajanjakson aikana, milloin ajanjakso alkaa?

Se päivä, josta määräaika lasketaan alkavaksi, on yleensä asianomaisen tapahtuman päivämäärä. Esimerkiksi kanteeseen vastaamisen 14 päivän mittainen määräaika alkaa siitä päivästä, jona kannekirjelmä tai yksityiskohtaiset vaatimukset siinä tapauksessa, että ne annetaan tiedoksi erikseen, vastaanotetaan (riippuu asianmukaista tiedoksiantoa koskevista säännöistä – ks. jäljempänä). Lisäksi tuomion täytäntöönpanon kuuden vuoden määräaika alkaa siitä päivästä, jona tuomiosta tuli täytäntöönpanokelpoinen.

5 Voiko määräajan kulumisen aloittavaan hetkeen vaikuttaa tai sitä muuttaa se tapa, jolla asiakirjat lähetetään tai annetaan tiedoksi (henkilökohtaisesti haastemiehen välityksellä tai postitse)?

Asiakirjat lähetetään tavallisesti ensimmäisen luokan postina. Jos asiakirja lähetetään ensimmäisen luokan postina, se katsotaan tiedoksi annetuksi toisena päivänä sen jälkeen, kun se on lähetetty.

Lisätietoja muiden kuin henkilökohtaisten tiedoksiantotapojen tiedoksiantopäivämääristä on [siviiliprosessisääntöjen 6 osassa](#). Näitä tapoja ovat muun muassa asiakirjojen vaihto, asiakirjan toimittaminen sallittuun osoitteeseen tai sen jättäminen sallittuun osoitteeseen sekä faksilla tai muilla sähköisillä menetelmillä lähettäminen.

6 Kun määräajan kulumisen alkaa jostakin tapahtumasta, lasketaanko määräaikaan mukaan päivä, jona tapahtuma ilmenee?

Kun määräaika ilmoitetaan päivien lukumääränä, se lasketaan kokonaisina päivinä. Kokonaisten päivien lukumäärää laskettaessa määräaikaan kuuluvaksi ei lasketa sitä päivää, jona määräaika alkaa, ja jos määräajan on määriteltävä päättyvän johonkin tapahtumaan, sitä päivää jona tapahtuma ilmenee. Esimerkkejä siitä, miten nämä päivät lasketaan, on [siviiliprosessisääntöjen 2 osassa](#).

7 Kun määräaika on ilmaistu päivissä, tarkoittaako ilmoitettu päivien lukumäärä kalenterpäiviä vai työpäiviä?

Kun tuomioistuin antaa tuomion, määräyksen tai ohjeen, jossa asetetaan määräaika jonkin toimen toteuttamiselle, viimeinen sallittu päivä toimen toteuttamiselle on ilmoitettava mahdollisuuksien mukaan kalenteripäivän ja kellonajan muodossa. Jos päiväys, johon mennessä toimi on toteutettava, on kirjattu mihin tahansa asiakirjaan, päiväys on mahdollisuuksien mukaan ilmoitettava kalenteripäivänä.

Esimerkiksi jos henkilölle annetaan asiakirja tiedoksi 4. huhtikuuta ja häntä pyydetään vastaamaan siihen 14 päivän kuluessa tiedoksiannosta, hänen on vastattava ennen huhtikuun 18. päivää.

Jos määräaika on alle viisi päivää, lauantaita, sunnuntaita ja yleisiä vapaapäiviä ei oteta huomioon.

8 Entä jos määräaika on ilmaistu viikoissa, kuukausissa tai vuosissa?

Kun sana 'kuukausi' esiintyy missä tahansa tuomioissa, määräyksessä, ohjeessa tai muussa asiakirjassa, sillä tarkoitetaan kalenterikuukautta.

Kun määräaika ilmaistaan vuosina, sovelletaan vastaavasti siviiliprosessisääntöjen 2.10 osaa, vaikka asiasta ei ole mitään nimenomaista sääntöä. Näin ollen jos missä tahansa tuomioissa, määräyksessä, ohjeessa tai muussa asiakirjassa käytetään sanaa 'vuosi', sillä tarkoitetaan kalenterivuotta.

9 Milloin viikoissa, kuukausissa tai vuosissa ilmaistu määräaika päättyy?

Jos määräajan päätyminen on määriteltävä viittaamalla tapahtumaan, sitä päivää, jona tapahtuma ilmenee, ei lasketa määräaikaan kuuluvaksi. Ks. myös vastaus kysymykseen 6.

10 Jos määräaika päättyy lauantaina, sunnuntaina tai yleisenä vapaapäivänä, pidennetäänkö sitä seuraavaan työpäivään?

Kun siviiliprosessisäännöissä, menettelyohjeissa, tuomioissa tai tuomioistuimen määräyksessä oleva määräaika, jonka aikana toimi on suoritettava tuomioistuimen kansliassa, päättyy sellaisena päivänä, jona kanslia on suljettu, toimi katsotaan suoritetuksi määräajassa, kun se suoritetaan seuraavana kanslian aukiolopäivänä. Tätä sääntöä sovelletaan kaikkiin määräaikoihin.

11 Onko olemassa tilanteita, joissa määräaika pidennetään? Millä edellytyksillä määräaikaan voi saada pidennyksen?

Jos kannekirjelmä annetaan tiedoksi ulkomailla, sovelletaan erityissääntöjä. Jos esimerkiksi asiakirja annetaan tiedoksi EU:n jäsenvaltiossa tai oikeudenkäynti- ja muiden asiakirjojen tiedoksiantoa ulkomailla siviili- ja kauppoikeudellisissa asioissa koskevan vuoden 1965 Haagin yleissopimuksen osapuolena olevassa valtiossa, tiedoksiannon vastaanottamisesta ilmoittamisen määräaika on 21 päivää kannekirjelmän tai yksityiskohtaisten vaatimusten tiedoksiannosta. Kanteeseen vastaamisen määräaika on 21 päivää siitä, kun yksityiskohtaiset vaatimukset on annettu tiedoksi, tai jos vastaaja ilmoittaa vastaanottaneensa tiedoksiannon, 35 päivää yksityiskohtaisten vaatimusten tiedoksiannosta. Jos tiedoksianto suoritetaan vuoden 1965 Haagin

yleissopimuksen osapuolena olevan valtion muulla alueella, tiedoksiannon vastaanottamisesta ilmoittamisen määräaika on 31 päivää kannekirjelmän tai yksityiskohtaisten vaatimusten tiedoksiannosta. Kanteeseen vastaamisen määräaika on 31 päivää siitä, kun yksityiskohtaiset vaatimukset on annettu tiedoksi, tai jos vastaaja ilmoittaa vastaanottaneensa tiedoksiannon, 45 päivää yksityiskohtaisten vaatimusten tiedoksiannosta. Lisätietoja on [siviiliprosessisääntöjen 6 osassa](#).

Siinä tapauksessa, että tiedoksianto suoritetaan muussa valtiossa, tiedoksiannon vastaanottamisesta ilmoittamisen tai kanteeseen vastaamisen määräaika on esitetty taulukossa (ks. linkki jäljempänä), ja se alkaa yksityiskohtaisten vaatimusten tiedoksiannosta. Jos vastaaja ilmoittaa vastaanottaneensa tiedoksiannon, määräaika on taulukossa ilmoitettujen päivien lukumäärä ja 14 lisäpäivää laskettuna yksityiskohtaisten vaatimusten tiedoksiannosta. Taulukko on [siviiliprosessisääntöjen menettelyohjeessa 6B](#).

12 Mitä määräaika sovelletaan muutoksenhakuun?

Tuomioon voi hakea muutosta 14 päivän kuluessa. Jos tietyn elimen tekemään päätökseen voi hakea tuomioistuimessa muutosta, määräaika sen tekemiseen on 28 päivää, jollei sovellettavassa laissa muuta säädetä.

13 Voivatko tuomioistuimet muuttaa määräaika, erityisesti paikalletulolle asetettua määräaika, tai asettaa erityisen määräpäivän paikalletuloa varten?

Jos kantaja katsoo, että on olemassa poikkeuksellisia syitä, hän voi pyytää tuomioistuinta tekemään ratkaisun välittömästi ja ilman asiakirjojen tiedoksiantoa vastaajalle (yksipuolinen menettely). Jos tuomioistuin antaa määräyksen yksipuolisessa menettelyssä, kantajalle määrätään uusi istuntopäivä. Vastaajalla on oikeus osallistua istuntoon, jotta tuomari voi kuulla molempia asianosaisia ennen mahdollisen uuden määräyksen antamista.

Vuoden 1980 vanhentumislain II osassa säädetään muista määräajan pidentämismahdollisuuksista. Vanhentumisaikaa voidaan pidentää esimerkiksi sen vuoksi, että kantaja on toimintarajoitteinen (vuoden 1980 vanhentumislain 28 §).

Jollei siviiliprosessisäännöissä tai menettelyohjeessa toisin säädetä tai tuomioistuin toisin määrää, säännössä tai tuomioistuimessa asetettua määräaika, jonka aikana henkilön on suoritettava toimi, voidaan muuttaa osapuolten välisellä sopimuksella. Tuomareilla on lisäksi laajat valtuudet muuttaa asioiden käsittelyn määräaikoja.

14 Jos sellainen asiakirja, joka on osoitettu asuinpaikkansa vuoksi määräajan pidennykseen oikeutetulle asianosaiselle, annetaan tiedoksi hänelle sellaisessa paikassa, jossa asuvilla ei ole oikeutta määräajan pidennykseen, menettääkö kyseinen asianosainen oikeutensa määräajan pidennykseen?

Ei. Osapuoli ei menetä tällaista oikeutta.

15 Mitä seuraamuksia aiheutuu, jos määräaikoja ei noudateta?

Jos vastaaja ei määräajassa vastaa kanteeseen tai ilmoita vastaanottaneensa sitä, kantaja voi pyytää yksipuolista tuomiota. Vastaaja voi kuitenkin hakea päätökseen muutosta tai tuomioistuin voi kumota tuomion.

Myös muita asian käsittelyyn liittyviä seuraamuksia voidaan käyttää. Jos asianosaisen on esimerkiksi toimitettava asiantuntijalausunto tietyssä ajassa eikä määräaika noudateta, tuomioistuin voi määrätä, että kyseistä lausuntoa ei voida ottaa vastaan.

Tuomioistuin voi myös määrätä seuraamuksia esimerkiksi oikeuden halventamisesta.

16 Jos määräaika ylitetään, mitä oikeuskeinoja niitä noudattamatta jättäneillä asianosaisilla on käytettävissään?

Velvoitteensa laiminlyöneet osapuolet voivat pyytää tuomioistuimelta määräajan pidentämistä. Jos määräajan ylittäminen on johtanut yksipuolisen tuomion antamiseen, tuomioon voidaan hakea muutosta tai voidaan pyytää sen kumoamista.

Linkkejä

[Oikeusministeriö \(Ministry of Justice\)](#)

[Siviiliprosessisäännöt \(Civil Procedure Rules\)](#)

Päivitetty viimeksi: 03/03/2021

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Menettelylliset määräajat - Pohjois-Irlanti

1 Erityyppiset määräajat, joita sovelletaan siviiliasioita koskevien menettelyjen yhteydessä

Kanteeseen vastaamisen määräaika – Ylemmän oikeusasteen tuomioistuimen (*High Court*) menettelyissä Pohjois-Irlannissa asuvan vastaajan on vastattava tiedoksiantoasiakirjaan 14 päivän kuluessa sen tiedoksiannosta (määräys10) (tiedoksiantopäivä mukaan luettuna), mutta hän voi vastata kanteeseen myöhässä milloin tahansa ennen kuin hänelle annetaan tuomio. Tuomion jälkeinen kanteeseen vastaaminen edellyttää lupaa (Pohjois-Irlannin vuoden 1980 ylemmän oikeusasteen tuomioistuinjärjestelmän sääntöjen (*Rules of the Court of Judicature (Northern Ireland) 1980*)) määräys 12). Vastaajan olisi vastattava kanteeseen kuuden viikon kuluessa yksityiskohtaisten vaatimusten (*statement of claim*) tiedoksiannosta, kuuden viikon kuluessa paikalletulosta tai kuuden viikon kuluessa siitä, kun hänelle on annettu lupa antaa vastaus, sen mukaan mikä ajankohta on myöhäisempi (määräys 18). Alemman oikeusasteen siviilituomioistuimen (*County Court*) menettelyssä vastaaja olisi ilmoitettava aikomuksestaan vastata 21 päivän kuluessa kanteen tiedoksiannosta (Pohjois-Irlannin vuoden 1981 alemman oikeusasteen siviilituomioistuinten sääntöjen (*County Court Rules*) määräys 12).

Tuomion täytäntöönpanon määräaika – vanhentumisaikojen koskevan Pohjois-Irlannin vuoden 1989 lain (*Limitation (Northern Ireland) Order 1989*) 16 §:n mukaan tuomioon ei voi hakea muutosta sen jälkeen, kun tuomion täytäntöönpanokelpoiseksi tulemisesta on kulunut kuusi vuotta.

Vanhentumisajat – Kuuden vuoden vanhentumisaikaa sovelletaan yleensä esimerkiksi

sopimukseen perustumatonta vahingonkorvausta koskevien kanteiden nostamisen määräaikaan (vuoden 1989 vanhentumisaikojen koskevan lain 6 §); peräkkäisiin varkauksiin ja varastettujen esineiden (*converted goods*) omistusoikeuden menettämiseen liittyvien kanteiden nostamisen määräaikaan (vuoden 1989 vanhentumisaikojen koskevan lain 17 §).

Muiden asiatyypin vanhentumisajat vaihtelevat. Esimerkiksi:

henkilövahingoista nostettaviin kanteisiin sovelletaan kolmen vuoden määräaika (vuoden 1989 vanhentumisaikojen koskevan lain 7 §).

2 Luettelo päivistä, jotka eivät ole 3. kesäkuuta 1971 annetussa asetuksessa (ETY, EURATOM) N:o 1182/71 tarkoitettuja työpäiviä

Vuoden 1980 ylemmän oikeusasteen tuomioistuinjärjestelmän sääntöjen määräyksessä 3 yhdessä vuoden 1978 tulkintalain (*Interpretation Act 1978*) 5 §:n kanssa ja vuoden 1981 alemman oikeusasteen siviilituomioistuinten sääntöjen määräyksessä 43 yhdessä Pohjois-Irlannin vuoden 1954 tulkintalain (*Interpretation Act (Northern Ireland) 1954*) 39 §:n kanssa käsitellään korkeimman oikeuden oikeudenkäyntisääntöjen (*Rules of the Supreme Court*) ja alemman oikeusasteen siviilituomioistuinten sääntöjen soveltamista ja tulkintaa määräaikojen laskemisen osalta.

Lauantain ja sunnuntain lisäksi Pohjois-Irlannissa vapaapäiviä ovat seuraavat yleiset vapaapäivät:

Uudenvuodenpäivä: 1. tammikuuta

Pyhän Patrikin päivä: 17. maaliskuuta

Pääsiäismaanantai: pääsiäisen jälkeinen maanantai

Pääsiäistiistai: pääsiäisen jälkeinen tiistai

Early May Bank Holiday: toukokuun ensimmäinen maanantai

Spring Bank Holiday: toukokuun viimeinen maanantai

Heinäkuun vapaapäivät: 12. ja 13. heinäkuuta

Summer Bank Holiday: elokuun viimeinen maanantai

Joulupäivä: 25. joulukuuta

Tapaninpäivä: 26. joulukuuta

Jos joulupäivä, tapaninpäivä tai uudenvuodenpäivä osuu viikonloppuun, seuraavasta arkipäivästä tulee vapaapäivä. Jos esimerkiksi 25. ja 26. joulukuuta ovat lauantai ja sunnuntai, maanantai ja tiistai ovat vapaapäiviä.

Lisäksi kaikki tuomioistuimet ovat suljettuina ylimääräisen päivän jouluna ja pitkäperjantaina.

3 Mitä yleisiä sääntöjä sovelletaan erilaisten siviilimenettelyjen määräaikoihin?

Limitation (Northern Ireland) Order 1989 – Laissa säädetään useita menettelyn aloittamista koskevia määräaikoja ja asetetaan muita määräaikoja, joiden puitteissa esimerkiksi tuomio on pantava täytäntöön tai osapuolten on toteutettava muita toimia. Lisätietoja annetaan kysymykseen 1 annetussa vastauksessa.

Foreign Limitations Period Act 1984 – Lakia sovelletaan mitä tahansa sellaista lakia sovellettaessa, joka koskee käsiteltävien toimien vanhentumista niissä tapauksissa, joihin vaikuttaa ulkomainen laki tai ulkomaisen tuomioistuimen ratkaisu asiakysymyksessä ja joskus myös menettelykysymyksessä. Sitä sovelletaan välimiesmenettelyssä ja oikeudenkäynneissä Pohjois-Irlannin tuomioistuimissa aina silloin, kun toisen maan lainsäädäntö on otettava huomioon. Pohjois-Irlannin vuoden 1980 ylemmän oikeusasteen tuomioistuinjärjestelmän säännöt ja Pohjois-Irlannin vuoden 1981 alemman oikeusasteen siviilituomioistuinten säännöt – Nämä ovat menettelyllisiä sääntöjä Pohjois-Irlannin siviilituomioistuimille ja ne sisältävät erilaisten toimien määräaikoja.

4 Kun teko tai virallinen toimi on suoritettava tietyn ajanjakson aikana, milloin ajanjakso alkaa?

Kanteeseen vastaamisen määräaika alkaa yleensä kuluu siitä päivästä, jona on saatu tieto menettelystä (ks. vastaus kysymykseen 1). Vanhentumisaikojen koskevan Pohjois-Irlannin lain (1989) mukaisesti määräajan alkamispäivä on yleensä asianomaisen tapahtuman päivämäärä, esimerkiksi tuomion täytäntöönpanon kuuden vuoden määräaika alkaa päivästä, jona tuomiosta tulit täytäntöönpanokelpoinen.

5 Voiko määräajan kulumisen aloittavaan hetkeen vaikuttaa tai sitä muuttaa se tapa, jolla asiakirjat lähetetään tai annetaan tiedoksi (henkilökohtaisesti haastemiehen välityksellä tai postitse)?

Kyllä. Jos haaste on annettu tiedoksi postitse tai toimittamalla se postilaatikkoon, se katsotaan annetun tiedoksi seitsemäntenä päivänä (viikonloppu mukaan luettuna) toimituksen jälkeen (Pohjois-Irlannin vuoden 1980 ylemmän oikeusasteen tuomioistuinjärjestelmän sääntöjen määräyksen 10 sääntö 1), mutta jos se postitetaan sunnuntaina, se luultavasti katsottaisiin annetuksi tiedoksi maanantaina kahdeksan päivää postittamisen jälkeen. Vastaavasti jos toimistoasianajaja (*solicitor*) antaa siviilihaasteen ensimmäisen luokan postissa, se katsotaan tiedoksi annetuksi seitsemäntenä työpäivänä postittamisen jälkeen (postituspäivää ei lasketa), mutta toisin kuin ylemmän oikeusasteen tuomioistuinjärjestelmän säännöissä säädetään, seitsemän päivän määräaikaan eivät sisälly lauantait, sunnuntait ja yleiset vapaapäivät (Pohjois-Irlannin vuoden 1981 alemman oikeusasteen siviilituomioistuinten sääntöjen määräyksen 43 sääntö 19A).

6 Kun määräajan kulumisen alkaa jostakin tapahtumasta, lasketaanko määräaikaan mukaan päivä, jona tapahtuma ilmenee?

Pohjois-Irlannin vuoden 1980 ylemmän oikeusasteen tuomioistuinjärjestelmän sääntöjen määräyksen 3 sääntöä 2 sovelletaan kaikkiin kyseisessä laissa asetettuihin määräaikoihin tai jonkun toimen tekemiseksi tuomiossa, määräyksessä tai ohjeessa asetettuun määräaikaan. Jos toimi on tehtävä tietyn ajanjaksona tietyn päivän jälkeen tai siitä lähtien, määräaika yleensä alkaa välittömästi kyseisen päivän jälkeen. Jos toimi on tehtävä tiettyssä määrässä kokonaisia päiviä ennen tai jälkeen määrätyn päivän, suorittamispäivän ja määrätyn päivän välissä on oltava vähintään kyseinen määrä päiviä.

Pohjois-Irlannin vuoden 1981 alemman oikeusasteen siviilituomioistuinten sääntöjen määräyksen 43 sääntöä 17 sovelletaan kyseisissä säännöissä säädettyihin määräaikoihin. Jos jotain on tehtävä tietyn ajanjakson aikana tai tietyn tapahtuman jälkeen, määräaika alkaa kuluu tapahtumapäivää seuraavan päivän alusta, jollei erikseen mainita, että kyseinen päivä luetaan kuuluvaksi määräaikaan.

7 Kun määräaika on ilmaistu päivissä, tarkoittaako ilmoitettu päivien lukumäärä kalenterpäiviä vai työpäiviä?

Pohjois-Irlannin vuoden 1980 ylemmän oikeusasteen tuomioistuinjärjestelmän sääntöjen määräyksen 3 säännössä 2 säädetään, että jos kyseessä oleva enintään seitsemän päivän määräaika sisältää lauantain, sunnuntain tai yleisen vapaapäivän, joulupäivän tai pitkäperjantain, kyseistä päivää ei oteta huomioon. Määräyksen 3 säännössä 3 säädetään, että jollei tuomioistuin toisin määrää, kesäloma-aikaa ei lasketa kuuluvaksi mihinkään kyseisessä laissa säädettyyn määräaikaan tai sellaiseen määräaikaan, joka on päätöksessä tai ohjeessa määrätty oikeudenkäyntiasiakirjan tiedoksiantamiselle, toimittamiselle tai muuttamiselle. Määräyksen 3 säännössä 4 säädetään, että jos kyseisissä säännöissä tai tuomiossa, päätöksessä tai ohjeessa asetettu määräaika toimen suorittamiseksi korkeimman oikeuden kansliassa päättyy sellaisena päivänä, jolloin kanslia on suljettu eikä toimea voida sen vuoksi toteuttaa, toimi katsotaan suoritetuksi ajoissa, jos se suoritetaan seuraavana kanslian aukiolopäivänä.

Pohjois-Irlannin vuoden 1981 alemman oikeusasteen siviilituomioistuinten sääntöjen määräyksen 43 säännössä 17 säädetään, että jos kyseisissä säännöissä säädetään jotain tehtäväksi enintään kolmen päivän määräajassa, siihen määräaikaan ei lasketa kuuluvaksi lauantaita, sunnuntaita tai muita päiviä, jona kanslia on suljettuna. Jos toimen toteuttamisen määräaika päättyy lauantaina, sunnuntaina tai muuna päivänä, jona kanslia on suljettuna, toimen voi suorittaa seuraavana aukiolopäivänä. Viimeksi mainittua säännöstä sovelletaan myös päätöksessä tai määräyksessä tarkoitettuun määräaikaan.

8 Entä jos määräaika on ilmaistu viikoissa, kuukausissa tai vuosissa?

Pohjois-Irlannin vuoden 1980 ylemmän oikeusasteen tuomioistuinjärjestelmän sääntöjen määräyksen 3 säännön 1 mukaan tuomiossa, päätöksessä tai ohjeessa tai muussa asiakirjassa esiintyvällä sanalla 'kuukausi' tarkoitetaan kalenterikuukautta, jollei asiayhteydestä muuta johdu. Tämä ei kuitenkaan rajoita vuoden 1978 tulkintalain 5 §:n soveltamista sääntöihin.

Kun määräaika ilmaistaan vuosina, eli jos missä tahansa tuomiossa, määräyksessä, ohjeessa tai muussa asiakirjassa käytetään sanaa 'vuosi', sillä tarkoitetaan vastaavasti kalenterivuotta, vaikka asiasta ei ole mitään nimenomaista sääntöä.

Alemman oikeusasteen siviilituomioistuimen menettelyissä sovelletaan Pohjois-Irlannin vuoden 1954 tulkintalain 39 §:ää, jossa 'vuodella' tarkoitetaan 12 (kalenteri)kuukautta ja 'kuukaudella' kalenterikuukautta.

9 Milloin viikoissa, kuukausissa tai vuosissa ilmaistu määräaika päättyy?

Pohjois-Irlannin vuoden 1980 korkeimman oikeuden oikeudenkäyntisääntöjen määräyksen 3 säännössä 2 säädetään, että jos toimi on suoritettava tietyn ajan kuluessa tai ennen tiettyä päivämäärää, määräaika päättyy, kun kyseinen päivä alkaa.

Pohjois-Irlannin vuoden 1981 alemman oikeusasteen siviilituomioistuinten sääntöjen ja Pohjois-Irlannin vuoden 1954 tulkintalain 39 §:n nojalla määräaika, joka päättyy tietynä päivänä tai joka lasketaan tiettyyn päivään saakka, sisältää päivän, jona määräaika päättyy.

10 Jos määräaika päättyy lauantaina, sunnuntaina tai yleisenä vapaapäivänä, pidennetäänkö sitä seuraavaan työpäivään?

Pohjois-Irlannin vuoden 1980 ylemmän oikeusasteen tuomioistuinjärjestelmän sääntöjen määräyksen 3 säännössä 2 säädetään, että jos kyseessä oleva enintään seitsemän päivän määräaika sisältää lauantain, sunnuntain tai yleisen vapaapäivän, joulupäivän tai pitkäperjantain, kyseistä päivää ei oteta huomioon. Määräyksen 3 säännössä 3 säädetään, että jollei tuomioistuin toisin määrää, kesäloma-aikaa ei lasketa kuuluvaksi mihinkään kyseisessä laissa säädettyyn määräaikaan tai sellaiseen määräaikaan, joka on päätöksessä tai ohjeessa määrätty oikeudenkäyntiasiakirjan tiedoksiantamiselle, toimittamiselle tai muuttamiselle. Määräyksen 3 säännössä 4 säädetään, että jos kyseisissä säännöissä tai tuomiossa, päätöksessä tai ohjeessa asetettu määräaika toimen

suorittamiseksi korkeimman oikeuden kansliassa päättävä sellaisena päivänä, jolloin kanslia on suljettu eikä toimea voida sen vuoksi toteuttaa, toimi katsotaan suoritetuksi ajoissa, jos se suoritetaan seuraavana kanslian aukiolopäivänä.

11 Onko olemassa tilanteita, joissa määräaika pidennetään? Millä edellytyksillä määräaikaan voi saada pidennyksen?

-

12 Mitä määräaika sovelletaan muutoksenhakuun?

Ylemmän oikeusasteen tuomioistuimen tuomioon voi hakea muutosta yleensä kuuden viikon kuluessa ja alemman oikeusasteen siviilituomioistuimen päätöksiin 21 päivän kuluessa. Jos tietyn elimen tekemään päätökseen voi hakea tuomioistuimessa muutosta, määräaika sen tekemiseen on 21 päivää, jollei sovellettavassa laissa muuta säädetä.

13 Voivatko tuomioistuimet muuttaa määräaika, erityisesti paikalletulle asetettua määräaika, tai asettaa erityisen määräpäivän paikalletuloa varten?

Jos kantaja katsoo, että on olemassa poikkeuksellisia syitä, hän voi pyytää tuomioistuinta tekemään ratkaisun välittömästi ja ilman asiakirjojen tiedoksiantoa vastaajalle (yksipuolinen menettely). Jos tuomioistuin antaa määräyksen yksipuolisessa menettelyssä, kantajalle määrätään uusi istuntopäivä. Vastaajalla on oikeus osallistua istuntoon, jotta tuomari voi kuulla molempia asianosaisia ennen uuden määräyksen antamista.

Vanhentumisaikojen koskevan Pohjois-Irlannin lain IV (1989) osassa säädetään muista määräajan pidentämismahdollisuuksista. Vanhentumisaikaa voidaan pidentää esimerkiksi sen vuoksi, että kantaja on toimintarajoitteinen (vuoden 1980 vanhentumislain 48 §).

Jollei tuomioistuimen säännöissä toisin säädetä tai tuomioistuin toisin määrää, säännössä tai tuomioistuimessa asetettua määräaika, jonka aikana henkilön on suoritettava toimi, voidaan muuttaa osapuolten välisellä sopimuksella. Tuomareilla on lisäksi valtuudet muuttaa määräaikoja.

14 Jos sellainen asiakirja, joka on osoitettu asuinpaikkansa vuoksi määräajan pidennyksen oikeutetulle asianosaiselle, annetaan tiedoksi hänelle sellaisessa paikassa, jossa asuvilla ei ole oikeutta määräajan pidennykseen, menettääkö kyseinen asianosainen oikeutensa määräajan pidennykseen?

Ei. Asianosainen ei menetä kyseisen ulkomaisen lainsäädännön mukaista oikeuttaan.

15 Mitä seuraamuksia aiheutuu, jos määräaikoja ei noudateta?

Jos vastaaja ei määräajassa vastaa kanteeseen tai ilmoita vastaanottaneensa sitä, kantaja voi pyytää yksipuolista tuomiota. Vastaaja voi kuitenkin hakea muutosta annettuun ratkaisuun tai tuomioistuin voi kumota tuomion.

Myös muita asian käsittelyyn liittyviä seuraamuksia voidaan käyttää. Jos asianosaisen on esimerkiksi toimitettava asiantuntijanlausunto tietyssä ajassa eikä määräaika noudateta, tuomioistuin voi määrätä, että kyseistä lausuntoa ei voida ottaa vastaan.

Tuomioistuin voi myös määrätä seuraamuksia esimerkiksi oikeuden halventamisesta.

16 Jos määräaika ylitetään, mitä oikeuskeinoja niitä noudattamatta jättäneillä asianosaisilla on käytettävissään?

Myöhästyneet osapuolet voivat pyytää tuomioistuimelta määräajan pidennystä. Jos määräajan ylittäminen on johtanut yksipuolisen tuomion antamiseen, tuomioon voidaan hakea muutosta tai voidaan pyytää sen kumoamista.

Päivitetty viimeksi: 04/03/2021

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Menettelylliset määräajat - Skotlant

1 Erityyppiset määräajat, joita sovelletaan siviiliasioita koskevien menettelyjen yhteydessä

Kanteeseen vastaamisen määräaika

Court of Session tuomioistuimen asioissa, joissa tiedoksianto tapahtuu Euroopassa tai Euroopan ulkopuolella, määräaika on 21 päivää tiedoksiantopäivästä. Tietyissä asioissa, joissa tiedoksiantoa ei ole suoritettu näissä säännöissä kuvatulla menettelyllä, määräaika on 42 päivää.

Sheriff Court tuomioistuimen asioissa, joissa tiedoksianto tapahtuu Euroopassa, määräaika on 21 päivää tiedoksiantopäivästä. Kaikissa tapauksissa, joissa tiedoksianto tapahtuu Euroopan ulkopuolella, määräaika on 42 päivää tiedoksiantopäivästä.

Lisätietoa:

[Court of Sessionin säännöt](#)

[Sheriff Courtin yleiset säännöt](#) (paikalliset alioikeudet)

Enintään 5 000 punnan suuruisten määrien perintään sovelletaan yksinkertaista menettelyä ja nopeutettua menettelyä koskevia sääntöjä.

Määräajat ja vanhentumisajat

Skotlannin oikeudessa määräajat, joiden kuluessa asia on pantava vireille, määräytyvät vanhentumisajan ja negatiivisen määräajan (*negative prescription*) oikeudellisten käsitteiden perusteella. Vanhentumisaika on suojaava menettelysääntö, jonka mukaan tietyistä oikeuksista ja velvollisuuksista (vaikka ne ovat edelleen olemassa) tulee tietyn ajan kuluttua oikeudellisesti täytäntöönpanokelvottomia. Negatiivinen määräaika on aineellisen oikeuden sääntö, joka toimii siten, että henkilön oikeus ja/tai velvoite raukeaa tietyn ajan kuluttua.

Nykyinen laki sisältyy määräaikoja ja vanhentumisaikoja koskevaan Skotlannin lakiin vuodelta 1973 (*Prescription and Limitation (Scotland) Act 1973*), sellaisena kuin se on muutettuna.

Negatiivista määräaika koskevat säännökset ilmaisevat, milloin sopimukseen perustuvat oikeudet ja velvoitteet raukeavat. Määräajat vaihtelevat velvoitteen luonteen mukaan.

Laissa säädetään vahingonkorvauksia, henkilövahinkoja, kunnianloukkauksia ja tuotevastuuta koskevien kanteiden vanhentumisaikaa. Vanhentumisaika on kolme vuotta vahinkoa koskevan tiedon saamisesta, mutta tuomioistuimet voivat harkintansa mukaan sallia kanteen nostamisen tämän määräajan päätyttyä, jos ne pitävät sitä kohtuullisena.

Myös muissa laeissa säädetään erilaisista vanhentumisaajoista, esimerkiksi (henkilöiden tai tavaroiden) lento-, maantie-, meri- ja rautatiekuljetuksia koskevien kanteiden vanhentumisesta.

Asianajajalta tai kansalaisten neuvontapalvelulta (*Citizens Advice Bureau*) voi kysyä neuvoa siihen, sovelletaanko erityisiä määräaikoja sellaiseen asiaan, jonka tahdot panna vireille.

2 Luettelo päivistä, jotka eivät ole 3. kesäkuuta 1971 annetussa asetuksessa (ETY, EURATOM) N:o 1182/71 tarkoitettuja työpäiviä

Skotlannissa vapaapäiviä ovat lauontain ja sunnuntain lisäksi seuraavat yleiset vapaapäivät:

Uudenvuodenpäivä: 1. tammikuuta

Uudenvuodenloma: 2. tammikuuta

Pitkäperjantai: pääsiäistä edeltävä perjantai

Early May Bank Holiday: toukokuun ensimmäinen maanantai

Spring Bank Holiday: toukokuun viimeinen maanantai

Summer Bank Holiday: elokuun ensimmäinen maanantai

Joulupäivä: 25. joulukuuta

Tapaninpäivä: 26. joulukuuta

Jos joulupäivä, tapaninpäivä, uudenvuodenpäivä tai 2. tammikuuta osuu viikonloppuun, seuraavasta arkipäivästä tulee vapaapäivä. Jos esimerkiksi 25. ja 26. joulukuuta ovat lauantai ja sunnuntai, maanantai ja tiistai ovat vapaapäiviä.

Kaikki päivämäärät on vahvistettu vuoden 1971 pankki- ja rahoitustoimintaa koskevan lain (*Banking and Financial Dealings Act*) taulukoissa 1 lukuun ottamatta spring bank holidaytä ja tapaninpäivää, joista määrätään kuninkaallisella julistuksella.

3 Mitä yleisiä sääntöjä sovelletaan erilaisten siviilimenettelyjen määräaikoihin?

Määräajat ja vanhentumisajat

Määräaikoja ja vanhentumisaikoja koskevassa Skotlannin laissa vuodelta 1973, sellaisena kuin se on muutettuna, säädetään yksityiskohtaisesti eri määräaikojen ja vanhentumisaikojen laskemisesta, kuten kysymykseen 1 annetussa vastauksessa kuvataan.

4 Kun teko tai virallinen toimi on suoritettava tietyn ajanjakson aikana, milloin ajanjakso alkaa?

Alkamisajankohta on tiedoksiannon päivämäärä. Postitse suoritettu tiedoksianto katsotaan tapahtuneeksi haasteen postittamista seuraavana päivänä. Jos haasteen määräajan viimeinen päivä osuu viikonloppuun, vapaapäivään tai sellaiseen päivään, jona tuomioistuin on suljettuna, määräaika pitenee automaattisesti joko seuraavaan työpäivään.

5 Voiko määräajan kulumisen aloittavaan hetkeen vaikuttaa tai sitä muuttaa se tapa, jolla asiakirjat lähetetään tai annetaan tiedoksi (henkilökohtaisesti haastemiehen välityksellä tai postitse)?

Alkamispäivä on aina tiedoksiannon suorittamispäivä riippumatta sen suoritustavasta. Tiedoksiannon päivämäärän määritelmän osalta katso vastaus kysymykseen 4.

6 Kun määräajan kulumisen alku tapahtumasta, lasketaanko määräaikaan mukaan päivä, jona tapahtuma ilmenee?

Määräaika alkaa tapahtuman päivämäärästä. Ensimmäinen tiedoksiannon jälkeinen päivä on ensimmäinen päivä, joka lasketaan mukaan määräaikaan (ottaen huomioon vapaapäiviin liittyvät seikat, jotka on esitetty vastauksessa kysymykseen 4).

7 Kun määräaika on ilmaistu päivissä, tarkoittaako ilmoitettu päivien lukumäärä kalenteripäiviä vai työpäiviä?

Kalenteripäiviä (ks. kuitenkin kysymys 4 muun muassa vapaapäivistä). Vaikka määräajan päättymispäivä ei voi olla vapaapäivä, määräaikaan lasketaan mukaan kaikki muut vapaapäivät.

8 Entä jos määräaika on ilmaistu viikoissa, kuukausissa tai vuosissa?

Tuomioistuimen asiakirjoissa sanalla 'kuukausi' tarkoitetaan kalenterikuukautta.

9 Milloin viikoissa, kuukausissa tai vuosissa ilmaistu määräaika päättyy?

Määräajat päättyvät edellisissä kysymyksissä kuvattujen periaatteiden mukaisesti määräajan pituudesta riippuen sen viimeisenä päivänä pitäen mielessä, että määräaika alkaa kulua tiedoksiannon jälkeisestä päivästä.

10 Jos määräaika päättyy lauantaina, sunnuntaina tai yleisenä vapaapäivänä, pidennetäänkö sitä seuraavaan työpäivään?

Kyllä. Ks. vastaus kysymykseen 4.

11 Onko olemassa tilanteita, joissa määräaika pidennetään? Millä edellytyksillä määräaikaan voi saada pidennyksen?

Tuomioistuin voi pidentää tiedoksiannon määräaika, jos se on perusteltua ja tuomioistuin katsoo sen tarpeelliseksi.

12 Mitä määräaika sovelletaan muutoksenhakuun?

Court of Sessionissa vastaajalla on lainvoimaisen päätöksen tai lainvoimaista päätöstä edeltävän päätöksen (*interlocutor*) antamisesta 14 päivää aikaa hakea päätökseen muutosta ja ilmoittaa aikomuksestaan tuomioistuimelle.

Määräaika, jonka kuluessa Sheriff Courtin tiettyihin päätöksiin voidaan hakea muutosta, pidennettiin 1. tammikuuta 2016 alkaen 14 päivästä 28 päivään. Nämä muutoksenhaut toimitetaan nyt suoraan muutoksenhaku tuomioistuimeen (*Sheriff Appeal Court*).

Nopeutetun menettelyn ja yksinkertaisen menettelyn muutoksenhaut jätetään edelleen Sheriff Courtiin, ja muutoksenhaku aika on edelleen 14 päivää.

On huomattava, että jos lainsäädännössä säädetään säännöistä poikkeavista muutoksenhakuajoista tietyntyyppisiä muutoksenhakuja varten, sovelletaan laissa säädettyä määräaika.

13 Voivatko tuomioistuimet muuttaa määräaika, erityisesti paikalletulle asetettua määräaika, tai asettaa erityisen määräpäivän paikalletulua varten?

Vain poikkeustapauksissa. Lyhennettyjen määräaikojen vähimmäismääräaika on 48 tuntia. Vaatimus ilmoittaa vastaajalle ennakkoon voidaan sivuuttaa kokonaan ainoastaan lastensuojelutapauksessa annettavan väliaikaiskiellon yhteydessä. Tällaisissa tapauksissa voidaan tietenkin järjestää kuuleminen jälkikäteen kaikille osapuolille tasapuolisen menettelyn turvaamiseksi.

14 Jos sellainen asiakirja, joka on osoitettu asuinpaikkansa vuoksi määräajan pidennykseen oikeutetulle asianosaiselle, annetaan tiedoksi hänelle sellaisessa paikassa, jossa asuvilla ei ole oikeutta määräajan pidennykseen, menettääkö kyseinen asianosainen oikeutensa määräajan pidennykseen?

Ei.

15 Mitä seuraamuksia aiheutuu, jos määräaikoja ei noudateta?

Jos vastaaja ei vastaa kanteeseen, voidaan antaa yksipuolinen tuomio, jos kantaja sitä pyytää. Vastaaja voi tietenkin hakea tuomioon muutosta, kuten vastauksessa kysymykseen 12 kuvataan.

16 Jos määräaika ylitetään, mitä oikeuskeinoja niitä noudattamatta jättäneillä asianosaisilla on käytettävissään?

Vastaaja voi pyytää tuomioistuimelta määräajan pidentämistä. Jos tuomio on jo annettu (yksipuolisesti), vastaaja voi pyytää tuomioistuinta kumoamaan toimen, jos sovellettava tuomioistuimen työjärjestys tämän sallii.

Päivitetty viimeksi: 04/03/2021

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Menettelylliset määräajat - Gibraltar

1 Erityyppiset määräajat, joita sovelletaan siviiliasioita koskevien menettelyjen yhteydessä

Tärkeimmät määräaikatyyppit ovat seuraavat:

Kanteeseen vastaamisen määräaika – Vastaanottaessaan kannekirjelmän (*claim form*) tai yksityiskohtaiset vaatimukset (*particulars of claim*) siinä tapauksessa, että ne annetaan tiedoksi erikseen, vastaajalla on 14 päivää aikaa vastata kanteeseen tai ilmoittaa vastaanottaneensa tiedoksiannon. Kun vastaaja on ilmoittanut vastaanottaneensa tiedoksiannon, sillä on 14 päivää aikaa valmistella vastaus. Tämä tarkoittaa sitä, että vastaajalla voi olla jopa 28 päivää aikaa vastata kanteeseen, mutta jos se ilmoittaa vastaanottaneensa tiedoksiannon seuraavana päivänä sen jälkeen, kun se on saanut yksityiskohtaiset vaatimukset, vastaajalla on vain 15 päivää aikaa vastata kanteeseen.

Tuomion täytäntöönpanon määräaika – Vuoden 1960 vanhentumislain (*Limitation Act 1960*) 4 §:n 4 momentin mukaisesti tuomioon ei voi hakea muutosta sen jälkeen, kun tuomion täytäntöönpanokelpoiseksi tulemisesta on kulunut 12 vuotta.

Vanhentumisajat – Yleensä kuuden vuoden vanhentumisaikaa sovelletaan

sopimukseen perustumatonta vahingonkorvausta koskevien kanteiden nostamisen määräaikaan (vuoden 1960 vanhentumislain 4 §:n 1 momentin a kohta) peräkkäisiin varkauksiin ja varastettujen esineiden (*converted goods*) omistusoikeuden menettämiseen liittyvien kanteiden nostamisen määräaikaan (vuoden 1960 vanhentumislain 11 §)

lain nojalla takaisin perittäviä määriä koskevien kanteiden määräaikaan (vuoden 1960 vanhentumislain 4 §:n 1 momentin d kohta)

Muiden asiatyypin vanhentumisajat vaihtelevat. Esimerkiksi

erityisiin kanteisiin (esimerkiksi erikoisalojen lainoihin, kuten asuntolainoihin) sovelletaan 12 vuoden määräaika (vuoden 1960 vanhentumislain 4 §:n 3 momentti).

henkilövahingoista nostettaviin kanteisiin sovelletaan kolmen vuoden määräaika (vuoden 1960 vanhentumislain 4 §:n 1 momentti).

2 Luettelo päivistä, jotka eivät ole 3. kesäkuuta 1971 annetussa asetuksessa (ETY, EURATOM) N:o 1182/71 tarkoitettuja työpäiviä

Siviiliprosessia koskevan lain (*Civil Procedure Rules*) 2.8–2.10 osassa käsitellään määräaikojen laskemista koskevien sääntöjen soveltamista ja tulkintaa.

Lauantain ja sunnuntain lisäksi Gibraltarilla vapaapäiviä ovat seuraavat yleiset vapaapäivät:

Uudenvuodenpäivä: 1. tammikuuta

Pitkäperjantai: pääsiäistä edeltävä perjantai

Pääsiäismaanantai: pääsiäisen jälkeinen maanantai

Workers Memorial Day: 28. huhtikuuta

May Day: 1. toukokuuta

Spring Bank Holiday: toukokuun viimeinen maanantai

Kuningattaren syntymäpäivä: kesäkuun 2. tai 3. maanantai

Summer Bank Holiday: elokuun viimeinen maanantai

Kansallispäivä: 10. syyskuuta

Joulupäivä: 25. joulukuuta

Tapaninpäivä: 26. joulukuuta

Jos joulupäivä, tapaninpäivä, uudenvuodenpäivä tai kansallispäivä osuu viikonloppuun, seuraavasta arkipäivästä tulee vapaapäivä. Jos esimerkiksi 25. ja 26. joulukuuta ovat lauantai ja sunnuntai, maanantai ja tiistai ovat vapaapäiviä. Lisäksi tuomioistuimet voivat lopettaa toimintansa joulun ja uuden vuoden välisen aikana.

3 Mitä yleisiä sääntöjä sovelletaan erilaisten siviilimenettelyjen määräaikoihin?

Limitation Act 1960 – Laissa säädetään useita menettelyn aloittamista koskevia määräaikoja ja asetetaan muita määräaikoja, joiden puitteissa esimerkiksi tuomio on pantava täytäntöön tai osapuolten on toteutettava muita toimia. Lisätietoja annetaan kysymykseen 1 annetussa vastauksessa.

Civil Procedure Rules – Englannin ja Walesin siviilituomioistuimia koskevat menettelysäännöt, joihin sisältyy eri toimia koskevia määräaikoja (ja joita sovelletaan Gibraltarisiin).

4 Kun teko tai virallinen toimi on suoritettava tietyn ajanjakson aikana, milloin ajanjakso alkaa?

Se päivä, josta määräaika lasketaan alkavaksi, on yleensä asianomaisen tapahtuman päivämäärä. Esimerkiksi kanteeseen vastaamisen 14 päivän mittainen määräaika alkaa siitä päivästä, jona kannekirjelmä tai yksityiskohtaiset vaatimukset siinä tapauksessa, että ne annetaan tiedoksi erikseen, vastaanotetaan (riippuu asianmukaista tiedoksiantoa koskevista säännöistä – ks. jäljempänä). Lisäksi tuomion täytäntöönpanon 12 vuoden määräaika alkaa siitä päivästä, jona tuomiosta tuli täytäntöönpanokelpoinen.

5 Voiko määräajan kulumisen aloittavaan hetkeen vaikuttaa tai sitä muuttaa se tapa, jolla asiakirjat lähetetään tai annetaan tiedoksi (henkilökohtaisesti haastemiehen välityksellä tai postitse)?

Gibraltarin asiakirjat annetaan tiedoksi yleensä henkilökohtaisesti. Siinä tapauksessa, että tiedoksianto tapahtuu kirjattuna lähetyksenä, tulkintaa ja yleisiä lausekkeita koskevan lain (*Interpretation and General Clauses Act*) 8 §:ssä säädetään, että tiedoksianto katsotaan suoritetuksi "ajankohtana, jona postin kirje tavanomaisesti toimittaisiin".

Lisätietoja muiden kuin henkilökohtaisten tiedoksiantotapojen tiedoksiantopäivämääristä on siviiliprosessisääntöjen 6 osassa. Näitä tapoja ovat muun muassa asiakirjojen vaihto, asiakirjan toimittaminen tai jättäminen sallittuun osoitteeseen sekä faksilla tai muilla sähköisillä menetelmillä lähettäminen.

Kun asiakirja annetaan tiedoksi henkilökohtaisesti, se katsotaan tiedoksi annetuksi seuraavana työpäivänä, jos se on annettu työpäivänä kello 17.00 jälkeen tai milloin tahansa lauantaina, sunnuntaina tai yleisenä vapaapäivänä.

6 Kun määräajan kulumisen alkaa jostakin tapahtumasta, lasketaanko määräaikaan mukaan päivä, jona tapahtuma ilmenee?

Kun määräaika ilmoitetaan päivien lukumääränä, se lasketaan kokonaisina päivinä. Kokonaisten päivien lukumäärää laskettaessa määräaikaan kuuluvaksi ei lasketa sitä päivää, jona määräaika alkaa, ja jos määräajan on määriteltävä johonkin tapahtumaan, sitä päivää jona tapahtuma ilmenee. Esimerkkejä siitä, miten nämä päivät lasketaan, on siviiliprosessisääntöjen 2 osassa.

7 Kun määräaika on ilmaistu päivissä, tarkoittaako ilmoitettu päivien lukumäärä kalenteripäiviä vai työpäiviä?

Kun tuomioistuin antaa tuomion, määräyksen tai ohjeen, jossa asetetaan määräaika jonkin toimen toteuttamiselle, viimeinen sallittu päivä toimen toteuttamiselle on ilmoitettava mahdollisuuksien mukaan kalenteripäivän ja kellonajan muodossa. Jos päiväys, johon mennessä toimi on toteutettava, on kirjattu mihin tahansa asiakirjaan, päiväys on mahdollisuuksien mukaan ilmoitettava kalenteripäivänä.

Esimerkiksi jos henkilölle annetaan tiedoksi asiakirja 4. huhtikuuta ja häntä pyydetään vastaamaan siihen 14 päivän kuluessa tiedoksiannosta, hänen on vastattava ennen huhtikuun 18. päivää.

Jos määräaika on alle viisi päivää, lauantaita, sunnuntaita ja yleisiä vapaapäiviä ei oteta huomioon.

8 Entä jos määräaika on ilmaistu viikoissa, kuukausissa tai vuosissa?

Kun sana "kuukausi" esiintyy missä tahansa tuomiossa, päätöksessä, ohjeessa tai muussa asiakirjassa, sillä tarkoitetaan kalenterikuukautta.

Kun määräaika ilmaistaan vuosina, sovelletaan vastaavasti siviiliprosessisääntöjen 2.10 osaa, vaikka asiasta ei ole mitään nimenomaista sääntöä. Näin ollen, jos missä tahansa tuomiossa, määräyksessä, ohjeessa tai muussa asiakirjassa käytetään sanaa "vuosi", sillä tarkoitetaan kalenterivuotta.

9 Milloin viikoissa, kuukausissa tai vuosissa ilmaistu määräaika päättyy?

Jos määräajan päättymisen on määriteltävä viittaamalla tapahtumaan, sitä päivää, jona tapahtuma ilmenee, ei lasketa määräaikaan kuuluvaksi. Ks. myös vastaus kysymykseen 6.

10 Jos määräaika päättyy lauantaina, sunnuntaina tai yleisenä vapaapäivänä, pidennetäänkö sitä seuraavaan työpäivään?

Kun siviiliprosessisäännöissä, menettelyohjeissa, tuomiossa tai tuomioistuimen määräyksessä oleva määräaika, jonka aikana toimi on suoritettava tuomioistuimen kansliassa, päättyy sellaisena päivänä, jona kanslia on suljettu, toimi katsotaan suoritetuksi määräajassa, kun se suoritetaan seuraavana kanslian aukiolopäivänä. Tätä sääntöä sovelletaan kaikkiin määräaikoihin.

11 Onko olemassa tilanteita, joissa määräaika pidennetään? Millä edellytyksillä määräaikaan voi saada pidennyksen?

Jos kannekirjelmä annetaan tiedoksi ulkomailla, sovelletaan erityissääntöjä. Jos esimerkiksi asiakirja annetaan tiedoksi EU:n jäsenvaltiossa tai oikeudenkäynti- ja muiden asiakirjojen tiedoksiantoa ulkomailla siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa koskevan vuoden 1965 Haagin yleissopimuksen

osapuolena olevassa valtiossa, tiedoksiannon vastaanottamisesta ilmoittamisen määräaika on 21 päivää kannekirjelmän tai yksityiskohtaisten vaatimusten tiedoksiannosta. Kanteeseen vastaamisen määräaika on 21 päivää siitä, kun yksityiskohtaiset vaatimukset on annettu tiedoksi, tai jos vastaaja ilmoittaa vastaanottaneensa tiedoksiannon, 35 päivää yksityiskohtaisten vaatimusten tiedoksiannosta. Jos tiedoksianto suoritetaan vuoden 1965 Haagin yleissopimuksen osapuolena olevan valtion muulla alueella, tiedoksiannon vastaanottamisesta ilmoittamisen määräaika on 31 päivää kannekirjelmän tai yksityiskohtaisten vaatimusten tiedoksiannosta. Kanteeseen vastaamisen määräaika on 31 päivää siitä, kun yksityiskohtaiset vaatimukset on annettu tiedoksi, tai jos vastaaja ilmoittaa vastaanottaneensa tiedoksiannon, 45 päivää yksityiskohtaisten vaatimusten tiedoksiannosta. Lisätietoja on siviiliprosessisääntöjen 6 osassa.

Siinä tapauksessa, että tiedoksianto suoritetaan muussa valtiossa, tiedoksiannon vastaanottamisesta ilmoittamisen tai kanteeseen vastaamisen määräaika on esitetty siviiliprosessisääntöjen menettelyohjeessa 6B olevassa taulukossa, ja se alkaa yksityiskohtaisten vaatimusten tiedoksiannosta. Jos vastaaja ilmoittaa vastaanottaneensa tiedoksiannon, määräaika on taulukossa ilmoitettujen päivien lukumäärä ja 14 lisäpäivää laskettuna yksityiskohtaisten vaatimusten tiedoksiannosta.

12 Mitä määräaika sovelletaan muutoksenhakuun?

Tuomioon voi hakea muutosta 14 päivän kuluessa. Jos tietyn elimen tekemään päätökseen voi hakea tuomioistuimessa muutosta, määräaika sen tekemiseen on kolme kuukautta, jollei sovellettavassa laissa muuta säädetä (vaikkakin tällaiset muutoshakemukset on joka tapauksessa tehtävä nopeasti).

13 Voivatko tuomioistuimet muuttaa määräaika, erityisesti paikalletulolle asetettua määräaika, tai asettaa erityisen määräpäivän paikalletuloa varten?

Jos kantaja katsoo, että on olemassa poikkeuksellisia syitä, hän voi pyytää tuomioistuinta tekemään ratkaisun välittömästi ja ilman asiakirjojen tiedoksiantoa vastaajalle (yksipuolinen menettely). Jos tuomioistuin antaa määräyksen yksipuolisessa menettelyssä, kantajalle määrätään uusi istuntopäivä. Vastaajalla on oikeus osallistua istuntoon, jotta tuomari voi kuulla molempia asianosaisia ennen mahdollisen uuden määräyksen antamista.

Vuoden 1960 vanhentumislaisissa säädetään muista määräajan pidentämismahdollisuuksista. Vanhentumisaikaa voidaan pidentää esimerkiksi sen vuoksi, että hakija on toimintarajoitteinen (vanhentumislain 28 §).

Jollei siviiliprosessisäännöissä tai menettelyohjeessa toisin säädetä tai tuomioistuin toisin määrää, säännössä tai tuomioistuimessa asetettua määräaika, jonka aikana henkilön on suoritettava toimi, voidaan muuttaa osapuolten välisellä sopimuksella. Tuomareilla on lisäksi laajat valtuudet muuttaa asioiden käsittelyn määräaikoja.

14 Jos sellainen asiakirja, joka on osoitettu asuinpaikkansa vuoksi määräajan pidennykseen oikeutetulle asianosaiselle, annetaan tiedoksi hänelle sellaisessa paikassa, jossa asuvilla ei ole oikeutta määräajan pidennykseen, menettääkö kyseinen asianosainen oikeutensa määräajan pidennykseen?

Ei. Osapuoli ei menetä tällaista oikeutta.

15 Mitä seuraamuksia aiheutuu, jos määräaikoja ei noudateta?

Jos vastaaja ei määräajassa vastaa kanteeseen tai ilmoita vastaanottaneensa sitä, kantaja voi pyytää yksipuolista tuomiota. Vastaaja voi kuitenkin pyytää tuomioistuinta kumoamaan tuomion.

Myös muita asian käsittelyyn liittyviä seuraamuksia voidaan käyttää. Jos asianosaisen on esimerkiksi toimitettava asiantuntijanlausunto tietyssä ajassa eikä määräaika noudateta, tuomioistuin voi määrätä, että kyseistä lausuntoa ei voida ottaa vastaan.

Tuomioistuin voi myös määrätä seuraamuksia esimerkiksi oikeuden halventamisesta.

16 Jos määräaika ylitetään, mitä oikeuskeinoja niitä noudattamatta jättäneillä asianosaisilla on käytettävissään?

Velvoitteensa laiminlyöneet osapuolet voivat pyytää tuomioistuimelta määräajan pidentämistä. Jos määräajan ylittäminen on johtanut yksipuolisen tuomion antamiseen, tuomioon voidaan hakea muutosta tai voidaan pyytää sen kumoamista.

Päivitetty viimeksi: 04/03/2021

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.